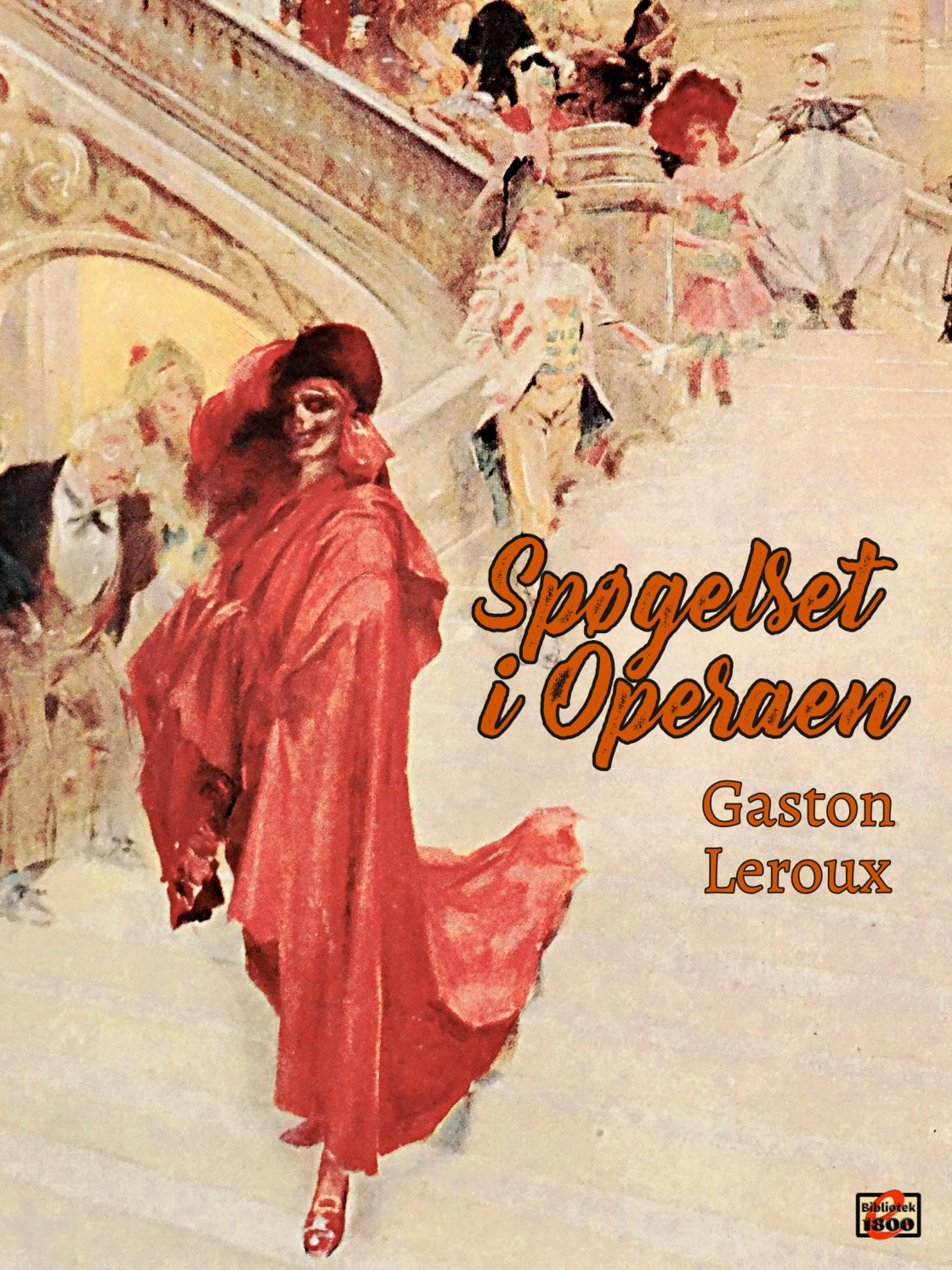
Spøgelset i Operaen
Gaston Leroux
Bibliotek 1800

Gaston Leroux

Spøgelset i Operaen

eBibliotek 1800

2026

Ophavsret og brugsbetingelser

Denne ebogsudgave af Gaston Leroux: *Spøgelset i Operaen* er baseret på originaler, som er public domain i hele verden.

Nærværende ortografisk opdaterede og redigerede udgave af teksten kan frit downloades og videreformidles under Creative Commons-licensen BY-NC-SA – Kreditering-IkkeKommerciel-DelPåSammeVilkår 4.0 International.

Generelt forbehold: *Vær opmærksom på, at denne ebog er baseret på en tekst, som stammer fra en længst svunden tid. Normer og udtryksmåder mm. var anderledes dengang, og der kan derfor forekomme indhold, som på nogle virker stødende. Bogen skal, ligesom alle andre kunstneriske værker fra andre tider, ses i sin kulturelle og tidsmæssige kontekst, og udgiveren kan og vil ikke påtage sig noget ansvar for forfatterens verdensbillede og udtryksmåder.*

Copyright and conditions of use

This ebook edition of Gaston Leroux: *Spøgelset i Operaen* is based upon sources in the public domain worldwide.

This orthographically updated and revised edition is free to download and reuse under Creative Commons BY-NC-SA Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International.

Disclaimer: *Please note that this book is based on an original text dating from another era. Norms and language were different then, and some readers might find offensive content. We believe that any work of art from previous times should be viewed in its cultural and temporal context and not in the light of latter-day prejudices, and we can and will not accept any responsibility for the author's views or language.*

Indledning

I hvilken forfatteren til dette mærkelige værk fortæller læseren, hvorledes han fik vished for, at spøgelset i Pariseroperaen virkelig eksisterede.

Operaspøgelset var virkelig et faktum. Han var ikke, som man længe troede, et fantasifoster opstået i modtagelige kunstnersind, eller en skygge skabt af overtroisk rædsel hos direktørerne. Nej, han eksisterede i kød og blod, skønt han udadtil havde alle de kendemærker, som ledsager et virkeligt fantom, det vil sige, en skygge.

Da jeg begyndte at fordybe mig i National-Musik-Akademiets arkiver, blev jeg straks slået af den mærkelige forbindelse, der var mellem det fænomen, der kaldtes "Spøgelset", og den forunderlige og fantastiske tragedie, som den gang satte sindene i en så voldsom bevægelse i hele den fornemme verden i Paris, og jeg kom snart til den erkendelse, at denne tragedie rent fornuftmæssigt set lod sig forklare gennem det omtalte fænomen.

De begivenheder, jeg nu skal fortælle om, ligger ikke mere end 30 år tilbage i tiden, og det vil ikke være vanskeligt endnu den dag i dag at træffe gamle folk, hvis ord man fuldt ud kan stole på, som vil kunne huske de mærkelige og dramatiske omstændigheder, under hvilke Christine Daaé blev bortført, samtidig med at vicomte de Chagny sporløst forsvandt, og hans ældre broder fandt sin død. Grev Philippes lig blev fundet på bredden af den sø, som findes i de underste kældere i Pariseroperaen på den side, der vender ud til Rue Scribe. Men

ingen af disse vidner har indtil nu troet, at der var nogen grund til at sætte disse frygtelige begivenheder i forbindelse med det mere eller mindre troværdige sagn om Operaspøgelset.

Jeg var længe om at nå frem til sandheden, fordi jeg hvert øjeblik under mine undersøgelser stødte på begivenheder, som tilsyneladende var af overnaturlig art, og mere end en gang var jeg ved at opgive det hele som håbløst. Men til sidst fik jeg bevis for, at min anelse var rigtig, og jeg følte mig rigt belønnet for alle mine anstrengelser den dag, da jeg endelig fik vished for, at Operaspøgelset var mere end en blot og bar skygge.

På den dag havde jeg tilbragt mange timer med at gennemlæse "*En Direktørs Memoirer*". Det var et meget let og overfladisk arbejde, skrevet af den overordentlig skeptiske Moncharmin, som i den tid, han var direktør ved Operaen, ikke havde forstået et ord af det hele, og som gjorde løjer med alt, hvad der foregik, og det i selv samme øjeblik, som han blev det første offer for den mærkelige finansielle operation, der gik for sig inden i "den magiske konvolut".

Jeg havde lige i fortvivlelse forladt biblioteket, da jeg traf Operaens elskværdige, ledende direktør. Han stod og snakkede på en trappegang med en livlig og soigneret udseende lille, gammel herre, som han muntert præsenterede mig for. Direktøren vidste alt om de undersøgelser, jeg var i gang med, og om hvor ivrigt og med hvor lidet held jeg hidindtil havde søgt at finde, hvor forhørsdommeren i den berømte Chagny sag, monsieur Faure, nu opholdt sig. Ingen vidste, hvad der var blevet af ham, om han var levende eller død, og nu stod han her, lige vendt hjem fra Canada, hvor han havde levet i 15 år. Det første han havde foretaget sig, så snart han var kommet tilbage

til Paris, var at gå hen i bureauet i Operaen og bede om en friplads. Den lille gamle herre var selve hr. Faure.

Vi tilbragte en hel del af aftenen sammen, og han fortalte mig hele Chagny-sagen, sådan som han havde opfattet den. Han måtte jo, af mangel på beviser på det modsatte, nødvendigvis komme til den slutning, at vicomten var gået fra forstanden, og at den ældre broders død skyldtes et ulykkestilfælde. Men han var ikke desto mindre overbevist om, at der havde fundet et frygteligt sammenstød sted mellem de to brødre i anledning af Christine Daaé. Han kunne ikke sige mig meget om, hvad der var blevet af Christine eller vicomten. Da jeg nævnede spøgelset, lo han blot. Han havde også hørt om de mærkelige tildragelser, som man mente skyldtes et overnaturligt væsen, som holdt til i en af de mange mystiske kroge i Operaen, og han kendte historien om "konvolutten"; men han havde ikke set noget i den historie, som påkrævede hans opmærksomhed som dommer i Chagny-sagen; og alt, hvad han havde indladt sig på i den anledning, var at afhøre et vidne, som han selv havde indkaldt, og som erklærede, at han ofte havde set spøgelset. Dette vidne var ingen anden end den mand, som hele Paris kaldte "Perseren", og som var vel kendt af enhver af Operaens aktionærer. Dommeren anså ham simpelthen for at være en mand, der så syner.

Jeg blev uhyre interesseret ved at høre denne historie om Perseren. Jeg ville opsøge dette værdifulde og excentriske vidne. Lykken var mig gunstig. Jeg fandt ham i en lille lejlighed i Rue de Rivoli, hvor han havde boet lige siden, og hvor han døde fem måneder efter mit besøg. Jeg var først tilbøjelig til at være lidt mistænksom; men da Perseren med barnlig oprigtighed havde

fortalt mig alt, hvad han vidste om spøgelset og givet mig beviser for, at det eksisterede – foruden at han udleverede mig Christine Daaés mærkelige korrespondance – tvivlede jeg ikke mere. Nej, spøgelset var ikke nogen myte!

Jeg ved godt, at der er blevet sagt, at hele denne korrespondance kan have været lavet fra først til sidst af en mand, hvis indbildningskraft sikkert er blevet næret af de mest fantastiske fortællinger. Men heldigvis har jeg kunnet genkende Christines skrift udenpå det omtalte bundt breve. Al min tvivl var nu borte, og jeg begyndte så at undersøge Perserens fortid. Jeg kom til det resultat, at han var en ærlig mand, som var ude af stand til at opdigte en historie for måske at lede retfærdighedens håndhævere på vildspor.

Flere alvorlige mennesker, som på det ene eller det andet tidspunkt havde været indblandet i Chagny-sagen, og som var venner af familien Chagny, viste jeg alle mine dokumenter og fremsatte min mening om sagen for dem, og de gav mig alle ret i mine betragtninger. I denne forbindelse kunne jeg have lyst til at aftrykke et par linjer, jeg fik fra general D-:

> "Min kære herre!
> Jeg kan ikke noksom anbefale Dem at offentliggøre resultaterne af Deres undersøgelse. Jeg kan godt huske, at der et par uger før den store sangerinde, Christine Daaés pludselige forsvinden og de dermed forbundne tragiske begivenheder, var megen tale i balletfoyeren om 'Spøgelset'; og jeg tror, at den eneste grund til, at det holdt op at beskæftige sindene, var de påfølgende begivenheder, som rystede os alle så stærkt. Men

hvis det er muligt – som det jo efter Deres udsagn lader til at være – at forklare dette mysterium, så beder jeg Dem indstændigt om at gøre det. Hvor megen mystik der end hviler over denne spøgelseshistorie, vil den alligevel lettere kunne bortforklares end den gruopvækkende historie, som ondskabsfulde mennesker har udbredt om, at to brødre, som har elsket hinanden hele deres liv, skulle have endt med at dræbe hinanden.

Med venlig hilsen" etc.

Til sidst gik jeg med mine papirer i hånden endnu en runde i Spøgelsets mægtige domæne, den uhyre bygning, som han havde valgt til sit kongerige. Alt, hvad jeg så, bekræftede Perserens dokumenter; og endelig gjorde jeg en vidunderlig opdagelse, som satte kronen på værket. Man vil huske, at da der senere blev arbejdet i Operaens kælderbygninger for at skaffe plads til arkivet af fonografiske plader med kunstnernes stemmer, blev der fundet et lig dernede. Nå, jeg var straks i stand til at bevise, at det var liget af Operaspøgelset. Jeg bad direktøren selv med egne øjne overbevise sig om rigtigheden af min påstand, og det er mig nu personlig ganske usigelig ligegyldigt, at aviserne vil påstå, at det var liget af et af Kommunens ofre.

De stakler, som blev dræbt nede i Operaens kældere under Kommunens regimente, blev ikke begravet i denne side af bygningen. Jeg kan godt sige Dem, hvor de menneskers skeletter kan findes. Det er på et sted, som ikke er langt fra den uhyre krypt, som under belejringen var oplagssted for alle arter af proviant. Jeg kom ind i denne afdeling, mens jeg var på jagt

for at finde liget af Operaspøgelset, som jeg dog aldrig ville have fundet, hvis ikke tilfældet som ovenfor beskrevet var kommet mig til hjælp.

Men alt det kommer vi tilbage til senere. Foreløbig vil jeg slutte denne meget nødvendige indledning med at takke alle dem, der har sat mig i stand til at skildre for læseren, indtil de mindste detaljer, disse timer fulde af ren kærlighed og forfærdelig rædsel.

Sidst, men ikke mindst, vil jeg takke min ven og tidligere medarbejder monsieur J. L. Croze, fordi han har tilladt mig at gøre en så uindskrænket brug af hans pragtfulde teaterbibliotek.

Gaston Leroux.

1. Er det Spøgelset?

Det var den aften, på hvilken d'herrer Debienne og Poligny, Operaens direktører, gav en afskeds-gallaforestilling for at fejre den sidste aften, inden de fratrådte deres stilling. Pludselig fik La Sorelli (en af solodanserinderne) sit påklædningsværelse fyldt af en skare unge balletdamer, som var kommet op fra scenen efter at have "danset" *Polyeucte*. De kom styrtende ind under almindelig forvirring, nogle med en forceret, unaturlig latter, andre med forfærdede skrig. Sorelli, som gerne ville være alene for at memorere den tale, hun skulle holde til de to direktører, som nu skulle forlade dem, så vredt på denne forstyrrende og støjende skare. Det var lille Jammes – pigebarnet med opstoppernæsen, forglemmigej-øjnene, de rosenrøde kinder og den blændende hvide hals og skuldre – som med skælvende stemme gav forklaringen:

"Det er Spøgelset!"

Så lukkede hun døren ud til gangen.

Sorellis påklædningsværelse var udstyret med tarvelig, teatermæssig elegance. Et pillespejl, en sofa, et toiletbord og et par skabe udgjorde møblementet. På væggene hang nogle billeder, efterladenskaber fra danserindens moder, som havde kendt alle berømthederne i den gamle Opera i Rue le Peletier: portrætter af Vestris, Gardel, Dupont og Bigottini. Men værelset stod som et helt palads for disse unge væsener, som hørte til *corps de ballet*, og som selv var stuvet sammen i fælles påklædningsværelser, hvor de tilbragte deres tid med at synge, skændes, slå deres påklædersker eller frisørinder og med at

traktere hinanden med solbærsaft, øl, ja, selv med rom, til regissørklokken lød.

Sorelli var meget overtroisk. Hun gøs, da hun hørte lille Jammes tale om spøgelset. Først kaldte hun hende for et dumt lille fjols, men da hun i virkeligheden selv mere end nogen anden troede på spøgelser i al almindelighed og på Operaspøgelset i særdeleshed, begyndte hun lidt efter lidt at spørge ud for at få nærmere detaljer:

"Har du set det?"

"Ja, så tydeligt som jeg ser dig nu!" stønnede lille Jammes, hvis ben vaklede under hende. Hun lod sig falde ned i en stol.

Hvorpå lille Giry – pigebarnet, med øjne så sorte som slåenbær, hår sort som blæk og en mørk teint – tilføjede:

"Hvis det er Spøgelset, så er han meget grim!"

"Ja, det er han!" råbte alle balletpigerne i kor.

Så begyndte de alle sammen at tale i munden på hinanden. Spøgelset havde vist sig for dem i skikkelse af en herre i kjole, som pludselig havde stået for dem i gangen, uden at de anede, hvor han kom fra. Det så ud, som om han var kommet ud gennem væggen.

"Puh!" sagde en af dem, som havde holdt hovedet lidt klart, "I ser også det spøgelse allevegne!"

Og det var sandt. I flere måneder havde der ikke været talt om andet i Operaen end om dette spøgelse i selskabsdragt, som gik omkring i bygningen fra øverst til nederst som en skygge, som ikke talte til nogen, og hvem heller ingen vovede at tale til, og som så pludselig forsvandt igen, ingen vidste hvor eller hvorledes. Som det sømmede sig et spøgelse, gjorde han ingen støj, når han gik. Folk begyndte med at le og gøre nar af dette

spøgelse, der var klædt på som en mand efter sidste mode eller som en bedemand; men spøgelseshistorien bredte sig mere og mere og antog til sidst enorme dimensioner blandt *corps de ballet*. Alle de unge piger påstod, at de havde mødt dette overnaturlige væsen mere end en gang. Og de, der lo højest, var ikke dem, der var mest rolige i deres sind. Når han ikke viste sig, forrådte han sin nærværelse ved en eller anden begivenhed af komisk eller alvorlig art, som den almindelige overtro altid gav ham skylden for. Var en af balletpigerne faldet eller blevet narret af en af sine kammerater, eller havde hun tabt sin pudderkvast, straks fik Spøgelset, Operaspøgelset, skylden.

Og dog, hvem havde i virkeligheden set ham? Man møder så mange herrer i kjole i Operaen, og de er dog ikke spøgelser. Men denne selskabsdragt havde den ejendommelighed, at den indesluttede et skelet. Det sagde i det mindste balletpigerne. Og selvfølgelig havde dette skelet et dødningehoved.

Var alt dette virkelig alvor? Sandheden er, at tanken om et skelet stammede fra den beskrivelse af spøgelset, som var givet af Joseph Buquet, maskinmesteren, som virkelig havde set det. Han var løbet på det på den lille trappe ved rampen, som fører direkte ned i kældrene. Han havde set det et sekund – for Spøgelset var straks flygtet – og til enhver, som ville høre på ham, sagde han:

"Han er overordentlig tynd, og hans kjole hænger på ham som på et skelet. Hans øjne ligger så dybt, at man knap kan se pupillerne. Alt, hvad man kan se, er to store, sorte huller som i et dødningehoved. Hans hud, som er spændt ud over hans knogler som et trommeskind, er ikke hvid, men smudsiggul. Hans næse er så ubetydelig, at man ikke kan se den i profil; og

denne manglende næse giver ansigtet et uhyggeligt præg. Alt det hår han har er tre eller fire lange mørke lokker på panden og bag ørene."

Maskinmesteren var en alvorlig, ædruelig, rolig mand, som ikke lod fantasien løbe af med sig. Hans ord blev derfor påhørt med interesse og forbavselse; og snart var der også andre, der fortalte, at de havde mødt en mand i kjole og med et dødningehoved på sine skuldre. Fornuftige mænd, som hørte den historie, begyndte med at sige, at Joseph Buquet havde været genstand for spøg fra en af sine maskinfolks side. Men så kom der en række af så besynderlige og uforklarlige hændelser, at selv de mest vantro begyndte at føle sig urolige til mode.

Der var f.eks. en brandmand. Brandmænd plejer ikke at være bange for noget, mindst af alt for ild. Men denne brandmand, som havde gjort en inspektionsrunde nede i kældrene, og som måske havde vovet sig lidt længere end sædvanlig, kom pludselig op på scenen, bleg, forfærdet, skælvende, med vidt opspilede øjne, og besvimede i armene på lille Jammes' stolte moder. Og hvorfor? Fordi han havde set et ildhoved uden krop komme sig i møde i højde med sit eget hoved. Og, som jeg sagde, en brandmand plejer dog ikke at være bange for ild.

Brandmandens navn var Pampin.

Corps de ballet var ude af sig selv af forbavselse. Lige straks syntes de jo ikke, at dette ildhoved kunne stå i nogen forbindelse med det af maskinmesteren beskrevne spøgelse. Men de unge damer blev snart enige om, at Spøgelset havde flere hoveder, som han skiftede med, når han fik lyst. Og selvfølgelig bildte de sig straks ind, at de alle var i største fare. Når en brandmand ikke betænkte sig på at besvime, havde så

ikke disse småpiger undskyldning nok for den angst, som fik dem til at forstærke deres skridt, når de passerede en mørk krog eller en dårlig oplyst gang? Sorelli anbragte selv en hestesko på et bord, der stod foran portnerens loge, for at alle, som kom ind i Operaen i anden egenskab end som tilskuer, skulle røre ved den, før de satte fod på det første trin på trappen. Denne hestesko ligger stadig på samme plads, hvad enhver kan overbevise sig om, der går ind i Operaen gennem den gård, der kaldes *Cour de l'Administration*.

Nu vender vi tilbage til den aften, hvor vi begyndte.

"Det er Spøgelset!" havde lille Jammes råbt.

Der blev en forfærdet tavshed i påklædningsværelset. Man hørte intet andet end pigebørnenes korte åndedræt. Endelig kastede Jammes sig mod det længst bortliggende hjørne af væggen og hviskede med alle tegn på rædsel i sit ansigt:

"Kan I ikke høre?"

Alle syntes, de kunne høre en raslen udenfor døren. Der var ingen lyd af fodtrin. Det lød som tyndt silke, der gled langs panelet. Så standsede lyden.

Sorelli prøvede på at vise mere mod end de andre. Hun gik hen til døren og spurgte med lidt bævende stemme:

"Hvem er det?"

Men der kom intet svar. Da hun nu følte alles øjne hvile på sig, gjorde hun en kæmpeanstrengelse for at vise mod og sagde meget højt:

"Er der nogen bag den dør?"

"Å ja, der er! Naturligvis er der det!" råbte Meg Giry, som mest af alt lignede en lille tørret blomme. Hun greb

heltemodigt fat i Sorellis gazes skørt. "For Guds skyld! Luk ikke den dør op!"

Men Sorelli, som var bevæbnet med en dolk, som hun altid havde på sig, drejede nøglen om og rev døren op, mens alle balletpigerne trak sig tilbage til det indre påklædningsværelse og Meg Giry stønnede:

"Moder! Moder!"

Sorelli så tappert ud i gangen. Den var tom. En gasflamme i sit glasbur kastede et rødt og dunkelt lys ud i det omgivende mørke, uden at det dog lykkedes den at sprede det. Danserinden slog døren i med et dybt suk:

"Nej," sagde hun, "der er ingen derude."

"Jamen, vi så ham nu!" erklærede Jammes, mens hun med små, forsigtige skridt gik tilbage til sin plads ved siden af Sorelli. "Han må være et eller andet sted derude, hvor han sniger sig rundt. Jeg tør ikke gå tilbage og klæde mig om. Vi må hellere alle sammen gå ned i foyeren på én gang og høre på din tale, og så gå op igen sammen."

Barnet berørte ærbødigt den lille koralfinger, hun bar som en talisman mod ulykke, mens Sorelli i al hemmelighed med spidsen af sin lyserøde højre tommelfingernegl tegnede et andreaskors på den ring, hun havde på den fjerde finger på venstre hånd. Så sagde hun til de små balletpiger:

"Så børn, tag jer nu sammen! Jeg er vis på, at ingen nogensinde har set det spøgelse ..."

"Jo, jo, vi så ham ... vi så ham lige nu!" råbte pigebørnene. "Han så akkurat sådan ud, som Joseph Buquet beskrev ham!"

"Og Gabriel så ham også!" sagde Jammes. "Det er ikke længere siden end i går eftermiddags ... i fuldt dagslys."

"Gabriel, syngemesteren?"

"Ja, vidste du ikke det?"

"Og han var også i selskabsdragt i fuldt dagslys?"

"Hvem? Gabriel?"

"Nej, Spøgelset, naturligvis. Det er rigtigt! Gabriel har selv fortalt mig det. Det var jo det, han kendte ham på. Gabriel stod i regissørens kontor. Pludselig gik døren op, og Perseren kom ind. Du ved nok, Perseren, ham med det onde øje ..."

"Ja, ja, det er rigtigt nok! Han har det onde øje!" råbte alle de små balletpiger i kor, idet de pegede ud i luften med deres pege- og lillefinger mod den fraværende Perser, mens de med tommelfingeren holdt de andre to fingre ned mod håndfladen.

"Og du ved, hvor overtroisk Gabriel er," vedblev Jammes. "Men han er jo altid så høflig, derfor gør han aldrig andet, når han møder Perseren, end stikker sin hånd i lommen og rører ved sine nøgler ... I det øjeblik Perseren viste sig i døren, sprang Gabriel derfor straks op af sin stol og løb hen til låsen på skabet for at komme til at røre ved jern! Men da han gjorde det, rev han hele skødet på sin overfrakke itu på et søm. Da han så ville skynde sig ud af stuen, løb han panden mod en knage med et voldsomt bump, og da han fo'r tilbage, rev han huden af sin arm på den skærm, der står lige ved klaveret. Han prøvede på at støtte sig til pianoet, så faldt låget ned på hans hånd og klemte hans fingre. Han styrtede ud af kontoret som en gal, gled på trappen og rutsjede på sin ryg ned ad hele den første række trin. Jeg kom lige forbi med moder. Vi samlede ham op. Han var helt forslået, og hans ansigt var ganske blodigt. Vi blev ude af os selv af skræk, men han begyndte lige med det samme at takke sin skaber, fordi han var sluppet så let. Han fortalte os så,

hvordan det hele var gået til. Han havde set Spøgelset bagved Perseren, spøgelset med dødningehovedet, akkurat som Joseph Buquet havde beskrevet det!"

Der blev en lille pause, under hvilken Sorelli i stor ophidselse polerede sine negle. Den blev brudt af den lille Giry, som sagde:

"Joseph Buquet skulle hellere have holdt sin mund."

"Hvorfor det?" spurgte et af pigebørnene.

"Jo, det siger min Ma," sagde Meg, idet hun sænkede stemmen og så sig om, som om hun var bange for, at andre øren end de tilstedeværende skulle høre hende.

"Hvorfor mener din moder det?"

"Hyss! Ma siger, at spøgelset kan ikke lide, at man taler om det!"

"Hvorfor tror hun det?"

"Fordi ... fordi ... å, ikke noget ..."

Denne tilbageholdenhed pirrede de unge damers nysgerrighed i højeste grad. De flokkedes om Giry og tiggede hende om at sige, hvad hun vidste.

"Nej, jeg har bandet på ikke at sige det," gispede Meg.

Men de lod hende ikke i fred, før hun, som selv brændte af iver for at fortælle alt, hvad hun vidste, begyndte, med øjnene fæstet på døren:

"Jo, det er fordi den private loge ..."

"Hvad for en privat loge?"

"Spøgelsets!"

"Har Spøgelset en loge? Å, fortæl, fortæl! ..."

"Ikke så højt!" advarede Meg. "Det er loge 5 i balkonen lige ved siden af prosceniumslogen til venstre."

"Å, snak!"

"Det er rigtigt … Ma er logeoplukker ske på den side … men I må sværge på, at I ikke siger et ord til nogen om, hvad jeg nu fortæller jer."

"Nej, nej, naturligvis …"

"Nå ja, det er altså spøgelsets loge … ingen har benyttet den i over en måned undtagen Spøgelset, og der er givet ordre nede i billetkontoret til, at den aldrig må sælges …"

"Og Spøgelset kommer der virkelig?"

"Ja …"

"Der kommer nogen?"

"Nå-å, nej! Ikke sådan! … Spøgelset kommer der, men man ser aldrig nogen derinde."

De små balletpiger vekslede blikke. Hvis det spøgelse kom i logen, måtte man jo også kunne se ham der. Det sagde de til Meg, men hun svarede:

"Nej, det er jo netop det. Man ser ham ikke. Og han har hverken dødningehoved eller kjole på eller den slags! Alt det er noget sludder, også det om ildhovedet. Man kan bare høre ham, når han er i logen. Ma har aldrig set ham, men hun har hørt ham. Ma ved det, for hun giver ham programmet."

"Å, du gør grin med os, Giry," sagde Sorelli.

Men så begyndte lille Giry at græde:

"Å, jeg skulle have holdt min mund, skulle jeg … hvis Ma nogensinde får det at vide … men det er nu sandt alt sammen, og Joseph Buquet skulle ikke have talt om ting, som ikke kommer ham ved … det bringer ham i ulykke … det sagde Ma også i går aftes …"

Man hørte en lyd af tunge og hurtige skridt ude i gangen og en forpustet stemme råbte:

"Cécile! Cécile! Er du derinde?"

"Det er Ma's stemme," sagde Jammes. "Hvad er der dog i vejen?"

Hun lukkede døren op. En respektabel kone af bygning som en pommersk grenader styrtede ind i stuen og faldt stønnende ned i en lænestol. Hendes øjne rullede vanvittigt rundt i hovedet på hende.

"Å, det er skrækkeligt!" jamrede hun. "Forfærdeligt!"

"Hvad for noget?"

"Joseph Buquet ...?"

"Hvad er der med ham?"

"Han er død!"

Der lød forfærdede udråb, blandet med bønner om nærmere forklaring.

"Jo, de har fundet ham hængt i den tredje øverste kælder!"

"Det er Spøgelset!" fo'r det ud af lille Giry, før hun vidste af, hvad hun sagde. Men hun tog sig straks i det med hænderne presset mod sin mund. "Nej, nej! ... jeg mente det ikke! ... Jeg har ikke sagt det! ..."

Men hendes kammerater gentog fulde af rædsel hviskende:

"Ja ... det må være spøgelset!"

Sorelli var meget bleg:

"Jeg kommer aldrig igennem min tale efter dette," sagde hun.

Jammes' moder udtalte også som sin mening, efter at hun havde styrket sig med et glas likør, der tilfældigt stod på bordet: "Ja, Spøgelset må have haft en finger med i dette ..."

Sandheden er, at ingen nogensinde fik at vide, hvorledes Joseph Buquet fandt sin død. Ligsynsmændenes kendelse gik ud på, at det var selvmord. I "*En Direktørs Memoirer*" beskriver hr.

Moncharmin, en af de to lejere, der fulgte efter d'herrer Debienne og Poligny, begivenheden som følger:

"En sørgelig begivenhed ødelagde den lille afskedsfest, som herrerne Debienne og Poligny gav, før de trak sig tilbage som lejere af Operaen. Jeg stod inde i deres kontor, da den ledende direktør kom styrtende ind. Han var helt ude af sig selv, og han fortalte mig, at de havde fundet maskinmesteren hængt nede i den tredje kælder under scenen mellem et sætstykke og en dekoration fra *Le Roi de Lahore*.

"Jamen, så kom dog med og lad os få skåret ham ned," råbte jeg.

"Men da jeg nåede ned ad trappen og jakobsstigen, hang manden ikke længere i rebet!"

En sådan begivenhed behandler hr. Moncharmin som noget ganske naturligt. En mand hænger i et reb; de går for at skære ham ned; rebet er sporløst forsvundet. Men hr. Moncharmin fandt en ganske naturlig forklaring på den ting. Hør, hvad han skriver:

"Det var lige efter balletten, og de små dansemus havde ikke spildt tiden. De havde straks taget deres forsigtighedsregler 'mod det onde øje'."

Hvad mener De om den forklaring? Tænk Dem hele *corps de ballet* fare ned ad jakobsstigen og dele selvmorderens reb imellem sig på kortere tid end det tager at skrive det ned! På den anden side, når jeg tænker på netop det sted, hvor liget blev fundet, kan jeg ikke andet end tro, at en eller anden må have været interesseret i, at rebet forsvandt, efter at det havde gjort sin nytte. Og tiden vil vise, om jeg har uret.

Den sørgelige nyhed var snart ude over hele teatret, hvor den afdøde havde været meget afholdt. De små balletpiger samlede sig om Sorelli som ængstelige får om deres hyrdinde og løb ned til foyeren gennem de dårligt oplyste gange, så hurtigt som deres små lyserøde ben kunne bære dem.

2. Den ny Margarete

På den første afsats løb Sorelli på grev de Chagny, som kom op ad trappen. Greven, som i almindelighed var så rolig, var nu i stærk ophidselse.

"Jeg ville netop op til Dem," sagde han, idet han tog hatten af. "Å, Sorelli! Sikken en aften! Og Christine Daaé! Det var en mægtig succes, hun havde!"

"Det siger De ikke!" udbrød Meg Giry. "For et halvt år siden sang hun jo som en ravn! Men vær så venlig at lade os komme forbi, min kære greve," vedblev hun med et lille kniks. "Vi skal ned og høre noget mere om en stakkels mand, som er fundet hængt nede i en af kældrene."

I dette øjeblik kom den ledende direktør farende forbi, men standsede, da han hørte denne bemærkning:

"Hvad!" sagde han barsk. "Har I pigebørn allerede hørt det? ... Nå, men vær så venlige at glemme det for i aften ... og, fremfor alt, lad ikke d'herrer Debienne og Poligny få noget at vide om det. Vi vil ikke ødelægge deres sidste aften her for dem."

De gik alle hen til balletfoyeren, som allerede var fuld af folk. Grev de Chagny havde ret: det havde været den pragtfuldeste gallaforestilling, man kunne tænke sig. Alle tidens store komponister havde efter tur selv dirigeret deres arbejder, og de største sangere og sangerinder havde sunget forskellige arier.

Men den største succes havde dog Christine Daaé haft. Hun havde den aften for første gang åbenbaret sit sande Jeg for et forbavset og begejstret publikum.

Hun havde begyndt med at synge nogle få strofer af Gounods opera *Romeo og Julie*, og de, som hørte hende, sagde, at hendes stemme var himmelsk; men det var intet mod de overjordiske toner, der lød fra hendes strube i fængselsscenen af *Faust*, som hun sang i stedet for La Carlotta, der var syg. Ingen havde nogensinde hørt eller set noget lignende.

Daaé fremstillede Margarete som en helt ny strålende fremtoning. Publikum blev som gale, de rejste sig, klappede, råbte og skreg, mens Christine hulkede af bevægelse og til sidst besvimede i armene på en af sine medspillende og måtte bæres bort til sit påklædningsværelse. Nogle af aktionærerne begyndte at knurre. Hvorfor var en sådan skat blevet holdt skjult til nu? Hidindtil havde Christine Daaé kun fået lov til at optræde som Siebel, mens Carlotta var en alt for massiv Margarete. Og den eneste grund til, at den lille Daaé havde fået lov til at vise sig i den rolle, som på programmet havde været forbeholdt den spanske diva, var, at denne havde sendt en sygemelding til gallaforestillingen. Og nu ville aktionærerne nok vide, hvorfor Debienne og Poligny havde ladet Daaé komme frem i den rolle, da Carlotta så uventet blev syg? Vidste de, at hun sad inde med et så stort talent? Og hvis de vidste det, hvorfor havde de så skjult det? Og hvorfor havde hun selv holdt det skjult? Underligt nok vidste man ikke engang, om hun i øjeblikket tog undervisning i sang. Hun havde ofte sagt, at hun for fremtiden ville arbejde alene. Hele historien var en gåde.

Grev de Chagny stod op i sin loge og tog ivrig del i bifaldet. Philippe Georges Marie, grev de Chagny var lige fyldt 41 år. Han var en smuk mand med et meget fornemt ydre, lidt over middelhøjde; han havde et rart ansigt, men kolde øjne. Han var

udsøgt høflig imod kvinder, men lidt hoven overfor mændene, som derfor ikke ubetinget syntes om ham. Han havde et godt hjerte og var uangribelig i moralsk henseende. Ved den gamle grev Philiberts død blev han overhovedet for en af de ældste og fornemste familier i Frankrig. Chagnys ejede store godser, og det var ikke så let for Philippe at styre alle de store ejendomme. Hans to søstre og hans broder ville ikke høre tale om nogen deling af godserne, de lod Philippe styre og råde i et og alt. Da de to søstre blev gift på samme dag, fik de deres andel af formuen af deres broder, ikke som noget, der tilkom dem, men som en medgift, de takkede ham for.

Grevinde de Chagny, grevens moder, var død ved Raouls fødsel. Han var 20 år yngre end sin broder. Ved den gamle greves død var Raoul kun 12 år, og Philippe tog sig ivrigt af den yngre broders opdragelse. Han blev udmærket hjulpet af sine to søstre og senere af en gammel tante, som boede i Brest og var enke efter en søofficer. Hun indpodede drengen en stærk kærlighed til søen. Raoul blev anbragt på *Borda*, skoleskibet, tog sine eksamener med glans og sejlede ud på sin første langfart. Takket være en mægtig protektion, var han lige nu blevet udpeget til at være med på en officiel ekspedition ombord på *Le Requin*, som skulle sendes til den arktiske zone for at søge efter de overlevende fra d'Artois-ekspeditionen, som man ikke havde haft efterretninger fra i de sidste tre år. For øjeblikket havde han et halvt års orlov, og de gamle damer i Faubourg Saint-Germain begyndte allerede at beklage den kønne og åbenbart lidt sarte unge mand i anledning af det strenge arbejde, som ventede ham.

Den lille sømand var i en mærkelig grad sky. Det var, som om han lige havde forladt sin moders skørter. Han var 21 år, men så ud som om han kun var atten. Han havde en lille, lys knebelsbart, smukke, blå øjne og en teint som en ung piges.

Philippe forkælede Raoul. Han var meget stolt af ham og ventede, at hans lille broder skulle gøre en glimrende karriere i marinen, hvor en af deres forfædre havde udmærket sig som admiral. Han benyttede den unge mands orlov til at vise ham Paris med alle dets herligheder. Greven mente, at det ikke var godt for en mand i Raouls alder at være alt for uskyldig. Philippes karakter var meget ligevægtig. Han delte sin tid ligeligt mellem arbejde og fornøjelser. Hans opførsel var altid udadlelig; han var ude af stand til at give sin broder et dårligt eksempel. Han tog ham med over alt. Ja, han introducerede ham endog i balletfoyeren. Jeg ved godt, at der blev sagt, at greven stod i forhold til Sorelli. Men det kunne jo næppe regnes ham til last, ugift som han var, at han tilbragte et par timer efter middag sammen med en danserinde, som vel ikke var særlig kløgtig, men som havde de dejligste øjne i verden.

Der er desuden steder, hvor en ægte pariser, når han er greve, er nødt til at vise sig; og dengang var balletfoyeren i Operaen et af disse steder.

Philippe ville måske alligevel ikke have taget sin broder med op bag scenen, hvis Raoul ikke først havde bedt ham om det og gentagne gange fornyet sin bøn med en stille hårdnakkethed, som greven senere mindedes.

Den omtalte aften vendte Philippe sig, efter at han havde applauderet Daaé, om mod Raoul og så, at han var ganske bleg.

"Så du ikke, at hun besvimede?" spurgte Raoul.

"Jo. Men du ser selv ud, som om du skulle besvime. Hvad er der i vejen?"

Men Raoul, som nu havde taget sig sammen, rejste sig.

"Lad os gå," sagde han med skælvende stemme.

"Hvor vil du hen, Raoul?" spurgte greven, forbavset over den ophidselse, som hans yngre broder lagde for dagen.

"Lad os gå op og se. Hun har aldrig sunget sådan før."

Greven betragtede sin broder med et nysgerrigt, smilende og tilfreds blik. De var snart henne ved den dør, som førte fra tilskuerpladsen ind til scenen. En hel del af aktionærerne gik i dette øjeblik igennem den. Raoul flåede sine handsker itu uden at vide, at han havde gjort det, og Philippe havde et meget for kærligt hjerte til at gøre nar ad ham for hans utålmodighed. Men han forstod nu, hvorfor Raoul tit var så distræt, når man talte til ham, og hvorfor han altid prøvede på at dreje samtalen hen på Operaen.

Endelig nåede de ind og banede sig vej gennem en sværm af herrer, maskinfolk, statister og korpiger. Raoul gik i forvejen, lidenskabeligt bevæget. Han følte, at hans hjerte ikke længere tilhørte ham selv, og grev Philippe fulgte med besvær efter, stadig med et lille smil på sit ansigt. I baggrunden af scenen blev Raoul standset af en flok balletpiger, der spærrede den gang, han ville ind i. Der blev henvendt ikke så få lidt irriterende bemærkninger til ham, da han prøvede på at trænge igennem, men han svarede slet ikke, og endelig lykkedes det ham at nå ud i en halvmørk korridor, som genlød af navnet "Daaé! Daaé!" Greven blev lidt overrasket over at se, at Raoul kendte så godt vej. Han havde aldrig selv taget ham med til Christine, og han sluttede derfor, at Raoul måtte have været der

alene, mens han selv var blevet stående og tale i foyeren med Sorelli, som ofte bad ham om at vente, til det var hendes tur at skulle ind på scenen, og undertiden bad ham om at holde de små gamacher, hun løb ned fra sit påklædningsværelse i for at bevare sine atlaskessko og sine kødfarvede trikots fra at blive smudsige. Sorelli havde en undskyldning for at gøre det: hun havde mistet sin moder.

Greven udsatte sit besøg hos Sorelli et par minutter og fulgte efter sin broder ned ad den gang, der førte til Daaés påklædningsværelse. Der havde aldrig været så fuldt af mennesker som denne aften, hvor hele huset var i en stærk ophidselse, både over hendes succes og hendes besvimelsesanfald. For pigebarnet var ikke kommet til sig selv endnu. Teaterlægen var kommet netop i dette øjeblik, og Raoul gik ind i stuen lige i hælene på ham. Christine fik derfor første hjælp af den ene, mens hun åbnede øjnene i armene på den anden. Greven og mange andre blev stående i døren.

"Tror De ikke, doktor, at det var bedre, de herrer gik deres vej?" spurgte Raoul i en kølig tone. "Man kan jo næsten ikke få vejret herinde."

"Jo, De har ganske ret," sagde lægen.

Han sendte alle bort undtagen Raoul og Christines pige, som betragtede Raoul med den mest utilslørede forbavselse. Hun havde aldrig set ham før, men hun turde dog ikke spørge, hvem han var; og lægen troede, den unge mand havde ret til at optræde, som han gjorde. Vicomten blev altså i værelset og så, hvorledes Christine langsomt vendte tilbage til livet igen, mens de to direktører, Debienne og Poligny, som var kommet for at bevidne deres deltagelse og ønske til lykke med succesen, blev

sat udenfor sammen med alle de andre herrer. Grev de Chagny, som også stod derude, lo, mens han sagde til sig selv:

"Å, den lille skurk! Og så uskyldig som han ser ud! Så er han dog alligevel en Chagny!"

Han vendte sig om for at gå hen til Sorellis påklædningsværelse, men mødte hende på vejen, omgivet, som vi ved, af alle de skælvende balletpiger.

Imidlertid fandt følgende scene sted inde i Christines påklædningsværelse: Christine udstødte pludselig et dybt suk, drejede hovedet, så Raoul og fo'r sammen. Hun så fra ham først hen på lægen, som hun gav et smil, så på sin pige og så igen på Raoul:

"Hvem er De?" spurgte hun næsten hviskende.

"Frøken," svarede den unge mand, mens han knælede ned og trykkede et brændende kys på hendes hånd, *"jeg er den lille dreng, som gik ud i søen for at redde Deres skærf."*

Christine så atter på lægen og pigen, og så begyndte de alle tre at le.

Raoul blev rød i hovedet og rejste sig:

"Siden De ikke lader til at have lyst til at genkende mig, frøken, så kunne jeg have lyst til at tale med Dem under fire øjne. Det er noget meget vigtigt, det drejer sig om."

"De vil nok være så venlig at opsætte det, til jeg bliver lidt bedre?" Hendes stemme rystede. "Og så tak for Deres venlighed."

"Ja, jeg tror også, De skal gå nu," sagde lægen med sit venligste smil, "og overlade resten til mig."

"Jeg er ikke syg længere," sagde Christine pludselig med en underlig og uventet energi.

Hun rejste sig og strøg sig med hånden over øjnene:

"Tak, doktor … jeg ville gerne være lidt alene nu … vær så venlig at gå allesammen … jeg føler mig så urolig og rastløs til mode i aften …"

Lægen ville protestere, men da han så, at den unge pige var så nervøs, mente han, at det var bedst ikke at sige hende imod. Han gik derfor sammen med Raoul, og da de var kommet udenfor, sagde han:

"Hun er ikke sig selv i aften … hun er ellers sådan et blidt gemyt …"

Han sagde godnat og forlod Raoul. Hele den del af teatret var nu øde. Afskedsceremonien fandt åbenbart sted nu i balletfoyeren. Raoul tænkte, at Daaé ville gå derned, og han ventede derfor i tavs ensomhed, ja, gemte sig endog i skyggen af en åben dør. Han følte sig stadig i høj grad forpint, og det var i den anledning han ville tale med Daaé så snart som muligt.

Pludselig gik døren til påklædningsværelset op og pigen kom ud alene med en hel del pakker i hænderne. Han standsede hende og spurgte, hvorledes det gik med hendes frøken. Pigen lo og sagde, at frøkenen havde det rigtig godt, men at han ikke måtte forstyrre hende, hun ville være alene. Så gik hun. Raoul fik pludselig en indskydelse: Det var naturligvis for at blive alene med *ham*, at Daaé havde sendt pigen bort. Han havde jo bedt hende om en privat samtale.

Han listede hen til døren og skulle lige til at banke på, da han hørte en *mandsstemme* inde i værelset. Den sagde i en underlig befalende tone:

"Christine, du skal elske mig!"

Og Christine svarede med en usigelig bedrøvet og skælvende stemme:

"Hvor kan du dog tale sådan? *Når jeg kun har sunget for dig og ikke for nogen anden i aften …*"

Raoul måtte læne sig mod væggen, så overvældet blev han af sin fortvivlelse. Hans hjerte hamrede, og det susede for hans øren.

Så talte manden derinde igen:

"Er du meget træt?"

"Å, i aften har jeg givet dig min sjæl. Jeg føler mig, som var jeg død."

"Det er en smuk gave, mit barn, jeg takker dig," sagde stemmen alvorligt. "Ingen kejser har nogensinde fået så smuk en gave. *Englene græd i aften*."

Efter dette hørte Raoul ikke mere. Han gik tilbage til sin mørke krog, fast bestemt på at vente der, til den mand forlod værelset. Han havde nu på samme tid lært, hvad kærlighed og had vil sige. Han vidste, at han elskede. Han ville nu også vide, hvem han hadede. Til hans store forbavselse gik døren nu op, og Christine kom ud, indhyllet i pelsværk og med ansigtet skjult bag et slør. Hun lukkede døren efter sig, men Raoul så, at hun låsede den ikke. Hun gik forbi ham. Han så ikke engang efter hende. Hans blik var stift fæstet på døren, som ikke gik op igen.

Da gangen atter var øde, gik han tværs over den, åbnede døren til påklædningsværelset, gik derind og lukkede døren efter sig. Han var i fuldstændigt mørke. Gassen var blevet slukket.

"Der er nogen herinde!" sagde Raoul med rystende stemme, mens han lænede ryggen mod den lukkede dør. "Hvorfor

gemmer De Dem?"

Alt var mørke og tavshed. Den eneste lyd, Raoul hørte, var hans eget åndedrag. Det gik slet ikke op for ham, at hans opførsel var så indiskret, at det gik over alle grænser.

"De slipper ikke ud, før jeg vil det!" udbrød han. "Hvis De ikke svarer, er De en fej hund! Men jeg skal nok finde Dem!"

Han strøg en tændstik. Dens flamme oplyste stuen. Der var ingen i værelset. Raoul drejede nøglen om i døren og tændte så gassen. Han gik omkring i påklædningsværelset, lukkede skabene op og befølte væggene med sine fugtige hænder.

Intet!

"Hvad er dog det?" sagde han højt. "Er jeg ved at blive gal?"

Han blev stående lidt endnu og lyttede til gassens sang i stilheden i det tomme værelse. Så gik han ud igen, uden at ane, hvad han ville gøre, eller hvor han ville hen. Pludselig slog en iskold vind ham lige i ansigtet. Han opdagede nu, at han stod ved foden af en trappe, ned ad hvilken bag ved ham der kom en procession af arbejdsmænd, der bar en slags båre, dækket med et hvidt lagen.

"Hvilken vej kommer man ud herfra?" spurgte han en af dem.

"Der, lige foran Dem. Døren er åben. Men lad os komme forbi først."

"Hvad er det der?" spurgte han mekanisk og pegede på båren.

"Det er Joseph Buquet," svarede arbejdsmanden. "Han er blevet fundet hængt nede i den tredje kælder mellem et sætstykke og en dekoration fra *Le Roi de Lahore*."

Vicomten blottede hovedet, trådte et skridt tilbage for at lade processionen passere og gik så ud samme vej.

3. I hvilket de herrer Debienne og Poligny privat gør de to nye lejere af operaen hr. Armand Moncharmin og hr. Firmin Richard bekendt med den sande og mystiske grund til, at de selv trækker sig tilbage

Imidlertid tog afskedsfestlighederne deres begyndelse i balletfoyeren, hvor Sorelli med et glas champagne i hånden og en lille indstuderet tale på læberne, ventede på, at de to afgående direktører skulle vise sig. Bagved hende stod medlemmerne af *corps de ballet*, unge og gamle og diskuterede hviskende aftenens begivenheder, eller vekslede diskrete signaler med deres mandlige venner, en støjende skare, som stod rundt om de borde, der var dækket til aftensmåltidet, når den højtidelige del af festen var overstået.

Nogle få af danserinderne havde klædt sig om, men de fleste var endnu i deres balletdragter, og alle havde fundet det passende at se lidt højtidelige ud i dagens anledning: alle, undtagen lille Jammes, hvis 15 år – lykkelige alder – ikke tillod hende længere at huske hverken spøgelset eller Joseph Buquets død. Hun lo og pludrede, hoppede omkring og lavede narrestreger, lige til de to direktører viste sig i døren, og hun blev kaldt strengt til orden af den utålmodige Sorelli.

Alle lagde mærke til, at de to direktører så fornøjede ud, sådan som skik og brug er i Paris. Ingen bliver nogensinde en

sand pariser, som ikke har lært at skjule sine sorger under munterhedens maske eller omvendt vise sig udadtil tungsindig eller blaseret, når han indvendig er glad. I Paris er livet et stort maskebal. Og balletfoyeren er det sidste sted, hvor to sådanne posører som Debienne og Poligny ville begå det misgreb at vise deres sorg, hvor ægte den end var. De smilede måske en smule forceret til Sorelli, som var begyndt at fremsige sin tale, da et udbrud fra den lille vildkat, Jammes, så brutalt jog deres smil på flugt, at den bekymring og bedrøvelse, der lå bag det, blev synlig for alle:

"Opera-spøgelset!"

Jammes skreg disse ord ud i en tone af ubeskrivelig rædsel, og hendes finger pegede på et ansigt midt i gruppen af herrerne, et ansigt så mørkt og grimt og med to så dybe, sorte hulheder under de buskede øjenbryn, at "dødningehovedet" straks fik en uhyre succes.

"Opera-spøgelset! Opera-spøgelset!"

Alle lo, skubbede til deres sidemænd, og ville drikke en skål med spøgelset, men han var gået. Han var sluppet bort gennem mængden, og flere af dem søgte forgæves efter ham, mens to gamle herrer prøvede på at berolige lille Jammes, og den lille Giry stod og skreg som en besat.

Sorelli var rasende; hun havde ikke fået lov til at blive færdig med sin tale; direktørerne havde kysset hende, takket hende og var så løbet bort lige så hurtigt som selve spøgelset. Det overraskede ingen, for man vidste, at de skulle gennemgå samme ceremoni en gang til ovenpå i sangernes foyer, og at de endelig selv for sidste gang skulle modtage deres personlige venner til en souper i den store forhal foran direktørkontoret.

Her traf de de ny direktører Armand Moncharmin og Firmin Richard, som de kun kendte meget lidt; ikke desto mindre var de overordentlig ødsle med venskabelige udtalelser og fik så mange smigrende komplimenter til svar, at de af gæsterne, som havde været bange for, at aftenen skulle blive kedelig, straks følte sig beroligede. Souperen var næsten munter. Regeringens repræsentant holdt en særlig god tale, i hvilken han dvælede ved den ærefulde fortid og håbet om en lige så smuk fremtid. Den blev modtaget med varmt bifald.

De afgående direktører havde allerede overleveret deres efterfølgere de to små hovednøgler, der åbnede alle de tusinde døre i operabygningen, og disse små nøgler, som vakte almindelig nysgerrighed, gik fra hånd til hånd, da nogle af gæsternes opmærksomhed pludselig blev afledt fra dem, ved at de for enden af bordet så det uhyggelige ansigt, der før havde vist sig i balletfoyeren.

Der sad Operaspøgelset ganske rolig og naturlig som alle de andre, kun hverken spiste eller drak han. De, som begyndte med at betragte ham med et smil, endte med at vende hovederne bort, for synet af ham fremkaldte de sørgeligste tanker.

Han sagde ikke et ord, og hans nærmeste naboer kunne ikke bestemt sige, hvad øjeblik han havde taget plads imellem dem; men alle følte, at hvis de døde nogensinde var kommet og havde sat sig til bords med de levende, kunne de ikke have set mere uhyggelige ud. Firmin Richards og Armand Moncharmins venner troede, at denne benrad var en af Debiennes eller Polignys bekendte, mens de to sidstnævntes venner troede, at det uhyggelige individ hørte til de nye direktørers

omgangskreds. Der blev derfor ikke gjort nogen bemærkning, der i nogen måde kunne krænke denne underlige fremtoning. Et par af gæsterne, som kendte historien om spøgelset og havde hørt Joseph Buquets beskrivelse af ham, tænkte i deres stille sind, at den passede godt nok på den mand dér for enden af bordet. Der var kun den forskel, at det omtalte spøgelse ingen næse havde, det havde derimod han her. Hr. Moncharmin skriver rigtignok i sine memoirer, at gæstens næse var gennemsigtig: "Lang, tynd og gennemsigtig," skriver han udtrykkeligt. Men jeg for min del vil tilføje, at det udtryk kan meget godt passe på en falsk næse, og vi ved jo alle, at den ortopædiske videnskab kan forsyne mennesker, der f.eks. har mistet næsen ved en operation, med meget godt efterlignede falske næser.

Var det virkelig Operaspøgelset, der den aften uindbudt havde taget plads ved direktørernes afskedssouper? Hvem tør vove at påstå det? Jeg omtaler kun denne begivenhed, fordi der jo er en mulighed for, at den kan være sket, ikke fordi jeg et øjeblik vil prøve på at få læseren til at tro, at spøgelset kunne være i stand til at gøre noget så frækt.

Der hændte nu følgende: Hr. Debienne og hr. Poligny, som sad for midten af bordet, havde slet ikke set manden med dødningehovedet. Pludselig begyndte han at tale:

"Balletpigerne har ret," sagde han. "Den stakkels Buquets død er næppe gået så naturligt til, som folk tror."

Debienne og Poligny fo'r op:

"Er Buquet død?" råbte de.

"Ja," svarede han roligt. "De fandt ham hængende i et reb nede i tredje kælder mellem et sætstykke og en dekoration fra *Le*

Roi de Lahore."

De to direktører rejste sig på en gang og stirrede forvildet på den talende. De var mere ophidsede, end man egentlig skulle synes, der var grund til at blive ved underretningen om en maskinmesters død. De så på hinanden. De var begge blevet hvidere i ansigtet end dugen på bordet. Endelig gjorde Debienne et tegn til de ny direktører, Poligny mumlede et par undskyldende ord til gæsterne, og alle fire gik ind i direktørkontoret. Jeg overlader nu til hr. Moncharmin at fortsætte historien:

"Debienne og Poligny blev mere og mere nervøse," siger han i sine memoirer, "og de lod til at have noget på hjerte, som det faldt dem grumme svært at komme frem med. Først spurgte de, om vi kendte den mand for enden af bordet, som havde fortalt om Buquets død, og da vi svarede benægtende, så de endnu mere bekymrede ud. De tog hovednøglerne fra os, så et øjeblik på dem, og rådede os så til i al hemmelighed at lade lave ny låse til alle rum og skabe, som vi ville være sikre på, at ingen andre end vi selv kunne få adgang til. De sagde det i en så løjerlig tone, at vi begyndte at le og spørge, om der var tyve i Operaen. De svarede, at der var det, der var værre. Der var et spøgelse. Vi begyndte igen at le i den tro, at det var en lille spøg, de havde for med os som afslutning på aftenens festligheder. Men da de bad os være alvorlige, holdt vi naturligvis op med at le, da vi ikke ville fordærve spøgen for dem. De fortalte os nu, at de slet ikke ville have omtalt spøgelset, hvis de ikke havde fået bestemte ordrer fra spøgelset selv om at bede os være elskværdige overfor ham og gå ind på enhver anmodning, han mulig ville fremsætte. I deres lettelse over at skulle forlade en anstalt, hvor

denne tyranniske skygge svingede scepteret, havde de til sidste øjeblik opsat at fortælle os denne mærkelige historie, som vore skeptiske hjerner vel næppe ville tro. Men så kom denne melding om Joseph Buquets død og mindede dem på en brutal måde om, at de hver gang, de havde negligeret spøgelsets ønsker, gennem en eller anden fantastisk eller sørgelig begivenhed på ny var blevet mindet om deres afhængighed.

Ved disse uventede udtalelser, som blev fremført i den mest hemmelighedsfulde og fortrolige tone, så jeg på Richard. Han havde i sine studenterdage haft ord for at være en stor spasmager, og jeg kunne se på ham, hvor han nød den ret, der her blev serveret for ham. Han ville ikke undvære en bid af den, skønt Buquets død jo nok gjorde den en smule krydret. Han nikkede sørgmodigt med hovedet, mens de andre talte, og anlagde en mine som en mand, der bittert angrede, at han havde overtaget Operaen, nu da han vidste, at der var et spøgelse, han også skulle overtage. Jeg kunne ikke finde på noget bedre end slavisk at efterligne hans fortvivlede holdning. Men til trods for alle vore bestræbelser kunne vi ikke til slut lade være at briste i en høj latter lige op i ansigtet på de to herrer, som, da de så os gå over fra den dybeste sønderknuselse til den mest løsslupne glæde, åbenbart troede, at vi var blevet gale.

Spøgen begyndte at blive lidt kedelig, og Richard spurgte halvt alvorligt, halvt gemytligt:

"Nå, hvad er det så da, Deres spøgelse vil have?"

Poligny gik hen til sin pult og kom tilbage med en kopi af lejekontrakten. Den begynder som bekendt med, at direktionen er forpligtet til at sætte alle forestillinger i Operaen op med den pragt, som man har ret til at vente af den første lyriske scene i

Frankrig, og den ender med paragraf 98, som siger, at privilegiet kan fratages den direktør, som ikke overholder alle de efterfølgende stipulerede betingelser. Så fulgte disse, som var fire i antal.

Den kopi, Poligny tog frem var nøjagtig mage til den, som var i vor besiddelse, undtagen at den til sidst indeholdt en ny paragraf i rødt blæk, skrevet som af en barnehånd med tændstikhoveder, dyppet i blæk. Denne paragraf lød som følger:

"§ 5. Eller, hvis direktøren i nogen måned i mere end 14 dage opsætter betalingen af den ydelse, stor 20.000 francs om måneden, lig 240.000 om året, som skal erlægges til Operaspøgelset."

Poligny pegede med en skælvende finger på denne sidste paragraf, som vi visselig ikke havde ventet.

"Er det det hele? Er der ikke mere, han ønsker?" spurgte Richard med største koldblodighed.

"Jo, der er," svarede Poligny.

Han bladede kontrakten igennem, til han kom til den paragraf, som nærmere angav de dage, hvor visse private loger var reserveret republikkens præsident, ministrene osv. I slutningen af denne paragraf var tilføjet en linje med rødt blæk:

"Loge 5 i balkonen skal stå til Operaspøgelsets disposition til enhver forestilling."

Da vi så denne tilføjelse, rejste vi os, trykkede hjerteligt vore forgængeres hænder og gratulerede dem i anledning af den morsomme spøg, de her havde fundet på, og som viste, at det galliske lune endnu eksisterede. Richard tilføjede, at han nu forstod, hvorfor de to herrer trak sig tilbage. Det var jo umuligt at drive forretninger med så urimeligt et spøgelse.

"Ja, De har ret. 240.000 francs finder man jo ikke på gaden," sagde Poligny uden at fortrække en mine. "Og forstår De ikke også, hvad det betød for os at miste loge 5? Vi har ikke solgt den en eneste gang, og ikke blot det, men vi har måttet afvise folk, som ville abonnere på den. Å, det er forfærdeligt! Man kan ikke arbejde under de vilkår! Derfor foretrækker vi at gå!"

"Ja," gentog Debienne, "vi foretrækker at gå vores vej." Han rejste sig.

"Jamen," sagde Richard, "det forekommer mig, at De har været lidt for imødekommende overfor det spøgelse. Hvis jeg havde sådan et besværligt spøgelse, ville jeg ikke betænke mig på at lade ham arrestere ..."

"Men hvorledes? Hvor?" råbte de i kor. "Vi har jo aldrig set ham!"

"Men når han kommer i logen?"

"*Vi har aldrig set ham i logen!*"

"Så sælg den."

"Sælge Operaspøgelsets loge! Ja, prøv på det, mine herrer!"

Så forlod vi alle fire kontoret. Richard og jeg havde aldrig lét så stærkt i hele vort liv."

4. Loge 5

Armand Moncharmin skrev så voluminøse memoirer i den lange periode, han var meddirektør ved Operaen, at man uvilkårligt spørger sig selv, om han egentlig tog sig af andet der, end snakke om, hvad der foregik. Moncharmin var det mest umusikalske menneske, der var til, men han var dus med kulturministeren, havde fusket lidt i journalistik og havde en betydelig privat formue. Endelig var han en elskværdig mand, og han viste også, at han var klog, for så snart han havde bestemt sig til at være passiv direktør for Operaen, valgte han som ledende direktør den bedst mulige, han kunne tage, nemlig Firmin Richard.

Richard var en meget fremragende komponist, som havde udgivet en mængde arbejder i alle genrer, og de havde alle slået an. Han elskede musik og var alle musikeres ven. Derfor var det jo også alle musikeres pligt at holde af Firmin Richard. Det eneste, man kunne sige imod ham var, at han var temmelig dominerende og havde et noget iltert temperament.

De første par dage direktørerne tilbragte i Operaen, nød de det at være herrer over en så pragtfuld anstalt, og de glemte helt den fantastiske historie om spøgelset, da der hændte noget, som viste dem, at spøgen – hvis det var en spøg – ikke var forbi endnu.

Richard kom hen på sit kontor den morgen ved ellevetiden. Hans sekretær, hr. Remy, viste ham en halv snes breve, som han ikke havde lukket op, fordi der stod "Privat" på dem. Et af brevene fangede straks Richards opmærksomhed, ikke blot

fordi udskriften på konvolutten var med rødt blæk, men også fordi han syntes, han skulle kende skriften. Han huskede pludselig, at det var den håndskrift, han havde set i tilføjelserne i lejekontrakten. Han åbnede brevet og læste:

"Kære hr. direktør!
Det gør mig ondt at skulle forstyrre Dem på en tid, da De jo sikkert har meget travlt med at underskrive ny kontrakter, forny vigtige engagementer og lægge hele Deres så udmærkede smag for dagen. Jeg ved, hvad De har gjort for Carlotta, Sorelli og lille Jammes, for ikke at tale om andre, hvis talenter De har et åbent øje for.

Når jeg bruger ordet talent, mener jeg naturligvis ikke Carlotta, der synger som en krage, og som aldrig skulle have haft lov til at forlade '*Les Ambassadeurs*' eller *Café Jacquin*; heller ikke tænker jeg på Sorelli, som jo hovedsagelig har sit publikum i de højere etager eller på lille Jammes, der hopper rundt som en skade. Jeg hentyder heller ikke til Christine Daaé, skønt hendes talent er sikkert nok, og det er mig umuligt at forstå, hvorfor De ikke sætter hende op i en hovedrolle. Men alt det forstår De naturligvis bedst, ikke sandt?

Alligevel ville jeg gerne benytte mig af det faktum, at De endnu ikke har givet Christine afsked, til at høre hende i aften i Siebels parti, siden hun ikke har fået lov at beholde Margaretes rolle, som hun dog gjorde så stor lykke i forleden

aften. Jeg må derfor bede Dem om ikke at disponere over min loge, hverken i aften *eller de følgende dage*. Jeg kan ikke slutte dette brev uden at sige Dem, at det har berørt mig højst pinligt, når jeg i den senere tid ville i Operaen, at høre, at min loge *efter Deres ordre var solgt*.

Jeg protesterede ikke, for det første, fordi jeg ikke holder af vrøvl, og for det andet, fordi jeg troede, at Deres forgængere hr. Debienne og hr. Poligny, som altid har været grumme elskværdige overfor mig, måske inden deres bortgang havde glemt overfor Dem at omtale mine små indfald. Jeg har imidlertid nu fået et svar på mit brev til de to herrer, hvori jeg bad dem om en forklaring; og dette svar siger mig, at De ved alt, og i så tilfælde må jeg sige, at De mildest talt har negligeret mine ønsker i en utilladelig grad. *Hvis De ønsker, at vi skal leve i fred med hinanden, må De ikke begynde med at berøve mig min private loge.*

Deres ærbødige tjener

Operaspøgelset."

Inden i brevet lå et udklip af en annonce i *Revue Théâtrale*, der lød således:

"O.S. – Der er ingen undskyldning for R. og M. Vi har fortalt dem alt og vist dem Deres paragraf i lejekontrakten. – Venlig hilsen."

Richard havde næppe læst dette brev, før Moncharmin kom ind med ét ganske mage til. De så på hinanden og brast i latter:

"De bliver ved med den spøg," sagde Richard, "nu er det snart ikke morsomt længere."

"Ja, hvad er egentlig meningen?" spurgte Moncharmin. "Tror de, at vi, fordi de har været direktører for Operaen, skal overlade dem en loge for et ubegrænset tidsrum?"

"Ja, jeg er nu ikke i humør til at lade mig holde for nar længere," sagde Richard.

"Å, det er jo en ret uskyldig spøg," bemærkede Moncharmin. "Hvad er det egentlig de vil have? En loge til i aften?"

Richard gav ordre til sin sekretær om at give hr. Debienne og hr. Poligny loge 5 i balkonen for aftenen, hvis den ikke var solgt. Det var den ikke. Den blev derfor sendt til dem. Debienne boede på Boulevard des Capucines og de to breve var blevet indleveret på posthuset på Boulevard des Capucines; det opdagede Moncharmin ved at undersøge poststemplet.

"Der kan De se!" sagde Richard. "Hvad sagde jeg?"

De trak på skuldrene og beklagede, at to mænd i den alder kunne more sig med sådanne narrestreger.

"Men i alt fald kunne de da have været høflige," sagde Moncharmin. "Lagde De mærke til, hvorledes de behandlede os med hensyn til Carlotta, Sorelli og lille Jammes?"

"Å, det er den rene jalousi, ikke sandt! … at tænke sig, at de går så vidt som til at avertere i *Revue Théâtrale*! …"

"De lader til at være stærkt interesseret i lille Christine Daaé!"

"Ja, men hun skal jo også, efter hvad man siger, være ganske god."

Han gav nu ordre til, at de kunstnere skulle vises ind, som i de sidste to timer havde gået op og ned uden for den dør, bag

hvilken berømmelse og lykke – eller afskedigelse – ventede dem.

Hele dagen gik med at forhandle og underskrive kontrakter eller ophæve dem; og de to overanstrengte direktører gik tidligt i seng, uden så meget som at se, om Debienne og Poligny var i loge 5.

Den næste dag fik direktørerne følgende takkeskrivelse fra spøgelset:

> "Tak for i går. Herlig aften. Daaé glimrende. Koret trænger til en opstrammer. Skriver snart til Dem efter de 240.000 francs, eller, for at være korrekt, 233.424 francs 70 centimes. De herrer Debienne og Poligny har nemlig sendt mig 6575 francs og 30 centimes, der udgør de første 10 dages ydelse for indeværende år; deres forpligtelser endte den 10. ds.
>
> Venlig hilsen
>
> *O. S.*"

Der var også et brev fra Debienne og Poligny:

> "Mine herrer!
>
> Vi er Dem meget forbundne for den venlige tanke at give os logen, men hvor gerne vi end ville have benyttet os af Deres venlighed, kan vi jo ikke, da loge 5 udelukkende tilhører *ham*, som vi talte til Dem om, da vi gennemgik lejekontrakten med Dem forleden. Se selv slutningen i paragraf 63.
>
> Ærbødigst ..." etc.

"Næ, nu begynder de fyre snart at irritere mig!" råbte Richard og kastede brevet fra sig.

Den aften blev loge 5 solgt.

Den næste morgen fandt Richard og Moncharmin, da de kom på deres kontor, en rapport fra overkontrolløren, angående en begivenhed aftenen før i loge 5. Jeg nedskriver her et uddrag af samme rapport:

> "Jeg var nødt til to gange i går aftes at tilkalde en betjent for at hjælpe mig med at få loge 5 rømmet, en gang i begyndelsen og en gang i midten af 2. akt. Indehaverne af logen kom, ligesom tæppet gik op for 2. akt, lavede en ren skandale ved at le og komme med upassende bemærkninger. Der blev hysset rundt omkring, og hele huset begyndte at protestere; så hentede kontrolløren mig. Jeg gik ind i logen og sagde, hvad jeg fandt det fornødent at sige. De mennesker, der var derinde, gjorde på mig indtryk af ikke at være ved deres fulde forstand; de kom med ganske idiotiske bemærkninger som svar på, hvad jeg sagde. Jeg erklærede så, at hvis der ikke blev ro, så jeg mig nødsaget til at vise dem bort. Så snart jeg var kommet udenfor, begyndte latteren igen, og publikum protesterede på ny. Jeg lod hente en betjent, som viste dem ud. De protesterede, stadig leende, og sagde, at de ville ikke gå, medmindre de fik deres penge tilbage. Endelig blev de rolige, og jeg gav dem lov til at gå ind i logen igen. Men

straks efter begyndte latteren på ny, og nu blev de definitivt vist ud."

"Send bud efter overkontrolløren," sagde Richard til sin sekretær, som allerede havde læst rapporten og gjort mærker i den med blå blyant.

Overkontrolløren kom.

"Fortæl os, hvad der skete," sagde Richard barsk.

Kontrolløren begyndte at stamme i det og henvise til sin rapport.

"Ja, men hvad lo de mennesker af?" spurgte Moncharmin.

"Jeg tænker mig, at de har været ude til en bedre middag og har været mere oplagt til at gøre sjov end til at høre på god musik. Ligesom de var kommet ind i logen, kom de ud igen og kaldte på kontrolløren, som spurgte, hvad de ønskede. De sagde: 'Se ind i logen, der er nogen derinde, er der ikke?' 'Nej,' sagde konen. 'Ikke det? Jamen, da vi kom derind, hørte vi en stemme, som sagde, *at logen var optaget*'."

Moncharmin så smilende på Richard, men denne gengældte ikke hans smil. Richard var begyndt med at more sig over denne spøg, men nu gjorde den ham nærmest rasende. Kontrolløren, som så Moncharmin smile, mente det var bedst også at smile. Men det faldt ikke så heldigt ud. Richard stirrede hvast på sin undergivne og så brølede han:

"Men da de mennesker kom, var der jo ingen i logen, vel?"

"Nej, hr. direktør, ikke en sjæl. Hverken i logen til højre eller til venstre. Det fortalte kontrolløren mig mere end en gang, så det hele har vel været en spøg."

"Nå, så det tror De? Virkelig? En spøg! Og De finder den formodentlig morsom, hvad?"

"Nej, hr. direktør, jeg synes virkelig, det var meget upassende."

"Og hvad sagde kontrolløren?"

"Å, hun sagde bare, at det var Operaspøgelset!"

Overkontrolløren grinede. Men det fortrød han, at han havde gjort, for ikke så snart var ordene ude af hans mund, før Richard blev aldeles rasende.

"Send bud efter kontrolløren!" skreg han. "Lige med det samme! Og send hende her ind til mig."

Overkontrolløren ville protestere, men Richard lukkede munden på ham ved vredt at befale ham at tie stille. Lidt efter henvendte han alligevel et spørgsmål til ham:

"Hvem er det Operaspøgelse?" snerrede han. "Har De nogensinde set ham, har De set det spøgelse?"

Overkontrolløren rystede ivrigt på hovedet.

"Godt!" sagde Richard koldt.

Overkontrolløren stirrede forvildet på ham, som om han ville spørge om, hvad dette uheldvarslende "godt" betød, men ikke turde.

"Jeg har nemlig i sinde at afskedige enhver, der ikke har set ham!" forklarede direktøren. "Da han lader til at færdes overalt, kan jeg ikke have folk, som fortæller mig, at de aldrig har set ham noget sted. Jeg forlanger, at folk skal arbejde for mig, når jeg betaler dem for det."

Da han havde sagt det, vendte han sig bort fra overkontrolløren for at afhandle forskellige sager med sceneinstruktøren, der imidlertid var kommet ind i stuen. Kontrolløren troede, han kunne gå og begyndte at glide ganske

sagte henimod døren, da Richard pludselig naglede ham til gulvet med et dundrende:

"Bliv, hvor De er!"

Hr. Remy havde imidlertid sendt bud til *Rue de Provence* efter kontrolløren, som var ansat et sted der som portnerske. Hun kom hurtigt.

"Hvad hedder De?"

"Fru Giry. De kender mig godt, hr. direktør; jeg er moder til lille Giry, lille Meg, De ved nok."

Det blev sagt i en så streng og højtidelig tone, at selv Richard for et øjeblik lod sig imponere. Han så på fru Giry med det falmede sjal, de slidte sko, den gamle kjole og den tarvelige hat. Det var tydeligt nok at se på ham, at han hverken kendte konen eller hendes "lille Meg". Men fru Giry var så stolt af sin datter, at hun bildte sig ind, alle kendte både hende og barnet.

"Har aldrig hørt hende nævne!" erklærede Richard. "Jeg har ladet Dem hente for at høre, hvad der skete i går aftes ..."

"Ja, hr. direktør, jeg ville også netop så gerne tale med Dem om den sag, så at De ikke skulle få de samme bryderier som de forrige direktører ... de ville heller ikke høre på mig i begyndelsen ..."

"Ja, det er ikke det, jeg spørger om. Jeg spurgte om, hvad der skete i går aftes."

Fru Giry blev ildrød i hovedet af vrede. Aldrig havde nogen talt til hende i den tone. Hun rejste sig, som om hun ville gå, men så betænkte hun sig, satte sig atter ned og sagde i en vigtig tone:

"Jo, det skal jeg sige Dem. Spøgelset er igen blevet irriteret!"

Richard var lige ved atter at bryde ud, da Moncharmin blandede sig i sagen og begyndte at lede forhøret. Det viste sig nu, at fru Giry fandt det ganske naturligt, at man hørte en stemme sige, at logen var optaget, selv om der ikke var nogen i logen. Hun var ude af stand til at forklare dette fænomen, som slet ikke var noget nyt for hende, på anden måde, end at det var spøgelset, der talte. Hun havde ofte hørt ham, de kunne roligt tro på hende, hun sagde ikke andet, end hvad der var sandt. De kunne jo bare spørge hr. Isidore Saack, hvis ben spøgelset brækkede!

"Hvad gjorde han!" udbrød Moncharmin.

Fru Giry så ganske forbavset ud over denne uvidenhed. Men hun nedlod sig dog til at fortælle disse to uskyldige stakler, hvad hun vidste. Ulykken var sket i de forrige direktørers tid, også i loge 5 og også under en opførelse af *Faust*.

"Det gik sådan til, hr. direktør. Den aften sad hr. Maniera, den store juveler i Rue Mogador, og hans frue på første række i logen og deres gode ven hr. Isidore Saack sad bagved fruen. Mefistofeles sang – *Catarina, mens du lader, som du sover* – da hr. Maniera hørte en stemme hviske i sit højre øre (hans kone sad til venstre for ham): 'Ha, ha! Julie lader ikke til at sove'! Fru Maniera hedder Julie. Hr. Maniera vender sig om mod højre side for at se, hvem der taler til ham. Der var ingen! Han gnider sit øre og spørger sig selv, om han drømmer. Så går Mefistofeles videre med sin serenade: '*Oh, du hellige, luk din dør op og giv en dødelig et tilgivelseskys*'. Så hører hr. Maniera igen stemmen, som denne gang siger: 'Ha, ha! Julie ville vist ikke have noget imod at give Isidore et kys!' Så vender han sig igen, denne gang om til venstre, og hvad tror De, han ser? Isidore, som havde taget hans

kones hånd og dækkede den med kys gennem den lille åbning i handsken inde i hånden. Så kan De tro, det gik livligt til derinde! Bang! Bang! Hr. Maniera, som var stor og stærk, ligesom De, hr. Richard, gav hr. Isidore Saack, som var lille og svag som hr. Moncharmin, undskyld! to dundrende slag. Der blev stor opstandelse. Publikum råbte: 'Nej, å nej! Stop dem! Han slår ham ihjel!' Endelig lykkedes det hr. Saack at slippe ud ..."

"Så brækkede spøgelset jo ikke hans ben," sagde Moncharmin.

"Jo, han gjorde, hr. direktør," svarede fru Giry vigtigt. "Han brækkede det på ham på den store trappe, da staklen løb alt for hurtigt ned ad den, og det vil vare længe, før den stakkels herre vil kunne gå op ad den igen."

"Fortalte spøgelset Dem, hvad han havde hvisket i hr. Manieras højre øre?" spurgte Moncharmin med en alvor, som han selv fandt overordentlig humoristisk.

"Nej, hr. direktør, det gjorde hr. Maniera selv. Så ..."

"Men De har jo også talt med spøgelset, min gode kone, ikke?"

"Jo, ligesom jeg nu taler med Dem, min gode direktør!"

"Og når spøgelset taler med Dem, hvad siger han så?"

"Å, han beder mig f.eks. om at bringe sig en skammel!"

Ved disse ord brast både de to direktører og deres sekretær i latter. Kun overkontrolløren, som var blevet klog af skade, passede på ikke tale med, mens fru Giry ikke var langt fra at indtage en næsten truende holdning:

"I stedet for at le," råbte hun vredt, "skulle De hellere gøre som hr. Poligny, der selv fandt ud ..."

"Hvilket?" spurgte Moncharmin, der aldrig havde moret sig så kosteligt.

"Alt det om spøgelset, naturligvis! … Hør nu …"

Hun blev pludselig rolig i følelsen af, at dette var et højtideligt øjeblik i hendes liv:

"Hør nu videre," sagde hun. "De spillede *La Juive*. Hr. Poligny ville overvære forestillingen fra spøgelsets loge … Nå, på det sted, hvor Léopold råber: *Lad os fly!* – De ved – og Eléazar standser dem og siger: *Hvor går I hen?* … så rejser hr. Poligny sig – jeg stod og så på ham fra baggrunden i logen ved siden af, som var tom – og går ganske stiv, ligesom en statue, ud af logen og ned ad trappen, men uden at brække benet …"

"Jamen, det forklarer os jo ikke, hvorledes spøgelset kom til at bede Dem om en skammel," sagde Moncharmin.

"Nej, men fra den aften prøvede ingen på at tage spøgelsets loge fra ham. Direktørerne gav ordre til, at han skulle have den ved enhver opførelse. Og når han så kom derind, bad han mig altid om en skammel …"

"Å, sludder! Et spøgelse, der beder om en skammel. Så er spøgelset altså et fruentimmer?"

"Nej, det er et mandfolk."

"Hvor ved De det?"

"Det er en mandsstemme, der taler, en meget smuk stemme! Det går sådan til: Når han kommer, det er næsten altid midt i første akt, slår han tre små slag på døren til logen. De kan forstå, hvor forvirret jeg blev, første gang jeg hørte de tre slag og vidste, at der ingen var inde i logen! Jeg lukkede døren op, lyttede og så mig om derinde: Der var ingen! Og så hørte jeg en stemme sige: 'Fru Jules' – min afdøde mand hed Jules – 'vær så

god at give mig en skammel.' Jeg blev helt ude af mig selv. Men så vedblev stemmen: 'De skal ikke være bange, fru Jules. Jeg er Operaspøgelset!' Og stemmen var så blød og venlig, så jeg slet ikke blev forskrækket. *Stemmen sad i hjørnestolen til højre på første række.*"

"Var der nogen i logen til højre for loge 5?" spurgte Moncharmin.

"Nej, hverken i logen til højre eller til venstre. Og tæppet var lige gået op."

"Nå, og hvad gjorde så De?"

"Jeg bragte skamlen. Det var naturligvis ikke til sig selv, han ville have den, det var til den dame, han havde med, men hende hverken så eller hørte jeg noget til."

"Hvad for noget? Var spøgelset nu også gift?"

De to direktører så fra fru Giry til overkontrolløren, som stod bagved hende og gjorde tegn til dem for at tiltrække sig deres opmærksomhed. Han bankede sig med fingeren på panden for at antyde, at han anså konen for gal, en pantomime, som end yderligere fik hr. Richard til at holde fast ved sin bestemmelse om at afskedige en overkontrollør, der beholdt en gal i sin tjeneste. Imidlertid gik damen videre med sin historie og beskrev nu, hvor gavmild spøgelset var:

"Ved slutningen af hver forestilling giver han mig altid 2 francs, sommetider 5, ja sommetider endda 10, hvis der er gået flere dage, siden han sidst var i logen. Men siden folk igen er begyndt at drille ham, giver han mig slet ikke noget ..."

"Undskyld, min gode kone," sagde Moncharmin, mens fru Giry slog med nakken over denne vedvarende familiære tiltale,

"undskyld … men hvorledes kan spøgelset komme til at give Dem de 2 francs?"

"Jo, han lægger dem naturligvis på den lille hylde i logen. Pengene ligger ved siden af programmet, som jeg altid giver ham. Sommetider finder jeg blomster på gulvet i logen, en rose f.eks., som hans dame måske har haft på kjolen … for han har en dame med sommetider; en dag glemte de en vifte derinde."

"Nå! Og hvad gjorde De så med den?"

"Jeg lagde den ind igen i logen næste aften."

Nu brød kontrolløren ind:

"De har brudt reglementet. Jeg kommer til at mulktere Dem, fru Giry."

"Å hold mund, dumme fæ!" mumlede hr. Richard.

"De lagde altså viften ind igen. Og så?"

"Ja, så tog de den med sig, hr. direktør; den var der i alt fald ikke, da forestillingen var forbi; i stedet for den stod der en æske fyldte chokolader, som jeg holder så meget af. Så opmærksom og god er spøgelset …"

"Ja tak, det er godt, fru Giry. Så kan De gå."

Da fru Giry var forsvundet med den værdighed, som aldrig forlod hende, sagde direktørerne til overkontrolløren, at de ikke agtede at beholde en gal kone i deres tjeneste, og da han også var gået, gav de deres forretningsfører ordre til at gøre hans regnskab op og afskedige ham. Da direktørerne var blevet alene, meddelte de hinanden den idé, de begge samtidig havde fået, og som gik ud på, at de selv nærmere ville undersøge den lille historie med loge 5.

5. Violinsoloen

Christine Daaé, som jeg senere skal vende tilbage til, kom, takket være en række intriger, ikke til straks at forfølge sin succes ved Operaen. Efter den omtalte gallaaften sang hun en gang hos hertuginde de Zürich, men det var sidste gang, man hørte hende udenfor scenen. Hun afslog, uden at ville give nogen plausibel undskyldning for det, at synge ved en velgørenhedskoncert, hvor hun havde lovet at assistere. Hun opførte sig ganske, som om hun ikke længere selv kunne bestemme over sin gøren og laden, og som om hun ligefrem var bange for at komme til at fejre nye triumfer.

Hun vidste, at grev de Chagny for at glæde sin broder havde talt hendes sag hos hr. Richard; og hun skrev og takkede ham, men bad ham samtidig om ikke mere at lægge sit ord i vægtskålen for hende. Man fik aldrig at vide grunden til, at hun kom med dette mærkelige forlangende. Nogle mente, at det skyldtes en malplaceret stolthedsfølelse, andre talte om hendes utrolige beskedenhed. Men scenens børn plejer ikke at lide særligt af beskedenhed, og jeg tror, jeg kommer sandheden nærmere, når jeg mener, at det var angst, der dikterede hendes handlemåde. Jeg har et brev liggende her, som hun har skrevet (det er en del af Perserens samling). Det skriver sig fra denne periode, og det viser, at hun er opfyldt af en ligefrem rædsel.

"Jeg kender slet ikke mig selv, når jeg synger," skriver det stakkels barn.

Hun viste sig ikke noget sted, og vicomte de Chagny prøvede forgæves på at få en sammenkomst med hende. Han skrev til

hende og bad om tilladelse til at besøge hende, men han havde allerede opgivet håbet om at få svar fra hende, da han en morgen modtog følgende brev:

> "Hr. Vicomte!
> Jeg har ikke glemt den lille dreng, som gik ud i søen for at redde mit skærf. Jeg skriver til Dem nu, fordi jeg rejser til Perros for at opfylde en hellig pligt. Det er min stakkels faders dødsdag i morgen. De husker nok min fader, han holdt så meget af Dem. Han ligger begravet der med sin violin på kirkegården ved den lille kirke, nedenfor den bakke, hvor vi legede sammen som børn, og hvor vi, da vi blev større, sagde farvel til hinanden for sidste gang."

Vicomte de Chagny så efter i en jernbaneliste, klædte sig på, så hurtigt han kunne, skrev et par linjer, som hans kammertjener skulle bringe til hans broder, sprang i en vogn, som kørte ham til Gare Montparnasse og nåede dertil lige i det øjeblik, morgentoget gik. Han tilbragte en meget ubehagelig dag og blev ikke sig selv før om aftenen, da han sad i en kupé i Bretagne-ekspressen. Han læste Christines brev atter og atter igennem, indåndede dets duft, og mindedes yndige oplevelser fra sin barndom. Resten af denne kedelige natterejse tilbragte han i feberdrømme, som begyndte og endte med Christine Daaé. Dagen gryede, da han nåede Lannion. Han skyndte sig hen til diligencen til Perros-Guirec. Han var den eneste passager. Han udspurgte kusken og fik at vide, at en ung dame, som lignede en pariserinde, den foregående aften var taget til Perros og havde taget ophold i kroen der.

Jo nærmere han kom hende, jo bedre huskede han historien om den lille svenske sangerinde. De fleste af disse detaljer er endnu ikke offentligt kendt.

Der var engang i en landsby, ikke langt fra Uppsala, en bonde, som boede der med sin familie, dyrkede jorden hele ugen og sang for i kirken om søndagen. Denne bonde havde en lille pige, som han lærte noder, før hun lærte at læse. Christine Daaés fader var en stor musiker, måske uden at han selv anede det. Ikke en violinist i hele Skandinavien spillede som han. Hans rygte spredte sig viden om; og han blev altid indbudt til at spille til dans ved bryllupper og andre festligheder. Hans kone døde, da Christine gik i sit sjette år. Så solgte faderen, som kun brød sig om sin datter og sin musik, sit stykke jord og rejste til Uppsala for at vinde berømmelse og tjene sig en formue. Men han nåede ingen af delene.

Så vendte han tilbage til landet, gik fra marked til marked og spillede sine skandinaviske melodier, mens hans lille pige, som altid var med ham, begejstret lyttede til ham, eller sang til hans spil. En dag hørte professor Valerius dem på Limby marked og tog dem med til Gøteborg. Han erklærede, at faderen var den største violinist i verden, og at datteren havde stof i sig til at blive en stor kunstnerinde. Der blev sørget for hendes opdragelse og uddannelse. Hun gjorde hurtigt fremgang og henrev alle med sit kønne ansigt, sin ynde og sit elskværdige væsen.

Da Valerius og hans hustru tog til Frankrig for at bosætte sig der, tog de Daaé og Christine med. "Mama" Valerius var som en moder for Christine. Hvad Daaé angik, så begyndte han at lide af hjemve. Han gik aldrig udenfor en dør i Paris, men levede i

en drømmeverden, som han skabte sig med sin violin. Timer igennem lukkede han sig inde med sin datter i sit sovekammer, så spillede og sang de ganske sagte. Ofte listede mama Valerius sig hen til døren og lyttede, mens hun viskede en tåre bort, så gik hun igen sagte ned ad trappen, mens hun sukkede af længsel efter de nordlige himmelstrøg.

Daaé blev ikke sig selv igen før om sommeren, da de alle tog til Perros, i en afsides krog af Bretagne, hvor havet var af samme farve som i hans eget land. Ofte sad han nede på stranden og spillede de tungsindigste melodier; så bildte han sig ind, at havet holdt inde med sin brølen for at høre på ham. Og så fik han mama Valerius til at finde sig i hans sære indfald. På det tidspunkt, da de bretagneske pilgrimstog fandt sted, og da der i den anledning var fester og dans i landsbyen, gik han ligesom i gamle dage fra sted til sted med sin violin og fik lov til at tage sin datter med sig. De forsynede de mindste flækker med musik, nok til at leve på i et år. Om natten sov de i lader, de sagde nej tak til en seng i kroen. De lå tæt op ad hinanden på strå, ligesom de havde gjort, den gang de var så fattige i Sverige. De var meget net klædt, og de afslog de småpenge, man bød dem. Bønderne kunne slet ikke blive klog på denne spillemand, der gik på vejene med det smukke barn, som sang som en engel fra Himlen. Folk fulgte dem fra landsby til landsby.

En dag fik en lille dreng, som var ude med sin guvernante, hende til at gå meget længere, end hun ville, fordi han ikke kunne rive sig løs fra den lille pige, hvis søde, rene stemme ligesom bandt ham til hende. De kom til en bugt, hvor der var stærk blæst, og der tog vinden fat i hendes skærf og rev det løs.

Det fløj ud i søen. Christine udstødte et skrig og strakte armene ud efter det, men det var allerede langt ude på bølgerne. Så hørte hun en stemme sige:

"Det skal du ikke være ked af, jeg skal nok gå ud i vandet og hente dit skærf."

Og så så hun en lille dreng, som til trods for, at den dame han var med, råbte og skreg, at han ikke måtte, løb ud i vandet med alt tøjet på og fik fat i hendes skærf, som han så bragte hende. Dreng og skærf var lige gennemblødte. Damen holdt et stort postyr, men Christine lo glad og kyssede den lille dreng, som ikke var nogen anden end vicomte Raoul de Chagny, der boede i Lannion hos sin tante.

I den sommer var de næsten sammen hver dag. På drengens tantes anmodning, som professor Valerius støttede, gik Daaé ind på at give den unge vicomte nogle timer i violinspil. På den måde lærte vicomten at elske de samme melodier, som havde givet Christines barndom ynde og indhold. De var begge to små, rolige, drømmende sjæle.

Deres største glæde var, når Daaé om aftenen i tusmørket, når solen var gået ned i havet, kom og satte sig hos dem og ganske stille, som om han var bange for at fremmane de ånder, han fortalte om, begyndte at fortælle dem sagn oppe fra landet mod nord.

Mens den gamle mand fortalte, sad Raoul og så på Christines blå øjne og gyldne hår; og når Christine kom i seng om aftenen, lå hun og tænkte på den lille Lotte, som faderen havde fortalt om, hun, som havde hørt musikkens engel, når hun lagde sig til at sove …

Musikkens engel spillede en stor rolle i alle faderens fortællinger; og han påstod, at enhver stor musiker, enhver stor kunstner fik besøg af denne engel i det mindste en gang i sit liv. Man ser ham aldrig, men de, som er udvalgt til at modtage besøg af ham, hører ham. Han kommer ofte, når de mindst venter det, når de er modløse og bedrøvede. Så hører de pludselig himmelske klange og en guddommelig stemme, som de husker hele deres liv. Og når de har hørt englen, kan de ikke røre ved et instrument eller åbne munden for at synge uden at frembringe toner så skønne, at alle forbavses over dem.

Christine spurgte sin fader, om han havde hørt englen. Far Daaé rystede bedrøvet på hovedet; men så lyste hans øjne pludselig, da han sagde:

"Men du vil en dag få ham at høre, mit barn! Når jeg kommer op i Himlen, skal jeg sende ham til dig!"

Daaé var begyndt at hoste i den senere tid. Efteråret kom, og Raoul og Christine måtte skilles.

Tre år senere mødtes de igen i Perros. Professor Valerius var død, men hans enke blev i Frankrig med Daaé og hans datter, som stadig spillede og sang til glæde for deres venlige beskytterinde, som nu kun levede for musik. Raoul, som nu var voksen, kom til Perros for om muligt at finde dem der. Han gik lige hen til det hus, hvor de den gang boede. Først traf han den gamle mand, og så kom Christine ind med tebakken. Hun rødmede ved synet af Raoul, som gik hen til hende og kyssede hende. Hun stillede ham et par spørgsmål, skænkede te til dem og gik så ud igen med bakken. Hun løb ud i haven og satte sig på en bænk, opfyldt af følelser, hun aldrig havde kendt før. Raoul kom ud til hende, og de sad og talte sammen, til aftenen

kom, begge to meget undselige. De talte om ting, som slet ikke havde noget at gøre med, hvad der var begyndt at røre sig i dem. Da Raoul gik, trykkede han et kys på Christines skælvende læber, og sagde:

"Jeg skal aldrig glemme dig!"

Men idet han gik bort, angrede han disse ord, for han vidste jo godt, at Christine Daaé aldrig kunne blive vicomte de Chagnys hustru.

Hvad Christine angik, så prøvede hun på ikke at tænke mere på ham, men at hellige sig sin kunst helt. Hun gjorde store fremskridt, og de, der hørte hende, profeterede, at hun ville blive en af de største sangerinder i verden. Så døde hendes fader, og pludselig var det, som om hun med ham havde mistet både sin stemme og sit talent. Hun beholdt lige akkurat nok tilbage til at komme ind på Konservatoriet, hvor hun ikke på nogen måde udmærkede sig. Hun sled sig uden begejstring gennem klasserne og gjorde sig kun umage for at få en præmie for at glæde gamle mama Valerius, sammen med hvem hun stadig levede.

Den første gang Raoul så Christine i Operaen, blev han betaget af den unge piges skønhed; alle minderne fra fortiden vaktes igen til live hos ham, men han var forbavset over, hvor ubetydelig hun virkede på scenen. Det var ligesom hun slet ikke var levende med i det, hun gjorde. Han gik atter hen for at høre hende. Han gik ind bag scenen. Han prøvede på at tiltrække sig hendes opmærksomhed. Mere end en gang fulgte han efter hende, helt ned til hendes påklædningsværelse, men hun så ham ikke. Det så for den sags skyld ud, som om hun slet ikke så nogen. Hun var ganske ligegyldig for alt. Raoul led, for hun var

meget smuk, og han var sky og turde ikke tilstå sin kærlighed. Og så kom åbenbaringen den aften, gallaforestillingen fandt sted. Det var som havde himlene åbnet sig, og en engels stemme lød på jorden til fryd for menneskene …

Og så – bagefter – denne mandsstemme bag døren – "du skal elske mig!" –

Hvorfor havde hun lét, da han mindede hende om den begivenhed med skærfet? Hvorfor lod hun, som om hun ikke kendte ham? Og hvorfor havde hun nu skrevet til ham? …

Endelig nåede han Perros. Han gik ind i kroen og traf Christine der. Hun modtog ham smilende og uden at vise nogen forbavselse.

"Nå, De er kommet," sagde hun. "Ja, jeg havde på følelsen, at jeg ville træffe Dem her, når jeg kom tilbage fra messen. Der var en, som sagde mig det i kirken."

"Hvem var det?" spurgte Raoul, idet han greb hendes hånd.

"Min kære, afdøde far!"

Der blev en lille pause, så spurgte Raoul:

"Sagde Deres fader Dem også, at jeg elsker Dem, Christine, og at jeg ikke kan leve uden Dem?"

Christine rødmede stærkt og vendte hovedet bort. Med skælvende stemme sagde hun:

"Uden mig? De drømmer, min ven." Hun lo for at skjule sine sande følelser.

"Le ikke, Christine, det er mit ramme alvor."

"Jeg har ikke bedt Dem komme for at De skulle fortælle mig sligt," svarede hun alvorlig.

"De har selv sendt bud efter mig, Christine, og jeg kom, så hurtigt jeg kunne. Hvor kunne De vente, at jeg skulle komme,

hvis De ikke troede, jeg elskede Dem?"

"Jeg troede, at De mindedes vore lege her som børn. Jeg ved virkelig ikke rigtig, hvad jeg tænkte … det var måske urigtigt af mig at skrive til Dem … Men min faders dødsdag og Deres pludselige tilsynekomst i mit værelse i Operaen forleden aften, mindede mig om gamle dage og fik mig til at skrive til Dem som den lille pige, jeg den gang var …"

Der var noget over Christine, som forekom Raoul lidt unaturligt. Hun var ham venligt stemt, det kunne han se på det ømme, bedrøvede udtryk i hendes øjne. Men hvorfor var hun bedrøvet? Det var det, han ville vide, og det var det, der irriterede ham …

"Var det første gang, De lagde mærke til mig, Christine, den aften jeg kom ind i Deres påklædningsværelse?"

Hun var ude af stand til at lyve:

"Nej," sagde hun, "jeg havde tit set Dem i Deres broders loge. Og ligeledes bag scenen."

"Ja, det tænkte jeg jo nok!" sagde Raoul, idet han pressede læberne sammen. "Men hvorfor svarede De mig så, som om De ikke kendte mig, og hvorfor lo De?"

Disse spørgsmål blev fremsat i så hård en tone, at Christine så på ham uden at svare. Den unge mand var selv forfærdet over den tone, han talte i, men nu var han jo engang begyndt, og han så ingen anden udvej end at blive ved:

"De svarer ikke," sagde han vred og ulykkelig. "Godt, så skal jeg svare for Dem. Det var fordi der var en i værelset, som var Dem i vejen, en, som De ikke ville have måtte våde, at De kunne interessere Dem for andre!"

"Hvis der var nogen, der den aften var mig i vejen, min ven," svarede Christine koldt, "så var det Dem, og derfor bad jeg Dem også gå!"

"Ja ... for at De kunne blive alene med den anden."

"Hvad er det, De siger?" spurgte den unge pige irriteret. "Hvem er det, De sigter til?"

"Til den mand, De sagde til, at 'jeg sang kun for dig ... i aften gav jeg dig min sjæl, og jeg føler mig som død'."

Christine greb Raouls arm med så fast et tag, at man ikke skulle have tiltroet så skrøbeligt et væsen sådanne kræfter.

"De har lyttet udenfor døren?"

"Ja, fordi jeg elsker Dem ... og jeg hørte alt ..."

"Hvad hørte De?"

Den unge pige, som nu var blevet tydeligt roligere, slap Raouls arm.

"Han sagde til Dem, 'Christine, du skal elske mig'!"

Ved disse ord bredte der sig en dødelig bleghed over Christines ansigt, hun fik mørke ringe under øjnene, vaklede og var lige ved at besvime. Raoul styrtede frem med udbredte arme, men Christine havde straks bekæmpet sin forbigående svaghed og med sagte, næsten uhørlig stemme sagde hun:

"Gå videre. Sig mig alt, hvad De har hørt!"

Raoul, som slet ikke kunne forstå hende, svarede:

"Jeg hørte ham sige som svar på Deres ord, 'det er en smuk gave, mit barn, jeg takker dig. Ingen kejser har nogensinde fået så smuk en gave. Englene græd i aften'."

Christine førte hånden til hjertet. Hun var bytte for en ubeskrivelig bevægelse. Hendes øjne så ganske forvildede ud.

Raoul blev forfærdet. Men pludselig fik de atter det gamle udtryk, og to store tårer trillede ned ad hendes kinder.

"Christine!"

"Raoul!"

Den unge mand ville tage hende i sine arme, men hun stødte ham til side og flygtede ud af stuen.

Christine havde lukket sig inde i sit værelse, og Raoul gik hvileløs omkring og anede ikke, hvad han skulle foretage sig. Han var irriteret og bedrøvet over at se de timer, han havde håbet så meget af, svinde bort, uden at han så noget til den unge, svenske pige. Hvorfor kom hun ikke ud til ham, så at de sammen kunne strejfe om på de steder, hvorfra de havde så mange fælles minder? Og da hun åbenbart ikke havde mere at gøre her i Perros, da hun i alt fald ikke foretog sig noget her, hvorfor rejste hun så ikke tilbage til Paris nu med det samme? Han hørte, at hun havde ladet læse en messe for sin faders sjæl denne morgen, og at hun havde tilbragt en lang tid med at bede i den lille kirke og på musikerens grav.

Raoul gik meget nedtrykt ud af kroen og hen på kirkegården. Han vandrede rundt mellem gravene og læste inskriptionerne på gravstenene. Pludselig blev han stående og så sig forbavset om. Der var gravet en hel del lig op. Skeletter og dødningehoveder i hundredvis var stillet op ad kirkemuren og holdt på plads af en ståltråd, så hele den skrækkelige pyramide var synlig. Det så ud, som om kirken hvilede på disse dødningeben, der var stillet op i række ligesom mursten. Døren til sakristiet var midt i denne uhyggelige opbygning.

Raoul bad en bøn for Daaé, og så gik han op ad bakken, pinefuldt berørt ved synet af disse grinende dødningehoveder.

Han satte sig ned på kanten af skråningen og så ud over havet. Vinden var i færd med at lægge sig. Raoul var omgivet af et iskoldt mørke, men han følte ikke kulden. Det var her, han så ofte havde siddet med Christine for at se elverpigerne danse i måneskin. Han havde ganske vist aldrig set nogle, men Christine påstod, at hun havde set mange. Han smilede ved tanken og fo'r så pludselig sammen. En stemme bagved ham sagde:

"Tror De, elverpigerne kommer i aften?"

Det var Christine. Han ville svare, men hun lagde sin behandskede hånd over hans mund.

"Hør på mig, Raoul. Jeg har bestemt mig til at fortælle Dem noget ... noget meget alvorligt ... Kan De huske sagnet om musikkens engel?"

"Ja, det kan jeg rigtignok," sagde han. "Jeg tror, det var netop på dette sted, Deres fader fortalte os det."

"Ja, og det var her, han sagde, 'når jeg kommer op i Himlen, mit barn, skal jeg sende dig ham'. Ja, Raoul, nu er min fader i Himlen, og jeg har haft besøg af musikkens engel."

"Ja, det ved jeg," svarede den unge mand alvorligt, for han mente, hun hentydede til den store succes, hun nylig havde haft.

Christine så lidt forbavset på ham.

"Hvad mener De, Raoul?" spurgte hun.

"Jeg mener, at ingen kunne synge, som De sang forleden aften uden ved hjælp af et mirakel. Intet menneske kan lære Dem at synge, som De gjorde. De *har* hørt musikkens engel, Christine."

"Ja," sagde hun højtideligt, "*i mit påklædningsværelse.* Det er der, han hver dag kommer for at give mig undervisning."

"I Deres påklædningsværelse," gentog han forbavset.

"Ja, det er der, jeg har hørt ham; og jeg har ikke været den eneste, som har hørt ham …"

"Hvem ellers, Christine?"

"De, min ven."

"Jeg? Har jeg hørt musikkens engel?"

"Ja, det var ham, som talte, da De stod og lyttede udenfor døren. Men jeg troede, jeg var den eneste, som kunne høre ham. De kan derfor forestille Dem min forbavselse, da De i dag fortalte mig, at De også havde hørt ham."

Raoul brast i latter. Christine vendte sig om imod ham og så vredt på ham.

"Hvad ler De af?" spurgte hun med lynende øjne. "De tror vel, at det var en mands stemme, De hørte?"

"Ja, jeg …" stammede den unge mand, som nu begyndte at føle sig lidt usikker overfor den bestemthed, Christine lagde for dagen.

"Og det kunne De tro, Raoul? De min gamle legekammerat? Min faders ven? Har De forandret Dem i den grad siden den gang? Jeg er en hæderlig pige, vicomte de Chagny, og jeg lukker mig ikke inde i mit påklædningsværelse med en fremmed mand. Hvis De havde lukket døren op, ville De have set, at der var ikke nogen derinde."

"Nej, De har ret! Jeg åbnede virkelig døren, da De var gået, og der var ingen!"

"Nå, ja, der ser De jo selv! … Nå, og så?"

Vicomten samlede alt sit mod.

"Jeg er bange for, Christine, at der er nogen, der driver gæk med Dem."

Hun udstødte et skrig og løb bort. Han løb efter hende, men hun råbte i en rasende tone:

"Kom mig ikke nær! Hører De!" Så forsvandt hun.

Raoul vendte tilbage til kroen. Han følte sig meget træt og meget bedrøvet. Der blev sagt ham, at Christine var gået op på sit værelse og at hun ikke kom ned til middag. Raoul spiste alene i en meget melankolsk sindsstemning. Da han havde spist, gik han op på sit værelse, prøvede på at læse, men kunne ikke, gik så i seng og prøvede på at sove. Der hørtes ikke en lyd inde fra det andet værelse.

Timerne sneglede sig afsted. Klokken var omtrent halv tolv, da han tydelig hørte nogen bevæge sig med lette skridt i værelset ved siden af. Christine var altså ikke gået i seng. Uden at give sig selv nogen grund, hvorfor han gjorde det, stod Raoul op, klædte sig på så lydløst, han kunne, og ventede. På hvad? Han vidste det ikke. Men hans hjerte hamrede i hans bryst, da han hørte Christines dør langsomt dreje sig på sine hængsler. Hvor skulle hun hen på denne tid af natten, hvor alle i Perros sov? Døren gik sagte op, og han så Christines hvide skikkelse i måneskinnet svæve ned ad gangen. Hun gik ned ad trappen, og han lænede sig ud over gelænderet ovenover hende. Pludselig hørte han to stemmer, der hurtigt vekslede nogle ord. Han opfangede en sætning:

"Tab ikke nøglen."

Det var værtindens stemme. Døren ud mod havet blev åbnet og atter lukket. Så blev alt stille.

Raoul løb tilbage til sit værelse og lukkede vinduet op. Christines hvide skikkelse stod ude på den øde strandbred.

Første sal i kroen var ikke høj, og et træ, der voksede op ad muren, satte Raoul i stand til at klatre ned, uden at værtinden hørte det. Hendes forbavselse var derfor stor, da den unge mand næste morgen blev bragt tilbage til kroen, halvt ihjelfrossen og mere død end levende, og hun fik at vide, at således var han blevet fundet, liggende udstrakt på trinnene op til højaltret inde i den lille kirke. Hun løb straks op til Christine, som skyndte sig ned, og ved fælles hjælp fik de ham atter til live. Han åbnede øjnene og var ikke længe om at komme helt til sig selv, da han så sin venindes yndige ansigt bøjet over sig.

Nogle uger senere, da tragedien i Operaen bevirkede, at den offentlige anklager, hr. Mifroid, måtte skride ind, forhørte politikommissæren vicomte de Chagny angående begivenhederne den nat i Perros. Jeg nedskriver her spørgsmålene og svarene i den officielle rapport:

Spørgsmål: "Så frøken Daaé Dem ikke komme ned ad den mærkelige vej, De valgte?"

Svar: "Nej, hun gjorde ikke, og hun hørte heller ikke, at jeg gik bagefter hende, skønt jeg ikke gjorde noget forsøg på at dæmpe mine skridt. Jeg ville helst have haft, at hun havde vendt sig om og set mig. Jeg indså godt, at jeg slet ingen undskyldning havde for at følge efter hende, og at det ikke var mig værdigt på den måde at udspionere hende. Men hun hørte mig åbenbart slet ikke. Hun optrådte ganske, som om jeg ikke var der. Hun forlod stranden og gik hurtigt ned ad vejen. Uret havde slået kvart i

tolv, og jeg tænkte mig, at det var det, som fik hende til at skynde sig, for pludselig gav hun sig til at løbe, lige til hun nåede kirkegården."

Spm.: "Var porten til den åben?"
Sv.: "Ja, den var, og det overraskede mig, men det lod ikke til at forbavse frøken Daaé."

Spm.: "Var der nogen på kirkegården?"
Sv.: "Jeg så ikke nogen; og havde der været nogen, måtte jeg have set vedkommende. Månen skinnede på sneen, så der var ganske lyst."

Spm.: "Var det ikke muligt for en person at skjule sig bag gravstenene?"
Sv.: "Nej. Der er kun ganske tarvelige gravstene, delvis skjult under sneen, kun deres kors rager lidt op over jorden. De eneste skygger der var, var vore egne og dem, korsene kastede. Kirken stod klart frem i månelyset. Det var en smuk nat, men meget kold. Man kunne se alt lige så tydeligt som ved dagens lys."

Spm.: "Er De overtroisk?"
Sv.: "Nej."

Spm.: "Hvorledes var De til mode?"
Sv.: "Ganske rolig og normal. Jeg var først meget forbavset og urolig over at se frøken Daaé gå ud på den tid af natten, men så snart jeg så hende gå ind på kirkegården, tænkte jeg mig straks, at hun var gået derhen for at holde andagt på sin faders grav, og så blev jeg rolig igen. Jeg var kun forbavset over, at hun ikke havde hørt mig, da mine fodtrin var ret hørlige på den

hårdtfrosne sne. Men hun måtte altså være meget opfyldt af det, hun ville gøre, og jeg ville derfor ikke forstyrre hende. Hun knælede ned på sin faders grav, gjorde korsets tegn og begyndte at bede. I dette øjeblik slog klokken 12. Ved det sidste slag så jeg frøken Daaé løfte øjnene mod himlen og strække armene ud ligesom i ekstase. Jeg kunne ikke forstå, hvad grunden var, før jeg selv hævede hovedet, og alt i mig blev ligesom draget op imod den usete, *som spillede så overjordisk dejligt!* Christine og jeg kendte denne musik: vi havde hørt den som børn. Men aldrig var den blevet udført med så guddommelig kunst, ikke engang af hr. Daaé. Jeg huskede nu alt, hvad Christine havde fortalt om musikkens engel. Det var det samme stykke, *Lazarus' Opstandelse*, som hr. Daaé plejede at spille for os, når han var særlig melankolsk anlagt eller religiøst bevæget. Hvis Christines engel havde eksisteret, kunne den ikke have spillet bedre den aften på den afdøde musikers violin. Da musikken hørte op, hørte jeg en støj blandt dødningehovederne henne ved muren, det var, som om de kluklo, der gik en gysen igennem mig."

Spm.: "Faldt det Dem ikke ind, at den, der spillede, kunne stå gemt bag den store dynge knogler?"

Sv.: "Jo, det var netop det, jeg gættede på, og derfor fulgte jeg heller ikke efter frøken Daaé, da hun rejste sig fra graven og gik mod udgangen. Hun var så fordybet i sig selv, at det ikke forbavser mig, at hun ikke så mig."

Spm.: "Hvad hændte der så videre? De blev jo fundet om morgenen liggende halvdød på trinnene op til højaltret."

Sv.: "Først rullede en hjerneskal hen for fødderne af mig … så en til … og en til. Jeg tænkte, at den, der var skjult bagved denne mærkelige opbygning, måske var kommet til at gøre en

bevægelse og derved havde væltet dem om. Denne formodning blev bekræftet hos mig, da jeg pludselig så en skygge glide langs sakristiets mur. Jeg løb derhen. Skyggen havde allerede åbnet døren til sakristiet og var gået ind i kirken. Men jeg var hurtigere end den, og jeg fik fat i en flig af dens kappe. I det øjeblik var vi lige foran højaltret, og månestrålerne faldt ned på os gennem glasruderne i koret. Da jeg ikke ville slippe kappen, vendte skyggen sig om, og jeg så et skrækkeligt dødningehoved, som sendte mig et blik fra et par brændende øjne. Jeg fik en følelse af at stå ansigt til ansigt med selve Djævlen; og overfor dette uhyggelige syn tabte jeg modet – jeg kunne ikke holde mig oppe mere – og jeg husker ikke noget, før jeg atter vågnede til bevidsthed henne i kroen."

6. Et besøg i loge 5

Vi forlod Richard og Moncharmin i det øjeblik, de besluttede at undersøge den historie med loge 5 lidt nøjere.

De gik ned ad den store trappe udenfor direktørkontoret, hen over scenen, og ud på tilskuerpladsen. Så gik de gennem de forreste rækker i parkettet og så op til loge 5 i balkonen. De kunne ikke se den tydeligt, fordi den lå halvt i mørke, de røde fløjls logerande i alle logerne var dækket til med grå overtræk.

De var næsten alene i det uhyre, mørke rum, og der var ganske stille derinde. Det var på den tid, hvor de fleste af maskinfolkene plejede at gå ud og tage sig et bæger. De havde forladt scenen i halvt færdig tilstand. Et par lysstråler faldt gennem en eller anden åbning ned på et gammelt tårn, som stod deroppe. Alt antog fantastiske former i dette lys. Nede i orkestret lignede det grå overtræk et vredt hav, hvis blågrå bølger pludselig havde fået ordre til at lægge sig. De to direktører var et par matroser, som havde lidt skibbrud midt i dette ubevægelige calico-hav. De gik op i logerne på venstre side, banende sig vej som matroser, der forlader deres skib og prøver på at nå land. Derfra stod de og stirrede forknytte over mod loge 5.

Jeg siger, at de var forknytte. Det tror jeg, de var. Moncharmin indrømmer i alt fald, at han var lidt betaget af situationen. Jeg vil citere hans egne ord i *Memoirerne*:

"Dette vrøvl om Operaspøgelset, som vi var blevet plaget med, lige fra vi overtog stillingen som direktører for Operaen, havde åbenbart påvirket min fantasi og mine synsnerver. Det er

muligt, at det var de ejendommelige omgivelser, vi befandt os i, eller den dybe stilhed, der omgav os, som gjorde så dybt et indtryk på os. Vi kan også have været genstand for en art hallucination, fremkaldt af halvmørket i teatret. Nok er det, vi så begge to en skikkelse i loge 5. Richard sagde ikke noget og jeg heller ikke. Men vi tog uvilkårligt hinanden i hånden. Vi stod sådan et par minutter uden at røre os, med øjnene fæstet på samme plet; men skikkelsen var forsvundet. Så gik vi ud, og i forhallen betroede vi hinanden, at vi havde set en skikkelse i logen. Men det mærkelige var, at den skikkelse, jeg havde set, slet ikke lignede den, Richard havde set. Jeg havde set noget som et dødningehoved, der hvilede på logeranden, mens Richard havde set en gammel kone, der lignede fru Giry. Vi opdagede nu, at det hele var et puds, vor fantasi havde spillet os, hvorpå vi brast i latter som et par gale mennesker og uden ophold løb ind i loge 5, som vi selvfølgelig fandt ganske tom."

Loge 5 er som alle de andre loger i balkonen. Den adskiller sig ikke i nogen måde fra dem. De to direktører undersøgte den på kryds og tværs uden at finde det mindste mærkelige.

"Å, de mennesker driver gæk med os!" udbrød Richard til sidst. "På lørdag går *Faust* igen; lad os så begge to overvære forestillingen her fra loge 5."

7. I hvilket d'herrer Richard og Moncharmin har den dristighed at give "Faust" i et teater, der hviler en forbandelse over, og hvad følgen bliver

Lørdag morgen fandt de to direktører, da de kom hen på deres kontor, et brev fra O.S.; det lød således:

"Mine kære direktører!

Der skal altså være krig imellem os?

Hvis De endnu bryder Dem om fred, så har De her mit ultimatum. Det består af de fire følgende betingelser;

1. De må give mig min private loge tilbage; jeg venter at have den til min fri disposition fra i aften.
2. Margretes rolle skal udføres i aften af Christine Daaé. Bryd Dem ikke om Carlotta, hun bliver syg.
3. Jeg forlanger absolut at beholde min gode og trofaste fru Giry, min logeoplukkerske, som De har at genindsætte i den stilling, hun beklædte.
4. Lad mig pr. brev, som De kan give fru Giry – hun skal nok sørge for, at jeg får det – vide, at De ligesom Deres forgængere, går ind på den

betingelse i lejekontrakten, som drejer sig om den månedlige ydelse til mig. Jeg skal senere lade Dem vide, hvorledes De skal betale mig den.

Hvis De afslår mine betingelser, vil De i aften komme til at give Faust i et teater, der hviler en forbandelse over.

Lyd mit råd: gør det ikke – nu har jeg advaret Dem.

O.S."

"Å, nu er jeg min sandten snart ked af ham og hans vrøvl!" sagde Richard, idet han slog i bordet.

I dette øjeblik kom forretningsføreren ind:

"Lachenel ville gerne tale med en af direktørerne," sagde han. "Han påstår, det er noget meget vigtigt, det drejer sig om. Han er helt ude af sig selv."

"Hvem er Lachenel?" spurgte Richard.

"Det er staldmesteren."

"Staldmesteren?"

"Ja, hr. direktør. Der er mange staldkarle ansat her ved Operaen, og hr. Lachenel er altså deres chef."

"Hvad er hans bestilling?"

"Han har overopsynet med stalden."

"Hvilken stald?"

"Deres. Operaens stald."

"Er der en stald her i Operaen. Det anede jeg ikke. Hvor er den?"

"I kælderen ovre på rotundasiden. Det er et meget vigtigt departement. Vi har tolv heste."

"Hvad i alverden skal vi dog med dem?"

"Jo, det skal jeg sige direktøren: Vi må have trænede heste til optogene i *La Juive* og *Le Prophète*, heste der er vant til de skrå brædder. Det er staldmesterens bestilling at oplære dem. Og det er han meget dygtig til. Han har haft opsynet med Franconis stalde."

"Nå … men hvad vil han mig?"

"Det ved jeg ikke; men jeg har aldrig set ham i en sådan sindsbevægelse."

"Lad ham komme."

Lachenel kom ind med en ridepisk i hånden, og han piskede irriteret løs på sin højre støvle, mens han talte.

"Godmorgen, hr. Lachenel," sagde Richard. "Hvad skylder vi æren af Deres besøg?"

"Jeg er kommet for at bede om at blive fri for opsynet med stalden."

"Hvad? Vil De ikke mere tage Dem af vore heste?"

"Jeg taler ikke om hestene, men om staldpersonalet."

"Hvor mange staldkarle har De under Dem?"

"Seks."

"Seks! Det er to for mange. Man behøver ikke mere end fire staldkarle til tolv heste."

"Elleve," rettede staldmesteren ham.

"Min forretningsfører her, hr. Mercier, sagde, De havde tolv heste."

"Det havde jeg også, men nu har jeg kun elleve, efter at César er blevet stjålet."

Ved disse ord gav Lechanel sig selv et stærkt slag på støvlen med sin ridepisk.

"Er César blevet stjålet?" råbte forretningsføreren. "César, den hvide hest i *Le Prophète*?"

"Ja, der er ikke to Césarer," sagde staldmesteren tørt. "Og den er altså stjålet."

"Hvorledes er det gået til?"

"Det ved jeg ikke. Der er ingen, der ved det. Det er derfor, jeg er kommet for at bede Dem enten afskedige hele staldpersonalet eller lade mig gå."

"Hvad siger staldpersonalet?"

"Å, en hel bunke vrøvl … nogle af dem mener, det er statisterne … andre vil lægge skylden på hr. Merciers teaterbud."

"Mit bud?" råbte Mercier. "Umuligt! Ham vil jeg svare for som for mig selv!"

"Jamen, De må dog selv have en idé om, hvordan det tyveri kan have fundet sted," råbte Richard.

"Ja, det har jeg også, og nu skal jeg sige Dem, hvad jeg mener. Jeg nærer ikke spor af tvivl om, at det er spøgelset, der har spillet os det puds!"

Richard fo'r op af stolen.

"Hvad! Begynder De nu også?"

"Jeg forstår ikke, hvad De mener med 'De også'. Det er vel ganske rimeligt, at jeg tror det, efter hvad jeg så …?"

"Hvad så De da?"

"Jeg så, lige så tydeligt, som jeg nu ser Dem, en sort skygge ride på en hvid hest, der lignede César som den ene dråbe vand den anden."

"Og De løb ikke efter dem?"

"Jo, jeg gjorde, og jeg råbte af fuld hals, men de var alt for hurtige for mig; de forsvandt i mørket i det underjordiske

galleri ..."

"Ja tak, det er godt, hr. Lachenel. De kan gå ... Vi skal melde spøgelset til politiet."

"Og afskedige staldpersonalet?"

"Ja, naturligvis! Godmorgen!"

Lachenel bukkede og trak sig tilbage. Richard vendte sig rasende om mod Mercier:

"Udbetal den idiot, hvad han skal have, og sæt ham så på porten med det samme."

"Han har mange indflydelsesrige venner," dristede Mercier sig til at sige.

"Ja, det går slet ikke," sagde Moncharmin. "Vi får hele pressen på nakken. Han fortæller historien om spøgelset, og vi bliver til grin. Det kan absolut ikke betale sig for os."

"Nå, ja, ja, da, så taler vi ikke mere om det ...!"

I dette øjeblik gik døren op, og fru Giry kom ganske ugenert ind. Hun havde et brev i hånden, og hun sagde hurtigt:

"Undskyld, d'herrer direktører, men jeg har fået brev nu til morgen fra Operaspøgelset. Han skriver, at ..."

Hun fik ikke talt ud, da hun i det samme kastede et blik på Richard. Han så ud, som om han skulle springe af raseri. Han kunne ikke få et ord frem. Men pludselig kom der fart i ham. Med sin venstre arm greb han fru Giry og lod hende så uventet beskrive en halvcirkel, at hun udstødte et fortvivlet skrig. Dernæst anbragte han sin højre fod på en del af hendes krop, som sikkert aldrig før havde været udsat for en sådan fornærmelse. Det hele gik så hurtigt, at fru Giry, da hun atter stod udenfor døren, knap vidste, hvorledes hun var kommet der. Men så gik det pludselig op for hende, hvordan hun var

blevet behandlet, og Operaen genlød af hendes indignerede råb, heftige protester og trusler.

Omtrent på samme tid ringede Carlotta, som havde sit eget lille hus i Rue du Faubourg Saint-Honoré, på sin pige og bad om sine breve. Blandt disse var en anonym skrivelse, skrevet med rødt blæk og med en meget klodset håndskrift:

"Hvis De optræder i aften, må De være forberedt på, at der vil ramme Dem en stor ulykke i samme øjeblik, som De åbner munden for at synge ... en ulykke, værre end døden."

Det brev betog Carlotta appetitten til frokost. Hun skubbede chokoladen fra sig, satte sig op i sengen og begyndte at tænke over tingene. Det var ikke det første brev af den art, hun havde fået, men intet af de andre havde indeholdt så stærke trusler.

Hun troede selv, at hun var offer for intriger, og at hun havde en hemmelig fjende, som havde svoret at ødelægge hende. Hun gik omkring og sagde, at der var kabaler i gang imod hende, men at hun var ikke den, der lod sig skræmme.

Sandheden var imidlertid den, at der virkelig var en kabale i gang, men det var en, hun selv havde fået lavet, og den gik ud på at ødelægge den stakkels, uskyldige Christine Daaé. Carlotta havde aldrig tilgivet Christine den succes, hun fik, da hun med et øjebliks varsel overtog Carlottas parti i *Faust*. Da Carlotta hørte, hvad der var sket, blev hun øjeblikkelig kureret for en begyndende bronkitis og et anfald af irritation mod direktionen. Hun mistede al lyst til at skulke fra sine pligter. Fra den tid af gik al hendes higen og tragten ud på at "knuse" sin rivalinde og få sine indflydelsesrige venner til at overtale direktionen til ikke at give Christine lejlighed til at fejre ny triumfer. Visse blade, som var begyndt med at lovsynge

Christines talent, interesserede sig nu kun for Carlotta. Den berømte, men hjerteløse diva endte så med i selve teatret at udbrede de mest skandaløse historier om Christine og gjorde alt, hvad hun kunne for at gøre hende livet surt ved idelige nålestik.

Da Carlotta havde tænkt længe over den trussel, brevet indeholdt, stod hun op:

"Nå, vi får at se," sagde hun og føjede et par eder til i sit modersmål, mens hun så meget determineret ud.

Det første, hun fik øje på, da hun så ud ad vinduet, var et ligtog. Hun var meget overtroisk, og dette ligtog i forbindelse med det brev, hun havde fået, gjorde hende meget betænkelig. Hun var nu næsten vis på, at hun løb en stor risiko ved at synge om aftenen. Hun samlede hele sin klike og fortalte dem, at Christine havde lavet et komplot imod hende for at tvinge hende til ikke at synge om aftenen. Hun sagde til dem, at de måtte gøre et modtræk ved at fylde huset samme aften med alle hendes, Carlottas, beundrere. Hun havde jo nok af dem, ikke? Og så stolede hun på, at de ville være forberedt på enhver mulighed og nok skulle lukke munden på hendes modstandere, hvis de ville prøve på at lave optøjer.

Richards private sekretær blev sendt hen at spørge, hvorledes divaen havde det, og han kom tilbage med den besked, at hun havde det udmærket, og at hun, selv om hun var døende, ville synge Margaretes parti om aftenen. Sekretæren bad hende i chefens navn om endelig ikke at begå nogen uforsigtighed, men blive hjemme hele dagen og ikke udsætte sig for træk. Carlotta kunne ikke andet end sætte dette usædvanlige og uventede råd i

en vis forbindelse med truslerne i det brev, hun havde modtaget.

Klokken fem fik hun et nyt anonymt brev med samme udskrift som det første. Det var ganske kort og indeholdt kun følgende:

"De er stærkt forkølet. Hvis De er fornuftig, vil De afholde Dem fra at synge i aften."

Carlotta lo hånligt, trak på skuldrene og sang en to-tre toner for at forsikre sig om, at hendes stemme var i fuld vigør.

Hendes venner holdt trolig deres løfte til hende. De gav alle møde i Operaen, men de så sig forgæves om efter de grumme sammensvorne, som de skulle slås med. Det eneste usædvanlige, der var at se, var, at Richard og Moncharmin sad i loge 5. Carlottas venner tænkte, at direktørerne havde fået nys om den ventede forstyrrelse, og at de derfor ville være til stede på tilskuerpladsen for i påkommende tilfælde at gribe ind. Men det var, som læseren ved, ikke tilfældet. De to direktører tænkte ikke på noget andet end deres besværlige spøgelse.

Den berømte tenor var lige blevet færdig med dr. Fausts påkalden af mørkets magter, da Richard, som sad i spøgelsets egen stol, lænestolen til højre, bøjede sig over mod sin kompagnon og spurgte i en gemytlig tone:

"Nå, har spøgelset så hvisket Dem noget i venstre øre?"

"Næ, men giv bare tid, det kommer nok," svarede Moncharmin i en lige så munter tone. "Forestillingen er jo lige begyndt. Og De husker nok, at spøgelset ikke plejer at komme før midt i første akt."

Første akt gik, uden at der skete noget, hvilket ikke forbavsede Carlottas venner, da Margarete jo ikke er med i

denne akt. Da tæppet faldt, så direktørerne på hinanden.

"Det var den ene akt!" sagde Moncharmin.

"Ja, spøgelset må være forsinket," sagde Richard.

"Huset ser ret pænt ud," sagde Moncharmin, "i betragtning af, at der hviler en forbandelse på det."

Richard smilede og pegede på en fed, lidt tarvelig kone, klædt i sort, som sad midt i parkettet, med en mand i sort diplomatfrakke på hver side af sig.

"Hvad i alverden er det dog for nogle?" spurgte Moncharmin.

"Det er min portnerske, hendes mand og hendes broder, min kære ven?"

"Har De givet Dem billetter?"

"Ja ... min portnerske havde aldrig været i Operaen, og da hun nu skal herhen hver aften, så ville jeg have, at hun for en gangs skyld skulle have en god plads, før hun skal tilbringe sin tid med at anvise andre folk deres."

Moncharmin spurgte, hvad han mente med det; og Richard forklarede, at han havde overtalt sin portnerske, som han havde stor tillid til, til at overtage fru Girys plads en lille tid. Han kunne dog have lyst til at se, om loge 5 stadig ville forbavse nationen, når der kom et fornuftigt menneske til at passe den i stedet for den forrykte, gamle kælling.

"Det er forresten sandt," sagde Moncharmin, "ved De, at fru Giry har i sinde at anlægge sag imod Dem?"

"Hvem skal hjælpe hende til det? Spøgelset?"

"Spøgelset!" Moncharmin havde næsten glemt spøgelset. Det hemmelighedsfulde væsen gjorde heller ikke det mindste forsøg på at minde de to direktører om sin tilværelse. De talte

netop om det, da logedøren pludselig gik op for at indlade regissøren. Han var helt forstyrret.

"Hvad er der i vejen," spurgte de begge to, forbavsede over at se ham dér på den tid af aftenen.

"Der skal være et komplot i gang for at forhindre Carlotta i at synge. Det skal være lavet af Christines venner. Carlotta er rasende."

"Hvad satan ..." sagde Richard, idet han rynkede panden.

Men i det samme gik tæppet op for markedsscenen, og Richard gjorde tegn til regissøren, at han skulle gå. Da de to direktører atter var alene, lænede Moncharmin sig over mod Richard:

"Daaé har altså venner?"

"Ja, vel har hun det."

"Hvem?"

Richard så over mod en loge på den anden side af balkonen. I den sad kun to herrer.

"Grev de Chagny?"

"Ja, han har talt til mig om hende med en sådan varme, at jeg, hvis jeg ikke havde vidst, han var Sorellis ven ..."

"Næ, virkelig?" sagde Moncharmin. "Og hvem er den blege, unge mand ved siden af ham?"

"Det er hans broder, vicomten."

"Han skulle vist hellere ligge i sin seng. Han ser ud, som om han var syg."

I dette øjeblik kom Siebel ind på scenen. Christine så henrivende ud som den lille student, og Carlottas tilhængere ventede at høre hende modtaget med ovationer, så at de kunne

blive klare over, hvad Christines venner havde til hensigt. Men der skete ikke noget.

Carlottas blev derimod modtaget med bragende bifald, da hun som Margarete gik over scenen og sang de to strofer, hun har i anden akt:

"Jeg er hverken frøken eller skøn,
og jeg behøver intet følge på min vej!"

Det kom så uventet og så umotiveret, at den del af publikum, som ikke vidste noget om, hvad der var gået forud for forestillingen, så på hinanden og spurgte, hvad der var på færde. Så sluttede også 2. akt, uden at der skete videre.

De af Carlottas tilhængere, som mente sig at være bedre underrettede end de andre, erklærede, at spektaklerne ville begynde med balladen *Le Roi de Thule*, og de gik ind bag scenen for at advare Carlotta. De to direktører forlod deres loge i mellemakten for at se, om de kunne få noget mere at vide om det komplot, regissøren havde talt om; men de vendte snart med et skuldertræk tilbage til deres pladser, overbevist om, at det hele kun var vrøvl.

Det første, de så, da de atter kom ind i logen var en æske med chokolader, som stod på den lille hylde derinde. Hvem havde sat dem der? De spurgte logeoplukkerne, men ingen af dem vidste det. De vendte tilbage til logen, og nu stod der ved siden af æsken en kikkert. De så på hinanden. Nu følte de slet ingen trang til at le. De mindedes alt, hvad fru Giry havde fortalt … og foruden det … foruden det … syntes de, der var sådan et underligt iskoldt pust omkring dem … de satte sig tavse ned.

Tredje akt begyndte. Scenen var Margaretes have:

Da Christine begyndte Siebels sang:

"Blomster små hvisker tyst,"

så hun op og fik øje på vicomte de Chagny i hans loge; og fra det øjeblik var hendes stemme mindre sikker, mindre krystalklar end sædvanlig. Der var noget, der ligesom tog klangen i den bort.

Vicomten gemte ansigtet i sine hænder og græd. Greven sad bagved ham og tyggede på sin knebelsbart. Han så meget gnaven ud, og det var han også. For et par dage siden var hans broder, alt andet end rask, vendt tilbage fra en kort og meget hemmelighedsfuld rejse. Den forklaring, han gav, var ganske utilfredsstillende, og greven havde derfor skrevet til Christine og bedt om en samtale. Men hun havde haft den dristighed at svare, at hun hverken kunne tage imod ham eller hans broder.

"Den frække tøs!" brummede greven. "Hvad ville hun egentlig opnå, hvad håbede hun på … der blev sagt, at hun var dydig, at hun ikke havde nogen ven eller beskytter … Denne engel fra Norden måtte være meget udspekuleret!"

Raoul sad og tænkte på det brev, som han havde modtaget ved sin tilbagekomst til Paris. Det var fra Christine, der var flygtet fra Perros som en tyv om natten, og var kommet til Paris før han.

> "Min kære, fordums, lille legekammerat!
> De må have det mod ikke at se mig mere og heller ikke at tale til mig. Hvis De elsker mig, så gør det for min skyld, for mig, som aldrig vil glemme Dem, kære Raoul. Mit liv er afhængigt af, at De holder Dem borte fra mig. Og Deres også.

Deres lille

Christine."

Carlotta kom ind. Dundrende bifald. Da hun havde sunget balladen, blev der atter kraftigt applauderet og igen efter *Juvelarien*. Fra det øjeblik gav Carlotta, som nu var sikker på sit publikum, sin stemme og sin sejr, sig helt hen i glæden uden at lægge mindste bånd på sig selv. Hun var ikke længere Margarete. Hun var Carmen. Hun blev endnu stærkere applauderet. Hendes duet med Faust syntes at skulle blive en ny sejr, da der pludselig skete noget forfærdeligt.

Faust knælede for hende og sang sin strofe. Og Margarete svarede med sin.

I det øjeblik skete det frygtelige … Carlotta kvækkede som en frø:

"Kvæ-æk!"

Der malede sig et udtryk af forfærdelse på Carlottas ansigt og ligeledes på hendes tilhøreres. De to direktører kunne ikke bekæmpe et rædselsudbrud. Alle følte, at det var noget unaturligt, der skete, at der måtte være hekseri med i spillet. Arme, ulykkelige Carlotta!

Der blev stor opstandelse i huset. Hvis det var hændet nogen anden end Carlotta, ville hun være blevet pebet ud. Men alle vidste jo, hvilken vidunderlig stemme hun havde. Der var derfor kun én følelse fælles for alle, forfærdelse og sorg, den sorg, mennesker ville have følt, hvis de havde overværet den katastrofe, som brækkede armene på Venus fra Milo! … og selv det ville de have forstået …

Men dette her var så helt uforståeligt! Ja, så ubegribeligt, at Carlotta spurgte sig selv, om den forfærdelige lyd virkelig var

udgået af hendes strube, eller om hun ikke var genstand for et sansebedrag …

Moncharmin og Richard var blevet meget blege. De var dødeligt forskrækkede; i de sidste par minutter havde de ligefrem mærket spøgelsets nærværelse. De havde følt hans åndedræt. Moncharmins hår rejste sig på hans hoved, og Richard tørrede sveden af sin pande. De rystede … De tænkte på at løbe deres vej … Men de turde ikke … og så kom dette "*Kvæ-æk!*"

Deres rædselsudbrud hørtes over hele huset. *De havde en fornemmelse af, at de var genstand for et angreb fra spøgelsets side.* De bøjede sig ud over logeranden og stirrede på Carlotta, som om de aldrig havde set hende før. Det fjollede kvindemenneskes "Kv-æk" måtte være signalet til en eller anden katastrofe. Å, de ventede en katastrofe! Spøgelset havde jo sagt dem det forud, at der ville ske noget den aften. De to direktører stønnede under vægten af denne tanke. Man hørte Richard med dæmpet stemme råbe til Carlotta, at hun skulle gå videre.

Men hun kunne ikke. Hun prøvede tappert på atter at synge den strofe, hun var begyndt at synge, dengang dette kvæk kom, men hver gang hun kom til den sidste tone i strofen, lød atter det samme "Kvæ-æk"!

Der opstod en vild tumult i huset. De to direktører sank sammen i deres stole og turde ikke engang vende sig om; de hørte tydeligt spøgelset le bag deres ryg. Og til sidst hørte de hans stemme sige i deres højre øre:

"De har ladet hende synge i aften, og nu falder lysekronen ned!"

De så forfærdede op mod loftet og udstødte et frygteligt skrig. Lysekronen dalede langsomt og faldt med et brag ned

midt i parkettet. Alle styrtede mod dørene. Der blev almindelig panik.

Aviserne fra den tid skriver, at der blev mange sårede og én dræbt. Kronen var faldet ned på hovedet af den ulykkelige kone, som for første gang i sit liv var kommet i Operaen, og som hr. Richard havde udset til at være fru Girys efterfølgerske. Hun blev dræbt på stedet, og næste morgen stod følgende overskrift i en avis:

To hundrede tusinde kilo i hovedet på en portnerske!

Det var den eneste gravskrift over hende.

8. Den mystiske landauer

Efter denne aften skete følgende: Carlotta blev syg. Hvad Christine Daaé angik, så forsvandt hun sporløst efter forestillingen, og der gik fjorten dage, hvor man ikke så noget til hende, hverken i eller udenfor Operaen.

Raoul var naturligvis den første, som blev forbavset over den unge divas fraværelse. Han sendte et brev til hende til fru Valerius' lejlighed, men fik ikke noget svar. Han blev mere og mere bekymret, og det endte med, at han blev alvorligt forskrækket, da han vedblivende ikke så hendes navn på plakaten. *Faust* blev spillet uden hende.

En dag gik han hen på direktørernes kontor for at spørge om grunden til Christines fraværelse. Han fandt begge herrerne meget nedtrykte. Deres venner kunne knap kende dem igen: de havde mistet alt deres gode humør. De gik omkring på teatret med bøjede hoveder, rynkede pander og blege kinder, som om de stadig blev forfulgt af andre tanker, eller som om de var ofre for en uafvendelig skæbne.

Der var blevet påført dem et ikke så ringe ansvar i anledning af lysekronens nedstyrtning. Men det talte de ikke gerne om. Ligsynet sluttede med en kendelse, som lød på: "Død ved ulykkestilfælde", hidført ved slid på de kæder, hvori lysekronen hang ned fra loftet; men det havde været både de gamle og de ny direktørers pligt at sørge for, at disse kæder var blevet set efter i tide. Richard og Moncharmin var imidlertid i den grad forandrede, at mange mente, det var umuligt, at det alene kunne tilskrives lysekronens fald, der måtte være andre grunde.

De var meget utålmodige overfor alle, som søgte dem, undtagen fru Giry, som atter var indsat i sin gamle plads som kontrolløse. Og de tog alt andet end venligt imod vicomte de Chagny, da han kom for at spørge om Christine. De svarede ham kort, at hun havde ferie. Han spurgte, hvor længe den ferie skulle vare, hvortil de i samme tone svarede, at den var på ubestemt tid, da frøken Daaé havde bedt sig fri for tjeneste af helbredshensyn.

"Er hun syg?" råbte han. "Hvad fejler hun?"

"Det ved vi ikke."

"Har De da ikke sendt Operaens læge hen for at se, hvad hun fejler?"

"Nej, det har hun ikke bedt om; og da vi stoler på hende, nøjes vi med hendes ord for, at hun er syg."

Raoul forlod teatret, et bytte for de mørkeste betragtninger. Han besluttede, ske, hvad der ville, at gå hen til mama Valerius og spørge til Christine. Han huskede godt, at Christine i sit brev havde forbudt ham at opsøge sig. Men alt, hvad han i den senere tid havde oplevet, fik ham til at tro, at hun var offer for en eller anden plan, som, hvor djævelsk den end var, dog stammede fra et menneske.

Den unge piges livlige fantasi, hendes venlige og lettroende sjæl, den opdragelse, hun havde fået og alle de fantastiske fortællinger, hun i sin barndom var blevet proppet med, den stadige sorg over faderen og, fremfor alt, den ekstase, musikken hensatte hende i fra det øjeblik, den var trådt hende i møde under så mærkelige former som på kirkegården i Perros, alt det syntes han måtte gøre hende til et let bytte for en mystisk og samvittighedsløs persons onde hensigter. Men *hvis* offer var

Christine Daaé? Det var det spørgsmål, Raoul stillede sig selv, mens han skyndte sig afsted til fru Valerius.

Han skælvede over hele kroppen, da han ringede på i den lille lejlighed i Rue Notre-Dame-des-Victoires. Døren blev åbnet af den pige, som han en aften havde set komme ud af Christines påklædningsværelse. Han spurgte, om han kunne få fru Valerius i tale, men fik det svar, at hun var syg og lå til sengs.

"Vær så god at give hende mit kort," sagde han.

Pigen kom snart tilbage og viste ham ind i en lille, tarvelig møbleret dagligstue.

"Fruen beder undskylde, at hun kun kan tage imod vicomten i sit sovekammer, hun er blevet lam i benene."

Fem minutter efter stod Raoul i et svagt oplyst soveværelse, hvor han henne i en alkove så fru Valerius' gode, kærlige ansigtstræk. Hendes hår var helt hvidt nu, men hendes øjne var lige så klare, rene og barnlige som i gamle dage.

"Hr. de Chagny!" råbte hun muntert, idet hun rakte gæsten begge hænder. "Å, det er Himlen selv, som har sendt Dem herhen. Nu kan vi tale om *hende*."

Den sidste sætning lød ikke godt i Raouls øren. Han spurgte øjeblikkelig:

"Frue … hvor er Christine?"

"Hun er hos sin gode genius," svarede den gamle dame roligt.

"Hvem er hendes genius'?"

"Musikkens engel, naturligvis!"

Vicomten faldt om i en stol. Nå, så Christine var hos musikkens engel? Og der lå mama Valerius i sengen, smilede til ham og lagde advarende sin finger på læben, mens hun tilføjede:

"Men De må ikke fortælle det til nogen."

"Nej, De kan være ganske rolig. Jeg skal ikke fortælle noget til nogen."

Han vidste knap, hvad han sagde. Det løb helt rundt for ham.

"Nej, jeg ved godt, jeg kan stole på Dem," sagde hun med en lille glad latter. "Men hvorfor kommer De ikke helt hen til mig, Raoul, som da De var en lille dreng? Jeg holder så meget af Dem, og det gør Christine også."

"Hvorfor tror De, at Christine holder af mig?" spurgte han sagte.

"Jo, for hun taler om Dem hver dag."

"Virkelig? ... Og hvad siger hun så om mig?"

"Hun fortalte, at De havde friet til hende."

Den gode, gamle dame begyndte at le hjertelig. Raoul sprang op fra sin stol, ildrød i hovedet.

"Så, så, hvor skal De hen? Sæt Dem nu ned igen, hører De. Hvis De blev vred, fordi jeg lo, vil jeg give Dem en undskyldning. De kunne jo heller ikke vide ... De troede vel, at hun var fri?"

"Er hun da ikke det? Er hun forlovet?" spurgte Raoul stammende.

"Nej, nej! ... De må jo vide, ligeså godt som jeg, at Christine ikke kan gifte sig."

"Nej, hvor skulle jeg vide noget om det fra? Og hvorfor kan hun ikke det?"

"Fordi musikkens engel har forbudt hende det."

"Forbudt hende!"

"Ja, ikke sådan ligefrem forbudt ... nej, men han har sagt til hende, at hvis hun gifter sig, får hun ham aldrig mere at høre.

Det er det hele! Og De kan jo nok forstå, at hun ikke kan undvære musikkens engel. Det er jo klart."

"Ja vel, ja," sagde Raoul føjeligt. "Det er klart."

"Jeg troede forresten, Christine havde fortalt Dem alt det, da De traf hende i Perros. Der var hun jo med ham, englen!"

"Nå, var hun det?"

"Ja, det vil sige, de havde aftalt at mødes dernede ved den gamle Daaés grav. Han havde lovet at spille *Lazarus' Opstandelse* for hende på hendes faders violin!"

Raoul rejste sig og sagde med megen værdighed og i en bydende tone:

"Frue, vil De være så god at sige mig, hvor den 'engel' bor?"

Den gamle dame svarede roligt:

"I Himlen!"

En sådan enfold tog ligefrem vejret fra ham. Han vidste ikke, hvad han skulle sige overfor en så ærlig og oprigtig tro på en "engel", som om aftenen kom ned fra Himlen for at svæve rundt i påklædningsværelserne i Operaen.

Han forstod nu, hvordan det pigebarn måtte blive, som var blevet opdraget af en overtroisk spillemand og en lige så overtroisk, gammel kone, og han gøs ved tanken om, hvad der kunne blive følgen.

"Er Christine stadig en uskyldig pige?" spurgte han pludselig uden egentlig at ville sige det.

"Ja, det tør jeg aflægge min saligheds ed på, at hun er," udbrød den gamle dame, som nu blev vred. "Men hvis De tvivler på det, hr. vicomte, så ved jeg ikke, hvad De vil her!"

"Hvor længe har hun kendt denne 'engel'?"

"Omtrent i tre måneder … ja, så længe er det, siden han begyndte at give hende undervisning."

Vicomten løftede fortvivlet armene mod himlen:

"En 'engel', som giver undervisning! … Og hvor, om jeg må spørge?"

"Ja, nu, da hun er taget bort med ham, ved jeg ikke hvor, men lige til for en 14 dage siden var det i Christines påklædningsværelse på teatret. Det ville jo være umuligt her i denne lille lejlighed. Hele huset ville jo kunne høre dem. Hvorimod henne i Operaen, klokken 8 om morgenen, der er jo ingen, ser De!"

"Nej, nej, vist så!" råbte vicomten.

Han tog hurtigt afsked med fru Valerius, som spurgte sig selv, om den unge adelsmand var rigtig vel forvaret.

Han vendte tilbage til sin broders hus i en meget ulykkelig sindsstemning. Han kunne have slået sig selv, hugget sit hoved mod murene! At tænke sig, at han havde troet på hendes renhed og uskyldighed! Denne "musikkens engel", det var naturligvis en eller anden forløben tenor, en køn nar, som var affektert og skabagtig, når han sang. Å, hvad var hun ikke for en fræk, snu tingest! Og hvor havde han ikke selv været dum og lettroende!

Hans broder sad og ventede på ham, og Raoul kastede sig i hans arme som et lille barn. Greven trøstede ham, uden at spørge om grunden til hans sorg; og Raoul ville sikkert også have betænkt sig to gange, før han betroede ham historien om musikkens engel. Greven foreslog, at de skulle gå ud sammen og spise til middag. Raoul ville rimeligvis i sin nuværende sindsstemning have sagt Nej til denne invitation, hvis greven ikke som et lokkemiddel havde fortalt ham, at hans hjertes

dame aftenen forud var set i Boulogneskoven sammen med en herre. Først nægtede vicomten rent ud at tro på den historie, men da han fik nærmere detaljer, tav han. Hun var blevet set kørende i en landauer med vinduet slået ned. Hun sad og indåndede den friske natteluft. Der var ingen tvivl om, at det havde været hende. Hvad hendes ledsager angik, så havde man kun set omridset af ham, da han lænede sig tilbage i mørket. Vognen kørte ganske langsomt ned ad en øde vej bagved væddeløbsbanen ved Longchamps.

Raoul klædte sig på i største hast og prøvede på at døve sin sorg ved at kaste sig ud i de fornøjelser, som tilbød sig. Men han var en kedelig gæst, og da han havde forladt sin broder, satte han sig i en droske og kørte ud i Boulogneskoven.

Klokken var 10 om aftenen. Det frøs stærkt. Vejen lå øde og lys i måneskinnet. Han bad kusken vente på sig ved hjørnet af en af alléerne, og så begyndte han at gå frem og tilbage for at holde fødderne varme. Han havde vel gået sådan omtrent en halv time, da en vogn drejede ind på vejen og kom kørende i et roligt tempo hen i retning af ham.

Da den kom nærmere, så han en dame læne hovedet ud af vinduet. Og pludselig skinnede månen lige på hendes ansigt.

"Christine!"

Han havde råbt hendes navn. Det var uvilkårligt undsluppet ham … og han ville nu have givet alt i verden for ikke at have sagt det, for dette navn havde virket som et signal til, at vognen pludselig fo'r forbi ham i et sådant tempo, at han ikke kunne udføre sin hensigt at springe frem foran hestene og standse den. Vognvinduet blev trukket op, og den unge piges ansigt forsvandt.

Han råbte atter:

"Christine!"

Men han fik intet svar. Vognen, som han løb efter, var nu kun en mørk plet på den hvide vej.

Han stod og stirrede med et mat blik ned ad den øde vej. Han var helt forstenet.

Hvor havde denne lille pige fra det kolde nord dog holdt ham for nar! Kunne man virkelig se ud som hun og dog være så falsk og løgnagtig? …

Hun var kørt forbi ham uden at besvare hans råb. Han begyndte at tænke på at berøve sig selv livet; og han var dog ikke mere end 20 år!

Hans kammertjener fandt ham den næste morgen siddende op i sengen. Han var ikke klædt af, og ved synet af hans ansigt troede tjeneren, at der var sket en ulykke. Raoul snappede sine breve ud af hånden på manden. Han havde genkendt Christines håndskrift på en af konvolutterne. Hun skrev:

"Kære!
Kom hen på maskeballet i Operaen i morgen nat. Vær klokken 12 i det lille værelse bag den store garderobe. Stå i nærheden af døren ud til rotundaen. Omtal ikke til en levende sjæl, at jeg har sat Dem stævne der. Bær en hvid domino og sørg for at være godt maskeret. Hvis De elsker mig, så gør alt, hvad De kan, for ikke at blive genkendt.

Christine."

9. På maskeballet

Konvolutten var tilsølet af gadesnavs og ufrankeret. Der stod udenpå den, skrevet med blyant: "*At aflevere til hr. vicomte Raoul de Chagny.*" Den måtte være blevet kastet ud i det håb, at en eller anden ville finde den og aflevere den på rette sted, hvilket jo også var sket. Brevet var blevet fundet på Place de l'Opéra.

Raoul læste det igennem igen med feberhede øjne. Der behøvedes ikke mere for atter at vække håbet til live i hans sjæl. Han troede på ny på Christine. Men hvad var der sket med hende? Hvem holdt hende fangen? Hvilket uhyre havde bortført hende, og ved hjælp af hvilke midler havde han kunnet gøre det?

Det kunne kun tænkes at være sket gennem musikken. Christine havde jo efter faderens død mistet interessen for alt, ja, selv for sin kunst. Og pludselig var hun så, som ved et mirakel, vågnet op af sin døs. Musikkens engel havde vist sig for hende. Hun sang Margarete i *Faust* og sejrede!

Musikkens engel! ... I tre måneder havde denne "engel" givet hende undervisning ... å, han var en meget nøjeregnende lærer! ... og nu kørte han rundt med sin elev i Boulogneskoven! ...

Raoul knugede sine hænder sammen, idet han med rædsel spurgte sig selv, hvad det egentlig var, dette pigebarn ville.

Hans tanker gik fra den ene yderlighed til den anden. Han vidste ikke mere, om han skulle forbande Christine eller føle medlidenhed med hende. Og han gjorde afvekslende begge dele. Ikke desto mindre købte han en hvid domino.

Endelig slog timen for stævnemødet. Da Raoul så sig selv i dominoen, fandt han, at han nærmest af alt lignede en Pjerrot. Hans ansigt var skjult bag en maske, der forneden havde en lang, svær knipling. Kun et trøstede ham: han ville sikkert ikke blive genkendt!

Dette maskebal blev givet kort før fastelavn, til ære for en berømt tegner på årsdagen for hans fødsel, og man ventede, at det ville blive meget morsommere og mere løssluppent end de almindelige maskeballer. Masser af kunstnere var der, ledsaget af en hel sværm af modeller og elever, og ved midnatstid var der et frygteligt spektakel. Raoul kom fem minutter i tolv og gik, som aftalen var, lige ind i det lille værelse, Christine havde udpeget. Det var fuldt af mennesker; det lille rum var det sted, hvor alle de, som ville ind til souperen i rotundaen mødtes med dem, der kom tilbage derfra, efter at have nydt et glas champagne. Her var morskaben på sit højdepunkt.

Raoul lænede sig op ad dørkarmen og ventede; men det varede ikke længe, før en sort domino gik forbi ham og gav hans fingerspidser et let tryk. Han forstod, at det var hende og fulgte efter:

"Er det Dem, Christine?" spurgte han sagte.

Den sorte domino vendte sig hurtigt om og lagde fingeren på læben som for at advare ham mod at nævne hendes navn igen. Raoul fulgte hende stadig, men sagde ikke mere.

Hun vendte sig fra tid til anden for at se, om han var med.

Da Raoul endnu en gang kom igennem den store garderobe, fik han pludselig øje på en gruppe, der havde samlet sig om en person i maskeradedragt. Hans dragt i forbindelse med hans excentriske mine og gustne ansigt vakte sensation. Det var en

mand helt i højrødt med en mægtig hat med fjer på toppen af et dødningehoved. Fra hans skuldre hang en meget stor, rød fløjlskåbe, som slæbte hen ad gulvet som en konges kroningskåbe, og på denne kåbe var broderet i guld:

"Rør mig ikke! Jeg er den Røde Død, som går om iblandt eder!"

Alle læste disse ord og gentog dem højt. Men pludselig prøvede en af dem, som var dristigere end de andre, at røre ved ham … i det samme fo'r en skeletagtig hånd ud af et rødt ærme og greb med et hårdt tag om den ubesindige, unge mands håndled. Han udstødte et højt skrig, da han følte disse dødningeknogler om sin hånd, og da den Røde Død endelig slap ham, løb han sin vej som en gal mand, forfulgt af de omkringstående latter og spot.

Det var i dette øjeblik, Raoul kom forbi og så den mærkeligt maskerede person. Han var lige ved at råbe:

"Dødningehovedet fra Perros-Guirec!"

Han havde genkendt ham! … Han ville styrte frem; i det øjeblik havde han rent glemt Christine; men den sorte domino, som også lod til at være bytte for en stærk bevægelse, greb ham i armen og trak ham hurtigt med sig.

Den sorte domino vendte sig et par gange om, og hun måtte åbenbart have set noget, som forskrækkede hende, for hun fremskyndede sine skridt, som om hun var bange for, at de blev forfulgt.

De gik op til anden etage. Her lå trapper og korridorer ganske øde hen. Den sorte domino åbnede døren til en loge, gik derind og gjorde tegn til den hvide domino om at følge efter. Så lukkede hun døren efter dem og bad ham hviskende om at blive

i baggrunden af logen og ikke under noget vilkår vise sig. Raoul tog masken af. Christine beholdt sin på. Raoul ville lige til at bede hende tage den af, da han til sin overraskelse så hende lægge øret til væggen og lytte. Hun åbnede døren på klem, så ud i gangen og sagde sagte:

"Han må være gået højere op."

Så udbrød hun pludselig:

"Han kommer ned igen!"

Hun ville lukke døren, men Raoul forhindrede det, for han havde oppe på det øverste trin af trappen, der førte til etagen ovenover, fået øje på en rød fod … Langsomt og majestætisk steg den Røde Død ned ad trappen. Og til sidst så han dødningehovedet fra Perros-Guirec.

"Jo, det er ham!" udbrød han. "Denne gang skal han ikke slippe fra mig! …"

Men Christine havde slået døren i, i det øjeblik Raoul ville styrte ud. Han prøvede på at skubbe hende til side.

"Hvad mener De?" spurgte hun i en hel anden tone. "Hvem er det, som ikke skal slippe fra Dem?"

Raoul prøvede på med magt at trænge sig forbi hende, men hun modstod ham med en styrke, som han ikke ville have tiltroet hende. Han forstod, eller troede, at han forstod, og tabte straks tålmodigheden:

"Hvem?" gentog han vredt. "Naturligvis ham, manden, som skjuler sig bag den hæslige dødningemaske. Den onde ånd fra Perros! Den Røde Død! … Med andre ord, frøken, Deres ven! … Musikkens engel! … Men jeg skal rive masken af ham, så let som jeg river min egen af. Og denne gang skal vi se hinanden lige i ansigtet, han og jeg, uden noget slør og uden løgn imellem os.

Så skal jeg endelig få at vide, hvem De elsker, og hvem der elsker Dem!"

Han brast i en vild latter, mens Christine stønnede fortvivlet bag sin fløjlsmaske. Med en tragisk gestus bredte hun armene ud og dækkede døren.

"I vor kærligheds navn, Raoul, gå ikke derud!"

Han blev forbavset stående. Hvad var det, hun sagde? … "I vor kærligheds navn"? … Aldrig før havde hun tilstået, at hun elskede ham. Og hun havde haft lejlighed nok til at sige det … Å pyt, det eneste, hun ville nu, var at vinde et par sekunder … hun ville give den Røde Død tid til at slippe bort … og i en barnagtig, hadefuld tone sagde han:

"De lyver, frøken, for De elsker mig ikke og har aldrig elsket mig! Hvor har jeg dog været en stor nar, at jeg sådan har ladet mig narre af Dem. Hvorfor gav De mig håb i Perros … når De kun ville lege med mig? Å, hvor har De dog narret os alle! De har på den skammeligste måde misbrugt Deres velgørerindes oprigtige kærlighed til Dem. Hun tror fuldt og fast på Deres ærlighed og oprigtighed, mens De går omkring her med den mand … Å, jeg foragter Dem!"

Han brast i gråd. Hun lod ham roligt fornærme sig. Hun tænkte kun på en ting, og det var at forhindre ham i at forlade logen.

"En dag vil De bede mig om forladelse for alle de stygge ord, Raoul, og jeg vil tilgive Dem!"

Han rystede på hovedet.

"Nej, aldrig! De har drevet mig ud i det rene vanvid! … Når jeg tænker på, at jeg et eneste øjeblik har villet give mit navn til sådan en tøjte …"

"Raoul, å, hvor kan De dog? ..."

"Så kunne jeg dø af skam!"

"Nej, lev, kære, lev!" sagde Christine i en alvorlig og sønderknust tone. "Og så ... farvel. Lev vel, Raoul!"

Den unge mand gik vaklende et skridt henimod hende. Så vovede han endnu et sarkastisk udfald:

"Å, De tillader mig vel nok at komme af og til og applaudere Dem?"

"Jeg synger aldrig mere, Raoul!"

"Næ, virkelig?" sagde han i en endnu mere ironisk tone. "Så han tager Dem fra scenen? Jeg gratulerer! ... Men vi ses måske en skønne aften i Boulogneskoven?"

"Nej, hverken der eller nogetsteds, Raoul! De ser mig aldrig mere ..."

"Må det være mig tilladt at spørge, til hvilket mørkets rige De trækker Dem tilbage? ... For hvilket helvede forlader De os, hemmelighedsfulde dame ... eller for hvilket paradis? ..."

"Jeg kom herhen for at sige Dem ... Kære ... men nu kan jeg ikke sige det ... De ville ikke tro mig! De har tabt troen på mig, Raoul. Alt er forbi!"

Hun sagde disse ord i en så fortvivlet tone, at han begyndte at føle lidt samvittighedsnag over sin hårdhed:

"Hør nu her," råbte han, "kan De da ikke sige mig, hvad alt dette betyder? Hvad er det for en farce?"

"Kære, det er ingen farce, det er en tragedie!" sagde Christine, idet hun tog sin maske af.

Raoul så nu hendes ansigt, og han kunne ikke tilbageholde et udbrud af overraskelse og forfærdelse. Det ansigt, som før

havde haft en så frisk farve, var nu dødblegt, og sorgen havde furet det og lagt mørke skygger under hendes øjne.

"Kæreste! Elskede!" stønnede han og bredte armene ud. "De lovede at tilgive mig ..."

"Måske! ... en gang i fremtiden, måske!" sagde hun, idet hun atter tog masken på. Og så gik hun, idet hun med en håndbevægelse forbød ham at følge sig ...

Han prøvede alligevel at følge efter hende, men hun vendte sig om og gentog sit forbud med en sådan myndighed, at han ikke turde gå et skridt.

Da han ikke længere kunne se hendes skikkelse, gik han også ned i salen. Han vidste knap, hvad han gjorde, sådan hamrede det i hans tindinger. Da han gik gennem dansesalen, spurgte han, om ingen havde set den Røde Død. Jo, ham havde de allesammen set, men Raoul kunne ikke finde ham, og klokken to om morgenen drejede han ned ad den gang bag scenen, som førte til Christines påklædningsværelse.

Han bankede på døren, men fik ikke noget svar. Så gik han uden videre derind, som han havde gjort, den gang han hørte mandens stemme derinde. Værelset var tomt. Et gasblus brændte med ganske svag flamme. Han så noget brevpapir på en lille pult. Han fik den tanke at skrive til Christine, men så hørte han trin ude i gangen. Han fik lige tid til at skjule sig i det indre værelse, som kun var skilt fra det forreste ved et gardin.

Christine kom ind, tog med en træt bevægelse sin maske af og kastede den på bordet. Hun sukkede og gemte sit ansigt i sine hænder. Raoul hørte hende mumle:

"Stakkels Erik!"

Først troede han, han hørte fejl. Men så gentog hun:

"Stakkels Erik!"

Hvem var denne Erik, og hvorfor staklede hun ham og ikke Raoul, som dog var så ulykkelig?

Christine begyndte at skrive roligt og så behersket, at Raoul blev helt forbavset over hendes koldblodighed.

Hun skrev og skrev, fyldte det ene ark efter det andet. Men pludselig hævede hun hovedet og gemte alle papirerne på sit bryst. Det så ud, som om hun lyttede … Raoul lyttede også … Hvorfra kom den underlige lyd, den fjerne rytme? Det var, som om der trængte en dæmpet sang ud fra selve væggene … Den blev tydeligere og tydeligere … nu kunne man skelne selve ordene … han hørte en stemme, en meget smuk, meget blød, meget fængslende stemme … en mandsstemme … den kom nærmere og nærmere … igennem væggen … og nu var den inde *i selve værelset* lige overfor Christine. Hun rejste sig og talte til den, som om den havde været et levende væsen:

"Her er jeg, Erik. Jeg er rede. Men du kommer sent."

Raoul, som kiggede ud gennem gardinerne, ville ikke tro sine egne øjne. Der var ingen andre derinde end Christine. Hendes ansigt lyste. Der var et lykkeligt smil på hendes blege læber, et smil som det, man kan se hos syge mennesker, når håbet om at komme sig først begynder at dæmre hos dem.

Stemmen blev ved at synge. Raoul havde aldrig i sit liv hørt noget så skønt. Han lyttede som i feber og begyndte nu at forstå, at denne stemme kunne have en så mægtig indflydelse på Christine, at hun havde kunnet synge, som hun gjorde hin mindeværdige aften.

Stemmen sang Bryllupsnat-sangen af *Romeo og Julie*. Raoul så Christine i ekstase strække armene ud mod skikkelsen, ligesom

hun havde gjort det på kirkegården i Perros, da hun hørte den usynlige violin spille. Stemmen blev mere og mere lidenskabelig, mens den sang:

"Skæbnen binder dig til mig for evigt!"

Tonerne gik Raoul lige til hjertet. Han måtte kæmpe imod af al sin magt, for at denne stemme ikke skulle berøve ham al hans energi, og det klarsyn, som han netop nu i så høj grad behøvede. Det lykkedes ham med anspændelse af al sin viljekraft at trække det gardin, som skjulte ham, til side og gå ind i det værelse, hvor Christine stod. Han så hende gå henimod baggrunden af stuen, som var helt optaget af et stort spejl, der gengav hendes billede, men ikke hans, for han var lige bagved og helt skjult af hende.

Christine gik henimod billedet i spejlet, og det kom henimod hende. De to Christiner endte med at berøre hinanden, og Raoul strakte armene ud for at tage dem begge to i sin favn på en gang. Men som ved et mirakel blev han pludselig slynget tilbage, mens et iskoldt pust fo'r hen over hans ansigt. Nu så han ikke mere to, men fire, otte, tyve Christiner, som drejede sig rundt om ham, mens de lo ad ham; og så flygtede de så hurtigt, at han ikke kunne få fat i nogen af dem. Endelig stod alt stille igen, og nu så han kun sig selv i spejlet. Christine var forsvundet.

Han styrtede hen mod spejlet. Han slog på væggene. Der var ingen! Hvilken vej var Christine gået? Ad hvilken vej ville hun vende tilbage?

Og kom hun overhovedet tilbage? Havde hun ikke sagt til ham, at alt var forbi? Atter hørte han stemmen synge:

"Skæbnen binder dig til mig for evigt."

Til mig? Til hvem? …

Dødtræt og ganske tom i hovedet sank han ned på den stol, Christine lige havde forladt. Han begravede ansigtet i sine hænder, ligesom hun havde gjort. Og da han atter hævede hovedet, strømmede tårerne ned over hans kinder, tunge tårer som dem skinsyge børn udgyder, tårer for en alt andet end indbildt sorg, tårer, fælles for alle elskere her på jorden, tårer, som han højt omsatte i følgende ord:

"Hvem er denne Erik?"

10. Glem navnet på den mand

Dagen efter at Christine var forsvundet lige for hans øjne på den mest mirakuløse måde, gik vicomten hen til fru Valerius. Det mest henrivende syn mødte hans blik, da han kom ind i soveværelset. Christine selv sad ved den gamle dames seng, mens mama Valerius sad op mellem sine puder og strikkede. Christine havde fået sin friske farve igen, og de mørke ringe under øjnene var forsvundet. Hvis der ikke endnu havde hvilet et slør af melankoli over hendes smukke træk som et sidste spor af det triste drama, det stakkels barn var indviklet i, kunne Raoul næsten have troet, at hun slet ikke var heltinden i det.

Hun rejste sig, uden at lægge nogen sindsbevægelse for dagen, og gav ham hånden. Men Raoul var så forbavset, at han stod ganske stum og uden at røre sig.

"Nå, hr. De Chagny," udbrød mama Valerius, "kan De ikke kende vor lille Christine igen? Hendes gode genius har sendt hende tilbage til os!"

"Mama!" afbrød den unge pige hende hurtig, mens hun rødmede dybt, "har du glemt, at vi ikke taler mere om det! … Du ved jo nu, at der ikke eksisterer nogen musikkens engel!"

"Men, lille barn, han gav dig jo undervisning i sang i tre måneder."

"Jeg har lovet dig, mama, at forklare dig alting en af dagene; og jeg håber også at kunne gøre det … men du lovede mig så til gengæld at være tavs indtil den tid og ikke stille mig flere spørgsmål."

"Forudsat, at du lovede aldrig mere at forlade mig, Christine! Men har du nu også lovet det?"

"Mama, alt det kan næppe interessere hr. de Chagny."

"Tværtimod, frøken," sagde den unge mand med en stemme, som, trods alle hans bestræbelser for at gøre den fast, dog skælvede. "Alt, hvad der angår Dem, interesserer mig i højeste grad. Jeg vil ikke nægte, at min overraskelse er lige så stor som min glæde over at træffe Dem her hos Deres plejemoder. Efter hvad der skete i går, efter hvad De sagde, og hvad jeg selv var i stand til at gætte, havde jeg ikke ventet at se Dem her så snart. Jeg skulle være den første til at glæde mig over Deres tilbagekomst, hvis De ikke var så fast bestemt på at bevare en hemmelighed, som kan blive skæbnesvanger for Dem ... Og jeg har været Deres ven for længe til ikke, ligesom fru Valerius, at ængstes over det eventyr, De har indladt Dem på, og som sikkert vil ende med at bringe ulykke over Dem, Christine."

Ved disse ord udbrød mama Valerius forskrækket:

"Hvad skal det sige? Er Christine i fare?"

"Ja, frue," sagde Raoul modigt, idet han lod, som om han ikke så de tegn, Christine gjorde til ham.

"Store Gud!" sagde den gode, gamle dame, idet hun snappede efter vejret. "Du må sige mig alt, Christine. Hvorfor ville du narre mig? Hvad er det for en fare, der truer hende, hr. de Chagny?"

"Der er en bedrager, som benytter sig af hendes godtroenhed."

"Er musikkens engel en bedrager?"

"Hun fortalte Dem jo lige nu, at der slet ikke eksisterer nogen musikkens engel."

"Men hvorledes hænger det da sammen alt sammen? Å, tal i Himlens navn! De tager livet af mig!"

"Vi er alle tre, både De, Christine og jeg omgivet af noget hemmelighedsfuldt og forfærdeligt, et mysterium, som jeg ikke kan komme til bunds i."

Mama Valerius vendte sig helt forstyrret om mod Christine, som havde taget hende i sine arme:

"Tro ham ikke, lille mama, du skal ikke tro ham!" råbte hun.

"Så lov mig da, at du aldrig mere vil forlade mig," sagde den gamle bønligt.

Christine var tavs, og Raoul begyndte på ny:

"Ja, det er det, De må love, Christine … det er det eneste, som kan berolige Deres moder og mig. Vi vil love ikke at stille Dem et eneste spørgsmål om fortiden, hvis De vil love at blive under vor beskyttelse for fremtiden."

"Jeg har ikke bedt Dem om at aflægge noget løfte, og jeg vil aldeles ikke love Dem noget," sagde den unge pige koldt. "Jeg er selv herre over mine handlinger, hr. de Chagny. De har ingen ret til at kontrollere dem, og jeg vil bestemt frabede mig, at De gør det for fremtiden. Der er kun en mand i verden, som ville have ret til at kræve mig til regnskab for, hvorledes jeg har tilbragt de sidste fjorten dage, og det var min mand, hvis jeg havde nogen. Men det har jeg ikke, og jeg får heller aldrig nogen."

Hun slog ud med hånden som for at understrege sine ord, og i det samme blev Richard ganske bleg, for han havde fået øje på en glat guldring på hendes finger.

"De har ingen mand, og dog har De en giftering på Deres finger!"

"Å, den! Det er en gave," sagde hun rødmende og synligt forlegen.

"Christine! Da De ikke har nogen mand, kan De jo kun have fået den ring af en, som en dag håber at blive det. Hvorfor vil De stadig narre os? Hvorfor vil De yderligere pine mig? Den ring der er jo et tegn på, at der er sluttet en pagt mellem Dem og den, der har givet Dem den."

"Ja, det var akkurat det, jeg sagde!" udbrød den gamle dame.

"Og hvad svarede hun Dem, frue?"

"Hvad der passede mig," sagde Christine kort. "Og synes De nu ikke, hr. vicomte, at dette krydsforhør har varet længe nok? Hvad mig angår ...!"

Raoul afbrød hende hurtigt. Han var bange for at lade hende tale ud.

"Undskyld, at jeg har talt så frit, frøken ... De ved, det var gjort i en god mening; men De har ganske ret, den sag vedkommer ikke mig. Men må jeg få lov til at sige Dem, hvad jeg har set – og jeg har set mere, end De aner, Christine – eller hvad jeg troede, jeg så, for, når jeg skal sige sandheden, var jeg undertiden tilbøjelig til at tvivle på, at jeg virkelig så rigtigt ..."

"Nå, og hvad så De da eller troede, De så?"

"Jeg så den ekstase, De blev hensat i *ved lyden af den stemme*, Christine. Den stemme, der kom fra væggen eller fra det værelse, der støder op til Deres. Ja, jeg så, hvor betaget De blev! Og det var det, der gjorde mig bange ... De er under en meget farlig magts indflydelse ... og nu lader det jo til, at De selv ved, der er bedrageri med i spillet, siden De i dag siger, *at der ikke eksisterer nogen musikkens engel!* Men hvis det er tilfældet, hvorfor fulgte De ham så? Hvorfor rejste De Dem op med et strålende

ansigt, som om De virkelig hørte englesang? Ja, det er en meget besnærende stemme, det vil jeg indrømme, for jeg lod mig selv i den grad betage af den, at jeg lod Dem forsvinde lige for mine øjne uden at se, ad hvilken vej De forsvandt. Christine, Christine, sig os for Deres kære, afdøde faders skyld, som elskede både Dem og mig så højt, hvad hedder den, der ejer denne stemme? Så skal vi frelse Dem fra ham, på trods af Dem selv ... Sig os navnet på den mand, som har vovet at sætte den ring på Deres finger!"

"Det får De aldrig at vide, hr. de Chagny," sagde den unge pige koldt.

Da fru Valerius så det fjendtlige blik, hendes myndling i dette øjeblik sendte vicomten, tog hun pludselig Christines parti:

"Jeg synes heller ikke, det vedkommer Dem, hr. vicomte, hvis Christine elsker den mand!"

"Nej, De har ret, frue," svarede Raoul ydmygt. "Men det er heller ikke det, at hun elsker ham, der gør mig så fortvivlet, men det er det, at jeg er bange for, at han ikke er hendes kærlighed værd."

"Det må De tillade mig at bedømme, hr. vicomte," sagde Christine med et vredt blik.

"Når en mand," vedblev Raoul, "benytter så romantiske midler til at tilsnige sig en ung piges kærlighed ..."

"Så må *han* enten være en skurk eller *hun* en tosse, er det det, De mener?"

"Christine!"

"Raoul, hvorfor fordømmer De en mand, som De ikke kender det mindste til?"

"Jo, Christine, lidt ved jeg dog. Jeg kender hans navn. Han hedder Erik!"

Christine kom nu til at røbe sig. Hun blev så hvid som et lagen, idet hun stammede:

"Hvem har sagt Dem det?"

"De selv!"

"Hvad mener De?"

"Jo, da De forleden aften på maskeballet kom ind på Deres påklædningsværelse, sagde De så ikke, 'Stakkels Erik?' Jo, Christine, men det var den stakkels Raoul, som hørte det."

"Det er anden gang, De har stået bag døren og lyttet, hr. de Chagny!"

"Jeg stod ikke bag døren, jeg var inde i stuen bag påklædningsværelset."

"Å, ulykkelige menneske," stønnede Christine, "vil De da absolut sætte livet på spil?"

"Måske."

Raoul sagde det ord med en sådan betoning af kærlighed og fortvivlelse, at Christine uvilkårligt udstødte et suk. Så greb hun hans hænder og sagde venligt:

"Raoul, *glem den mands stemme og navn*, og prøv aldrig på at udgrunde den hemmelighed, der knytter sig til denne stemme."

"Er det en så frygtelig hemmelighed?"

"Ja, der gives ikke en frygteligere her på jorden. Sværg mig til, at De ikke vil gøre noget forsøg på at opdage det. Sværg mig til, at De ikke vil gå ind i mit påklædningsværelse, før jeg selv sender bud efter Dem."

"Ja, vil De da så love en gang imellem at sende bud efter mig?"

"Ja, det lover jeg."

"Hvornår?"

"I morgen."

"Så sværger jeg på, at jeg vil gøre, som De ønsker."

Han kyssede hende på hånden og gik sin vej, idet han i sit stille sind forbandede Erik og besluttede at være tålmodig.

11. Ovenover faldlemmen

Den næste dag traf han hende i Operaen. Hun bar stadig den glatte guldring. Hun var venlig og rar imod ham, og talte med ham om hans fremtidsplaner og hans livsgerning.

Han fortalte hende, at den polar-ekspedition, han skulle deltage i, skulle afgå fra Frankrig tidligere end efter den første bestemmelse. Om tre uger, senest en måned skulle de af sted. Hun sagde i en næsten glad tone, at det måtte jo være herligt for ham at være med på den rejse. Det var det første skridt på vejen til vordende berømmelse. Og da han svarede, at berømmelse uden kærlighed ikke havde noget tillokkende for ham, behandlede hun ham som et barn, hvis sorger kun er kortvarige.

"Hvor kan De behandle en alvorlig sag så let?" spurgte han. "Måske får vi aldrig mere hinanden at se … jeg dør måske på den ekspedition."

"Eller jeg," sagde hun rolig.

Hun smilede og spøgte ikke mere. Det så ud, som om der var noget, som først nu var faldet hende ind. Hendes øjne lyste.

"Hvad tænker De på, Christine?"

"Å, jeg tænkte på, at vi ikke skal se hinanden igen."

"Gør den tanke Dem så glad?"

"Og at vi om en måned skal have sagt hinanden farvel … for bestandig!"

"Med mindre vi hver især lover at vente på den anden."

Hun lagde sin hånd over hans mund:

"Hys, Raoul … De ved godt, at det kan der ikke være tale om. Vi to kan aldrig få hinanden."

Hun blev pludselig ligesom grebet af en overstrømmende munterhed. Hun klappede i hænderne med barnlig glæde. Raoul stirrede forbavset på hende.

"Men … men," vedblev hun, idet hun strakte begge sine hænder ud imod Raoul, "men om vi end ikke kan blive gift, så kan vi da blive forlovet … det kan ingen andre vide, at vi er … der har været mange hemmelige giftermål, hvorfor så ikke en hemmelig forlovelse? … Lad os forlove os en måned, kære … Om en måned rejser De; og mindet om den måned vil gøre mig lykkelig resten af mit liv."

Hun var henrykt over sit indfald. Men så blev hun igen alvorlig.

"Og det," sagde hun, "er en lykke, som ikke kan skade nogen."

Raoul gik med begejstring ind på tanken. Han bukkede for Christine og sagde:

"Jeg har herved den ære at anholde om Deres hånd, frøken."

De nød denne leg, som de to store børn, de i virkeligheden var. De spillede med hjerter som andre børn med bolde.

En dag omtrent en uge efter, at de var begyndt på denne leg, kunne Raoul pludselig ikke mere. Han udbrød barsk:

"Jeg rejser ikke til Nordpolen!"

Christine, som i sin uskyldighed slet ikke havde tænkt på den fare, en sådan leg med kærlighed kunne medføre, bebrejdede sig selv bittert, at hun havde indladt sig på den. Hun svarede ikke et ord og gik lige hjem.

Dette skete om eftermiddagen i sangerindens påklædningsværelse, hvor de mødtes hver dag og morede sig

med som middagsmad at spise tre tvebakker og et bundt kandiserede violer, samt drikke to glas portvin. Hun skulle ikke synge den aften, og han fik ikke sit sædvanlige brev fra hende, skønt de havde aftalt at skrive daglig til hinanden i den måned. Den næste morgen skyndte han sig hen til mama Valerius og fik der at vide, at Christine var rejst bort den foregående dag og ikke kom igen før om to dage.

Raoul var helt forstyrret. Han prøvede på at få noget mere at vide af mama Valerius, men hun vidste åbenbart ikke noget.

Den næste dag kom Christine tilbage. Hun vendte hjem for at fejre ny triumfer. Carlotta havde ikke været på scenen siden den aften, hvor hun havde haft den store fiasko. Hun var bange for en ny skandale, hvis hun atter optrådte, og tanken om at vise sig på scenen fyldte hende med rædsel. Hun bad derfor om at blive løst fra sin kontrakt. Direktionen tilbød Daaé foreløbig at synge hendes partier. Hun sang i *La Juive* og gjorde formidabel lykke.

Vicomten, som naturligvis var til stede, var den eneste, som led ved at være vidne til denne ny sejr. Christine havde stadig den glatte guldring på. En stemme hviskede i den unge mands øre:

"Hun bærer også i aften den ring, som hun ikke har fået af dig. Hun sang for alle de andre i aften, ikke kun for dig … hvis hun ikke vil sige dig, hvor hun har været i disse to dage … så må du se at finde Erik og spørge ham."

Han løb ind bag scenen og stillede sig i vejen for hende. Hun opdagede ham straks, for hun havde set efter ham.

"Hurtigt! Hurtigt! … Kom!"

Hun trak ham med sig ind i sit påklædningsværelse.

Raoul kastede sig straks på knæ for hende og bad og besvor hende om aldrig mere at rejse og berøve ham blot en eneste af de lykkelige timer, hun havde lovet ham. Hun brast i gråd, og de kyssede hinanden som et par fortvivlede børn, der mødes ved deres døde moders grav.

Pludselig rev hun sig ud af den unge mands arme, lyttede og pegede så hurtigt på døren. Da han stod på tærsklen, sagde hun så sagte, at han snarere gættede end hørte hendes ord:

"I morgen, min kære ven! Og vær så glad, Raoul, det var dig, jeg sang for i aften."

Han kom igen den næste dag. Men trylleriet var brudt. Det havde de to dages fraværelse bevirket. Raoul havde møje med ikke at vise, hvor skinsygen pinte ham.

Men hun forstod ham uden ord. De stod i hendes påklædningsværelse og så bedrøvede på hinanden uden at sige noget, indtil hun endelig udbrød:

"Kom, lad os gå en tur. Luften vil gøre dig godt."

Raoul troede, hun ville foreslå en tur ud på landet, men hun tog ham kun med ned på scenen og fik ham til at sætte sig på randen af en brønd i den dekoration, der skulle bruges til aftenforestillingen, og som allerede var stillet op.

En anden dag tog hun ham med op på snoreloftet; det morede hende at gøre ham bange ved at løbe foran ham over de spinkle broer blandt tusinder af tove fæstet til trisser, hejseværker og valser, midt i en ligefrem skov af ræer og master. Når han betænkte sig lidt på at gå videre, sagde hun i en hånlig tone:

"Du, en sømand!"

Så gik de ned i de mere solide regioner, til de små pigers danseskole, hvor små pus mellem seks og ti år gik og øvede deres trin, i det håb engang at blive store danserinder "oversået med diamanter".

Stadig førte hun ham til nye steder inde i bygningen og viste ham, hvad der var at se, og således gik de kostbare dage, mens Raoul og Christine prøvede tappert på at skjule deres hjerters inderste tanker for hinanden og lade, som om de var optaget af alle mulige ydre ting. Men efterhånden begyndte Christine, som hidtil havde været den stærkeste af de to, at blive utrolig nervøs. Hun kunne pludselig på deres ekspeditioner begynde at løbe uden grund eller på en gang stå ganske stille, mens hendes hånd, som pludselig var blevet iskold, holdt den unge mand tilbage. Undertiden så hun skygger, hvor der slet ingen var. Så råbte hun, "denne vej," og når hun så så, at hun havde taget fejl, lo hun en lille forlegen latter, som ofte endte i gråd. Raoul prøvede på at sige noget og spørge hende ud, skønt han havde lovet aldrig at gøre det. Men før han fik talt, svarede hun febrilsk:

"Det var ikke noget, det forsikrer jeg dig."

Engang, da de gik forbi en åben lem på scenen, standsede Raoul foran det mørke dyb og sagde:

"Nu har du vist mig rundt i hele den øverste del af dit rige, Christine … Men der bliver fortalt sære historier om de underste regioner … Skal vi ikke også gå der ned?"

Hun greb ham i sine arme, som om hun var bange for at se ham forsvinde i det sorte hul, han stod foran, og hviskede:

"Nej, aldrig! … Jeg vil ikke have, du må gå derned! … Det er heller ikke mit rige, det dernede … *alt, hvad der er under jorden, er*

hans!"

Raoul så hende lige ind i øjnene og sagde barsk:

"Nå, så han bor dernede?"

"Det har jeg ikke sagt … Hvem har sagt sådan noget til dig? Kom nu! Jeg tvivler sommetider på, at du er rigtig klog, Raoul! Du tager så umuligt på alting! … Kom nu, hører du!"

Hun trak ham bogstavelig talt bort fra lemmen.

Pludselig blev den lukket og så hurtigt, at de ikke engang så den hånd, som gjorde det. De stod og stirrede ganske forbavset på faldlemmen.

"Det var måske *ham*, der var dernede," sagde Raoul til sidst.

Hun trak på skuldrene, men man kunne godt mærke, at hun ikke var rigtig veltilpas.

"Nej, nej, det har været en af maskinfolkene. De åbner og lukker lemmene, som de finder for godt. Noget skal de jo have tiden til at gå med."

"Men hvis det nu var *ham*, Christine?"

"Nej, nej, han har lukket sig inde. Han arbejder."

"Se, se! På hvad, om jeg må spørge?"

Hun gøs.

"Å, på noget forfærdeligt! Og når han arbejder, hverken spiser eller drikker han eller går omkring. Han har vist hverken tid eller lyst til at more sig med at lukke lemme!"

Hun gøs atter. Hun holdt ham stadig i sine arme. Endelig sukkede hun og sagde nu selv:

"Hvis det nu har været *ham*!"

"Er du bange for ham?"

"Nej, vist er jeg ej," sagde hun.

Men alligevel holdt hun sig de følgende dage borte fra alle faldlemme på teatret. Hendes uro voksede, som tiden gik. Endelig viste hun sig en eftermiddag med et ansigt så forfærdelig blegt og øjne så forfærdelig røde, at Raoul besluttede for enhver pris at komme til bunds i dette mysterium. Han erklærede derfor bestemt, at han ikke ville tage af sted på den Nordpols-ekspedition, før hun havde fortalt ham, hvorledes det forholdt sig med den mandsstemme, han havde hørt tale og synge.

"Hys! Hys! For Guds skyld! Sæt, *han* havde hørt dig, Raoul."

Christine så sig forfærdet omkring.

"Jeg skal fri dig ud af hans magt, Christine, det sværger jeg. Du skal aldrig behøve at tænke på ham mere."

"Tror du, det er muligt?"

Christine var nu i færd med at føre ham op til det øverste af teatret, langt, langt bort fra alle faldlemme.

"Ja, jeg skal skjule dig i en afkrog af verden, hvor *han* ikke kan komme til dig. Der vil du være sikker; og så vil jeg rejse bort – da du jo har svoret aldrig at ville gifte dig!"

Christine greb henrykt hans hænder og trykkede dem. Men så blev hun igen angst.

"Højere op!" sagde hun blot. "Endnu højere!"

Og hun trak ham med helt op mod taget af bygningen.

Han havde svært ved at følge hende. De var snart under selve taget iblandt en masse bjælker. De sprang fra den ene til den anden, som de kunne være sprunget fra træ til træ i en skov.

Men skønt hun så sig tilbage hvert andet øjeblik, fik hun dog ikke øje på en skygge, der fulgte hende hele tiden. Den standsede, når hun standsede, gik, når hun gik og var aldeles

lydløs. Heller ikke Raoul så den. Han havde kun tanke og øje for Christine.

12. Apollos lyre

De nåede omsider op på taget. Christine trippede hen over det så let som en svale. Deres øjne svævede ud over det tomme rum mellem de tre kupler og den trekantede frontispice. Hun trak vejret og så ud over Paris, som lå for deres fødder som en dyb dal, hvor de travle mennesker løb om som små myrer. Hun kaldte Raoul hen til sig, og de gik side om side ned ad de lange zinkgader og ind i de store alléer af bly. De så på deres egne skikkelser, som spejlede sig i de mægtige bassiner fulde af stillestående vand, hvor de små drenge ved balletten lærte at svømme og dykke, når det var meget varmt vejr.

Skyggen fulgte dem, hvor de gik og stod, og de to unge mennesker anede ikke, at den var dem nær, da de endelig satte sig ned ved fødderne af Apollo, som løftede sin mægtige bronzelyre op mod den røde aftenhimmel.

Det var en pragtfuld forårsaften. Skyerne gled langsomt forbi, belyst af den nedgående sol.

"Snart skal vi ligesom skyerne drage bort, men vi skal gå endnu længere end de; til verdens ende skal vi gå, Raoul. Og så forlader du mig. Men hvis jeg, i det øjeblik du kommer for at hente mig, skulle nægte at gå med, så lov mig, at du om fornødent vil tage mig med magt."

"Er du bange for, at du skal skifte sind, Christine?"

"Jeg ved det ikke," sagde hun, idet hun rystede på hovedet. "Han er en dæmon!" Hun gøs og puttede sig med en stønnen ind i Raouls favn. "Jeg er så bange nu for at gå tilbage og bo hos ham … dernede under jorden!"

"Hvad tvinger dig til at gå tilbage, Christine?"

"Hvis jeg ikke gør det, kan der ske forskellige ulykker … Men jeg kan ikke gøre det … jeg kan ikke! … Jeg ved godt, at man bør have ondt af mennesker, som lever under jorden … Men han er for skrækkelig! Og nu nærmer tiden sig, jeg har kun en dag endnu. Går jeg så ikke til ham, kommer han og drager mig med sin stemme ned under jorden, og kaster sig på knæ for mig, og jeg ser det skrækkelige dødningehoved. Så fortæller han mig, at han elsker mig og græder for mig. Å, Raoul, du kan ikke tænke dig, hvor frygteligt det er at se tårer i de to sorte øjenhuler i dødningehovedet! Jeg kan ikke tåle tanken om at skulle se det syn igen."

Hun vred fortvivlet sine hænder. Raoul trykkede hende ind til sit bryst.

"Nej, nej, det skal du heller ikke, aldrig, aldrig mere! Lad os flygte Christine, nu lige med det samme."

Han ville rejse sig, men hun standsede ham.

"Nej, nej," sagde hun, idet hun bedrøvet rystede på hovedet. "Ikke nu! … Det ville være ondt … Nej, lad ham høre mig synge i morgen aften … så, når det er forbi, vil vi rejse. Du må komme lige ved midnat og hente mig i mit påklædningsværelse. Til den tid sidder han og venter mig i sin spisestue nede ved søen. Så er vi fri og kan gå, hvorhen vi vil. Hvis jeg går tilbage til ham denne gang, har jeg en følelse af, at jeg måske aldrig vender tilbage …"

Hun udstødte et dybt suk og syntes, det blev besvaret af et andet bagved sig.

"Hørte du ikke?"

Hendes tænder klaprede.

"Nej," sagde Raoul, "jeg hørte ikke noget ..."

"Å, det er frygteligt altid at være så angst ... og vi løber jo dog ingen risiko her. Se, hvor solen flammer! Og nattens fugle kan ikke tåle at se på solen. Jeg har aldrig set *ham* ved dagens lys ... Det må være frygteligt! ... Å, den første gang jeg så ham! ... Jeg troede, jeg skulle dø."

"Hvorfor?" spurgte Raoul, nu selv alvorligt forskrækket over den vending, denne samtale havde taget.

"*Fordi jeg havde set ham*."

I dette øjeblik vendte de sig begge to om samtidig.

"Der er nogen, der jamrer sig," sagde Raoul. "Hørte du ikke ..."

"Jeg ved det ikke," sagde Christine. "For selv når han ikke er til stede, har jeg stadig hans suk i mine øren ... men hvis du hørte ..."

De rejste sig og så sig om. Men de var ganske alene på det enorme blytag. De satte sig atter ned.

"Fortæl mig, hvor du først traf ham," sagde Raoul.

"Ja, jeg havde hørt ham i tre måneder, før jeg så ham. Den første gang, jeg hørte stemmen, troede jeg ligesom du, at den kom fra stuen ved siden af. Jeg gik ud og så mig om over alt. Men, som du ved, Raoul, ligger mit påklædningsværelse jo langt fra de andres. Og jeg hørte aldrig stemmen udenfor mit værelse, kun derinde. Og den ikke alene sang, den talte også og besvarede spørgsmål, som om den tilhørte et levende menneske, kun med den forskel, at den var så smuk, som om den var en engels. ... Ser du, jeg havde jo aldrig glemt musikkens engel, som min fader havde lovet at sende mig, når han var død ... Jeg tror egentlig, at mama Valerius har den største skyld, for hun sagde, da jeg fortalte hende, hvad der var

sket, at det nok var musikkens engel, og at jeg skulle spørge ham, om det var sådan. Det gjorde jeg, og stemmen sagde Ja, det var ham, som min fader havde lovet at sende mig … Fra det øjeblik blev stemmen og jeg gode venner. Den bad, om den måtte give mig undervisning hver dag. Jeg indvilligede, og så tog timerne deres begyndelse i mit påklædningsværelse. Du aner ikke, hvad de timer var for mig."

"Nej," sagde Raoul. "Men hvilket akkompagnement havde I?"

"Jeg ved ikke, hvorfra den musik, der akkompagnerede os, kom. Den var bagved væggen og den var vidunderligt god. – Stemmen lod til at forstå, netop hvad der endnu manglede mig. Den tog fat lige hvor min fader ved sin død havde sluppet mig. Efter et par ugers forløb kendte jeg knap min egen stemme igen. Jeg blev helt forskrækket … det var, som om der var trolddom med i spillet. De fremskridt, jeg gjorde, blev efter stemmens ordre bevaret som en hemmelighed mellem den, mama Valerius og mig. Det var besynderligt. Udenfor påklædningsværelset sang jeg som ellers, ingen kunne høre nogen forskel. Jeg gjorde alt, hvad stemmen bød mig at gøre. Den sagde: 'Vent og se, vi skal forbavse Paris!' Og jeg ventede og gik om som i en salig drøm … så var det jeg for første gang så dig en aften i teatret. Jeg blev så glad, at jeg slet ikke tænkte på at skjule min glæde, da jeg kom ned på mit påklædningsværelse. Uheldigvis var stemmen der før jeg, og den må have mærket, at der var sket noget. Den spurgte, hvad der var hændet, og jeg fortalte det. Jeg fik intet svar; jeg kaldte, men den var tavs, alle mine bønner nyttede ikke. Jeg blev bange for, at den skulle have forladt mig for bestandig. Å, Gud give den havde, kære! Jeg gik fortvivlet hjem og fortalte mama

Valerius alt. Hun sagde, 'Stemmen er naturligvis skinsyg!' Og det var den ytring, min ven, som først viste mig, at jeg elskede dig ..."

Christine tav og lagde sit hoved på Raouls skulder. De sad tavse et par minutter og lagde slet ikke mærke til en listende skygge med et par store, sorte vinger, som kom nærmere og nærmere hen over taget og til sidst var dem så nær, at den kunne have kvalt dem ved at lukke sig over dem ...

"Den næste dag," vedblev Christine med et suk, "gik jeg meget tankefuld hen på teatret. Stemmen var der atter, den sagde mig i en meget bedrøvet tone, at hvis jeg ville skænke mit hjerte til et menneske her på jorden, var der intet andet for den at gøre end at vende tilbage til himlen. Og det sagde den med en sådan klang af *menneskelig* sorg, at jeg straks burde have fattet mistanke og begyndt at tro, at jeg var offer for et sansebedrag. Men det gjorde jeg ikke. Jeg var kun angst for ikke mere at få den at høre. Jeg vidste nu, at jeg elskede dig, men jeg vidste også, at din stilling i samfundet var sådan, at der ikke var nogen mulighed for, at vi to nogensinde kunne få hinanden, selv om du gengældte mine følelser. Jeg sagde derfor til stemmen, at jeg kun holdt af dig som af en broder, og at du aldrig kunne blive mere for mig. Og det var derfor, kære, at jeg lod, som om jeg ikke så eller kendte dig, når vi mødtes på scenen eller på gangene ... Undervisningen gik nu sin gang, til stemmen endelig en dag sagde til mig: 'Nu kan du give menneskene lidt af Himlens musik, Christine Daaé!' Jeg ved ikke, hvorfor Carlotta ikke sang den aften, eller hvorfor jeg blev valgt til at synge i stedet for hende, jeg ved kun, at jeg sang med

en glæde, jeg aldrig før havde følt, og at jeg et øjeblik havde en følelse, som om min sjæl forlod mit legeme."

"Å, Christine," sagde Raoul, "mit hjerte skælvede ved at høre din stemme den aften."

"Så var det, jeg besvimede," sagde hun, "og da jeg atter kom til mig selv, stod du ved siden af mig. Men stemmen var der også, Raoul! Jeg var bange for din skyld, og det var derfor jeg lo, da du mindede mig om gamle dage. Stemmen havde forstået, at det var dig, jeg dengang havde fortalt den om, og stemmen var skinsyg! Den sagde til mig, at hvis det var sandt, at jeg ikke elskede dig, så ville jeg ikke undgå dig, men behandle dig som enhver anden gammel ven … Den lavede scene på scene … Til sidst sagde jeg til den: Nå, ja, godt! Jeg tager til Perros i morgen for at se til min faders grav; så vil jeg bede hr. de Chagny om at tage med derned sammen med mig. 'Ja, værsågod,' sagde stemmen, 'men jeg kommer også til Perros, for jeg er, hvor du er, Christine; og hvis du stadig er mig værd, hvis du ikke har løjet for mig, så vil jeg spille *Lazarus' Opstandelse* for dig, ved midnatstid på din faders grav og på din faders violin!' Det var derfor, jeg skrev til dig, kære, om at komme til Perros. Hvor kunne jeg dog lade mig narre i den grad? Å, jeg var ikke længere herre over mig selv: jeg var blevet hans slave!"

"Men," sagde Raoul, "da du endelig fik sandheden at vide, hvorfor gjorde du dig så ikke fri med det samme?"

"Å, min kære ven, da jeg fik sandheden at vide, blev jeg først for alvor bundet … Kan du huske den skrækkelige aften, da Carlotta begyndte at kvække som en frø på scenen, og lysekronen styrtede ned? Folk blev dræbt og såret … jeg var slet ikke angst for dig, for jeg havde set dig i din broders loge, og

der vidste jeg, du var udenfor fare. Men stemmen havde fortalt mig, at den ville være til stede ved forestillingen, og jeg var virkelig bange for den, som om den havde været et almindeligt menneske, der kunne dø som alle andre. Jeg vidste ikke, hvad jeg skulle gøre for at få at vide, om den var kommet noget til. Men så faldt det mig ind, at den, hvis der ikke var sket noget, nok var nede i mit påklædningsværelse. Jeg løb derned. Den var der ikke. Jeg lukkede døren af, og besvor den grædende, hvis den endnu var i live, om da at give sig til kende. Den svarede ikke, men pludselig hørte jeg de smukke, klagende toner, jeg kendte så godt. Det var Lazarus' klage, da han, ved lyden af Frelserens stemme, åbner øjnene og ser dagens lys. Stemmen begyndte at synge den indledende sats, 'Kom! Og tro på mig!' Jeg kan ikke sige dig, hvilken virkning de toner og de ord havde på mig. De ligesom befalede mig personlig at følge. Stemmen trak sig tilbage, og jeg fulgte efter. 'Kom! Og tro på mig!' Jeg troede på den, og jeg kom … jeg kom, og – det var det mærkelige – mit påklædningsværelse syntes, efterhånden som jeg gik, at forlænge sig … Det må have været en spejlvirkning … der stod nemlig et spejl lige foran mig … Jeg ved ikke, hvordan det gik til, men pludselig stod jeg udenfor værelset!"

"Uden at vide hvorledes? Nej, hold nu op, Christine!"

"Det er sandt, hvad jeg siger, kære! Du, som selv så mig forsvinde ud af mit værelse en aften, må da snarere kunne forklare, hvorledes det gik til. Jeg kan i alt fald ikke … jeg kan kun sige, at jeg pludselig stod i en mørk korridor. Jeg blev bange og begyndte at skrige. Det var bælgmørkt omkring mig, kun langt, langt borte så jeg et svagt, rødt skær. Pludselig følte jeg en hånd, der greb min … en iskold, benet hånd, der tog med et fast

tag om mit håndled og ikke ville slippe igen. Jeg skreg. Så blev der lagt en arm om livet på mig. Jeg stred imod et lille øjeblik, men opgav det så … jeg blev trukket hen imod det røde lys og så nu, at jeg var i hænderne på en mand i en stor kappe og med en maske, der dækkede hele hans ansigt … jeg gjorde en sidste anstrengelse for at komme fri. Jeg åbnede munden for at skrige, men en hånd lukkede sig over den … en hånd, som lugtede af lig. Så besvimede jeg … Da jeg atter åbnede øjnene, var der stadig mørkt omkring os. En lygte, som stod på jorden, kastede et svagt lys på noget boblende vand. Vandet, der kom fra en kilde, forsvandt næsten straks under det gulv, på hvilket jeg lå, med mit hoved på knæet af den mand med den sorte kappe og masken. Han badede mine tindinger med sine uhyggelige hænder. Jeg prøvede på at skyde dem bort, og så spurgte jeg: 'Hvem er De? Hvor er stemmen?' Hans eneste svar var et suk. Pludselig gik der et hedt åndepust over mit ansigt, og jeg så en hvid skikkelse ved siden af den sorte. Den sorte skikkelse løftede mig op på den hvide, og jeg hørte forbavset en glad vrinsken. 'César!' hviskede jeg. Dyret skælvede. Det var den hvide hest fra *Le Prophète*; jeg kendte den, for jeg har så ofte givet den sukker. Jeg huskede pludselig, at jeg havde hørt noget om, at den var forsvundet, og at man mente, den var stjålet af Operaspøgelset. Jeg havde aldrig troet på den historie om spøgelset. Men nu begyndte jeg med en gysen at spørge mig selv, om jeg mon var spøgelsets fange. Jeg råbte på stemmen om hjælp, for det faldt mig ikke med en tanke ind, at stemmen og Operaspøgelset var en og den samme."

"Nej, men hvad skete der så videre?"

"Den sorte holdt mig fast på hesten, og jeg gjorde ikke noget forsøg på at undslippe. Der kom en underlig følelse af fred over mig, og jeg mente, at jeg måtte have fået et eller andet bedøvelsesmiddel. Jeg havde alligevel fuldt herredømme over mine sanser. Og mine øjne begyndte nu at vænne sig til mørket, som af og til blev brudt af en lysstribe. Jeg beregnede, at vi måtte være i et smalt, rundt galleri, der sandsynligvis løber rundt om hele Operaen, som har et mægtigt terræn under jorden. Jeg havde engang været nede i disse kældre, men ikke længere end i den tredje, der var to endnu længere nede, så store, at en hel by kunne ligge i dem! Men de skikkelser, jeg så dernede, skræmte mig bort. Der går en mængde sorte skikkelser rundt der, de ligner djævle. Det er fyrbøderne, der passer de store varmekedler. Medens jeg nu sad her på Césars ryg, så jeg igen disse skikkelser i det fjerne foran deres ildovne. De kom til syne og forsvandt igen flere gange … endelig forsvandt de helt. Jeg kan ikke sige dig, hvor længe det ridt varede. Længere og længere ned ad gik det, det var, som om vi kom helt ned i jordens indre. Endelig hævede César hovedet, snuste luft ind og begyndte at gå lidt hurtigere. Jeg kunne mærke en svag fugtighed i atmosfæren, og så standsede César. Vi var omgivet af et blåligt lys. Vi var ved randen af en sø, hvis blygrå vand strakte sig langt bort og tabte sig i det fjerne; men det blålige lys, som faldt på skrænten, viste mig en båd, som var bundet til en jernring inde på bredden."

"En båd!"

"Ja, men alt det vidste jeg i forvejen eksisterede. Men tænk på, hvordan og under hvilke omstændigheder jeg var kommet derned. Jeg blev på ny grebet af en panisk skræk, da min

frygtelige følgesvend løftede mig af hesten og satte mig ned i båden. Han sendte César bort, og jeg hørte hestehovene trampe op ad en trappe, mens manden sprang ned i båden, løsnede tovet, som holdt den og greb årerne. Han roede med kraftige tag. Men hans øjne bag masken forlod mig ikke et sekund. Endelig nåede vi den anden bred, og han tog mig endnu en gang i sine arme. Jeg skreg højt. Og så tav jeg pludselig, blændet af et stærkt lys. Jeg var blevet sat ned midt i en dagligstue, som for mig kun syntes dekoreret og møbleret med pragtfulde blomster, afskårne blomster i kurve med silkebånd om, sådan som man ser dem i butikkerne på boulevarden. Og midt imellem alle disse blomster stod manden med masken med armene over kors og sagde, 'Du skal ikke være bange, Christine. Der sker dig ikke noget ondt.' *Det var stemmen!* Jeg var lige så rasende som forbavset. Jeg styrtede hen til ham og prøvede på at rive masken af ham for at få hans ansigt at se. Men han forhindrede det, idet han sagde: 'Du er ikke i fare, så længe du ikke rører masken'. Så greb han mig blidt om håndleddene, tvang mig ned i en stol, kastede sig på knæ for mig og sagde ikke mere! Hans ydmyghed gengav mig noget af mit mod. Jeg var ligesom igen vendt tilbage til det virkelige liv, omgivet som jeg her var af ting, man kunne finde i enhver almindelig dagligstue. Jeg havde åbenbart at gøre med et højst excentrisk væsen, som det på en uforklarlig måde var lykkedes at fæste bo her under den store Opera, fem etager under jordens overflade. Og "stemmen" *var altså en mand*. Jeg begyndte at græde … Han må have forstået grunden til mine tårer, for han sagde, 'Ja, det er rigtigt, Christine! … Jeg er hverken en engel, en genius eller et spøgelse … jeg er Erik!'"

Atter blev Christines fortælling afbrudt. Der var som et ekko bagved dem, som gentog:

"Erik!"

Hvad var det for et ekko? De vendte sig begge om og så, at natten faldt på. Raoul gjorde mine til at rejse sig, men Christine holdt ham tilbage.

"Nej, gå ikke," sagde hun. "Jeg vil have, at du skal høre det hele her."

"Jamen, hvorfor netop her, Christine? Jeg er bange for, at du skal blive forkølet."

"Nej, det skal du ikke være bange for, min ven. Det eneste, vi har at være bange for, er faldlemmene nede på teatret, og dem er vi jo milevidt borte fra nu. Jeg tør ikke træffe dig udenfor teatret … Vi må vogte os for i øjeblikket at vække hans mistanke …"

"Christine! Christine! Der er noget, som siger mig, at vi gør galt i at vente til i morgen aften, vi burde flygte straks."

"Men jeg har jo sagt dig, at det vil være ham en stor sorg, hvis han ikke får mig at høre synge i morgen."

"Det er vanskeligt at slippe bort fra ham for bestandig uden at volde ham smerte."

"Ja, du har ret, Raoul, min flugt vil sikkert volde hans død … men vi er jo nødt til at gøre det, ellers dræber han os."

"Elsker han dig så højt?"

"Ja."

"Men man må dog kunne finde hans bopæl, nu da vi ved, han er et levende menneske, må vi jo kunne gå til ham og tale ham til rette."

Hun rystede på hovedet:

"Nej, nej, der er ikke noget at stille op med Erik … vi har ingen anden udvej end at løbe bort!"

"Jamen, når du er af den mening, hvorfor gik du så tilbage til ham?"

"Jo, det var jeg nødt til … det vil du forstå, når du hører resten af min historie …"

"Å, jeg hader ham!" råbte Raoul. "Og du, Christine, hader du ham ikke også? Å, sig ja."

"Nej, jeg gør ikke," sagde hun roligt.

"Nej, naturligvis … nej, du elsker ham! Din afsky, din rædsel er alt sammen kun en anden form for kærlighed … " sagde Raoul bittert. "Du vil bare ikke tilstå det, ikke engang for dig selv."

"Går du ud på at få mig til at vende tilbage til ham? Tag dig i agt, Raoul, for at tirre mig. Jeg har jo sagt dig, at jeg aldrig vil derned igen."

"Må jeg spørge, hvilke følelser han da indgyder dig, når det hverken er kærlighed eller had …"

"Han indgyder mig rædsel, det er det forfærdelige ved det," sagde hun. "Men jeg hader ham ikke. Alt, hvad han har gjort imod mig, har han jo gjort af kærlighed, husk det! Og da han faldt på knæ for mig, og jeg rejste mig op og sagde til ham, at hvis han ikke straks satte mig i frihed, kunne jeg ikke andet end foragte ham, så tilbød han mig øjeblikkelig at vise mig vej tilbage, men i det samme begyndte han at synge. Jeg blev og lyttede til hans dejlige stemme. Den aften vekslede vi ikke et ord mere. Han sang mig i søvn … Da jeg vågnede, var jeg alene. Jeg lå på en sofa i et tarvelig møbleret lille soveværelse, med en ganske almindelig mahogni seng og en lille lampe, der stod på marmorpladen på en gammel Louis Philippe-kommode … Jeg

opdagede snart, at jeg var fange, og at den eneste dør fra mit soveværelse førte ind i et smukt udstyret badeværelse. Da jeg atter kom ind i sovekammeret, så jeg et stykke papir på kommoden, hvorpå der med rødt blæk stod skrevet: 'Min kære Christine, du skal ikke ængste dig for, hvad der kan ske. Du har ingen bedre eller mere ærbødig ven i verden end mig. Du er for øjeblikket alene i dette hjem, som er dit. Jeg er gået ud for at købe alle de ting til dig, som du kan behøve.' Jeg var nu sikker på, at jeg var faldet i hænderne på et galt menneske. Jeg løb rundt i mit lille værelse for at finde en anden udgang, men fandt ingen. Jeg bebrejdede mig selv min dumme overtro, som havde været skyld i, at jeg var faldet i den snare, han havde stillet for mig. Endelig kom Erik igen. Efter at han havde banket tre gange sagte på væggen, kom han rolig ind ad en dør, som jeg slet ikke havde set, og som han lod blive stående åben. Han havde armene fulde af æsker og pakker, som han roligt lagde fra sig på sengen, mens jeg overøste ham med bebrejdelser og sagde til ham, at han jo måtte kunne tage masken af, hvis det var en hæderlig mands ansigt, den dækkede. Han svarede roligt: 'Nej, Eriks ansigt får du aldrig at se!' Han bebrejdede mig, at jeg ikke var påklædt. Klokken var to om eftermiddagen. Han bad mig skynde sig og så komme ind i spisestuen, hvor en delikat frokost ventede os. Jeg var meget sulten. Jeg gik ind i badeværelset og slog døren i for næsen af ham. Da jeg kom ud igen, forfrisket af badet, spurgte jeg Erik, hvor længe jeg skulle blive der. 'Fem dage,' sagde han i en bestemt tone. Jeg spurgte, om jeg så blev fri igen, og han svarede: 'Ja, Christine, så bliver du fri, for til den tid har du lært ikke længere at være bange for mig, og så vil du af og til komme igen og besøge mig.' Vi satte os

til bords. Jeg var meget ilde tilpas, men jeg spiste dog lidt og drak et halvt glas tokayer. Han hverken spiste eller drak. Jeg spurgte ham, om han var skandinav, siden han hed Erik. Men han sagde, at han havde hverken navn eller fædreland. Navnet Erik havde han valgt rent tilfældigt. Da vi havde spist, tilbød han at vise mig huset. Han åbnede en dør. 'Her er mit værelse,' sagde han, 'hvis du har lyst til at se det.' Jeg gik derind. Det var som om jeg kom ind i et ligkapel. Væggene var alle behængt med sort og i et af hjørnerne lå en mægtig bunke noder. Midt i stuen var en tronhimmel, fra hvilken der hang gardiner ned af rødt brokadesstof, og under den stod en åben ligkiste. 'I den sover jeg,' sagde Erik. 'Man må vænne sig til alt her i livet, også til evigheden.' Jeg blev så oprevet ved dette syn, at jeg vendte hovedet bort. Idet jeg gjorde det, fik jeg øje på et orgel, som fyldte hele den ene væg. På nodestolen stod en nodebog med røde noder. Jeg bad om lov til at se lidt nærmere på den, og på titelbladet læste jeg: '*Den sejrende Don Juan*'. 'Ja,' sagde han, 'jeg komponerer undertiden lidt. Jeg kan sommetider arbejde 14 dage og nætter i træk, og så kan jeg atter lade det ligge i flere år. Jeg begyndte på det værk for 20 år siden, og når det engang bliver færdigt, tager jeg det med mig i graven.' Jeg bad ham, om han ikke ville spille lidt af det for mig. 'Nej, det må du aldrig bede mig om, Christine. Jeg vil spille Mozart for dig, det vil kun få dig til at græde; men min *Don Juan* brænder, og det er ikke ild fra Himlen, han udstråler.' Så gik vi tilbage til dagligstuen. Jeg lagde mærke til, at der ikke var et spejl i hele lejligheden. Erik satte sig ved klaveret. 'Skal vi så synge noget *operamusik*,' sagde han i en tone, som om han slyngede mig sin foragt lige i ansigtet."

"Hvad gjorde så du?"

"Jeg fik slet ikke tid til at tænke nærmere over, hvad han egentlig mente med sin måde at sige de ord på. Vi begyndte straks på duetten af *Othello*, og så kom katastrofen. Jeg sang Desdemona med en kraft og en fortvivlelse, som jeg aldrig før havde kunnet lægge i den, og han gav sin hævngerrige sjæl luft i hver tone. Hans sorte maske fik mig ganske naturligt til at tænke på moren i Venedig. Han var jo selve Othello … Jeg følte pludselig en ubændig trang til at se bag masken. Jeg *ville* kende hans ansigt, og med en bevægelse, som jeg var helt ude af stand til at beherske, rev jeg masken af ham. Å, rædsel, rædsel, rædsel! …"

Christine holdt inde, som om den blotte tanke om, hvad hun havde set, var nok til endnu at forfærde hende. Atter hørte de den klagende lyd bagved sig.

"Det er underligt," sagde Raoul, "at denne stille, fredelige nat har så mange klagelyde. Man skulle næsten tro, den tog del i vor sorg."

Christine greb hans hånd og vedblev med en gysen:

"Om jeg lever til jeg bliver 100 år, vil jeg aldrig kunne glemme det rædselsfulde skrig, som han udstødte, da jeg rev masken af ham. Raoul, du har set dødningehoveder, hentørrede og visnede i tidens løb, og måske så du hans dødningehoved i Perros. Og du så den Røde Død gå omkring på maskeballet her i Operaen. Men alle disse dødningehoveder var dog ikke levende. Men forestil dig, hvis du kan, den Røde Døds maske pludselig blive levende, for, med de fire sorte huller i ansigtet, øjne, næse og mund, at udtrykke en dæmons uhyre vrede og mægtige raseri. *Og ikke en stråle af lys udgik der fra disse øjenhuler.* Jeg fik

senere at vide, at man kun kan se hans øjne gnistre i mørke. Jeg lænede mig forfærdet mod væggen, og han kom hen til mig, idet han skar tænder og hvæsede vanvittige, uforståelige ord og forbandelser ud over mig. Han bøjede sig over mig og råbte: 'Ja, så se da! Se! Fryd dine øjne ved synet af min hæslighed! Nu ved du altså, hvilket ansigt stemmen har. Du kunne ikke nøjes med at høre mig, hvad? Du *skulle* også vide, hvordan jeg så ud? Å, I kvinder er så videbegærlige! Jeg er køn, ikke? ... Men når en kvinde har set mig, sådan som du nu har, så tilhører hun mig. Så elsker hun mig for bestandig, ser du. *Jeg er den sejrende Don Juan*, forstår du!' brølede han, mens han rejste sig i sin fulde højde og vuggede sit modbydelige hoved frem og tilbage. 'Se på mig!' skreg han. Og da jeg vendte mit hoved bort og tiggede ham om at have medlidenhed med mig, rev han det brutalt til sig og borede sine knoglede fingre ind i mit hår."

"Nej, nu kan det være nok! Jeg vil ikke høre mere. Jeg slår ham ihjel, hvis jeg får fat i ham," råbte Raoul. "Sig mig for Guds skyld, Christine, hvor jeg skal finde det underjordiske hus ved søen."

"Så, så, Raoul, du må være rolig, hvis jeg skal fortælle dig resten."

"Ja, ja, sig mig da, hvordan du slap derfra."

"Nå ja, han trak mig altså af sted ved håret, og så ... så ... å, nej, det er alt for frygteligt!"

"Å tal dog! Skynd dig, tal!"

"Så hvæsede han igen imod mig: 'Du er forskrækket, hvad? Ja, det kan jeg tænke. Du tror måske, at dette her også er en maske, som du kan rive af? Ja, prøv på det. Giv mig dine hænder.' Han greb dem og borede dem ind i sit modbydelige ansigt. Han rev

sit kød itu med mine negle – med mine negle! 'Du må vide,' brølede han, mens han pustede og hvæsede som en dampmaskine, 'at jeg ikke er andet end et skelet fra hoved til fod. Det er et lig, som holder dig i sine arme, som elsker dig, og som aldrig, aldrig slipper dig mere! Du kunne være kommet herfra, for så længe du troede jeg var smuk, ville du være kommet tilbage til mig, men nu, da du har set mig, som jeg er, nu ville du aldrig komme igen, hvis jeg slap dig fri. Og derfor beholder jeg dig her! Hvorfor ville du også se mig, Christine? Min egen fader har aldrig set mig, og min moder gav mig min første maske for at blive fri for at se mig!' Han brast i gråd, slap mine hænder og lå og vred sig på gulvet. Så gled han bort som en slange ind i sit værelse, lukkede døren og overlod mig til mine egne betragtninger. Lidt efter hørte jeg ham spille på orgel derinde. Det var *Den sejrende Don Juan*, han spillede, forstod jeg. Han havde taget sin tilflugt til sit mesterværk for at glemme. Det var en herlig musik. Den beruste mig i den grad, at jeg åbnede døren, der adskilte os. 'Erik,' råbte jeg, 'vis mig nu dit ansigt. Du skal ikke være bange. Jeg ved nu, at du er et geni. Det har jeg hørt af din musik, og jeg gyser ikke længere tilbage for dig.' Så vendte han sig om imod mig, for han troede mig. Og jeg troede desværre også selv på, hvad jeg sagde. Han faldt på knæ for mig og stammede elskovsord med sin døde mund … og musikken lød ikke længere! … Han kyssede sømmen af min kjole, og han så ikke, at jeg lukkede mine øjne … ja, hvad mere skal jeg fortælle, kære? Nu kender du hele tragedien. Der gik 14 dage, hvor jeg stadig løj for ham. Det var stygt, men det var den pris, jeg måtte betale for min frihed. Lidt efter lidt indgød jeg ham så megen tillid, at han tog mig med ud på bredden ved

søen. Der spadserede vi, og han roede mig sommetider en tur i sin båd. Imod slutningen af mit ophold dernede, lukkede han mig ud gennem den port, der lukker for den underjordiske passage i Rue Scribe. Her ventede en vogn på os, og vi kørte ud i Boulogneskoven. Den aften, vi mødte dig derude, kunne let være blevet skæbnesvanger for mig, for han er forfærdelig skinsyg på dig. Endelig efter 14 dages forløb troede han mig, da jeg lovede ham at vende tilbage igen."

"Og det gjorde du, Christine," stønnede Raoul.

"Ja, og jeg vil sige dig, at det var ikke hans trusler, der bragte mig til at holde mit ord, det var det suk, han udstødte, da jeg forlod ham. Stakkels Erik!"

"Christine," sagde Raoul, idet han rejste sig, "du siger, at du elsker mig, og dog havde du kun haft din frihed nogle få timer, før du vendte tilbage til ham! Kan du huske maskeballet?"

"Ja, og jeg kan huske de korte øjeblikke, jeg der tilbragte sammen med dig, Raoul … det var en forfærdelig fare, vi der udsatte os for begge to."

"Jeg tvivlede dengang på din kærlighed,"

"Gør du det endnu, Raoul? … Men hør nu videre: hvert besøg hos Erik forøgede min rædsel for ham. Hans lidenskab steg og steg for hver gang … å, jeg er så angst!"

"Ja, du er angst … men elsker du mig for alvor, Christine? Hvis Erik var smuk, ville du så også foretrække mig for ham?"

Hun rejste sig, lagde sine arme om den unge mands hals og sagde:

"Ja, min elskede, det ville jeg, og som tegn på, at jeg taler sandhed, byder jeg dig nu mine læber for første og sidste gang."

Han kyssede hende, men i det samme blev nattens fred brudt af et skrig. De flygtede forfærdet, men før de forsvandt under taget, så de en mægtig natfugl, som stirrede på dem med sine skinnende øjne, mens det så ud, som om den klyngede sig til strengene på Apollos lyre.

13. Den underjordiske elsker slår sit hovedslag

Raoul og Christine løb og løb, og de standsede ikke, før de var otte etager nede.

Der var ingen forestilling i Operaen den aften, så der var tomt på alle gange. Pludselig stod en underlig skikkelse foran dem og spærrede vejen:

"Nej, ikke den vej!"

Skikkelsen pegede på en anden gang, ad hvilken de ville komme ud i kulisserne. Raoul ville blive stående for at forlange nærmere forklaring, men skikkelsen, som var iført en lang frakke og en spids hue, sagde:

"Hurtigt! Skynd Dem!"

Christine trak Raoul med sig.

"Hvem var den mand?" spurgte han.

"Det var Perseren."

"Hvad har han her at gøre?"

"Det ved jeg ikke … han er altid her i bygningen."

"Du har for første gang i mit liv fået mig til at løbe min vej, Christine … Hvis det virkelig var Erik, vi så deroppe, så burde jeg have naglet ham fast til Apollos lyre, sådan som de nagler uglerne fast til murene i de bretagneske bøndergårde. Så havde vi aldrig behøvet at tænke på ham mere."

"Så måtte du først være klatret op på lyren, kære Raoul, og det er ikke så let en sag."

"Det var et par gnistrende øjne, vi så."

"Å, nu begynder du også ligesom jeg at se ham allevegne. Det vi tog for øjne har måske været to stjerner, som skinnede gennem strengene på lyren."

De var nu kommet en etage længere ned.

"Lad os gå ind på mit påklædningsværelse," sagde Christine.

"Skal vi ikke hellere gå ud af bygningen her?"

"Nej. Det ville bringe ulykke over os, hvis jeg ikke holdt mit ord. Og jeg har lovet ham ikke at træffes med dig andre steder end her."

"Det var da en lykke, at han ikke også forbød dig det," sagde Raoul i en bitter tone.

De gik ind i Christines påklædningsværelse.

"Hvorfor tror du, du er mere sikker i dette værelse end andre steder?" spurgte Raoul. "Du har jo hørt ham her gennem væggen. Så må han jo også kunne høre os igennem den."

"Nej. Han har givet mig sit ord på ikke mere at være bag væggen her; og jeg stoler på ham. Han må ikke komme hverken her i dette værelse eller i mit soveværelse i huset nede ved søen."

"Hvorledes kan du være kommet fra dette værelse og ud i den mørke passage, Christine? Skal vi ikke prøve på at undersøge det lidt nærmere?"

"Nej, det er farligt, kære, at gøre det, for spejlet kunne atter føre mig bort, og i stedet for at løbe bort med dig, ville jeg så blive nødt til at gå ned til enden af den hemmelige gang til søen og kalde på Erik."

"Det er altså en bestemt aftale, at vi flygter bort sammen i morgen?"

"Ja, aldeles bestemt. Og det er også en aftale, at du tvinger mig til at gå med, hvis jeg til den tid nægter at gøre det, ikke

Raoul?"

"Jo. Jeg skal være her klokken 12 i morgen aften. Jeg skal holde mit løfte, hvad der så end sker. Du siger, at han efter at have overværet forestillingen, vil vente på dig i spisestuen nede ved søen, ikke?"

"Jo."

"Men hvordan vil du komme derned, når du ikke ved, hvordan du skal komme ud gennem spejlet?"

"Jeg går lige ned til søen."

Christine åbnede en æske og tog en meget stor nøgle frem.

"Hvad er den til?" spurgte han.

"Det er nøglen til porten i Rue Scribe."

"Nå, den, der fører til den underjordiske gang, ned til søen. Giv mig den, Christine, vil du?"

"Nej, absolut ikke. Det ville være forræderi!"

Pludselig skiftede hun farve, og en dødelig bleghed bredte sig over hendes ansigtstræk:

"Å, Gud!" råbte hun. "Erik! Erik! Vær barmhjertig imod mig!"

"Hvorfor kalder du på ham?" sagde Raoul. "Du sagde jo for et øjeblik siden, at han ikke kunne høre dig her."

Men hun blev mere og mere ubegribelig. Hun vred sine hænder og gentog med en ganske forstyrret mine:

"Å, Gud! Å, Gud!"

"Men hvad er det dog?" spurgte Raoul.

"Det er ringen ... ringen, som han gav mig ..."

"Nå, så det var ham, der gav dig den!"

"Å, det ved du jo godt, det var, Raoul. Men hvad du ikke ved, er, at da han gav mig den sagde han: 'Jeg giver dig din frihed igen Christine, på betingelse af, at du altid bærer den ring. Så

længe du går med den, er du beskyttet mod al fare, og Erik er stadig din ven. Men ve dig, hvis du nogensinde skiller dig af med den, så tager jeg min hævn!' ... Og nu er den borte! ... det er ude med os!"

De ledte begge efter ringen, men kunne ikke finde den.

"Det må være sket, da jeg gav dig det kys deroppe," sagde hun fortvivlet. "Den må være gledet af min finger og være faldet ned på gaden. Å, hvem der dog var langt herfra!"

"Ja, lad os flygte nu med det samme," udbrød Raoul endnu engang.

Hun betænkte sig et øjeblik. Men så sagde hun bedrøvet: "Nej, jeg kan ikke. I morgen!"

Raoul gik hjem, ganske fortumlet af alt, hvad han havde hørt.

"Hvis jeg ikke redder hende ud af al den humbug," sagde han til sig selv, "så er hun fortabt."

Han slukkede sin lampe, og i trangen til i mørket at fornærme Erik, råbte han højt tre gange:

"Humbug! ... Humbug! ... Humbug!"

Men pludselig rejste han sig op på albuen. En kold sved brød frem i hans tindinger. To øjne, som glødende kul, stirrede stift på ham fra fodenden af sengen.

Raoul var ingen kujon, men nu skælvede han. Han stak en famlende, rystende hånd ud efter tændstikkerne på bordet ved sengen for at tænde sit lys. Da han havde tændt det, forsvandt øjnene.

Stadig urolig til mode tænkte han ved sig selv.

"Hun sagde, at hans øjne kun lyste i mørke. Dem kan man altså ikke se nu, men derfor kan han godt være her endnu."

Han stod op, gik rundt i stuen, ja kiggede endogså under sengen som et lille barn. Men så fandt han sig selv latterlig, gik atter i seng og pustede lyset ud. Så var øjnene der igen.

Han satte sig over ende og stirrede ind i disse øjne, så modigt han kunne. Så råbte han:

"Er det dig Erik? Mand, genius eller spøgelse, er det dig?"

Han tænkte sig lidt om:

"Hvis det er ham, må han være ude på balkonen!"

Han løb hen til sin kommode og tog sin revolver. Han åbnede balkondøren, så ud, fandt ingenting og lukkede den igen. Han gik atter i seng og lagde revolveren på bordet ved siden af sig.

Øjnene var der stadig ved fodenden af sengen.

Rolig og forsigtig greb han revolveren og tog sigte lidt ovenover disse øjne. Når øjnene var der, måtte der jo også være en pande ovenover dem, og hvis Raoul så ikke var alt for klodset …

Skuddet gjorde en forfærdelig støj i det stille hus … der lød hurtige fodtrin ude på gangen, Raoul sad op i sengen med udstrakt arm, parat til at skyde igen, men nu var øjnene forsvundet.

Tjenere kom ind i stuen med lys, og bagefter dem kom grev Philippe forfærdelig angst:

"Hvad er der på færde?"

"Å, jeg må vist have drømt," svarede den unge mand. "Jeg fyrede på to stjerner, som blev ved at holde mig vågen."

"Men du fantaserer jo! … Er du syg, Raoul? … For Guds skyld, sig mig dog, hvad der er hændt?"

Greven tog revolveren fra ham.

"Nej, nej, jeg fantaserer ikke … Desuden skal vi snart se …"

Han stod ud af sengen, tog slåbrok og tøfler på, greb et af de lys, tjenerne stod med, lukkede døren til balkonen op og gik derud.

Greven så, at vinduet i mandshøjde var blevet knust af en kugle. Raoul lænede sig ud over balkonen med sit lys:

"Aha!" sagde han. "Blod! … Blod! Her, der, se, mere blod! … Det er udmærket! Et spøgelse, som bløder, er mindre farligt!" Han lo.

"Raoul! Raoul dog!"

Greven rystede ham, som om han ville vække en søvngænger.

"Men, kære broder, jeg sover ikke," protesterede Raoul utålmodigt. "Du kan jo selv se blodet der. Jeg troede, jeg havde drømt og fyret på to stjerner. Men det var Eriks øjne … og her er hans blod! … Men det var måske ikke rigtigt at skyde, Christine bliver måske vred på mig, fordi jeg har gjort det … å, alt det var ikke sket, hvis jeg blot havde trukket gardinerne for, inden jeg lagde mig."

"Raoul, er du pludselig blevet gal? Vågn dog op!"

"Begynder du nu igen? Du skulle hellere hjælpe mig at finde Erik … for et spøgelse, som bløder, kan altid findes."

Der var ganske rigtigt blod ude på balkonen. Man kunne følge sporene langs rækværket hen til tagrenden og så op langs den.

"Min kære dreng," sagde grev Philippe, "du har skudt på en kat."

"Ja, det er såmænd meget muligt," sagde Raoul leende. "Med Erik ved man aldrig, i hvilken skikkelse han viser sig."

"Hvem er Erik?" spurgte greven.

"Det er min rival. Og det er sørgeligt, hvis han ikke er død."

Han gav tegn til tjenerne, at de kunne gå. De to brødre var nu alene. Så sagde Raoul kort og bestemt:

"I morgen nat bortfører jeg Christine Daaé."

Denne sætning blev bagefter gentaget til hr. Faure, forhørsdommeren. Men udover den vidste ingen, hvad der var foregået mellem de to brødre. Det var en af tjenerne, som havde hørt Raoul sige det, inden de var kommet helt ud af stuen. Forresten var brødrene tit uenige, sagde folkene, og når de skændtes, drejede det sig altid om en sangerinde, der hed Christine Daaé.

Den næste morgen indtog greven som sædvanlig sit morgenmåltid i sit arbejdsværelse. Han sendte bud efter sin broder. Raoul kom, tavs og mørk i hu. Samtalen imellem dem var kun kort. Philippe rakte sin broder et eksemplar af *l'Epoque*, idet han sagde:

"Læs det der!"

Vicomten læste:

> "De sidste nyheder fra Faubourg lyder på, at et ægteskab er påtænkt mellem operasangerinden Christine Daaé og vicomte Raoul de Chagny. Hvis man skal tro rygtet, har grev Philippe svoret på, at de Chagnys nu for første gang i deres liv ikke vil holde deres ord. Men da kærlighed er almægtig såvel i Operaen som andetsteds, skulle det interessere os at vide, hvorledes grev Philippe har tænkt sig at forhindre sin broder i at føre den ny Margarete til alteret. Der siges, at de to brødre elsker hinanden, men greven tager vistnok alligevel fejl, når han tror, at kærlighed mellem

brødre kan overvinde kærligheden til den kvinde, man har valgt."

"Der ser du, Raoul, du gør os ligefrem latterlige … Det lille pigebarn har fordrejet hovedet på dig med sine spøgelseshistorier."

Vicomten havde åbenbart gentaget til sin broder alt, hvad Christine havde fortalt ham. Nu svarede han ikke andet end:

"Farvel, Philippe."

"Er du ganske bestemt på at ville bortføre hende i nat?"

Intet svar.

"Du vil da ikke gøre noget så tåbeligt? Nå godt, men jeg har midler til at forhindre det, skal du få at se!"

"Farvel, Philippe," gentog Raoul og forlod værelset.

Greven så ikke sin broder igen før samme aften i Operaen, et par minutter før Christines forsvinden.

Raoul havde tilbragt hele dagen med forberedelser til rejsen. Alt var nøje gennemtænkt og arrangeret, og det havde taget al hans tid til klokken 9 om aftenen.

Ved den tid holdt en rejsekaret med gardinerne trukket tæt for vinduerne udenfor Operaen på rotundasiden. På bukken sad en kusk med ansigtet næsten skjult af et uldent tørklæde, han havde om halsen. Foran denne vogn holdt tre landauletter; den ene var Carlottas, hun var pludselig vendt tilbage til Paris, den anden var Sorellis og den tredje grev de Chagnys. Der kom ikke nogen ud af rejsevognen. Kusken blev siddende på bukken; og det samme gjorde kuskene på de tre andre vogne.

En skygge i en lang sort kappe og med en blød sort filthat gik langs fortovet mellem rotundaen og vognene; han så

opmærksomt og nøje på rejsevognen, derfra gik han hen til hestene, så op på kusken og fjernede sig så uden at sige et ord.

Den aften blev *Faust* spillet for fuldt hus. Den fornemme verden var stærkt repræsenteret. Artiklen i *l'Epoque* samme morgen havde allerede gjort sin virkning, for alles øjne var rettet mod den loge, hvor grev Philippe sad alene, og tilsyneladende ganske upåvirket af situationen. Det kvindelige element i den glimrende forsamling var meget interesseret, kunne man se, og vicomtens fraværelse gav anledning til mange hviskende bemærkninger bag vifterne. Christine Daaé blev modtaget ret køligt. Dette specielle publikum kunne ikke tilgive, at hun sigtede så højt.

Sangerinden lagde mærke til publikums uvillige holdning, og det gjorde hende usikker. Hun mistede efterhånden al sin selvtillid. Hun rystede og var lige ved at knække sammen …

I dette øjeblik trådte Carlotta ind i en loge lige foran scenen. Det vakte ligefrem sensation. Stakkels Christine så og genkendte sin rivalinde. Hun syntes, hun så et hånligt smil på Carlottas læber, og det reddede hende. Hun glemte alt andet i sin iver for at sejre endnu engang over sin rivalinde.

Fra det øjeblik sang hun så godt, som hun endnu aldrig havde sunget. Og hun sejrede.

Midt i amfiteatret stod en mand lige op og ned og så på sangerinden. Det var Raoul.

Det var i sidste akt. Christine stod med udbredte arme, med hele sin strube fyldt af musik, med sit pragtfulde hår liggende udslået over de nøgne skuldre og sang den guddommelige strofe:

Min ånd længes efter hvile hos dig!

Det var i dette øjeblik, scenen pludselig blev bælgmørk. Det gik så hurtigt, at tilskuerne knap fik tid til at give deres forbavselse luft, før der atter blev lyst på scenen. Men Christine Daaé var der ikke længere!

Hvad var der blevet af hende? Var der sket et mirakel? Alle vekslede forbavsede blikke og ophidselsen nåede sit højdepunkt. Forstyrrelsen var ikke mindre oppe på teatret. Alle fo'r fra kulisserne ind til det sted på scenen, hvor Christine lige havde stået. Forestillingen blev afbrudt under almindelig forvirring.

Hvor var Christine blevet af? Havde englene selv båret hende op til "hvilen"?

Raoul havde udstødt et højt skrig. Grev Philippe sprang op inde i sin loge. Publikum så på scenen, på greven og på Raoul og spurgte undrende sig selv, om denne mærkelige begivenhed skulle stå i forbindelse med den notits, de havde læst i avisen om Margarete. Men Raoul gik hurtigt ud af teatret, greven forlod sin loge, og da tæppet var faldet, styrtede aktionærerne hen til den dør, som førte ind på scenen. Det øvrige publikum ventede spændt på, hvad der videre ville ske. Der var en frygtelig tumult. Alle talte på en gang og prøvede hver især at finde en forklaring på denne begivenhed.

Endelig gik tæppet atter op, og Carolus Fonta, som havde sunget Fausts parti, gik frem på scenen og sagde i en alvorlig og bedrøvet tone:

"Mine damer og herrer, en uforudset begivenhed har fundet sted, og den har hensat os i en tilstand af den største uro. Vor kammerat, Christine Daaé er forsvundet lige for vore øjne, og ingen kan forklare hvorledes."

14. Sikkerhedsnålen

Bagved tæppet var der et umådeligt røre. Kunstnere, maskinfolk, statister og korister løb omkring imellem hinanden:

"Hvor er hun blevet af?"

"Hun er løbet bort."

"Med vicomte de Chagny naturligvis!"

"Nej, med greven!"

"Å, Carlotta er her! Så er det nok hende, der har lavet den historie!"

"Nej, det er spøgelset!"

Midt i denne støjende skare stod tre mænd og talte alvorligt sammen. Det var Gabriel, syngemesteren, Mercier, forretningsføreren og Rémy, sekretæren.

"Jeg bankede på døren," sagde Rémy. "Men de svarede ikke. Måske er de slet ikke på kontoret. Det er i ethvert tilfælde ikke til at få at vide, for de har taget nøglerne med sig."

"De" var åbenbart direktørerne, som i sidste mellemakt havde givet ordre til, at ingen under noget påskud måtte forstyrre dem.

"Det er nu ligemeget," sagde Gabriel, "det er da ikke hver dag en sangerinde forsvinder, ligesom hun står allerbedst på scenen!"

"Råbte De ikke det ind til dem?" spurgte Mercier.

"Nej, men nu vil jeg gå derned igen," sagde Rémy og forsvandt i løb.

Et øjeblik efter kom regissøren farende:

"Tænk Dem, Mauclair er også forsvundet!"

Mauclair var belysningsmesteren.

"Hverken Mauclair eller hans assistenter er til at finde. Det må have været en planlagt bortførelse af det lille kvindemenneske! Vi må se at finde ud af, hvordan det er gået til … Hvor er direktørerne? Jeg har givet ordre til, at ingen må gå ind i belysningsmesterens rum, og jeg har posteret en brandmand ude foran det. Var det ikke rigtigt?"

Regissøren gik, og lidt efter kom Rémy tilbage. Han så så mærkelig forstyrret ud.

"Jo, det er udmærket … Når nu politikommissæren bare ville komme."

"Nå, kom De ind til dem?" spurgte Mercier.

"Nej, det gjorde jeg ikke, men til sidst åbnede Moncharmin døren. Hans øjne så ud, som om de skulle styrte ud af hovedet på ham. Jeg troede, han ville slå mig. Jeg kunne ikke få indført et ord. Men hvad tror De, han råbte til mig? 'Har De en sikkerhedsnål?' 'Nej!' 'Nå, så stik af!' Jeg prøvede på at sige ham, at der var sket noget meget mærkeligt på scenen, men han afbrød mig og brølede igen: 'En sikkerhedsnål! Giv mig straks en sikkerhedsnål!' En af balletdrengene hørte ham – han brølede nemlig som en tyr – og løb hen og gav ham den nål, hvorpå Moncharmin slog døren i lige for næsen af mig, så nu er vi lige vidt."

"Men kunne De ikke have sagt, 'Christine Daaé …'"

"Å, jeg kunne have lidt at se Dem i mit sted! … Han havde ligefrem fråde om munden … han tænkte ikke på andet end den sikkerhedsnål … jeg tror, han havde fået et slagtilfælde, hvis de ikke havde bragt ham en! … Han var ganske halvgal! Men det

kan ikke blive ved på den måde! Jeg er ikke vant til at blive sådan behandlet."

Gabriel hviskede:

"Jeg tror, det hele er et nyt trick af Operaspøgelset."

Rémy smilede, Mercier sukkede og så ud, som om han ville sige noget, men da han mødte Gabriels blik, tav han.

Han følte imidlertid sit ansvar stærkere og stærkere, som tiden gik, uden at nogen af direktørerne viste sig, og til sidst kunne han ikke holde det ud længere.

"Jeg tror, jeg går ned til dem selv!"

Men Gabriel holdt ham tilbage:

"Pas på, hvad De gør, Mercier! Når de bliver på deres kontor, så er det sandsynligvis, fordi de er tvunget til det. Det er nok spøgelset, der er på spil der også."

Men Mercier rystede på hovedet:

"Det må blive deres sag! Jeg går! Hvis man havde hørt på mig, havde politiet vidst alting for længe siden."

Han gik.

"Hvad mener han med 'alting'?" spurgte Rémy. "Hvad var der at fortælle politiet? Hvorfor svarer De ikke, Gabriel? ... Ved De noget? For i så tilfælde må De hellere fortælle mig det, hvis De ikke vil have, jeg skal erklære jer alle for gale! Ja, det er nemlig det I er: skrupgale!"

Gabriel påtog sig en enfoldig mine og lod, som om han ikke forstod sekretærens upassende udbrud.

"Hvad skulle jeg dog vide?" sagde han. "Jeg forstår ikke, hvad De mener."

Rémy begyndte at tabe tålmodigheden.

"Richard og Moncharmin har jo opført sig som et par sindssyge her i aften."

"Det har jeg slet ikke lagt mærke til," sagde Gabriel i høj grad irriteret.

"Ikke det? Ja, så er De også den eneste, som ikke har set det. Tror De ikke, jeg så det? Og tror De heller ikke hr. Parabise, direktøren for *Crédit Central*, lagde mærke til det? Eller at hr. de la Borderie, gesandten, ikke har øjne i hovedet? … Jo, min ven, alle aktionærerne stod og stak hovederne sammen i aften og snakkede om dem."

"Men hvad gjorde de da?" spurgte Gabriel, idet han tog sin mest uskyldige mine på.

"Gjorde? Å, det ved De da bedre end nogen … De var der jo selv og stod og så på dem sammen med Mercier! … Og De og han var de eneste to, som ikke morede sig over dem …"

"Jeg forstår ikke, hvad De …"

Rémy afbrød ham: "Hvad er det nu for en ny galskab, der har besat dem? … *Hvorfor må der ingen komme ind til dem på kontoret? Ja, eller blot komme i nærheden af dem? Ja, ikke engang røre ved dem?*"

"Må man ikke røre ved dem? Ja, det er sandelig besynderligt!"

"Nå, det vil De dog indrømme! Det var såmænd på tide! *Og så går de baglæns!*"

"*Baglæns?* Jeg troede kun, det var krabber, som gik baglæns."

"Å, De skal ikke le, Gabriel."

"Jeg ler virkelig ikke," sagde Gabriel og satte et meget højtideligt ansigt op.

"De, som lader til at være sådan en intim ven af direktørerne, kan måske sige mig, hvorfor Moncharmin, da jeg i mellemakten mellem tredje og fjerde akt gik henimod Richard oppe i foyeren,

hviskede til mig: 'Gå Deres vej! Hvad De så end gør, rør ikke ved direktøren?' ... Mon de mener, jeg går omkring med en smitsom sygdom?"

"Det lyder helt utroligt, hvad De der fortæller! Og hvad gjorde Richard selv?"

"Det så De jo! Han vendte sig om, *bukkede, skønt der slet ingen var at bukke for og trak sig baglæns tilbage.*"

"*Baglæns?*"

"Og Moncharmin gik bagved Richard også baglæns! Og sådan gik de helt hen til trappen, der fører til deres kontor. Ja, hvis de altså ikke er gale, vil De så forklare mig, hvad alt det skal betyde?"

"Det ved jeg virkelig ikke."

"Å, vær nu ikke så hemmelighedsfuld, Gabriel. Her går jo noget for sig, som De og Mercier ved besked om."

"Jeg ved slet ikke, hvad De sigter til."

"Jo, det ved De meget godt. Christine Daaé er ikke den eneste, som pludselig er forsvundet her i aften!"

"Å, snak!"

"Det er ikke snak. Kan De sige mig, hvorfor Mercier, da mor Giry kom ned i foyeren før, tog hende ved hånden og trak hende af sted med sig?"

"Gjorde han det? Det så jeg ikke."

"Jo, De gjorde. For De gik med Mercier og mor Giry ned på Merciers kontor; og siden er der ikke nogen, der har set mor Giry ..."

"Tror De, vi har spist hende?"

"Nej, men De har lukket hende inde i kontoret. Enhver, der går der forbi, kan høre hende brøle: 'Å, de skurke! De skurke!'"

I dette øjeblik kom Mercier farende ganske forpustet:

"Så!" Sagde han. "Nu er det værre end nogensinde! … Jeg gik altså derned og råbte: 'Det er en alvorlig sag, det gælder! Luk døren op! Det er mig, Mercier.' Jeg hørte fodtrin. Døren blev åbnet af Moncharmin. Han var meget bleg. Han spurgte, hvad jeg ville? Jeg svarede, 'Christine Daaé er forsvundet'. Hvad tror De, han sagde? 'Også en god forretning!' Så lukkede han døren, efter at han først havde stukket denne her i hånden på mig."

Mercier åbnede hånden. Rémy og Gabriel så ned i den.

"Sikkerhedsnålen!" råbte Rémy.

"Besynderligt! Besynderligt!" mumlede Gabriel med en let gysen.

Pludselig sagde en stemme bagved dem:

"Undskyld, mine herrer, men De skulle vel ikke kunne sige mig, hvor Christine Daaé er?"

Trods de alvorlige omstændigheder ville dette mærkelige spørgsmål sikkert have fået dem til at briste i latter, hvis de ikke, da de vendte sig om, havde fået øje på et ansigt så fortvivlet, at de blev grebet af medlidenhed. Det var vicomte de Chagny, der stod for dem.

15. "Christine! Christine!"

Raouls første tanke, da Christine så pludselig forsvandt, var Erik. Det måtte være ham, der havde bortført hende. Han styrtede op på scenen helt vild af kærlighed og fortvivlelse.

"Christine! Christine!" jamrede han, idet han kaldte på hende, som han følte, hun måtte kalde på ham nede fra de dybder, uhyret havde slæbt hende ned til.

Han syntes, han kunne høre hendes skrig op igennem de mange etager, der skilte ham fra hende. Han bøjede sig frem, lyttede … og løb frem og tilbage på teatret som et galt menneske. Å, kunne han dog blot komme ned i det mørke dyb, men det var umuligt, det var forbudt alle i aften at betræde de trapper, som førte ned til rummene under scenen.

"Christine! Christine!"

Folk lo ad ham og skubbede ham til side … de gjorde nar ad ham … De mente, den stakkels elsker var blevet forstyrret i hovedet! …

Pludselig blev Raoul grebet af en frygtelig angst. Erik måtte have opdaget deres hemmelighed, opdaget, at Christine havde narret ham. Hvorledes ville han hævne sig?

Raoul kom igen til at tænke på de øjne, han havde set den foregående aften. Det var selvfølgelig Erik, der havde været ude på hans balkon. Å, hvorfor havde han ikke dræbt ham? Uhyret var flygtet op ad tagrenden som en kat eller en forbryder … Erik havde åbenbart, da han stod udenfor Raouls vindue, haft en bestemt plan om at gøre sin rival uskadelig for bestandig, men Raoul var kommet ham i forkøbet. Erik var blevet såret og

havde måtte flygte, og nu havde han vendt sin hævn imod Christine i stedet for imod Raoul.

Det var den tanke, der pinte den unge mand, da han løb hen til sangerindens påklædningsværelse:

"Christine! Christine!"

Han fik tårer i øjnene, da han inde i værelset fik øje på de klæder, som hans smukke brud skulle have haft på på deres rejse … Å, hvorfor havde hun heller ikke villet høre hans bøn om at flygte med ham dagen før. Hvorfor havde hun leget med ilden?

Raoul gik hen til det store spejl, som han den aften havde set åbne sig for at lade Christine passere.

Han trykkede, puffede, følte på det overalt … men spejlet adlød åbenbart ingen andre end Erik … Man skulle måske kende en eller anden trylleformular for at få det til at give efter? Han havde hørt fortælle om sådan noget, da han var en lille dreng.

Pludselig kom han i tanker om, at han havde hørt om en port i Rue Scribe, der førte ind til en underjordisk gang, som igen førte lige fra denne gade ned til søen … Ja, det var det, Christine havde fortalt ham … og skønt han ikke kunne finde nøglen i den æske, hvor den havde ligget den foregående dag, løb han alligevel til Rue Scribe.

Udenfor på gaden lod han sine skælvende hænder glide hen over de store sten for at lede efter en åbning imellem dem … han kom til nogle jernstænger … var det dem? Han stirrede ind igennem dem … hvor var der mørkt derinde! Han lyttede … ikke en lyd! Han gik rundt om bygningen … og kom til endnu større jernstænger og mægtige porte … det var indgangen til Cour de l'Administration.

Raoul gik ind i portnerlogen:

"Undskyld frue, men De skulle ikke kunne sige mig, hvor jeg skal finde en port eller en dør, lavet af jernstænger, her i Rue Scribe ... den skulle føre ned til søen? De ved nok, hvilken sø, jeg mener? Den underjordiske sø ... under Operaen."

"Ja, jeg har nok hørt, at der skal være en sø under Operaen, men jeg ved ikke, ad hvilken vej man kommer derned ... Jeg har aldrig selv været der!"

Raoul løb atter op i Operaen, op ad den ene trappe og ned ad den anden, til han igen stod på scenen.

Han stod stille. Hjertet hamrede i hans bryst: Sæt, Christine var fundet nu. Han så en gruppe herrer, som stod og talte sammen, dem spurgte han:

"De kan da ikke sige mig, mine herrer, hvor Christine Daaé er?"

De lo ad ham.

I dette øjeblik kom en herre til syne på scenen midt i en klynge kjoleklædte herrer. Han havde et rart, venligt ansigt, og der var udbredt en vis ro og værdighed over ham. Mercier henledte vicomtens opmærksomhed på ham og sagde:

"Hr. vicomte, må jeg forestille hr. Mifroid, politikommissæren. De må hellere spørge ham om det, De spurgte os om."

"Å, goddag, hr. vicomte! Det er mig en ære," sagde kommissæren. "Vil De gå med mig? ... Hvor er direktørerne?"

Mercier svarede ikke, men så sagde Rémy, at de to direktører havde lukket sig inde i deres kontor og slet ikke vidste, hvad der var sket.

"Det siger De ikke! … Jamen, lad os så da komme op til det kontor."

Hr. Mifroid førte an, og alle de andre fulgte efter. Mercier benyttede dette øjeblik til at stikke en nøgle i hånden på Gabriel.

"Det går galt dette her," hviskede han. "De må hellere lukke mor Giry ud …"

Gabriel gik.

De nåede snart direktørkontoret. Mercier bankede forgæves på. Døren blev ikke åbnet.

"Luk op i lovens navn!" råbte hr. Mifroid med høj stemme.

Endelig gik døren op. Alle styrtede ind i kontoret i hælene på kommissæren.

Raoul var den sidste, der gik ind. Idet han trådte over dørtærsklen, blev der lagt en hånd på hans skulder, og de ord blev hvisket i hans øre:

"*Eriks hemmelighed vedkommer ingen andre end ham selv.*"

Raoul vendte sig om, idet han med møje bekæmpede et udråb. Der stod en person ved siden af ham med gullig ansigtsfarve, grønlige øjne og en astrakans hue på hovedet. Det var Perseren.

Den fremmede lagde fingeren på læberne for at anbefale tavshed, og så, i det øjeblik den forbavsede vicomte ville spørge om grunden til, at han blandede sig i hans sager, bukkede Perseren og forsvandt.

16. Fru Girys afsløringer

Før vi følger kommissæren ind i direktørernes kontor, må jeg fortælle de mærkelige begivenheder, som tildrog sig inde på samme kontor tidligere på aftenen.

Jeg har haft lejlighed til at sige, at direktørernes humør ikke havde været rigtig godt i nogen tid, og dette omslag i deres sindsstemning skyldtes ikke blot lysekronens fald.

Spøgelset havde ganske rigtigt fået sine første 20.000 francs. Det var ikke gået af uden gråd og tænders gnidsel, men fået dem havde han.

En morgen havde direktørerne på deres bord fundet en konvolut, adresseret til "Monsieur O. S. – Privat," og ledsaget af et par ord fra O. S. selv:

> "Nu er tiden kommet til at opfylde bestemmelsen i kontrakten om betalingen til mig. Vær så venlig at lægge 20 sedler hver på 1000 francs i denne konvolut, forsegl den med Deres eget segl og giv den til fru Giry, som har mine ordrer."

Direktørerne betænkte sig ikke: uden at spilde tiden med at spekulere over, hvorledes den forbandede meddelelse kunne være kommet ind i et aflåset kontor, greb de med begærlighed den lejlighed, der her tilbød sig til måske at få fingre i den mystiske pengeafpresser. Og, efter at de under tavsheds løfte havde fortalt Gabriel og Mercier hele historien, lagde de pengene i en konvolut og gav den uden nærmere forklaring til fru Giry, som nu atter var indsat i sine gamle funktioner. Kontrolløren viste ikke spor af forbavselse. Hun gik lige ind i

spøgelsets loge og lagde den kostbare konvolut på den før omtalte lille hylde. De to direktører, så vel som Gabriel og Mercier, havde gemt sig på et sted, hvor de uden at blive set havde konvolutten for øje under hele forestillingen. De blev stående hvor de var, mens hele teatret tømtes; også fru Giry gik sin vej, men direktørerne, Gabriel og Mercier blev stadig stående. Til sidst blev de trætte af at vente, tog konvolutten, der stadig var forseglet, og brød den.

Først troede Richard og Moncharmin, at pengene endnu var der, men de opdagede snart, at det ikke var de samme penge. De tyve ægte sedler var blevet erstattet med tyve falske.

Direktørerne var rasende. Moncharmin ville sende bud efter politiet, men det frarådede Richard. Han havde åbenbart udtænkt en plan, for han sagde:

"Lad os ikke gøre os til grin! Hele Paris ville le af os. O. S. har vundet det første spil, vi vil vinde det andet."

Han tænkte åbenbart på næste måneds udbetaling.

Ikke desto mindre var de irriterede over at være blevet narret. Og det er jo let at forstå. Vi må huske på, at de to direktører inderst inde hele tiden troede, at alle disse mærkelige tildragelser kunne tilskrives en fjollet spøg fra deres forgængeres side, og at det ikke ville være praktisk at afsløre den alt for tidligt. På den anden side blev Moncharmin undertiden grebet af mistro til Richard selv, som jo til tider kunne få nogle løjerlige idéer. De afventede derfor begivenhedernes videre udvikling, mens de stadig holdt øje med mor Giry. Richard havde forbudt, at der blev sagt noget til hende om sagen.

"Hvis hun er hans medskyldige," sagde han, "så er sedlerne naturligvis blevet taget ud for længe siden. Men efter min mening er hun idiot."

"Ja, så er hun ikke den eneste, der er idiot i den sag," sagde Moncharmin tankefuld.

"Hvem kunne også have ventet det?" stønnede Richard. "Men De skal ikke være bange … Næste gang har jeg taget mine forsigtighedsregler."

Næste gang var den dag, Christine Daaé forsvandt. Om morgenen kom der et nyt brev fra spøgelset:

> "Gør som De gjorde sidst," skrev O. S. venskabeligt. "Det gik så godt. Og giv brevet til vor udmærkede fru Giry."

Dette skete en halv time, før forestillingen skulle begynde. Richard viste Moncharmin konvolutten. Så talte han pengene op i hans påsyn og lagde dem i konvolutten, men uden at lukke den.

"Og nu," sagde han, "skal vi have mor Giry herind."

Der blev sendt bud efter den gamle kone, som nejede dybt, da hun kom ind i stuen.

"Godaften, mine herrer," sagde hun straks, "det er vel konvolutten, jeg skal have?"

"Ja, fru Giry," sagde Richard uhyre elskværdig. "Men der er endnu en grund til, hvorfor jeg har ladet Dem kalde."

"Jeg er ganske til Deres tjeneste, hr. direktør."

"Først vil jeg gerne stille Dem et spørgsmål."

"Ja, værsågod, hr. direktør: fru Giry er her for at svare Dem."

"Står De stadig på en god fod med spøgelset?"

"Kunne ikke være bedre, hr. direktør."

"Glæder mig … og hør nu her, fru Giry," sagde Richard i en tone som en, der betror en anden en vigtig hemmelighed, "vi kan lige så godt i al fortrolighed sige Dem, hvad vi mener … De er jo ingen tosse?"

"Nej, hr. direktør, det er der sandelig aldrig nogen, der har beskyldt mig for at være."

"Nej, vist så, derfor kan vi jo også nok komme til en forståelse. Denne spøgelseshistorie er naturligvis meget morsom … men alligevel … nu synes vi, den har varet længe nok."

Fru Giry så på ham, som om det var kinesisk, han talte. Hun spurgte i en ængstelig tone:

"Hvad mener De? … Jeg forstår ikke …"

"Å, snak, vist forstår De. Og gør De det ikke endnu, så må De prøve på at komme til det … Sig os nu allerførst, hvad han hedder?"

"Hvem?"

"Han, De er i ledtog med."

"Er jeg i ledtog med spøgelset? Jeg? I hvad, om jeg må være så fri?"

"De gør jo alt, hvad han vil have."

"Nå, sådan! … Han forlanger såmænd ikke ret meget af mig."

"Betaler han Dem altid for Deres hjælp?"

"Ja, jeg kan ikke klage."

"Hvor meget får De f.eks. for at bringe ham denne konvolut?"

"10 francs."

"Det var ikke meget. Hør fru Giry, vær nu ærlig. Hvorfor gør De alt det, De gør, for dette spøgelse? De er jo dog ikke den kone, der lader sig købe for 5 eller 10 francs."

"Nej, det er sandt nok. Og jeg kan også godt sige Dem grunden. Det er ikke noget, jeg behøver at skamme mig over … tværtimod."

"Nej, det er jeg overbevist om."

"Nå ja, det er altså … men spøgelset kan nu ikke lide, at man taler om hans sager."

"Ikke det?" sagde Richard med et hånligt blik.

"Nå, men dette her er jo da endelig noget, der kun angår mig … Ja, det var altså en aften inde i loge 5, at jeg fandt et brev til mig selv, skrevet med rødt blæk. Der stod:

'Madame!
1825. Frøken Ménétrier, en danserinde, blev marquise de Cussy.
1832. Frøken Marie Taglioni, en danserinde, blev komtesse Gilbert des Voisins.
1846. La Sota, en danserinde, ægtede en broder til kongen af Spanien.
1847. Lola Montes, en danserinde, blev Ludvig af Bayerns morganatiske hustru og ophøjet til grevinde af Landsfeld.
1848. Frøken Maria, en danserinde, blev baronne d'Herneville.
1870. Thérèse Hessler, en danserinde, ægtede Don Fernando, broder til kongen af Portugal' …"

De to direktører så og hørte på den gamle kone, som for hvert et nyt navn, hun nævnede, blev mere og mere vigtig, og til sidst var hendes stemme bristefærdig af stolthed, da hun slyngede den sidste sætning i det profetiske brev ud til dem:

"1885. *Meg Giry, kejserinde!*"

Udmattet faldt konen ned på en stol, idet hun sagde:

"Brevet var underskrevet *Opera-Spøgelset*. Jeg havde hørt tale om dette spøgelse, men jeg troede ikke rigtig på det. Men fra den dag, han forudsagde mig, at min lille Meg, kød af mit kød, skulle blive kejserinde, troede jeg ubetinget på ham."

"De tror altså alt, hvad han siger til Dem, skønt De aldrig har set ham?" sagde Moncharmin.

"Ja. Til en begyndelse kunne jeg takke ham for, at min lille Meg fik nogle solopartier. Jeg sagde til spøgelset: 'Hvis hun skal blive kejserinde i 1885, er der ingen tid at spilde, så må hun straks frem i forreste række.' Han sagde: 'Ja, De har ret.' Han sagde kun et ord til hr. Poligny, og så var den ting i orden."

"Jamen, så må hr. Poligny da have set ham!"

"Nej, ikke mere end jeg så ham. Men han hørte ham. Spøgelset hviskede ham et ord i øret, den aften han blev så bleg, da han gik ud af loge 5."

Moncharmin sukkede dybt.

"Næ, det er snart ikke til at holde ud," stønnede han.

"Ja," sagde fru Giry, "hr. Poligny gjorde alt, hvad spøgelset ville have."

"Der hører De, Richard!"

"Ja, jeg hører det nok, men jeg er ganske ligeglad, hvad hr. Poligny gjorde eller ikke gjorde. Den eneste, der i denne sammenhæng interesserer mig, er fru Giry. Ved De, hvad denne konvolut indeholder, min gode kone?"

"Nej, hvor skulle jeg dog vide det?"

"Godt, så se!"

Fru Giry kiggede ligegyldig ned i konvolutten, men hendes øjne fik hurtigt et livligt udtryk:

"1000 francs-sedler!" skreg hun.

"Ja, fru Giry … og det vidste De godt!"

"Jeg, hr. direktør? Jeg? … Nej, jeg sværger Dem til …"

"Sværg ikke, fru Giry! … Og nu skal jeg sige Dem den anden grund til, at jeg lod Dem kalde … jeg har i sinde at lade Dem arrestere."

"*Mig!* Arrestere *mig!*"

Det blev sagt med et sådant raseri, at det et øjeblik så ud, som om de tre tænder, der endnu var tilbage i munden på hende, skulle ryge ud i ansigtet på Richard.

Men Richard holdt sig som en helt. Han veg ikke en fodsbred.

"Ja, jeg vil lade Dem arrestere for tyveri!"

"Sig det en gang til, om De tør!"

Og før direktør Moncharmin kunne forhindre det, havde den rasende kone givet direktør Richard en ordentlig lussing. Men ikke med sin gamle hånd, nej, med konvolutten, der åbnede sig ved slaget, så alle pengesedlerne fløj rundt om i stuen som kæmpesommerfugle.

De to direktører gav et brøl og kastede sig samtidig på knæ for hurtigst muligt at få samlet de kostbare sedler op igen.

Fru Giry stod og så på dem, mens hendes tre tænder klaprede i munden på hende, idet hun rasende udstødte det ene udråb efter det andet. Men alt, hvad man tydeligt kunne høre, var ledemotivet:

"Jeg en tyv! … Jeg, en tyv! Jeg?"

Hun rystede af raseri. Så råbte hun:

"Jeg har aldrig hørt noget lignende!"

Og pludselig fo'r hun igen hen imod Richard:

"De ved vist bedre end jeg, hvor de 20.000 francs er blevet af!" skreg hun.

"Jeg?" spurgte Richard forbavset. "Hvordan skulle jeg vide det?"

Moncharmin, der så streng og misfornøjet ud, forlangte nu bestemt, at den gamle dame skulle udtale sig tydeligere.

"Hvad mener De med det, De der siger, fru Giry?"

Richard, som følte blodet stige sig til hovedet ved Moncharmins blik, greb fru Giry om håndleddet og ruskede hende heftigt. Med en stemme, der buldrede som et tordenvejr, brølede han:

"Hvorfor skulle jeg vide det bedre end De? Hvorfor? Svar!"

"Fordi de er gået i Deres lomme!" gispede den gamle kone, idet hun stirrede på ham, som om han var den skinbarlige djævel.

Richard ville have kastet sig over hende, hvis Moncharmin ikke havde forhindret det. Han sagde hurtigt i en mere venlig tone:

"Hvor kan De beskylde min kompagnon for sligt?"

"Jeg har ikke beskyldt ham for noget," sagde hun, "men han må da vide besked. Det var mig selv, der stak de 20.000 francs i hr. Richards lomme." Så tilføjede hun med sagte stemme: "Ja, nu er det sagt! ... Å, bare spøgelset dog tilgiver mig det!"

Richard ville atter fare op, men Moncharmin beordrede ham i en bydende tone til at tie stille:

"Lad mig! Lad mig! Vi må dog hellere roligt spørge konen ud. Det nytter ikke det mindste at tage sådan på veje. Nu er vi jo

lige ved at få hele mysteriet opklaret. Nå, min gode kone, forklar Dem nu lidt nærmere."

Madame Giry så ud som en forfulgt uskyldighed, da hun svarede:

"De siger, at der var 20.000 francs i den konvolut, jeg puttede i hr. Richards lomme. Men jeg siger Dem atter, at det vidste jeg ikke noget om … og hr. Richard for den sags skyld heller ikke!"

"Aha!" sagde Richard i en overlegen tone, som Moncharmin ikke syntes om. "Nå, jeg vidste heller ikke noget! Hvor det glæder mig at høre, fru Giry!"

"Ja," sagde den skrækkelige dame, "det er sandt, at ingen af os vidste noget om det den gang, jeg gjorde det … men senere må De da have opdaget det."

Richard så ud, som om han havde den største lyst til at æde hende, men han turde ikke sige mere, da Moncharmin var til stede.

"Hvad var det for en konvolut, De puttede i hr. Richards lomme?" spurgte Moncharmin. "Det var ikke den, vi gav Dem, vel?"

"Jo netop. Det var den samme. Den jeg lagde i logen var en, jeg havde fået af spøgelset i forvejen, og den havde jeg skjult her i mit ærme."

Med disse ord tog fru Giry en konvolut ud af sit ærme, nøjagtig mage til den, der indeholdt de 20.000 francs. Direktørerne tog den fra hende og undersøgte den. Den var lukket med et segl mage til deres. De åbnede den, og den indeholdt tyve falske sedler ligesom dem, de havde fået for en måned siden.

"Nej, hvor snildt og dog så simpelt!" udbrød Richard.

"Ja," sagde Moncharmin, og så tilføjede han med øjnene stift fæstede på fru Giry, som om han ville hypnotisere hende, "nå, så spøgelset gav Dem den konvolut og sagde, De skulle bytte den om med vor? Og var det også spøgelset, der gav Dem ordre til at lægge den rigtige konvolut i hr. Richards lomme?"

"Ja."

"Ville De have noget imod at vise os, hvorledes De bar Dem ad med at gøre det?"

"Nej, det skal jeg så gerne!"

Hun tog konvolutten med de 20.000 francs i og gik henimod døren. Hun skulle lige til at gå ud af den, da de to direktører styrtede hen til hende.

"Nej tak! Vi vil dog ikke lade os tage ved næsen en gang til! Brændt barn skyer ilden, ved De nok!"

"Undskyld," sagde konen fornærmet, "men De bad mig jo selv om at vise Dem, hvorledes jeg havde båret mig ad … nå ja, jeg gik altså med konvolutten."

"Og hvordan fik De den så i min lomme?" spurgte Richard.

"Jo, se jeg havde ordre til at putte den i Deres lomme, når De mindst anede det. Nå ja, jeg går jo tit i løbet af aftenen op bag scenen for at snakke lidt med min datter og bringe hende hendes sko – det har jeg fået lov til som hendes mor. – Nå ja, og når jeg så så Dem, skulle jeg gå bagved Dem og putte konvolutten i baglommen på Deres frakke eller kjole, hvad De nu havde på … og det gjorde jeg. Der er såmænd ikke noget hekseri ved det."

"Ikke noget hekseri!" brummede Richard, mens hans øjne rullede rundt i hovedet på ham. "Nej, men nu har jeg da endelig grebet Dem i en løgn, De gamle heks!"

"Og hvad er det for en, om jeg må spørge?" sagde fru Giry ude af sig selv af raseri og med de tre tænder stikkende ud af munden.

"Jo, ser De, min gode, jeg var slet ikke oppe på scenen den aften."

"Netop, det er meget rigtigt, og derfor gav jeg Dem heller ikke konvolutten den aften, men først ved den næste forestilling ... det var den aften, da sekretæren for ..."

"Å ja, nu husker jeg det!" afbrød Richard hende. "Sekretæren kom op bag scenen og spurgte efter mig. Og så gik jeg et øjeblik ned i balletfoyeren ... nu kan jeg også godt huske, at De stod lige bagved mig, da jeg en gang vendte mig om."

"Ja, det er rigtigt, hr. direktør. Det gjorde jeg. Jeg havde lige ordnet den lille affære. Deres lomme er meget nem at komme til."

Fru Giry lod handlingen følge på ordene. Hun gik bagved Richard og lod konvolutten så behændigt glide ned i hans lomme, at selv Moncharmin blev imponeret.

"Ja," sagde Richard, som var blevet lidt bleg, "jeg må sige, det var et dygtigt påfund af spøgelset. Få pengene anbragt i min lomme og så selv tage dem derfra, uden at jeg anede det, da jeg jo slet ikke vidste, at de var der. Det er virkelig godt gjort!"

"Ja, såmænd!" sagde Moncharmin, "De glemmer bare, at jeg har givet de 10.000 af de 20, og at ingen har lagt noget i min lomme."

17. Historien om sikkerhedsnålen fortsat

Moncharmins sidste bemærkning udtrykte så tydeligt den mistanke, han nærede til sin kompagnon, at den nødvendigvis måtte fremkalde en stormende meningsudveksling. Enden på den blev, at Richard skulle rette sig efter Moncharmin i et og alt og hjælpe ham at afsløre den usling, der pinte og plagede dem.

Og nu er vi nået til mellemakten efter havescenen. Det var blevet aftalt mellem de to direktører, at Richard skulle opføre sig, ganske som han havde gjort den aften, de første 20.000 francs forsvandt, og at Moncharmin ikke et øjeblik skulle slippe hans frakkelomme af syne, den lomme, som fru Giry skulle lægge konvolutten med pengene i.

Richard gik ned og stillede sig på det samme sted, hvor han havde stået, da han talte med sekretæren, Moncharmin stillede sig lige bag ved ham.

Fru Giry gik forbi, skubbede sig lige op ad Richard, puttede konvolutten i hans baglomme og forsvandt. Eller blev rettere sagt borteskamoteret: Mercier tog nemlig, ifølge de ordrer han kort i forvejen havde fået af Moncharmin, den gode kone med ned på sit kontor og lukkede hende inde der for at gøre det umuligt for hende at sætte sig i forbindelse med spøgelset.

Så fulgte alt det, vi før hørte fortalt om de to direktørers mere end mærkelige opførsel, hvorledes de bukkede, uden at der var nogen at bukke for og stadig gik baglæns, mens Moncharmin bad alle, der kom i nærheden af dem, om ikke at røre ved Richard.

Da de nåede den mørke korridor ind til deres kontor, sagde Richard sagte til Moncharmin:

"Jeg er vis på, at endnu har ingen rørt ved mig … Nu må De hellere blive stående lidt på afstand og holde øje med mig, til jeg når kontoret. Det er bedst ikke at vække mistanke, og så kan vi jo se, om der sker noget!"

Men Moncharmin svarede:

"Nej, Richard … De går stadig i forvejen, og jeg går lige bag efter Dem!"

"Jamen, på den måde kan de andre jo aldrig komme til at stjæle pengene."

"Nej, det håber jeg heller ikke!"

"Jamen, hvad skal vi så have hele den komedie for?"

"Vi gør jo ikke andet, end hvad vi gjorde forrige gang."

To minutter efter lukkede direktørerne sig ind i deres kontor. Moncharmin stak nøglen til døren i sin lomme:

"Det gjorde vi også forrige gang," sagde han, "og vi blev herinde, lige til De forlod teatret for at gå hjem."

"Så må jeg altså være blevet bestjålet på vejen hjem," sagde Richard.

"Nej," sagde Moncharmin tørt, "det er umuligt, for jeg kørte Dem selv hjem i min vogn … De 20.000 francs må være forsvundet hjemme hos Dem; der er ikke skygge af tvivl om det."

"Jo, det er ganske udelukket. Mine folk er aldeles pålidelige."

Moncharmin trak på skuldrene, som om han ikke ønskede at komme nærmere ind på den sag, men nu blev Richard gal i hovedet:

"Nu kan det være nok, Moncharmin."

"Jeg er ganske enig med Dem, Richard."

"De vover at mistænke mig?"

"Ja, og jeg synes, det er en dårlig spøg fra Deres side."

"Man gør ikke løjer, når det drejer sig om 20.000 francs."

"Nej, det synes jeg heller ikke," erklærede Moncharmin, idet han foldede en avis ud og demonstrativt begyndte at studere dens indhold.

Men Richard snappede bladet fra ham og stillede sig lige foran ham med korslagte arme.

"Hør nu, hvad jeg mener," sagde han, "jeg mener, at hvis det hele går ligesom sidste gang, og De kører mig hjem, og jeg så, så snart De er borte, ser, at jeg ikke længere har de penge i min lomme … ligesom sidste gang …"

"Nå, ja, hvad mener De så?"

"Så mener jeg, at de 20.000 francs muligvis kunne være i Deres lomme i stedet for i min, da De jo efter Deres eget ønske har fulgt mig lige i hælene, akkurat ligesom sidste gang."

Moncharmin sprang op fra sin stol.

"Nå, sådan!" råbte han, højrød i hovedet af vrede. "Giv mig en sikkerhedsnål!"

"Hvad vil De med den?"

"Jeg vil hæfte pengene fast til Deres frakkelomme, så kan De ikke undgå at mærke, hvis en hånd prøver på at komme ned i Deres lomme … og så kan De jo se, om det er min … Nå, så De mistænker mig virkelig?"

Moncharmin rev døren til gangen op og råbte:

"En sikkerhedsnål! Er der ingen, der har en sikkerhedsnål?"

Vi ved fra Rémys fortælling, at en dreng bragte den så ivrigt forlangte nål. Og så skete følgende: Først lukkede Moncharmin

døren af igen, og så knælede han ned bagved Richard.

"Jeg håber da, pengene er der endnu?"

"Ja, det gør jeg også," sagde Richard.

"De ægte," sagde Moncharmin, fast bestemt på ikke denne gang at lade sig narre.

"Se selv ad," sagde Richard. "Jeg vil ikke røre dem."

Moncharmin tog konvolutten ud af Richards lomme og undersøgte den. Jo, alle pengene var der. Han puttede dem atter ned i frakkelommen og hæftede dem omhyggeligt fast til den. Så satte han sig ned bagved Richard og stirrede ufravendt på hans frakkeskøder, mens Richard blev siddende ved skrivebordet uden at røre sig.

"Nu har vi kun et par minutter endnu at vente, Richard," sagde Moncharmin. "Klokken slår snart 12. Sidste gang gik vi herfra, da den slog det sidste slag. De vil nok have tålmodighed så længe."

"Ja, bevares, så længe De vil."

Tiden sneg sig afsted. Richard prøvede på at le:

"Det ender såmænd med, at jeg også begynder at tro på spøgelsets almagt," sagde han. "Synes De ikke, at der på en gang kommer noget underlig ubehageligt og foruroligende i atmosfæren her i stuen?"

"Jo, De har ret," sagde Moncharmin, som havde den samme fornemmelse.

"Det er spøgelset!" hviskede Richard, som om han var bange for, at uvedkommende øren skulle høre ham. "Sæt, det nu virkelig eksisterer, og at det er det, som laver alle de mystiske ting, der hænder her! For, hvis disse penge forsvinder, uden at

nogen af os har noget med den ting at gøre … så må man jo tro på det spøgelse!"

I dette øjeblik begyndte uret på kaminpladen at slå det første af de tolv slag.

De to direktører fo'r gysende sammen. Sveden stod dem på panden. Det tolvte slag lød underligt i deres øren.

Da uret tav, sukkede de og rejste sig fra deres pladser.

"Nu tror jeg, vi kan gå," sagde Moncharmin.

"Ja," sagde Richard.

"Men før vi går, har De måske ikke noget imod, at jeg ser endnu en gang på Deres lomme?"

"Nej, tværtimod, Moncharmin, jeg ønsker at De skal gøre det … Nå?" spurgte han, da Moncharmin følte på lommen.

"Jo, jeg kan føle nålen."

"Ja, naturligvis, som De selv sagde; når De gjorde det, kunne jeg ikke blive bestjålet uden at mærke det."

Men Moncharmin, som stadig befølte lommen, brølede pludselig:

"Ja, jeg kan føle nålen, men ikke konvolutten med pengene i."

"Så, hold nu op, Moncharmin … det er ikke øjeblikket til at gøre løjer i."

"Så føl selv!"

Richard rev frakken af. De to direktører vendte vrangen ud af lommen. Den var tom. Men det mærkelige var, at nålen stadig sad på samme sted.

Richard og Moncharmin blev blege. Der var nu ikke længere nogen tvivl om, at der var hekseri med i spillet.

"Spøgelset!" mumlede Moncharmin.

Men pludselig sprang Richard ind på sin kompagnon.

"Der er ingen andre end Dem, der har rørt ved min frakkelomme! … Giv mig mine 20.000 francs tilbage! … Giv mig dem, siger jeg!"

"På min ære, jeg sværger Dem til, at jeg ikke har dem," sagde Moncharmin, som var lige ved at besvime.

I dette øjeblik bankede det på døren. Moncharmin åbnede den rent mekanisk, syntes knap at kende sin forretningsfører, Mercier, vekslede et par ord med ham uden at vide, hvad han selv sagde, og lagde til sidst den sikkerhedsnål, som han nu ikke længere havde brug for, i hånden på sin forbavsede undergivne.

18. Politikommissæren, vicomten og Perseren

De første ord, politikommissæren ytrede, da han kom ind i kontoret, var:

"Er Christine Daaé her?"

"Christine Daaé?" gentog Richard. "Nej. Hvorfor spørger De om det, hr. kommissær?"

"Fordi hun må findes," erklærede kommissæren højtideligt.

"Findes? Hvad mener De? Er hun forsvundet?"

"Ja, midt under forestillingen."

"Midt under forestillingen? Det var mærkeligt!"

"Ja, ikke sandt? Men endnu mærkeligere synes jeg, det er, at De først skal høre det af mig nu!"

"Ja," sagde Richard, idet han tog sig om hovedet med begge hænder og mumlede, "en ny ulykke? Å, er alt dette ikke nok til at få en mand til at indsende sin afskedsbegæring?"

Han trak et par hår ud af sin knebelsbart uden at ane, hvad han gjorde.

"Nå, så hun er forsvundet midt under forestillingen," gentog han, som om han slet ikke vidste, hvad han sagde.

"Ja, hun blev ført bort i fængselsscenen, lige i det øjeblik, da hun påkaldte englenes hjælp; men jeg tvivler på, at det var en engel, som bortførte hende."

"Og jeg er vis på, at det var det!"

Alle vendte sig om. Det var en ung mand, bleg og skælvende af ophidselse, som nu gentog sine ord:

"Jeg er vis på det!"

"Vis på hvad?" spurgte Mifroid.

"At Christine er blevet bortført af en engel, og jeg kan oven i købet sige Dem hans navn. Jeg skal sige Dem, hvad han hedder, og hvor han bor … når vi bliver alene."

"Aha! M. le vicomte de Chagny! Så De ved noget? Men De har ikke lyst til at tale i alle disse menneskers nærværelse? Nej, De har ret, hr. vicomte."

Politikommissæren bød Raoul en stol, og så bad han alle, undtagen de to direktører om at forlade stuen.

Så talte Raoul:

"Englen hedder Erik, hr. kommissær, han bor her i operabygningen, og han er musikkens engel!"

"Musikkens engel! Næ, virkelig! Det var besynderligt! Har De sådan en engel her på Deres territorium, mine herrer," spurgte hr. Mifroid, henvendt til de to direktører.

De rystede på hovedet uden så meget som at smile.

"Å," sagde Raoul, "disse herrer har nok hørt om Operaspøgelset. Nå ja, jeg er i stand til at fortælle Dem, mine herrer, at Operaspøgelset og musikkens engel er en og samme person; og hans virkelige navn er Erik."

Mifroid rejste sig og så opmærksomt på Raoul.

"Undskyld, hr. vicomte, men vil De gøre nar ad politiet? Og, hvis ikke, hvad er så alt dette med Operaspøgelset?"

"Jeg siger Dem, at direktørerne mere end en gang har hørt om Operaspøgelset."

"De kender altså dog det spøgelse, mine herrer?"

"Nej, hr. kommissær," sagde Richard, idet han rejste sig, "vi kender ham ikke, men vi ville ønske, vi gjorde det. For selve denne aften har han berøvet os 20.000 francs."

Mifroid så afvekslende på direktørerne og på Raoul. Han spurgte sig selv, om han var kommet ind på et galehus.

"Et spøgelse, som på en og samme aften bortfører en sangerinde og stjæler 20.000 francs må virkelig være dygtig! Men lad os nu gå lidt metodisk frem. Først sangerinden og så pengene. Lad os tale roligt om tingene, hr. de Chagny. De tror altså, at frøken Christine Daaé er blevet bortført af et individ ved navn Erik. Kender De den person? Har De set ham?"

"Ja."

"Hvor?"

"På en kirkegård."

Mifroid fo'r sammen, så atter skarpt på Raoul og sagde:

"Ja, ja, naturligvis! ... Det er jo der, spøgelserne sædvanligvis holder til! ... Nå, og hvad havde De så på den kirkegård at gøre?"

"Jeg kan godt forstå, hr. kommissær, at det jeg siger må forekomme Dem besynderligt. Men jeg kan forsikre Dem, at jeg er i fuld besiddelse af mine åndsevner. Den dame, det her drejer sig om, er for mig det dyrebareste i hele verden. Derfor ville jeg gerne overbevise Dem så hurtigt som muligt om, at det jeg siger er rigtigt. Tiden går, og hvert minut er kostbart. Jeg vil derfor fortælle Dem alt, hvad jeg ved om Operaspøgelset. Det er desværre ikke så forfærdelig meget ...!"

"Ja, det er ligemeget, sig os blot, hvad De ved," udbrød de to direktører, nu højligt interesserede.

Men deres håb om at få noget at vide, som kunne bringe dem på sporet af deres plageånd, forsvandt snart, og de begyndte ligesom kommissæren at tvivle på, at Raoul var rigtig klog. Hele den historie om Perros-Guirec, dødningehovederne og violinen kunne jo kun være opstået i en forstyrret hjerne. Mifroid ville

sikkert også have gjort en ende på denne fortælling, hvis den ikke var blevet afbrudt på anden måde.

Døren gik op, og en mand trådte ind. Han gik hen til kommissæren og talte hviskende til ham. Det var åbenbart en detektiv, der kom for at aflevere en vigtig meddelelse.

Mens Mifroid hørte på ham, slap han ikke et øjeblik Raoul af syne. Endelig sagde han, henvendt til denne:

"Nu har vi talt nok om spøgelset, hr. vicomte. Nu vil vi tale lidt om Dem, hvis De ikke har noget imod det. De havde haft til hensigt at bortføre Christine Daaé i aften?"

"Ja, hr. kommissær."

"Efter forestillingen?"

"Ja."

"De havde truffet alle Deres forberedelser?"

"Ja."

"Vognen, der bragte Dem herhen, skulle tage Dem begge med herfra … Der var friske heste bestilt på hver station …"

"Ja."

"Og Deres vogn holder stadig udenfor rotundaen og venter?"

"Ja."

"Ved De, at der holdt tre vogne derude foruden Deres?"

"Nej, det har jeg ikke lagt mærke til …"

"Det var frøken Sorellis, Carlottas og Deres broders vogne …"

"Meget muligt …"

"Sorellis og Carlottas vogne holder der endnu, men Deres broders er kørt …"

"Ja, men hvad kommer det hele denne sag ved?"

"Undskyld! Var grev de Chagny ikke imod Deres forbindelse med frøken Daaé?"

"Det er noget, der kun angår ham og mig."

"Tak, nu har De besvaret mit spørgsmål: Han var altså imod den … Og det var derfor, De ville bringe Christine Daaé udenfor hans rækkevidde … Nå ja, men så kan jeg fortælle Dem, hr. de Chagny, at Deres broder har været hurtigere i vendingen end De. Det er ham, der har bortført Christine Daaé."

"Umuligt!" stønnede Raoul, idet han pressede hånden mod hjertet. "Er De sikker i Deres sag?"

"Jeg ved, at han, umiddelbart efter sangerindens forsvinden, kastede sig i sin vogn, som så jog afsted gennem Paris med lynets fart."

"Igennem Paris?" spurgte den arme Raoul med hæs røst. "Hvad mener De med 'igennem Paris'?"

"Igennem Paris og ud af Paris … ad vejen til Bruxelles."

"Å," råbte den unge mand, "så skal jeg nok få fat i dem!"

Han styrtede ud af kontoret.

"Og bring hende tilbage til os!" råbte kommissæren muntert efter ham … "Det er et gammelt trick, som nok kan opveje to af spøgelsets!"

Og nu afleverede Mifroid et lille foredrag for sine tilhørere om politiets metode at arbejde på.

"Jeg har ikke den fjerneste anelse om, hvorvidt grev de Chagny har bortført Christine eller ej … men jeg vil gerne have det at vide; og der er næppe nogen, der i dette øjeblik er mere ivrig efter at opdage, om det forholder sig således end hans broder … Og han flyver nu afsted efter ham! Jeg kunne ikke få en bedre forbundsfælle! Se, det er politiets kunst, mine herrer, at få andre til at arbejde for sig."

Men Mifroid ville ikke have været slet så tilfreds med sig selv, hvis han havde anet, at hans flinke sendebud blev stoppet ved indgangen til den første korridor. Der stod en høj skikkelse og spærrede vejen for Raoul:

"Hvor skal De hen i den fart, hr. de Chagny?" spurgte en stemme.

Raoul så utålmodigt op og genkendte den astrakanshue, han havde set for en time siden. Han blev stående.

"Er det Dem!" råbte han. "Hvem er De?"

"De ved jo godt, hvem jeg er … jeg er Perseren!"

19. Vicomten og Perseren

Raoul huskede nu, at hans broder engang havde vist ham det mystiske væsen, som ingen vidste andet om, end at han var perser og boede i en lille, gammeldags lejlighed i Rue de Rivoli.

Manden bøjede sig over Raoul, idet han sagde:

"Jeg håber ikke, at De har røbet Eriks hemmelighed, hr. de Chagny?"

"Hvorfor skulle jeg egentlig skåne det uhyre?" svarede Raoul overlegent, idet han prøvede at ryste den påtrængende fremmede af sig. "Er han måske en ven af Dem?"

"Jeg håber, De ikke har røbet Erik, hr. vicomte, for hans hemmelighed er så nøje knyttet til Christine Daaés, at De ved at røbe den ene også røber den anden."

"De lader til at vide god besked," sagde Raoul, som blev mere og mere utålmodig. "De ved åbenbart en hel del, som det kunne interessere mig at få at vide, men jeg har desværre ikke tid til at høre på Dem."

"Endnu en gang, hr. De Chagny, hvor skal De hen, og hvorfor har De så travlt?"

"Kan De ikke gætte det? Jeg vil hen og se at komme Christine Daaé til hjælp ..."

"Så bliv, hvor De er ... Christine Daaé er nemlig her!"

"Sammen med Erik?"

"Ja."

"Hvorfra ved De det?"

"Jeg overværede forestillingen, og ingen anden end Erik kunne iværksætte en bortførelse som den, der fandt sted i

aften … Å!" tilføjede han med et suk, "jeg kunne genkende uhyrets taktik."

"De kender ham altså?"

Perseren svarede ikke, men drog på ny et dybt suk.

"Jeg ved ikke, hvem De er, eller hvad De har til hensigt," sagde Raoul … "men kan De gøre noget for at hjælpe mig med at frelse Christine Daaé?"

"Jo, det tror jeg, jeg kan, det var derfor, jeg talte til Dem."

"Hvad kan De da gøre?"

"Prøve på at føre Dem til hende … og til ham!"

"Hvis De kan gøre mig den tjeneste, tilhører mit liv Dem … men ved De, at politikommissæren mener, at min broder har bortført Christine Daaé?"

"Å, det tror jeg ikke et ord af."

"Nej, det er ikke godt muligt, vel?"

"Jeg ved ikke, om det er muligt eller ikke; der er jo mange måder at bortføre folk på; men så vidt jeg ved, har grev Philippe aldrig givet sig af med hekseri."

"Nej, De har ret, det er mig, der er en tosse, at jeg et øjeblik kunne tro sligt … Men lad os så skynde os. Jeg lægger hele sagen i Deres hænder! Hvorfor skulle jeg ikke tro Dem, når De er den eneste, som har troet mig … den eneste, som ikke har smilet, når jeg nævnede Eriks navn?"

Den unge mand greb utålmodigt Perserens hænder. De var iskolde.

"Hys!" sagde Perseren, idet han blev stående og lyttede til de fjerne lyde oppe fra teatret. "Det navn, må ikke nævnes her. Lad os sige 'han' og 'ham', så er der mindre fare for at tiltrække sig hans opmærksomhed."

"Tror De, han er her i nærheden?"

"Det er meget muligt, hr. vicomte … hvis han ikke i dette øjeblik er nede i *huset ved søen* sammen med sit offer."

"Å, De kender også det hus?"

"Hvis han ikke er der, er han måske her, i murene, i gulvet, i loftet! … Kom!"

Perseren bad Raoul gå så sagte, han kunne, og førte ham så gennem gange og passager, hvor Raoul aldrig havde været før, ikke engang da Christine i sin tid førte ham på lange ture gennem denne labyrint.

"Hvis Darius nu blot er kommet!" sagde Perseren.

"Hvem er Darius?"

"Min tjener."

De stod nu midt i et mægtigt, øde rum, dårligt oplyst af en lille lampe. Perseren blev stående og spurgte Raoul med den sagteste hvisken:

"Hvad sagde De til kommissæren?"

"Jeg sagde, at Christine Daaé var blevet bortført af musikkens engel, *alias* Operaspøgelset, og at hans virkelige navn var …"

"Hys! … og troede han Dem?"

"Nej."

"Han tillagde slet ikke Deres udtalelse nogen betydning?"

"Nej."

"Han anså Dem for at være en lille smule gal?"

"Ja."

"Så meget des bedre!" sukkede Perseren.

Så gik de videre. Endelig stod de foran en dør, som Perseren åbnede med en hovednøgle. Perseren og Raoul var naturligvis begge to i kjole, men Raoul havde høj hat på, ifølge den regel,

som forlanger, at herrerne, når de kommer op bag scenen, skal have høj hat på. Udlændinge er imidlertid i Frankrig fri for at underordne sig de gældende vedtægter, og Perseren havde, som jeg før bemærkede, en astrakanshue på.

"Deres høje hat vil være Dem i vejen der, hvor vi skal hen, hr. vicomte," sagde Perseren. "De gør bedst i at lægge den fra Dem i påklædningsværelset ..."

"I hvilket påklædningsværelse?"

"I Christine Daaés."

Perseren skubbede ham ind gennem den dør, han havde åbnet og pegede på sangerindens værelse lige overfor dem.

De gik derind, og Perseren lukkede døren efter dem. Så gik han hen til et meget tyndt skillerum, der var imellem påklædningsværelset og et stort rum bagved det. Han lyttede, og så hostede han.

Man hørte en lyd, som om nogen rørte sig indenfor væggen, og lidt efter blev der banket på døren.

"Kom ind!" sagde Perseren.

En mand trådte ind, også iført en astrakanshue og en lang frakke. Han bukkede, tog en rigt udskåret kasse frem under sin frakke, satte den på toiletbordet og gik hen til døren.

"Der var vel ikke nogen, der så dig komme ind, Darius?"

"Nej, herre."

"Så pas på, at heller ingen ser dig gå ud."

Tjeneren kastede et blik ned ad gangen og forsvandt så hurtigt.

Perseren åbnede kassen. Den indeholdt et par lange pistoler.

"Da Christine Daaé blev bortført, hr. vicomte, sendte jeg bud til min tjener, at han skulle bringe mig disse våben. Jeg har haft

dem længe, og de er gode."

"Har De i sinde at duellere?" spurgte den unge mand.

"Ja, det bliver en duel mellem ham og os," sagde Perseren, og idet han gav Raoul den ene af pistolerne, tilføjede han: "Vi bliver to mod en, ganske vist. Men De må være forberedt på alt, for vi skal kæmpe med den frygteligste modstander, nogen hidtil har haft. Men De elsker jo Christine Daaé, ikke?"

"Jo, jeg tilbeder den jord, hun træder på! Men hvorfor vil De vove Deres liv for hende? ... De må sandelig hade Erik!"

"Nej," sagde Perseren alvorligt, "det gør jeg ikke. Hvis jeg hadede ham, havde han for længst hørt op at eksistere."

"Har han nogensinde gjort Dem noget ondt?"

"Jeg har tilgivet ham det onde, han har gjort mig."

"Jeg forstår Dem ikke. De omtaler ham som et uhyre, De siger, han er en forbryder. Han har tilføjet Dem ondt, og dog mærker jeg hos Dem den samme uforklarlige medlidenhed overfor ham, som jeg mærkede hos Christine, og som var ved at drive mig til fortvivlelse ..."

Perseren svarede ikke. Han tog en stol og satte den op ad væggen lige overfor det store spejl. Han steg op på den og begyndte at undersøge tapetet.

"Å," sagde han efter en længere søgen, "nu har jeg det!"

Han løftede en finger op over sit hoved og trykkede den mod et bestemt sted i mønstret af tapetet. Så vendte han sig om og sprang ned af stolen.

"Om et øjeblik," sagde han, "er vi *på hans vej*!"

Han gik over til spejlet og følte på det.

"Hvad? Bevæger det sig ikke endnu?" mumlede han.

"Å, skal vi ud igennem spejlet ligesom Christine Daaé?"

"Nå, De ved, at hun gik den vej?"

"Ja, hun gjorde det lige for mine øjne … jeg stod gemt bag gardinet derhenne og så hende forsvinde ind i selve glasset."

"Og hvad gjorde så De?"

"Å, jeg troede, det var en øjenforblændelse, en vanvittig drøm …"

"Eller et nyt trick af spøgelset?" lo Perseren. "Å, hr. de Chagny, havde vi blot med et spøgelse at gøre! Så kunne vi lade vore pistoler roligt blive i kassen … læg nu Deres hat fra Dem … der … og dæk Deres manchetskjorte så godt De kan … sådan som jeg gør nu … Læg opslagene fremover … og slå kraven op … vi må gøre os så usynlige som mulig …"

Han trykkede stadig sin hånd mod spejlet, og lidt efter sagde han:

"Det tager lidt tid at frigøre kontravægten, når man trykker på fjederen herinde fra. Det er anderledes, når man står bag væggen og kan virke direkte på kontravægten. Så drejer spejlet sig straks med en utrolig hurtighed …"

"Hvad er det for en kontravægt?"

"Det er den kontravægt, som løfter hele denne væg på sin tap. Der er ikke spor af trolderi i det. Når De passer på, vil De se spejlet hæve sig en tomme eller to og så flytte sig en tomme eller to fra venstre til højre. Så står det på en tap og begynder at svinge."

"Det rører sig jo slet ikke!" sagde Raoul utålmodigt.

"Å, vent bare, det kommer nok. Mekanismen er sandsynligvis blevet rusten, eller måske virker fjederen ikke … med mindre det er noget andet …" tilføjede Perseren ængsteligt.

"Han har måske ødelagt hele apparatet."

"Hvorfor skulle han dog have gjort det? Han ved jo ikke, at vi vil gå den vej."

"Jo, måske dog. Han ved, jeg kender systemet."

"Å, hvad skal vi dog gøre, hvis spejlet ikke drejer?"

"Vi skal gøre alt, hvad der står i menneskelig magt," sagde Perseren koldt ... "men han kan standse os over alt. Han er herre både over vægge, døre og falddøre. I mit land gik han under navnet 'falddørselskeren'."

"Men hvor kan han være herre over disse mure og vægge? Han har jo dog ikke bygget dem."

"Jo, det er netop det, han har."

Raoul så forbavset på ham. Men Perseren gjorde tegn til ham om at tie og pegede på spejlet. Det begyndte at dirre ganske svagt, men så blev det stille igen.

"Der kan De se," sagde Raoul, "det svinger ikke. Vi må en anden vej."

"I aften er der ingen anden," erklærede Perseren i en underlig sørgmodig tone. "Pas nu på! Og vær rede til at fyre!"

Han hævede sin pistol mod spejlet. Raoul gjorde det samme. Med sin fri arm greb Perseren den unge mand og trak ham ind til sit bryst. Pludselig drejede spejlet som en af de svingdøre, der nu findes ved indgangen til de fleste restauranter, det drejede og førte Raoul og Perseren med sig. Pludselig var de udenfor i det dybeste mørke.

20. I Operaens kældre

"Hold hånden i vejret og vær rede til at fyre!" gentog Raouls ledsager hurtigt.

Væggen bagved dem lukkede sig igen. De to mænd stod et øjeblik ubevægelige og holdt vejret.

Endelig gjorde Perseren en bevægelse. Raoul hørte ham glide ned på knæ og føle efter noget i mørket. Pludselig kunne man se lidt ved skæret af en lille blændlygte, og Raoul gik uvilkårligt et skridt tilbage som for at undgå en hemmelig fjendes iagttagende øje. Men han opdagede snart, at lyset tilhørte Perseren, som drejede det søgende fra sted til sted. Raoul så, at gulv, vægge og loft alle var af træ. Det måtte være den vej, Erik var nået til Christines påklædningsværelse ad. Raoul, som huskede Perserens bemærkning, tænkte, at det var spøgelset selv, der havde lavet denne vej. Men senere fik han at vide, at Erik ikke havde lavet, men fundet denne passage, som han i lange tider var den eneste, som kendte. Den var blevet bygget i sin tid af Paris' kommune, for at fangerne gennem den kunne blive ført direkte til fangehullerne i kældrene under operabygningen, hvor der var blevet indrettet et statsfængsel.

Perseren krøb frem på sine knæ og satte sin lygte på jorden. Pludselig drejede han af for lyset. Raoul hørte et svagt klik og så en bleg, lys firkant på gulvet. Det var, som om der var blevet åbnet et vindue ned til operakældrene, som endnu var oplyste. Raoul så ikke længere Perseren, men han kunne føle ham ved siden af sig og høre hans åndedræt.

"Følg mig og gør ganske som jeg."

Raoul vendte sig mod den lysende åbning. Så så han Perseren, som stadig var på knæ, hænge sig i sine hænder i kanten af åbningen, med pistolen mellem tænderne, og så lade sig glide ned i kælderen nedenunder.

Mærkeligt nok havde vicomten ubetinget tillid til Perseren, skønt han ikke kendte noget til ham. Desuden måtte han for enhver pris se at finde Christine. Han fulgte derfor Perserens eksempel og hængte sig også i hænderne fra falddørens kant.

"Slip!" sagde en stemme.

Han slap og faldt ned i armene på Perseren, som gav ham ordre til at lægge sig fladt ned på gulvet. Så lukkede Perseren døren over dem og krøb ned ved siden af Raoul. Denne ville stille ham et spørgsmål, men Perseren lagde hånden over hans mund, og han hørte nu en stemme, som han genkendte som politikommissærens.

Raoul og Perseren var skjult bag et træskillerum. I nærheden af dem førte en lille trappe op til et værelse, hvor man kunne høre kommissæren gå frem og tilbage og stille forskellige spørgsmål til dem, som var derinde. Raoul kunne lige akkurat i det svage lys skimte de ting, som omgav ham. Han kunne ikke tilbageholde et dæmpet skrig. Der lå tre lig.

Det første lå på afsatsen på den lille trappe; de to andre var rullet ned og lå nedenfor trappen.

"Stille!" hviskede Perseren.

Han havde også set ligene, og han gav kun et ord til forklaring:

"*Han!*"

Man hørte nu kommissæren bede om nærmere underretning om belysningssystemet i Operaen, og regissøren råbte på

belysningsmesteren:

"Mauclair! Mauclair!"

Regissørens stemme lød gennem alle kældrene, men der kom intet svar.

Der førte en dør ned til en lille trappe, som gik ned til den anden kælder. Kommissæren prøvede på at få den op, men den gjorde modstand.

"Jeg kan ikke få den dør op," sagde han til regissøren.

Denne satte skulderen imod og tvang på den måde døren op. Idet han gjorde det, så han, at han stødte til et menneskeligt legeme, som lå udenfor, og han kunne ikke tilbageholde et udråb, da han så, hvem det var.

"Mauclair! Stakkels djævel! Han er død!"

Men kommissæren, hvem intet nogensinde overraskede, bøjede sig over liget:

"Nej," sagde han, "han er døddrukken; det er ikke ganske det samme."

"Er han fuld, så er det i alt fald første gang," sagde regissøren.

"Ja, det er jo muligt, at en eller anden har givet ham et bedøvende middel." Mifroid gik ned ad trappen og sagde: "Se der!"

Ved lyset fra en lille lygte så de der to andre legemer. Regissøren genkendte Mauclairs to assistenter. Mifroid bøjede sig ned og lyttede til deres åndedræt.

"De sover rigtig trygt!" sagde han. "Det er en mærkelig historie denne her! En eller anden har bedøvet belysningsmesteren og hans folk! Det står nok i en eller anden forbindelse med den bortførelseshistorie i aften … men nu må vi først og fremmest have bud efter teaterlægen."

Han gik tilbage til det lille værelse og sagde henvendt til nogle personer, som Raoul og Perseren ikke kunne se derfra, hvor de lå.

"Ja, hvad siger De til alt dette, mine herrer? De er de eneste, som ikke har udtalt Dem. De må dog have en eller anden mening ..."

Så så Raoul og Perseren de to direktørers forskrækkede ansigter komme til syne oppe over afsatsen og hørte Moncharmin sige i en ophidset tone:

"Der sker ting her, hr. kommissær, som ingen af os kan forklare."

Så forsvandt de to ansigter igen.

"Mange tak for den underretning, hr. direktør," sagde Mifroid i en ironisk tone.

Men regissøren bemærkede tankefuldt:

"Det er ikke første gang, Mauclair er faldet i søvn her på teatret. Jeg kan huske, jeg engang fandt ham sovende inde i sit lille rum med sin snustobaksdåse ved siden af sig."

"Er det længe siden?" spurgte Mifroid, idet han omhyggeligt pudsede sine briller.

"Å nej, ikke så meget længe ... vent lidt! ... Det var den aften ... ja, vist så ... det var den aften, da Carlotta – De ved nok, hr. kommissær – gav det mærkelige kvæk fra sig."

"Se, se! Var det det?"

Mifroid satte sine briller på næsen igen og stirrede tankefuld på regissøren.

"Så Mauclair bruger snus?" sagde han i en ligegyldig tone.

"Ja, hr. kommissær, meget. – Der står hans snustobaksdåse – der på den lille hylde. Han er en stor snusforbruger."

"Det er jeg også," sagde Mifroid og puttede dåsen i lommen.

Noget efter blev de tre legemer båret bort af en del maskinmænd og derefter fjernede alle sig.

Da de var blevet alene, gjorde Perseren tegn til Raoul, at han skulle rejse sig. Raoul gjorde det, men da han glemte at løfte sin hånd med pistolen i højde med sine øjne rede til at fyre, mindede Perseren ham om at indtage den stilling og beholde den, hvad der så end skete.

"Men det trætter hånden til ingen nytte," hviskede Raoul. "Hvis jeg så skal skyde, kan jeg ikke være sikker på mit sigte."

"Så flyt pistolen over i den anden hånd."

"Jeg kan ikke skyde med venstre hånd."

På den bemærkning gav Perseren følgende mærkelige svar:

"Her er hverken tale om at skyde med højre eller venstre hånd. Her er kun tale om at holde en af Deres hænder sådan, som om De ville til at skyde, med armen bøjet. Hvad pistolen selv angår, kunne De for den sags skyld ligeså godt putte den i lommen!" Og så tilføjede han: "Ret Dem nu efter hvad jeg siger, ellers svarer jeg ikke for noget. Her gælder det liv eller død. Og ti så stille og følg mig!"

Kældrene i Operaen er enorme, og der er fem af dem. De kom ned i den tredje og så stadig foran sig et svagt lys.

Jo længere de kom ned jo mere forsigtig lod Perseren til at blive. Han blev ved at vende sig for at se, om Raoul holdt armen rigtigt. Selv holdt han stadig armen som om han skulle til at skyde, skønt pistolen lå i hans lomme.

Pludselig fik en høj stemme dem til at standse. Der var nogen ovenover, som råbte:

"Alle dørvogterne ind på scenen! Politikommissæren vil tale med dem!"

De hørte trin og så skikkelser glide forbi i mørket.

Det var dørpasserne, gamle, udtjente maskinfolk, som af en medlidende bestyrelse havde fået den retrætepost at passe, at alle dørene over og under scenen altid var lukkede, så der ingen træk kom, da det var ødelæggende for stemmerne.

Perseren og Raoul var glade over, at disse dørpassere nu var borte, da de ellers let kunne have mødt en eller anden af dem og være blevet af krævet en forklaring på, hvorfor de opholdt sig her i kældrene.

Men de fik ikke lov til at være uforstyrret ret længe. Andre skygger kom og gik, og hver af dem havde en lille lygte, som de bevægede omkring oppe og nede og allevegne, som om de så efter noget eller nogen.

"Så for en ulykke!" mumlede Perseren. "Jeg ved ikke, hvad de ser efter, men de kan let få øje på os. Lad os skynde os at komme bort." Han trak Raoul med sig ned i den fjerde kælder. "Glem ikke at holde hånden i højde med øjnene … Her, denne vej, ned ad trappen der!"

De var nu nede i den femte kælder, og endelig trak Perseren vejret lidt lettere. Han syntes at føle sig sikrere nu, end da de var i den tredje kælder.

Han sagde til Raoul, at han skulle blive, hvor han var; så løb han et par trin op ad den trappe, de lige var kommet ned ad og kom straks tilbage igen:

"Hvor jeg var dum!" hviskede han. "Det var kun brandmændene, der gik deres ronde."

De to mænd ventede lidt endnu, så gik de igen op ad trappen, men pludselig standsede de forfærdet. Et ildhoved kom henimod dem, et hoved i mands højde, men uden nogen tilsvarende krop. I mørket så det ud som en ildslue, der dannede et menneskeansigt.

"Å!" sagde Perseren og tog efter vejret. "Det har jeg aldrig set før! … Hvad kan det dog være? … Det er ikke *ham*, men han kan godt have sendt det! … Jeg kender de fleste af hans tricks … men ikke dette … Kom, lad os skynde os bort!"

De fløj ned ad gangen.

Efter et par sekunder, der for dem var så lange som minutter, blev de stående.

"Han kommer ikke ofte denne vej," sagde Perseren. "Denne side af bygningen har ikke noget med ham at gøre. Disse gange her fører ikke til huset ved søen. Men måske ved han, at vi er ude efter ham … skønt jeg lovede ham at lade ham i fred og ikke oftere blande mig i hans sager."

Idet han sagde det, drejede han hovedet, og Raoul gjorde det samme; og atter så de ildhovedet bagved sig. Det var fulgt efter dem. Og det måtte have løbet endnu hurtigere end de, for det var dem nærmere nu end før.

Samtidig hørte de en støj, hvis art de ikke rigtig kunne blive klog på. Det var, som om lyden stod i forbindelse med ildhovedet. Det var en lyd, som om tusinde negle kradsede på en tavle.

De vedblev at trække sig tilbage, men ansigtet fulgte efter og kom nærmere og nærmere ind på dem. Nu kunne de tydeligt se trækkene. Øjnene var runde og stirrende, næsen lidt kroget og

munden stor med en hængende underlæbe. Ansigtet mindede mest af alt om manden i månens.

Nu kunne Perseren og Raoul ikke komme længere tilbage. De trykkede sig flade opad muren, mens håret rejste sig på deres hoveder af rædsel.

Ildansigtet kom nærmere og nærmere med samt sin støj, og nu forstod de, hvad denne støj var. Den kom som jagende bølger, hurtigere end bølgerne, når de ved flodtid farer ind over sandet. Og de små bølger løb ind imellem deres ben og opad dem. Raoul og Perseren kunne ikke længere tilbageholde et skrig af rædsel og smerte. De kunne heller ikke længere holde deres hænder i højde med øjnene; de måtte bruge dem til at skubbe disse bølger bort fra deres ben, de bølger, som var fulde af små ben og negle og kløer og tænder.

Raoul og Perseren var lige ved at besvime. Men da de skreg, vendte ildhovedet sig om og talte til dem:

"Rør Dem ikke! Rør Dem ikke! Hvad De så gør, så gå ikke efter mig! ... Jeg er rottefængeren! ... Lad mig komme forbi med mine rotter!"

Ildhovedet forsvandt i mørket, mens gangen foran det blev lyst op som følge af, at rottefængeren havde forandret retningen af lyset i sin lygte. Før havde han for ikke at skræmme rotterne foran sig, drejet lygten ind imod sig selv og derved lyst sit eget ansigt op; nu oplyste han det mørke rum foran sig for at påskynde dyrenes flugt.

Raoul og Perseren åndede atter op; men de skælvede endnu over hele kroppen:

"Jeg burde have husket, at Erik fortalte mig om rottefængeren," sagde Perseren. "Men han sagde mig ikke, at

han så sådan ud … det er mærkeligt, at jeg aldrig har mødt ham før …"

"Er vi meget langt fra søen?" spurgte Raoul. "Hvornår kommer vi til den? Å, lad os skynde os! … Når vi kommer til søen, kan vi råbe … Christine hører os nok … og *han* også! Og da De kender ham, kan vi jo nok komme til at tale med ham!"

"Barn, som De er!" sagde Perseren. "Vi kommer aldrig ind i huset nede ved søen, fordi vi kommer ned til søen … jeg selv er aldrig kommet i land på den bred, hvorpå huset står … for at gøre det må man først over søen, og den er vel bevogtet! … Jeg er mere bange for, at nogle af disse mænd – gamle maskinfolk eller gamle dørvogtere, som til tider er sporløst forsvundet her, simpelthen er blevet lokket til at sejle over søen … det er frygteligt … jeg selv var lige ved at blive dræbt engang der … hvis uhyret ikke i tide havde genkendt mig! … Jeg vil give Dem et råd, hr. vicomte: Kom aldrig i nærheden af søen … og, fremfor alt, hvis De hører nogen synge under vandet, hvis De hører sirenens sang, så luk Deres øren!"

"Men hvad er vi da her for?" spurgte Raoul utålmodig og vred. "Hvis De ikke kan gøre noget for Christine, så lad mig i det mindste få lov til at dø for hende."

Perseren søgte at berolige den unge mand:

"Der er kun en måde, vi kan frelse Christine Daaé på, og det er ved at se at komme ind i huset, uden at uhyret mærker det."

"Og er der noget håb om, at vi kan det?"

"Ja, hvis jeg ikke havde det håb, var jeg slet ikke kommet og havde bedt Dem om at følge mig."

"Men hvorledes kan vi da komme ind i huset uden at sejle over søen?"

"Vi kan komme derind fra den tredje kælder, som vi før uheldigvis blev forjaget fra. Lad os gå tilbage dertil nu … jeg skal sige Dem nøjagtig, hvor stedet er. Det er mellem et sætstykke og en dekoration fra *Le Roi de Lahore*, lige på det sted, hvor Joseph Buquet døde … Kom så, fat mod … og følg mig!"

Han gik foran Raoul. Til tider blev han stående, når han var bange for at møde nogen, og på denne måde famlede de sig frem igennem de uhyre kældre under Operaen.

Pludselig rørte Perseren ved en mur og sagde:

"Hvis jeg ikke tager meget fejl, hører denne mur til huset ved søen."

Ved disse ord kastede Raoul sig mod muren og lyttede ivrigt … men han hørte intet … ikke andet end fjerne trin på gulvet oppe på selve teatret.

Perseren dæmpede atter sin lygtes skin:

"Pas på!" sagde han. "Armen op! Og sig ikke noget! For vi må prøve på at komme ind ad en anden vej."

Så førte han ham hen til den lille trappe, de før var kommet ned ad.

De begyndte at gå op meget forsigtigt, til de nåede den tredje kælder. Her gjorde Perseren tegn til Raoul, at han skulle lægge sig på knæ; og kravlende på begge knæ og en hånd – for den anden blev stadig holdt i højde med øjnene – nåede de den bageste mur.

Op imod denne mur stod den store dekoration fra *Le Roi de Lahore*, og det omtalte sætstykke og imellem dem var der lige akkurat plads til, at et legeme kunne komme ind.

Perseren gled ind imellem, og Raoul fulgte lige i hælene på ham. Med sin frie hånd følte Perseren på muren. Raoul så ham

læne sig tungt imod denne mur, akkurat som han havde lænet sig mod væggen inde i Christines værelse. En sten løsnede sig, så der blev et hul i muren.

Denne gang tog Perseren pistolen op af lommen og gjorde tegn til Raoul om at gøre det samme. Han spændte hanen.

Og, resolut, stadig på knæ, vrikkede han sit legeme gennem hullet i muren. Raoul, som gerne ville have været først, måtte nøjes med at følge efter ham.

Hullet var meget snævert. Perseren tog atter sin blændlygte frem, bøjede sig forover, undersøgte noget nedenfor og slukkede straks lygten. Raoul hørte ham hviske:

"Vi må lade os falde et par meter ned uden at gøre støj. Tag Deres støvler af."

Perseren rakte Raoul sine egne sko.

"Sæt dem udenfor muren," sagde han. "Vi kan tage dem der igen, når vi kommer tilbage."

Han kravlede lidt videre på sine knæ, så vendte han sig om imod Raoul og sagde:

"Nu hænger jeg mig i hænderne i kanten af denne sten og lader mig falde ned i hans hus. Og De må gøre nøjagtig det samme. Vær ikke bange, jeg skal gribe Dem."

Lidt efter hørte Raoul den dumpe lyd af Perserens fald og lod sig så selv falde.

Han følte sig grebet af Perserens arme.

"Hys!" sagde Perseren.

De stod ubevægelige og lyttede.

Mørket omkring dem var uigennemtrængeligt, stilheden dyb og ildevarslende.

Perseren begyndte at lade sin blændlygte spille over muren for at se det hul, de var kommet ind igennem, men kunne ikke finde det.

"Å!" sagde han. "Stenen har lukket sig af sig selv!"

Lyset fra lygten gled ned ad væggen, ned på gulvet.

Perseren bukkede sig og tog noget op, en slags tov, som han undersøgte et øjeblik. Så kastede han det med afsky fra sig.

"Punjab-lassoen!" mumlede han.

"Hvad er det?" spurgte Raoul.

Perseren gøs.

"Det er rimeligvis det tov, den mand blev hængt i, som de søgte så længe efter."

Og pludselig, grebet af en ny angst, lod han sin lygtes lys glide hen over væggene. Det faldt på en mærkelig ting: En træstamme, tilsyneladende frisk med blade på; og grenene på dette træ løb langs med væggene og forsvandt oppe i loftet.

På grund af at lysskiven var så lille, var det vanskeligt straks at blive klog på, hvad det egentlig var, man så. Først så de en stump af en gren … så et blad … så et til … og ved siden af det slet intet, intet andet end en lysstråle, som syntes at spejle sig … Raoul førte hånden hen over dette ingenting:

"Hallo!" sagde han. "Væggen er et spejl!"

"Ja, et spejl!" sagde Perseren i en dybt bekymret tone. Han strøg hånden hen over sin fugtige pande og tilføjede: "Vi er faldet ned i torturkammeret!"

Hvad Perseren vidste om dette torturkammer, og hvad der hændte ham og hans ledsager der, vil jeg fortælle med hans egne ord, således som han har gengivet det i et manuskript, som han efterlod sig, og som jeg tog en kopi af, da jeg fandt det.

21. Perserens fortælling

Det var første gang, jeg kom ind i huset ved søen. Jeg havde ofte bedt Erik om at åbne de hemmelighedsfulde døre for mig, men han havde altid afslået min bøn. Jeg gjorde mange forsøg på at komme derind, men de mislykkedes alle. Hvor meget jeg end passede på ham, kunne jeg ikke opdage, hvorledes han behandlede døren i muren ved søen. En dag gik jeg ned i båden, da jeg troede, ingen så mig, og roede hen imod den del af muren, jeg havde set Erik forsvinde igennem. Det var dengang jeg kom i kontakt med sirenen, som bevogtede indgangen, og hvis lokketoner nær kunne være blevet skæbnesvangre for mig.

Jeg havde ikke så snart stødt fra med båden før den dybe stilhed på søen blev afbrudt af en sagte sang, som ombølgede mig fra alle sider. Den steg op af vandet, det var halvt et åndepust, halvt musik. I min trang til at finde kilden til disse bedårende, harmoniske klange, bøjede jeg mig ud over bådens ræling, for jeg nærede ikke skygge af tvivl om, at sangen kom nede fra selve vandet. Jeg var alene i båden midt på søen. Stemmen – for nu var det tydeligt at høre, at det *var* en stemme – var ved siden af mig i vandet. Jeg bøjede mig længere og længere ud af båden. Søen var blikstille, og en månestråle, der trængte igennem lufthullet oppe i Rue Scribe, viste mig intet andet end en overflade, der var ubevægelig og sort som blæk. Jeg rystede på hovedet for at blive fri for denne lyd, som jeg tænkte muligvis kun var en summen for ørene, men den idé, at lyden skulle stamme derfra, måtte jeg snart opgive.

Havde jeg været tilbøjelig til overtro, ville jeg sikkert have tænkt, at sangen kom fra en sirene, som havde det hverv at forvirre den rejsende, som var dristig nok til at vove sig ud på vandet til huset ved søen. Men jeg kommer heldigvis fra et land, hvor vi er alt for interesserede i fantastiske ting til ikke at gå til bunds i dem og undersøge dem. Jeg var derfor ikke et øjeblik i tvivl om, at jeg her stod overfor et nyt påfund fra Eriks side. Men denne hans ny opfindelse var så fuldendt, at jeg var mindre drevet af ønsket om at opdage tricket end af trangen til helt ud at nyde al denne skønhed. Jeg lænede mig længere og længere ud af båden … til den til sidst var lige ved at kæntre.

Pludselig hævede to mægtige arme sig op fra bunden af vandet, greb mig om halsen og trak mig ned i dybet med uimodståelig kraft. Jeg havde sikkert været fortabt, hvis jeg ikke havde udstødt et skrig, som Erik kendte mig på. For ham var det; og i stedet for at drukne mig, hvad der sikkert havde været hans første hensigt, svømmede han med mig hen til bredden og lagde mig stille ned der.

"Hvor De dog er uforsigtig!" sagde han, da han stod foran mig, dryppende af vand. "Hvorfor prøve på at komme ind i mit hus? Jeg har jo ikke inviteret Dem. Jeg ønsker hverken at se Dem eller nogen anden der. Reddede De mit liv dengang kun for at gøre det til en plage for mig? Hvor stor en tjeneste De end har gjort mig, kunne det dog ende med, at jeg glemte den; og De ved, at intet kan holde Erik tilbage, ikke engang Erik selv."

Jeg var kun opfyldt af et ønske nu, og det var at vide, hvori det trick med sirenen bestod. Han tilfredsstillede min nysgerrighed, for Erik, som er et virkeligt uhyre – jeg har desværre set ham arbejde i Persien! – er på samme tid i visse

retninger et ægte barn, forfængelig og indbildsk, og der er intet, han nyder i den grad som, efter at have forbavset folk, at vise dem, hvor ligefrem vidunderlig sindrig han er.

Han lo og viste mig et langt rør.

"Det er det letteste trick at lave," sagde han, "dette rør er udmærket til både at ånde og synge igennem nede i vandet. Jeg har lært det af sørøverne ovre i Tongking, når de ligger skjult i timevis i flodmundingerne."

"Det er et trick, som nær havde kostet mig livet," sagde jeg i en streng tone. "Og det har måske allerede krævet sine ofre … De ved, hvad De lovede mig, Erik? Ikke flere mord!"

"Har jeg da virkelig nogensinde begået mord?" spurgte han, idet han påtog sig den elskværdigste og venligste mine.

"Ulykkelige mand!" råbte jeg. "Har De glemt tiden i Mazenderan?"

"Ja," svarede han i en mere alvorlig tone, "jeg foretrækker at glemme den. Jeg plejede dog at få den lille sultaninde til at le."

"Alt det hører fortiden til," sagde jeg, "men nu gælder det nutiden … Og De er ansvarlig overfor mig for, hvad De foretager Dem nu, for havde jeg villet det, havde der slet ikke været nogen nutid for Dem. Glem ikke, Erik, at jeg reddede Deres liv!"

Jeg tog anledning af den vending, samtalen havde taget, til at tale til ham om noget, som længe havde ligget mig på sinde:

"Erik," sagde jeg, "sværg mig til, at …"

"Hvad skal jeg sværge?" spurgte han. "De ved jo godt, at jeg aldrig holder en ed. Eder er kun til for at narre tosser."

"Sig mig … De kan da i alt fald sige mig …"

"Hvilket?"

"Lysestagen, Erik?"

"Ja, hvad den?"

"De ved godt, hvad jeg mener."

"Å," lo han, "jeg skal såmænd gerne fortælle Dem om lysestagen! … *Det var ikke mig!* … Lysestagen var meget gammel og slidt …"

Når Erik lo, var han frygteligere end nogensinde. Han sprang ned i båden og lo så forfærdeligt, at jeg kom til at ryste over hele kroppen.

"Meget gammel og slidt, min kære daroga [Note 1)]! … Den faldt ned af sig selv! … Men lyd nu mit råd, daroga, gå hjem og tør Dem godt, ellers får De snue … og gå aldrig ned i min båd igen … og hvad De end gør, så prøv ikke på at komme ind i mit hus. Jeg er ikke altid hjemme … daroga! Og det ville gøre mig ondt at blive nødt til at tilegne Dem mit *Requiem*!"

Med disse ord og stadig svajende frem og tilbage ligesom en abe, mens han lo, stødte han fra land og forsvandt snart i mørket ude på søen.

Fra den dag opgav jeg al tanke om at trænge ind i huset ad søvejen. Den indgang var åbenbart alt for vel bevogtet, navnlig nu da han havde fået at vide, at jeg kendte den. Men jeg havde en anelse om, at der måtte være en anden indgang, for jeg havde ofte set Erik forsvinde i den tredje kælder.

Lige siden jeg opdagede, at Erik havde installeret sig i Operaen, havde jeg levet i en stadig angst for hans forfærdelige, fantastiske indfald. Jeg var ikke bange for mig selv, men for de andre. Og når der skete en eller anden ulykkelig begivenhed, sagde jeg altid til mig selv, "det er sikkert Erik," når de andre sagde, "det er spøgelset!" Hvor ofte har jeg ikke hørt folk sige

den sætning med et smil! Stakkels djævle! Havde de anet, at spøgelset var af kød og blod, havde de næppe lét! …

Skønt Erik højtidelig havde forsikret mig, at han havde forandret sig helt og nu var den dydigste af alle mennesker, siden han vidste, *at han nu blev elsket for sin egen skyld* – en udtalelse, som forbavsede mig i højeste grad – kunne jeg ikke lade være at gyse, når jeg tænkte på uhyret. Hans uhyggelige grimhed satte ham på forhånd udenfor det menneskelige samfund. Og det forekom mig ofte, som om han af den grund mente, at han ingen pligter havde overfor menneskene. Den måde, hvorpå han omtalte sin kærlighedsaffære, forøgede kun min frygt, for jeg forudså de ny og endnu afskyeligere tragedier, der kunne opstå af, at han troede sig elsket.

Jeg opdagede snart det underlige bånd, der var knyttet mellem Erik og Christine Daaé. Skjult i værelset bag den unge primadonnas påklædningsværelse, overværede jeg de vidunderlige, musikalske præstationer, som åbenbart hensatte Christine i en sand ekstase, men jeg kunne alligevel ikke forstå, at Eriks stemme, hvor dejlig den end var, kunne få hende til at glemme hans hæslighed. Men jeg forstod alt, da jeg opdagede, at hun aldrig havde set ham. Jeg havde lejlighed til at komme ind i selve påklædningsværelset og ved erindringen om, hvad han engang havde lært mig, var det mig ikke svært at opdage det trick, som fik væggen med spejlet til at svinge rundt, og jeg så de midler – hule mursten osv. – ved hvilke han var i stand til at føre sin stemme til Christine, så det lød, som om den var lige ved siden af hende. Jeg opdagede også den vej, som førte ned til de tidligere fængsler under Operaen, og ligeledes den falddør, der satte Erik i stand til at komme ind i kældrene under scenen.

Hvor stor var ikke min forbavselse, da jeg med mine egne øjne og øren så og hørte, at Erik og Christine Daaé talte sammen, og da jeg traf ham stående ved den lille brønd på vejen ned til fængslerne og stænke vand på Christines pande, mens hun lå besvimet i hans arme. En hvid hest stod rolig ved siden af dem. Han så mig. Det var et frygteligt øjeblik. Der sprang formelig gnister ud af hans gule øjne, og før jeg kunne få sagt et ord, fik jeg et slag oven i hovedet, som ganske bedøvede mig.

Da jeg atter kom til mig selv, var Erik, Christine og hesten forsvundet. Jeg var nu sikker på, at den stakkels pige var fange i hans hus. Uden at betænke mig besluttede jeg at vende tilbage til bredden af søen uanset den fare, jeg derved udsatte mig for. I fireogtyve timer lå jeg på vagt og ventede på, at uhyret skulle vise sig, jeg vidste, at han en eller anden gang måtte gå ud for at skaffe levnedsmidler. I denne forbindelse vil jeg fortælle, at når han gik ud på gaderne eller viste sig offentligt, havde han en forloren næse på, med påklistret moustache neden under, som dækkede det uhyggelige hul, han havde der, hvor andre mennesker har en næse. Det tog ikke helt hans dødningeudseende bort, men det gjorde, at man næsten – jeg siger næsten – kunne holde ud at se på ham.

Jeg ventede altså på bredden af søen, men det varede så længe, at jeg begyndte at tro, at han var gået ud den anden vej gennem den tredje kælder, da jeg endelig hørte en svag plasken i mørket. Lidt efter så jeg to gule øjne skinne som lys, og snart stødte båden mod bredden. Erik sprang ud og kom hen til mig.

"De har nu været her i fireogtyve timer," sagde han. "De irriterer mig. Alt dette ender galt, vil jeg sige Dem. Og så kan De takke Dem selv for det. Jeg har været umådelig tålmodig

overfor Dem … De tror, at det er Dem, som forfølger og udspionerer mig, men det er omvendt. Jeg lod Dem slippe i går, da De overraskede mig nede ved den lille brønd, men jeg advarer Dem alvorligt mod oftere at komme der … De lader ikke til at have let ved at forstå et vink!"

Han var så rasende, at det ikke et øjeblik faldt mig ind at afbryde ham. Efter at han havde prustet og stønnet lidt som en hvalros, gik han videre:

"Ja, De må lære engang for alle – engang for alle, siger jeg – at forstå et vink! Med den hensynsløshed og dumdristighed, De bevæger Dem omkring i Operaen, vil det ikke vare længe, inden De bliver grebet og ført for direktionen … så vil De blive forhørt om grunden til, at De sniger Dem omkring her, og så ender det med, at de får at vide, at De er på jagt efter Erik … de vil så selv begynde at søge efter Erik og opdage huset ved søen … og hvis de gør det, ser det galt ud for Dem, min gamle ven … jeg svarer ikke for noget! Hvis Eriks hemmeligheder holder op med at være hans hemmeligheder, *ser det galt ud for adskillige menneskelige væsner!* Ja, mere har jeg ikke at sige, og det er vel også nok, hvis De ikke er et endnu dummere asen, end jeg tiltror Dem at være!"

Han satte sig i agterstavnen af båden og stemte hælene mod plankerne, mens han ventede på mit svar. Jeg sagde kun:

"Det er ikke Erik, jeg er ude efter her."

"Hvem da?"

"Det ved De lige så godt som jeg: det er Christine Daaé."

"Jeg har ret til at se hende i mit hus," svarede han. "Hun elsker mig for min egen skyld."

"Det er ikke sandt," sagde jeg. "De har bortført hende og holder hende indespærret der."

"Hør nu," sagde han, "vil De love mig ikke oftere at blande Dem i mine sager, hvis jeg kan bevise Dem, at jeg bliver elsket for min egen skyld?"

"Ja, det lover jeg Dem," sagde jeg uden tøven i den faste overbevisning, at det ville være et sådant uhyre som ham umuligt at præstere et sligt bevis.

"Godt! Ja, det er meget simpelt. Christine Daaé skal få lov at gå, når hun vil. Men hun kommer tilbage igen og det af egen fri vilje, for hun elsker mig."

"Å, jeg tvivler stærkt på, at hun kommer igen … men det er Deres pligt at lade hende gå!"

"Min pligt! Fæhoved! Nej, det er mit ønske, at hun går nu og kommer tilbage igen, og det gør hun, for hun elsker mig! … Alt dette ender med bryllup … bryllup i Madeleine, dumme asen! Tror De mig så? Jeg kan fortælle Dem, at min bryllupsmesse allerede er komponeret … vent til De hører *Kyrie eleison* … vent til De hører den messe!"

"Ja, jeg vil tro Dem, hvis jeg ser Christine Daaé komme ud af huset ved søen og vende tilbage dertil igen af egen fri vilje."

"Og så vil De ikke mere blande Dem i mine sager?"

"Nej."

"Godt, det skal De få at se i aften. Kom hen på maskeballet. Christine og jeg går derhen … De kan så skjule Dem i værelset bag Christines påklædningsværelse. Der kommer hun ind, henrykt over at kunne vende tilbage ad den hemmelige vej … Og nu farvel, jeg skal ud og gøre indkøb …"

Til min uhyre forbavselse gik det ganske, som han havde sagt. Christine forlod huset og vendte atter tilbage, tilsyneladende ganske frivilligt. Jeg prøvede så at slå hele den sag ud af hovedet, men det faldt mig ikke let. Jeg var imidlertid ikke så ufornuftig atter at gå ned til søen, men tanken om den hemmelige indgang gennem den tredje kælder blev ved at forfølge mig, og jeg kunne stå timevis nede og vente bag dekorationen fra *Le Roi de Lahore*. Til sidst blev min tålmodighed belønnet. En dag så jeg uhyret komme kravlende henimod mig på sine knæ. Jeg var vis på, at han ikke kunne se mig. Han gik imellem dekorationen, jeg stod bag, og et sætstykke, hen til muren og trykkede på en fjeder, som flyttede en sten og skaffede ham adgang. Han gik ind, og stenen lukkede sig bag ham.

Jeg ventede mindst en halv time, – og så trykkede jeg også på fjederen. Det gik ganske som med Erik. Men jeg tog mig vel i agt for at gå ind igennem hullet, da jeg jo vidste, at Erik var derinde. Jeg kom pludselig til at mindes Joseph Buquets død. Jeg havde ikke lyst til at sætte fordelene ved den opdagelse, jeg her havde gjort, på spil; den kunne måske blive til nytte for mange mennesker. Jeg forlod derfor kælderen efter først at have sat stenen omhyggeligt på plads igen.

Jeg var stadig meget interesseret i Eriks og Christines forhold, ikke af simpel nysgerrighed, men fordi jeg var angst for, hvad Erik kunne finde på at gøre, hvis han opdagede, at hun ikke holdt af ham for hans egen skyld, sådan som han troede. Jeg vedblev at vandre forsigtigt omkring i Operaen, og opdagede snart, hvorledes sagerne stod. Christines sind var ganske optaget af uhyret, men det var rædsel, han indgød det

stakkels barn; hendes hjerte tilhørte vicomte Raoul de Chagny. Mens de legede forlovede og holdt sig i de øvre etager af Operaen for at undgå uhyret, anede de kun lidt, at der var nogen, som vågede over dem. Jeg var bestemt på at gå til det yderste: at dræbe uhyret, hvis det skulle blive nødvendigt og bagefter forklare politiet det hele. Men Erik viste sig slet ikke, og det var jeg mere end glad for.

Jeg vil nu forklare min plan. Jeg tænkte mig, at uhyret, drevet af jalousi, måske ville forlade sit hus og dermed give mig lejlighed til at komme derind gennem den tredje kælder uden at risikere noget. Det var af vigtighed for alles skyld, at jeg nøjagtig vidste, hvorledes det hus så ud indvendig. En dag, da jeg var træt af at vente længere, bevægede jeg stenen og hørte øjeblikkelig en vidunderlig musik. Det var uhyret, der arbejdede på sit værk, *Den sejrende Don Juan*. Hver dør i huset stod på vid gab. Jeg vidste, at det var hans livsværk. Jeg turde ikke røre mig, men blev i mit mørke hul.

Han holdt op at spille et øjeblik og begyndte at gå rundt i stuerne som en gal mand. Så sagde han med stærk stemme:

"Det må gøres færdigt først! Helt færdigt!"

Disse ord var ikke egnede til at berolige mig, og da musikken atter tog fat, lukkede jeg stenen ganske sagte og gik.

Den dag, Christine Daaé blev bortført, kom jeg først sent hen på teatret, bange for at høre dårligt nyt. Om morgenen havde jeg nemlig i en avis læst en notits om et forestående bryllup mellem Christine og vicomte de Chagny, og hele dagen havde jeg tænkt på, om jeg alligevel ikke skulle angive uhyret. Men til sidst sejrede min sunde sans, og jeg sagde til mig selv, at en

sådan fremgangsmåde kun ville fremskynde en mulig katastrofe.

Det forbavsede mig slet ikke, da jeg kom hen i Operaen, at høre, at den unge sangerinde var blevet bortført. Jeg var forberedt på alt. Det var naturligvis Erik, der stod bagved dette. Jeg var temmelig sikker på, at det nu var ude med Christine, men jeg ville dog ikke endnu opgive alt håb.

Jeg besluttede derfor at handle lige med det samme. Det var så meget lettere for mig, som Erik naturligvis i øjeblikket var helt optaget af at bringe sin fange i sikkerhed. Nu var tiden der til at trænge ind i huset gennem den tredje kælder. Jeg besluttede at tage den stakkels, lille, ulykkelige vicomte med mig. Han havde lige fra min første henvendelse til ham vist mig en sådan tillid, at det rørte mig dybt. Jeg havde sendt min tjener hjem for at hente mine pistoler. Jeg gav vicomten den ene og pålagde ham at være rede til at skyde, da Erik godt kunne stå og vente os bag væggen. Vi skulle ned ad vejen til de gamle fængsler og gennem falddøren.

Vicomten var en tapper, lille fyr, men han anede ikke noget om, hvilken modstander han havde med at gøre, og det var så meget des bedre. Min største angst var, at Erik allerede var i nærheden af os, parat til at bruge sin lasso. Ingen forstår bedre end han at svinge en lasso. Når den lille sultaninde var færdig med at more sig over ham den gang i Mazenderan, plejede hun at bede ham om at gøre noget, som kunne få hende til at gyse. Så var det, han indførte den sport med punjab-lassoen. Han havde levet i Indien og havde erhvervet sig en utrolig færdighed i den måde at kvæle folk på. Han lod sig lukke inde i en gård, til hvilken de så bragte en eller anden kriger – sædvanligvis en

mand, som var dømt til døden – bevæbnet med et spyd og et stort sværd. Erik havde kun sin lasso, og det var altid lige i det øjeblik, hvor krigeren troede, at nu skulle han dræbe Erik med et frygteligt slag, at vi hørte lassoen hvine gennem luften. Med et kast slyngede Erik tovet om sin modstanders hals og trak ham så hen for fødderne af den lille sultaninde og hendes kvinder, der sad og så til oppe fra vinduet og applauderede. Den lille sultaninde lærte selv at svinge lassoen og dræbte på den måde flere af sine kvinder, ja selv af de damer, som kom på besøg hos hende. Men jeg vil ikke dvæle længere ved den skrækkelige tid i Mazenderan. Jeg har kun fortalt det for at forklare min angst for vicomten. Mine pistoler ville ikke kunne nytte noget, for Erik ville næppe vise sig for os, men han kunne altid prøve på at kvæle os med lassoen. Alt det var der imidlertid ikke tid til at forklare vicomten. Jeg sagde derfor blot til ham, at han skulle holde sin hånd og arm i højde med sine øjne; for når et menneske står i den stilling kan selv den dygtigste lassokaster ikke være sikker på at få lassoen om halsen på sit offer. Den vil i så fald også slynge sig om vedkommendes arm og hånd, og så er det let at frigøre sig for den.

Efter at have mødt forskellige forhindringer på vor vej, nåede vi endelig den tredje kælder. Jeg arbejdede med stenen og vi sprang ned i det hus, som Erik har bygget sig dernede ved søen.

Jeg var ikke videre vel til mode, da jeg var kommet derned. Jeg vidste, hvad han havde lavet i et palads i Mazenderan. Fra en ganske almindelig bygning havde han forvandlet det til et sandt helvede at være i. Man kunne ikke sige et ord, uden at det kunne høres eller blev gentaget af et ekko. Han kunne opfinde de mest forbavsende ting. Af disse var den frygteligste og

farligste det såkaldte torturkammer. I det kom kun de dødsdømte, hvis det ikke pludselig faldt den lille sultaninde ind at more sig med at lade en eller anden uskyldig borger underkaste tortur.

Min skræk var derfor stor, da jeg så, at det værelse, vicomten og jeg var sprunget ned i, var en nøjagtig kopi af torturkammeret i Mazenderan. Ved vore fødder lå lassoen, som jeg havde været bange for hele aftenen. Jeg var vis på, at dette tov allerede havde gjort det af med Joseph Buquet, som formodentlig en aften havde overrasket Erik nede i kælderen i færd med at trykke på stenen. Jeg kunne så levende forestille mig Erik trække liget hen til dekorationen fra *Roi de Lahore* og hænge det der til skræk og advarsel eller for at forøge den overtroiske rædsel, som skulle holde spionerne borte fra hans territorium. Bagefter er Erik så gået tilbage for at hente sin lasso. Det forklarer, at tovet var sporløst forsvundet.

Og der lå lassoen nu på gulvet foran os i torturkammeret … Jeg er ingen kujon, men den kolde sved sprang frem på min pande, da jeg ved det lille lys i min lygte undersøgte væggene.

Hr. de Chagny så det og spurgte:

"Hvad er der i vejen?"

Jeg gjorde forskrækket tegn til ham om at tie stille.

22. I torturkammeret – Perserens fortælling fortsat

Vi stod midt i et lille, sekskantet værelse, hvis sider var dækket af spejle fra loft til gulv. Vi kunne tydeligt se, hvor de stødte sammen i hjørnerne, og vi så også de små segmenter, som skulle dreje dem på deres cylindre. Jeg genkendte dem straks, ligesom jeg genkendte træet i hjørnet. Det var af jern og sat fast i et af disse segmenter. Jerntræet med dets jerngren til den hængte mand.

Jeg greb min ledsager i armen for at hindre ham i at råbe til sin elskede, at han var kommet for at bringe hende hjælp.

Pludselig hørte vi en støj til venstre for os. Det lød først som en dør, der blev åbnet og lukket i værelset ved siden af. Så lød en dump jamren. Jeg greb endnu fastere om hr. de Chagnys arm, og så hørte vi tydeligt de ord:

"Ja, nu kan du vælge! Bryllups- eller dødsmessen!"

Jeg kunne genkende uhyrets stemme. Der lød en ny jamren, og så fulgte en lang tavshed.

Jeg var nu overbevist om, at Erik ikke anede, at vi var i hans hus, ellers ville han sikkert ikke have ladet os høre, hvad han sagde. For at forhindre det, havde han kun behøvet at lukke det lille usynlige vindue, gennem hvilket de, som ønskede at se nogen blive pint, kunne se ind i torturkammeret. Jeg var endydermere vis på, at pinslerne straks ville være begyndt, hvis han havde vidst, at vi var der.

"Dødsmessen er ikke i nogen måde fornøjelig," vedblev Erik, "hvorimod bryllupsmessen er pragtfuld, det giver jeg dig mit

ord på! Men nu må du tage en bestemmelse. Man må jo vide, hvad man selv vil. Jeg kan ikke blive ved at leve her som en muldvarp i sin hule! *Den sejrende Don Juan* er færdig, og jeg ønsker nu at leve som andre mennesker. Jeg vil have en hustru, som jeg kan gå ud med om søndagen. Jeg har opfundet en maske, så jeg ser ud som alle andre. Folk vil ikke engang vende sig om efter mig. Du bliver den lykkeligste af alle kvinder. Vi vil synge sammen og svælge i fryd over de nydelser, musikken bereder os. Du græder! Du er bange for mig! Men jeg er i virkeligheden slet ikke ond! Elsk mig, så skal du se! Det eneste, jeg higer efter, er at blive elsket for min egen skyld. Hvis du elskede mig, kunne du gøre med mig, hvad du ville."

Den jamren, der ledsagede dette kærlighedslitani blev stærkere og stærkere. Jeg har aldrig hørt noget mere fortvivlet; og det gik nu op for os, at denne klage kom fra Erik selv. Christine syntes at være ganske stum af rædsel, mens uhyret lå på knæ for hende.

Tre gange jamrede Erik:

"Du elsker mig ikke!"

Så sagde han mere stille:

"Hvorfor græder du? Du ved, det piner mig at se dig græde."

Tavshed.

Hver gang der blev stille derinde, fattede vi nyt håb. Vi sagde til os selv:

"Måske har han nu forladt hende."

Vi spekulerede kun på, hvorledes vi skulle kunne lade Christine vide, at vi var der, uden at uhyret fik det at vide. Vi kunne ikke komme ud af torturkammeret nu, med mindre

Christine åbnede døren for os, vi vidste nemlig ikke, hvor den var; og kun hvis vi slap ud herfra, kunne vi hjælpe hende.

Pludselig blev stilheden i det andet værelse afbrudt af en elektrisk klokkes ringen. Det lød, som om nogen sprang op derinde, og Erik sagde med tordenrøst:

"Der er nogen, der ringer! Kom ind!"

Så lo han hånligt:

"Hvem skal nu til at plage mig? Vent på mig her! … *Jeg går ud for at bede sirenen lukke døren op.*"

Så lød trin, og en dør blev lukket. Christine var alene derinde!

Vicomte de Chagny råbte allerede:

"Christine! Christine!"

Da vi kunne høre, hvad der blev sagt i det andet værelse, var der jo ingen grund til, at vi ikke også skulle kunne høres derinde. Ikke desto mindre måtte vicomten gentage sit råb gang på gang.

Endelig hørte vi en svag stemme sige:

"Drømmer jeg?"

"Christine! Det er mig, Raoul!"

Tavshed.

"Svar mig dog! … Hvis du er alene, så svar mig dog – for Guds skyld, svar mig!"

Så hviskede Christines stemme atter Raouls navn.

"Ja, ja, det er mig! Det er ikke nogen drøm! Stol på mig, Christine. Vi er kommet her for at frelse dig … men vær forsigtig! Når du hører uhyret komme tilbage, så advar os!"

Så fortalte hun os i få, hurtige ord, at Erik var blevet helt forrykt af kærlighed til hende, og at han havde besluttet at *dræbe alle og sig selv med*, hvis hun ikke ville samtykke i at blive hans

hustru. Han havde givet hende betænkningstid til klokken 11 den følgende aften. Det var den sidste udsættelse. Så måtte hun vælge mellem bryllups- eller dødsmesse.

Og så havde Erik tilføjet noget, som Christine ikke forstod:

"Ja eller nej! Hvis svaret bliver Nej, vil alle blive dræbt og begravet!" Men jeg forstod godt, hvad hun mente.

"Kan De sige os, hvor Erik er nu?" spurgte jeg.

Hun svarede, at han vist havde forladt huset.

"Kan De ikke se ad?"

"Nej. Jeg er bundet. Jeg kan ikke røre et lem."

Da vi hørte det, udstødte hr. de Chagny et rasende brøl.

"Men hvor er De?" spurgte Christine. "Der er kun to døre her i mit værelse, en dør, gennem hvilken Erik kommer og går og en anden, som han aldrig har lukket op, og som han har forbudt mig at åbne. Den fører ind til torturkammeret."

"Ja, det er derinde, vi er, Christine!"

"I torturkammeret?"

"Ja, men vi kan ikke se nogen dør."

"Å, kunne jeg blot slæbe mig derhen! ... Så ville jeg banke på døren, og så kunne De se, hvor den var."

"Er det en dør med nøgle til, frøken?" spurgte jeg.

"Ja."

"Så er det absolut nødvendigt, at De åbner den dør for os!"

"Men hvorledes?" spurgte den stakkels pige grædende.

Vi hørte hende kæmpe for at komme løs.

"Jeg ved, hvor nøglen er," sagde hun med en stemme, som var ganske udmattet af den anstrengelse, hun lige nu havde måttet præstere for at komme ud af de bånd, som holdt hende fast. "Men jeg er bundet så stramt. Å, den skurk!"

Hun græd.

"Hvor er nøglen?" spurgte jeg, idet jeg gjorde tegn til vicomten om at lade mig tale. Der var ikke et minut at give bort.

"I værelset inde ved siden af, lige ved orglet. Den ligger sammen med en anden lille bronzenøgle, som han også forbød mig at røre. De er begge i en lille lædertaske, som han kalder tasken med liv og død. Å, Raoul, Raoul! Flygt! … Alt er så mystisk og frygteligt her … og Erik bliver snart fuldstændig gal … å, gå tilbage ad den vej, du er kommet!"

"Vi går sammen herfra eller dør sammen, Christine!" sagde den unge mand.

"Så, så, vi må være koldblodige og holde hjernen klar," sagde jeg. "Hvorfor har han bundet Dem, frøken? De kan jo dog ikke komme ud af hans hus, og det ved han."

"Jo, jeg prøvede på at begå selvmord! Uhyret gik ud i aftes, efter at han havde båret mig herned, besvimet og halvt kloroformeret. Han skulle til sin bankier, det sagde han i alt fald … Da han kom tilbage, fandt han mig med ansigtet dækket med blod … Jeg havde prøvet på at dræbe mig ved at hugge panden mod væggen …"

"Christine!" stønnede Raoul.

"Så bandt han mig …"

"Ja, frøken," sagde jeg, "han bandt Dem, men han løser Dem igen … De skal blot spille Deres rolle godt! … Husk, han elsker Dem!"

"Å!" sukkede hun. "Tror De, jeg kan glemme det!"

"Nej, men så smil til ham … bed ham om at løse Dem … sig til ham, at de bånd skærer Dem!"

"Hys!" sagde Christine "... jeg hører ham komme ... Gå Deres vej, å, gå Deres vej, hører De!"

"Det kan vi ikke, selv om vi ville," sagde jeg. "Og glem ikke, at vi er i torturkammeret."

"Hys!" hviskede hun igen.

Der lød tunge trin. Så hørte vi et dybt suk, fulgt af et forfærdet skrig fra Christine. Vi hørte Erik sige:

"Undskyld, at jeg ser ud, som jeg gør. Men det er *den andens* skyld. Hvorfor ringede han? Men det kommer han heller ikke til at gøre en gang til."

Han udstødte et endnu dybere suk.

"Hvorfor skreg du, Christine?"

"Fordi jeg har sådanne smerter, Erik."

"Jeg troede, det var mig, som forskrækkede dig ..."

"Å, Erik, løs mine bånd ... jeg kan jo dog ikke løbe bort. Jeg er jo din fange."

"Så prøver du igen på at dræbe dig selv ..."

"Nej, du har jo givet mig betænkningstid til i morgen aften klokken 11, Erik ..."

"Nå, ja, da vi dog skal dø sammen ... og da jeg er lige så ivrig efter at dø som du ... ja, jeg har haft nok af dette liv, kan du tro ... så skal jeg løse dig ... du behøver kun at sige et ord: 'Nej!' Så er det hele forbi med det samme! Du har i grunden ret. Hvorfor vente til i morgen aften klokken 11? Der ville ganske vist gå flere med i løbet, det ville være en større sensation ... men det er blot barnagtigt vrøvl ... vi skal kun tænke på os selv ... de øvrige kommer ikke os ved ... *Du ser på mig, fordi jeg er så våd?* Ja, det skyller ned derude ... Se så, vend dig nu om ... nu er du fri ... er du så glad? Å, Christine, hvor dine stakkels små håndled ser

ud … jeg har gjort dem fortræd … det alene er en forbrydelse, som fortjener døden … siden vi taler om døden, *så vil jeg synge en dødsmesse over ham, der ringede før.*"

Det gøs i mig. Hvem var dette menneske, hvis dødsmesse vi nu hørte?

Erik sang som en tordengud, sang et *Dies Irae*, som hyllede os ind som i et uvejr. Elementerne syntes at rase omkring os. Pludselig tav orglet og sangen standsede så pludseligt, at vi begge tumlede tilbage, så forbavsede blev vi. Stemmen på den anden side væggen skar ligefrem igennem den pludselige stilhed med de ord:

"Hvad har du gjort med min taske?"

23. Torturen begynder – Perserens fortælling fortsat

Stemmen gentog vredt:

"Hvor har du gjort af min taske ...? Nå, så det var for at få fat i den, at du bad mig løse dig?"

Vi hørte hurtige skridt. Det var Christine, som kom løbende tilbage ind i sit værelse, som for at søge beskyttelse foran muren ind til os.

"Hvorfor løber du fra mig?" spurgte den rasende stemme; han var fulgt efter hende. "Giv mig min taske og det straks. Ved du ikke, at det er tasken med liv og død?"

"Hør nu, Erik," sukkede pigebarnet. "Når vi to skal leve, eller dø sammen, hvad kan det så gøre, at jeg har den taske?"

"Du ved jo, den kun indeholder to nøgler," sagde han. "Hvad vil du med dem?"

"Jeg vil lukke den dør op og kigge ind i det værelse, som du aldrig har givet mig lov til at se ind i. Du ved, vi kvinder er så nysgerrige," sagde hun i en tone, som hun prøvede på at gøre spøgende.

Men det trick var for barnagtigt til at narre Erik.

"Jeg holder ikke af nysgerrige kvindfolk," svarede han. "Du må hellere huske på historien om Rolf Blåskæg og være forsigtig ... Så, giv mig nu den taske! Vil du lade nøglen være, du lille næsvis!"

Han lo, mens Christine udstødte et smerteligt skrig ... Erik havde åbenbart med magt taget tasken fra hende.

I det øjeblik kunne vicomten ikke tilbageholde et udbrud af afmægtigt raseri.

"Hallo! Hvad var det?" råbte Erik. "Hørte du, Christine?"

"Nej, jeg hørte ikke noget," sagde hun.

"Jeg synes, jeg hørte et skrig."

"Et skrig! Er du forrykt, Erik? Hvor skulle det komme fra? Jeg hørte ikke noget."

"Du lyver ... du ryster jo over hele kroppen. Der var nogen, der skreg ... der er nogen inde i torturkammeret ... å, nu forstår jeg!"

"Der er ingen derinde, Erik! ..."

"Å, nu forstår jeg! ... det er måske den mand, du elsker, ham, du vil gifte dig med?"

"Jeg vil ikke gifte mig med nogen ... det ved du jo godt." '

En ny, grim latter.

"Ja, det skal snart vise sig, om der er nogen derinde ... Vi behøver slet ikke at åbne døren, min elskede, for at se, hvad der går for sig derinde ... kunne du have lyst til at se det ... så kom her! ... Hvis der er nogen derinde, så bliver det usynlige vindue deroppe ved loftet oplyst ... Vi behøver kun at trække det sorte gardin til side og slukke lyset herinde ... ja, lad os det ... Du er jo ikke bange for mørke, når du er sammen med din lille mand, vel?"

Vi hørte Christine svare i en ængstelig tone:

"Jo, jo, jeg er bange ... jeg har altid været bange for at være i mørke! Og jeg bryder mig slet ikke om at se ind i det værelse nu ... du har altid gjort mig så bange, når du talte om dit torturkammer, og derfor blev jeg til sidst nysgerrig ... men det var barnagtigt ... og nu bryder jeg mig slet ikke om at se det ... ikke en smule, hører du! ..."

Det, jeg fremfor alt var bange for, begyndte nu at virke automatisk … vi svømmede pludselig i lys! … Ja, på vor side af væggen var alt badet i et strålende lys. Så brølede den vrede stemme:

"Jeg sagde dig jo, at der var nogen derinde! Kan du nu se vinduet deroppe lyse? Han derinde kan ikke se det! Men du skal gå op ad trappen der … du har ofte spurgt mig om den, nu ved du, hvad den var til, nu ved du det! … Når du går op ad den, kan du kigge ind i torturkammeret … du lille nysgerrige!"

"Hvad mener du med et torturkammer? … Hvem skal pines? Å, Erik, er det ikke kun noget, du siger for at skræmme mig? Du mener det ikke, vel? Der er ingen torturinstrumenter derinde, å, svar mig!"

"Gå selv op og se ind ad det lille vindue, kære! Og sig mig, hvordan han ser ud."

Vi hørte, at hun blev slæbt hen mod væggen.

"Nå, op med dig! … Du vil ikke? … Ja, så skal jeg selv gå derop!"

"Nej, nej, jeg skal nok … slip mig!"

"Hvor er det sødt af dig, min elskede! Hvor er det pænt af dig at spare mig for den anstrengelse i min alder! … Nå, sig mig så, hvordan han ser ud!"

I dette øjeblik hørte vi tydeligt de ord ovenover os:

"Der er ingen derinde, kære!"

"Ingen? … Er du sikker på det?"

"Ja!"

"Nå, det er godt! … Men hvad er der i vejen, Christine? Du er da ikke ved at besvime … Når der ingen er derinde, er der jo ikke noget at være bange for … så, tag dig nu sammen og kom ned … *Hvad synes du om landskabet?*"

"Jo, udmærket."

"Ja, ikke sandt? Nå, nu er du bedre, ikke? Det er et pudsigt lille hus dette, synes du ikke, med sådanne landskaber inden i?"

"Jo, det er ligesom Musée Grenin … men der er jo slet ingen torturredskaber derinde … å, Erik, og du gjorde mig så forskrækket!"

"Hvorfor var du bange? Når der ikke er nogen derinde?"

"Har du tegnet det værelse? Det er meget smukt! Du er en stor kunstner, Erik."

"Ja, det er jeg, på min vis …"

"Men sig mig, Erik, hvorfor kalder du det værelse torturkammeret?"

"Å, det er meget simpelt. Sig mig, hvad så du først?"

"En skov."

"Og hvad er der i en skov?"

"Træer."

"Og hvad er der i træerne?"

"Fugle."

"Så du nogle fugle?"

"Nej."

"Nå, hvad så du da? … Tænk dig om! … du så grene! Og hvad kan en gren danne? *En galge!* Det er derfor jeg kalder min skov et torturkammer! … men det er naturligvis kun spøg alt sammen … jeg taler jo ikke som andre mennesker … jeg gør aldrig noget som andre … men det er jeg nu begyndt at blive træt af … jeg er syg og træt af at være forskellig fra alle andre … Jeg vil ikke bo længere i dette hus, jeg vil have en pæn lille almindelig lejlighed med almindelige døre og vinduer og en hustru ligesom andre mennesker! Å, du kan tro, vi to skal få det

fornøjeligt sammen! Der er mange ting, jeg kan more dig med. Kan du lide kortkunster? Hør, jeg skal vise dig et par stykker. Så går tiden så rart, mens vi venter på, at klokken skal blive 11 i morgen aften. Kære, lille Christine! Hører du på mig? Sig, at du elsker mig … nej, det er sandt, det gør du ikke … men det kommer du til med tiden … engang kunne du ikke tåle at se på min maske, fordi du vidste, hvad der var bagved den. Men nu generer det dig ikke længere … Ja, man kan vænne sig til alt … hvis man vil … Du kan tro, vi skal få det morsomt sammen, vi to! Ved du, jeg er også en stor bugtaler, måske den største, der nogensinde har levet … Du ler … Du tror mig måske ikke … så hør da!"

Det, skurken, som virkelig var en meget stor bugtaler, gik ud på, var at bortlede barnets opmærksomhed fra torturkammeret; men det var spildt ulejlighed, for Christine havde kun tanke for os … I den blideste tone bad hun ham gentagne gange slukke lyset i det lille vindue.

Hun forstod, at dette lys, som uhyret havde omtalt i en så truende tone, måtte være noget frygteligt …

Imidlertid begyndte han at agere bugtaler. Han sagde:

"Se nu, jeg hæver masken en lille smule. Du kan se mine læber, hvis man da kan kalde dem læber. De bevæger sig slet ikke – og dog hører du min stemme … hvor vil du have den? I det venstre øre? Eller i det højre? I de små elfenbensæsker på kaminen … hør, nu kommer den fra den lille æske til højre på kaminhylden: hvad siger den? '*Skal jeg lukke op for skorpionen?*' … Og nu … hvad siger den i den lille æske til venstre? '*Skal jeg lukke op for græshoppen?*' … og nu … Nu er den i den lille lædertaske … hvad siger den nu? '*Jeg er den lille taske med liv og død!*' Og nu er

den i Carlottas strube! Hvad siger den? Den siger: '*Det er mig, hr. Frø, det er mig, som synger! Jeg er ikke bange – kv-æk! – fyld mig med – kv-æk!*' … Og nu … nu er den på en stol i spøgelsets loge og den siger: '*Fru Carlotta synger i aften, så lysekronen falder ned!*' … Og nu! Aha! Hvor er Eriks stemme nu? Hør efter, min elskede! Den er bagved døren inde i torturkammeret! Og hvad siger den der? Den siger: 'Ve dem, som har en næse, en rigtig næse, og som kommer for at se sig om i torturkammeret'! Aha, aha, aha!"

Å, den stemme! Den var allevegne, den lød omkring os, imellem os … Erik var der og talte til os … vi gjorde en bevægelse, som om vi ville kaste os over ham … men hurtigere end lynet var Eriks stemme atter på den anden side væggen.

Snart var vi ude af stand til at høre mere, for der skete følgende:

"Erik!" sagde Christines stemme. "Du trætter mig med alt det bugtaleri … hold op, Erik! … Er her ikke meget varmt?"

"Jo," sagde Erik, "frygtelig varmt."

"Men hvor kan det være? Væggen er ganske hed … jeg tror, der er ild i den …"

"Ja, det er på grund af skoven derinde, skal jeg sige dig, kære Christine!"

"Hvad har den med det at gøre?"

"*Jo, så du ikke, det var en tropisk skov?*" Uhyret lo så højt og demonstrativt, at vi ikke længere kunne høre Christines besværgende råb … Vicomte de Chagny råbte og slog på væggene som en vanvittig … jeg kunne ikke forhindre ham i det … Men vi hørte ikke andet end uhyrets latter … Og lidt efter en lyd som af et legeme, der faldt på gulvet og blev slæbt bort …

en dør slog i … og så intet, intet andet end den fortærende stilhed man møder i en tropeskov.

24."Tønder! ... Tønder! ... Ingen tønder til salg?" – Perserens fortælling fortsat

Jeg har sagt, at det værelse, vi befandt os i, var sekskantet og beklædt med spejle. Siden har man set mange af den slags værelser, især på udstillinger; de kaldes "illusionskabinetter" eller sådan noget lignende. Men det er Erik, der har opfundet dem, han byggede det første i mit påsyn i Mazenderan. En eller anden dekorativ genstand, f.eks. en søjle, blev placeret i et hjørne og frembragte straks en hal med 1000 søjler. Takket være spejlene blev det virkelige værelse multipliceret med seks, og hvert af disse seks igen multipliceret i det uendelige. Men dette barnagtige narreri kedede snart den lille sultaninde, og så lavede Erik sin opfindelse om og gjorde værelset til et "torturkammer". I stedet for en søjle i hjørnet anbragte han der et træ af jern. Dette træ med de malede blade var overordentlig naturtro, og da det var af jern, kunne det modstå alle angreb fra den eller de ulykkelige, som var indespærret i torturkammeret. Vi skal nu se, hvorledes denne dekoration skiftede om til to andre, der fulgte umiddelbart efter hinanden, og som fremkom ved hjælp af en automatisk rotation af de valser, der var i hjørnerne. Disse var delt i tre afdelinger, som passede ind i hjørnerne af spejlene og hver af dem frembragte et helt nyt dekorativt skue, når valsen drejede sig om sin akse.

Der var ingen møbler i værelset. Loftet kunne lyses op, og der var indlagt et særligt system med elektrisk ophedning, så

varmen i rummet kunne forøges efter ønske.

Jeg fortæller alt dette, for at ingen skal tro, at jeg ikke har min fulde forstand, eller at jeg vil binde dem en historie på ærmet. Illusionen af en tropisk skov var fuldkommen.

Da loftet blev lyst op, og skoven omkring os kom til syne, blev vicomten umådelig forbavset. Han strøg hånden over sin pande, blinkede med øjnene og glemte et øjeblik endog at lytte.

Men jeg var ikke forbavset, og jeg lyttede for os begge to, efter hvad der foregik på den anden side væggen. Endelig blev min opmærksomhed et øjeblik afledt ved at mit blik faldt på spejlene. De var sønderslået enkelte steder. Der havde altså været andre her før os.

Joseph Buquet havde sikkert været her! Skulle vi dø ligesom han? Jeg troede det ikke, for jeg vidste, at vi endnu havde nogle timer for os, og at jeg kunne benytte dem bedre, end Joseph Buquet havde kunnet. Jeg vidste besked med de fleste af Eriks tricks, og nu eller aldrig måtte jeg bruge denne min kundskab.

Jeg opgav straks min første tanke om at vende tilbage ad den vej, vi var kommet ind. Vi var nemlig faldet ned i torturkammeret fra en alt for stor højde til, at der kunne være tale om, da her slet ingen møbler var at klatre op på, at nå den sten, gennem hvilken vi kunne komme ud i passagen.

Der var kun én måde at komme ud på, og det var ved at finde den dør, der gik ind til det værelse, hvor Erik og Christine var. Vi måtte prøve på at finde den.

Men jeg måtte først søge at berolige hr. de Chagny, som allerede gik rundt som en gal mand og udstødte det ene skrig efter det andet. Han var helt ude af sig selv over de brudstykker af en samtale mellem Christine og uhyret, som han havde

opsnappet. Når man dertil føjer det chok, han havde fået af den magiske skov, og den brændende hede, som nu begyndte at drive sveden ud af hans pande, har man ikke nogen vanskelighed ved at forstå hans sindstilstand. Han råbte Christines navn, svingede sin pistol i luften og slog sit hoved mod spejlene i sine bestræbelser for at styrte ned ad de illusoriske skovveje. Kort sagt, torturen begyndte at gøre sin virkning på denne uforberedte hjerne.

Jeg gjorde mit bedste for at få ham til at lytte til fornuftens stemme. Jeg forklarede på hvilken grund hele dette sansebedrag hvilede og sagde til ham, at vi havde ikke lov til at blive ofre for det som almindelige, uvidende mennesker.

"Vi er inde i et lille værelse, det må De blive ved at sige til Dem selv ... og vi går ud af det, så snart vi finder døren ..."

Jeg lovede ham, at hvis han ville lade være at forstyrre mig ved at råbe eller løbe frem og tilbage, skulle jeg nok finde døren til sidst.

Så lagde han sig fladt ned på gulvet, som man gør i en skov og erklærede, at han ville vente, til jeg fandt døren i skoven, og han tilføjede, at derfra, hvor han lå, havde han en glimrende udsigt. Torturen blev ved at virke til trods for, hvad jeg havde sagt.

Jeg følte langs med glasvæggen for måske at finde en fjeder, der kunne få døren til at dreje. Jeg skyndte mig så meget, jeg kunne, for jeg blev mere og mere overmandet af heden; vi blev bogstavelig talt ristet i denne glødende varme skov.

Jeg havde arbejdet sådan en halv times tid og var færdig med tre af væggene, da ulykken ville, at jeg drejede mig om ved et sagte udbrud fra vicomten:

"Jeg kvæles," sagde han. "Alle disse spejle udspyr en ligefrem infernalsk hede! … Tror De snart, De finder den fjeder? … Hvis det varer stort længere, bliver vi stegt levende!"

Jeg var glad ved at høre ham tale således. Han havde ikke sagt et ord om skoven, så var han altså endnu ikke fanget ind af illusionen. Men så tilføjede han:

"Hvad der trøster mig er, at uhyret har givet Christine betænkningstid til i morgen aften. Hvis vi ikke kan komme ud herfra, er vi jo nok døde til den tid. Så kan Eriks dødsmesse gælde for os alle!"

Da jeg imidlertid ikke havde de samme fortvivlede grunde som han til at ønske mig døden, begyndte jeg, efter at have sagt et par opmuntrende ord til ham, at søge på ny. Men det var mig ikke længere muligt, da jeg først havde vendt mig bort fra væggen, at finde det samme sted, hvor jeg var, da jeg blev afbrudt. Jeg måtte begynde helt forfra igen.

Men jeg kunne ikke finde nogen fjeder. Inde i den anden stue var alt dødsstille.

Hr. de Chagny og jeg havde gentagne gange taget vore frakker af og på igen; det ene øjeblik syntes vi, at de gjorde os endnu varmere, og det næste fandt vi, at de beskyttede os mod heden. Jeg vedblev at sætte al min modstandskraft ind på at holde stand, men hr. de Chagny gav sig helt over. Han sagde, at han nu havde gået i en skov tre dage og nætter uden at hvile og ledt efter Christine Daaé. Fra tid til anden mente han, at han så hende bag en træstamme eller glidende mellem grenene, og så kaldte han på hende med så bønlige ord, at jeg fik tårer i øjnene, og til sidst råbte han helt vild:

"Å, hvor er jeg tørstig!"

Jeg var også tørstig … min strube var som ild … og dog blev jeg ved, kravlende på gulvet, at lede og lede efter den usynlige dør … især, da det var så farligt at være i skoven, når aftenen kom … nattens skygger begyndte allerede at omgive os … det var kommet meget hurtigt – natten falder hurtigt på i troperne – pludseligt, næsten uden tusmørke …

Nu er natten i en tropisk skov altid farlig, særlig når man ikke har noget at lave bål med for at holde rovdyrene borte. Jeg tænkte virkelig et øjeblik på at brække nogle grene af, men så slog jeg mod spejlene og huskede i tide, at vi kun havde med indbildte grene at gøre.

Heden forsvandt ikke med dagslyset. Tværtimod! Det blev varmere endnu under månens blå stråler. Jeg bad vicomten holde vore våben parat til at fyre og ikke forlade lejren, mens jeg blev ved at lede efter min dør.

Pludselig hørte vi en løve brøle lige i nærheden af os.

"Å!" hviskede vicomten, "den er lige herved! Kan De ikke se den? Der … gennem træerne … i det krat der! … Hvis den brøler igen, skyder jeg!"

Brølene gentog sig, højere end før. Vicomten skød, men traf ikke løven, derimod knuste han et spejl, hvad jeg så den næste morgen ved daggry. Vi må have tilbagelagt en god strækning i nattens løb, for pludselig befandt vi os ved randen af ørkenen, en umådelig ørken med stene og klipper. Det var virkelig ikke umagen værd at gå fra en skov for at komme til en ørken. Træt kastede jeg mig ned ved siden af vicomten. Jeg havde fået nok af at lede efter en dør, som ikke var til at finde.

Jeg var ganske overrasket – og det sagde jeg til vicomten – over, at vi ikke havde haft besøg af flere vilde dyr i denne nat.

Efter løven plejede næsten altid leoparden at komme og undertiden hørte man tsetsefluens summen. Disse virkninger var ikke vanskelige at opnå. Jeg forklarede hr. de Chagny, hvorledes Erik imiterede løvens brøl ved at bruge en lang tromme eller tamburin med et æselskind på den ene ende. Over dette skind spændte han en kattetarm, som på midten var fastgjort til en anden streng af samme art, som gik gennem hele trommens længde. Erik behøvede kun at gnide denne streng med en handske indsmurt med harpiks og, efter den forskellige måde, han gned den på, kunne han så til fuldkommenhed efterligne løvens eller leopardens brøl, ja selv tsetsefluens summen.

Jeg fik pludselig den idé at kalde på Erik, han måtte jo være i værelset ved siden af og lave sine tricks, og der var ikke længere noget håb om, at vi kunne narre ham med hensyn til, hvem vi var. Jeg råbte derfor:

"Erik! Erik!"

Men der kom intet svar. Rundt om os lå kun den stenede, tavse ørken. Hvad skulle der dog blive af os?

Vi var bogstavelig ved at dø af hede, sult og tørst … navnlig tørst … Pludselig så jeg hr. de Chagny rejse sig op på albuen og pege ud i rummet … han havde opdaget en oase!

Ja, langt borte ude i horisonten, var en oase – en oase med klart vand, hvori jerntræet spejlede sig! … Å, det var fatamorganaet! Jeg genkendte det straks … den værste af alle tre dekorationer! Den havde ingen endnu været i stand til at kæmpe imod … jeg gjorde mit yderste for at holde hovedet klart, og *ikke håbe på vand*, for jeg vidste, at der var ikke noget vand, og

at hvis man prøvede på at nå det og så slog sit hoved mod spejlet, var der kun et at gøre: hænge sig på jerntræet! …

Jeg råbte derfor til min lidelsesfælle:

"Det er fatamorganaet … en indbildning … Tro ikke på det vand! Det er kun et nyt trick!"

Men så sagde han rent ud, at jeg skulle holde op med mit vrøvl! Han erklærede vredt, at jeg måtte være enten blind eller gal, når jeg mente, at alt det vand, som flød derovre mellem de dejlige træer, ikke var rigtigt vand! Det var ingen nytte til at prøve på at narre ham! Han var en gammel, erfaren rejsende; han havde før været på sådanne steder!

Så slæbte han sig over gulvet, mens han råbte:

"Vand! Vand!"

Og hans mund var åben, som om han drak.

Og min mund var åben ligesom hans …

For vi ikke alene så vandet, *vi hørte det!* Vi hørte det rinde, vi hørte det risle! Forstår De, hvad det ord "risle" vil sige? Det er en lyd, som man hører med sin tunge!

Endelig – og det var den frygteligste pine af dem alle – hørte vi regnen; det var en ny djævelsk opfindelse – å, jeg vidste godt, hvordan Erik frembragte den! Han fyldte en meget lang og smal kasse med små stene. Inden i kassen var små fremspringende kanter af træ og metal. Når stenene nu, idet de faldt, stødte mod disse kanter og sprang fra den ene til den anden, fremkom denne plaskende lyd, som lød ganske, som om regnen styrtede ned.

Å, De skulle have set os med tunger så hårde og tørre som horn slæbe os henimod dette vand, som vi både så og hørte.

Da vi nåede spejlet, slikkede hr. de Chagny glasset og jeg gjorde lige så …

Det var brændende hedt!

Så rullede vi om på gulvet med et fortvivlet skrig. M. de Chagny førte sin pistol, der stadig var ladt, op imod sin tinding; og jeg stirrede på punjab-lassoen ved foden af jerntræet. Jeg vidste godt, hvorfor træet atter viste sig i denne tredje skiften dekoration … det ventede på mig!

Men idet jeg stirrede ned på lassoen, så jeg noget, som fik mig til at fare så voldsomt sammen, at hr. de Chagny opsatte sit selvmordsforsøg. Jeg greb ham i armen. Og så tog jeg pistolen fra ham. Da jeg havde gjort det, krøb jeg på knæ henimod det, jeg havde set.

I en fordybning i gulvet var der et søm med sort hoved. Endelig havde jeg fundet den fjeder, jeg så længe havde søgt efter.

Jeg trykkede på sømmet – det gav efter for mit tryk – jeg så henrykt på hr. de Chagny.

Og så …

Så så vi ikke en dør i væggen, som åbnede sig, men en kælderlem, der gled til side i gulvet. En kold luft steg os i møde fra det mørke hul neden under. Vi bøjede os over dette hul som over en klar brønd. Vi inddrak ligefrem dette kølige mørke.

Vi bøjede os dybere og dybere ud over åbningen. Hvad kunne der være i den kælder dernede? Vand? Drikkevand?

Jeg følte frem for mig med min arm og stødte på en sten … endnu en … en trappe … en mørk trappe, som førte ned i kælderen. Vicomten ville styrte sig ned i hullet. Men jeg, som

var bange for, at det måske var et nyt trick af uhyret, standsede ham, lukkede op for min blændlygte og gik ned først.

Det var en vindeltrappe og den førte ned i et begsort mørke. Men, å, hvor var der dejlig køligt dernede. Søen kunne ikke være langt borte.

Vi nåede snart bunden. Vore øjne begyndte at vænne sig til mørket og til at skelne omgivelserne omkring os … nogle runde genstande, som jeg vendte lygten imod.

Tønder!

Vi var i Eriks kælder: det måtte være her, han havde sin vin og sit drikkevand … Jeg vidste, at Erik holdt meget af god vin … å, der måtte være nok at få at drikke her!

Hr. de Chagny klappede de runde genstande og blev ved at sige:

"Tønder! Tønder! … Sikken en masse tønder!"

Der var virkelig en mængde, symmetrisk ordnede i to rækker på hver side af os.

Vi undersøgte dem en for en for at se, om der ikke var en hane på en af dem, som kunne vise, at den fra tid til anden blev tappet. Men alle tønderne var hermetisk lukket.

Vi løftede en af dem lidt for at prøve, om den var fuld; så lagde vi os på knæ og med mit knivsblad prøvede jeg at bore ind i spunshullet.

I det øjeblik syntes jeg, jeg hørte meget langt borte fra – en monoton sang, som jeg kendte godt, for jeg havde ofte hørt den i Paris' gader:

"Tønder! … Tønder! … Ingen tønder til salg?"

Min hånd standsede i sit arbejde. Hr. de Chagny havde også hørt det. Han sagde:

"Det var dog komisk! Det lyder, som om det var tønden, der sang."

Sangen gentog sig længere borte.

"Å," sagde vicomten, "jeg tør næsten sværge på, at sangen døde bort *inde* i tønden!"

Vi rejste os og gik hen og så bag tønden.

Men vi hørte ikke mere og vi mente så, det havde været et nyt sansebedrag. Vi tog på ny fat på vort arbejde. Hr. de Chagny holdt begge hænder under spunshullet, og med en sidste anstrengelse lykkedes det mig at komme igennem spunsen med kniven.

"Hvad er det?" råbte vicomten. "Det er ikke vand!"

Han holdt sine hænder hen i skæret af min lygte … Jeg bøjede mig over dem for at se, og i samme øjeblik kastede jeg min lygte fra mig med en sådan kraft, at den knustes, og vi stod i bælgmørke.

Hvad jeg så i vicomtens hænder var … krudt!

25. Skorpion eller græshoppe? – Perserens fortælling fortsat

Denne opdagelse gjorde os så forskrækket, at vi glemte vore lidelser. Vi vidste nu, hvad uhyret havde ment med de ord til Christine:

"Ja eller nej! Hvis dit svar er nej, skal alle dø og begraves."

Ja, begraves under ruinerne af operabygningen!

Klokken elleve i morgen aften!

Vi skulle alle sprænges i luften midt under forestillingen … hvis Christine Daaé ikke ville blive hans hustru!

Og kunne hun det? Var ikke døden at foretrække for at blive gift med et levende lig? Og hun vidste jo desuden ikke, hvor mange menneskers liv der afhang af hendes beslutning.

Vi famlede os hen til trappen, men idet jeg satte foden på det første trin, fo'r en skrækkelig tanke igennem mig:

"Hvad er klokken?"

Ja, hvad var den? Klokken 11 i morgen aften kunne jo være nu i selve dette øjeblik. Hvorfra skulle vi få at vide, hvad tid på døgnet det var? Jeg syntes, vi havde været indespærret i dette helvede i dage, ja år … måske skulle vi sprænges i luften nu, her på stedet! … Å, hvad var det? En lyd? En knirken!

"Hørte De det? … Der i hjørnet … Du gode Gud! Det lød som et maskineri, der arbejdede! … Nu igen! Å, hvem der dog havde et lys! Måske er det den maskine, der skal sprænge os i luften … kan De ikke høre? Er De da døv?"

Vi begyndte at brøle i munden på hinanden som et par forrykte … angsten ansporede os … vi styrtede op ad trappen,

idet vi snublede over trinnene … alt, for at slippe bort fra mørket op til det dødbringende lys i spejlværelset.

Vi fandt lemmen stadig åben, men nu var der lige så mørkt deroppe som nede i kælderen … Vi slæbte os over gulvet i torturkammeret … hvad var klokken? … Vi råbte, vi kaldte: hr. de Chagny på Christine, jeg på Erik. Jeg mindede ham om, at jeg havde frelst hans liv en gang … men der kom intet svar. Hvad tid var det? Vi prøvede på at regne ud, hvor lang tid, vi havde tilbragt her, men vi var ude af stand til at ræsonnere … hvis vi blot havde kunnet se urskiven! … Mit ur var ganske vist gået i stå, men hr. de Chagnys gik endnu … Men vi havde ikke en tændstik på os … han knuste glasset på sit ur og følte på viserne med sine fingerspidser, og han kom til det resultat, at klokken måtte være 11.

Men måske var det 11 formiddag, så vi endnu havde tolv timer for os.

Pludselig hørte jeg skridt inde i det andet værelse, og Christine Daaés stemme sagde:

"Raoul! Raoul!"

Vi begyndte nu at tale i munden på hinanden på hver sin side af væggen. Christine fortalte, at uhyret havde været frygtelig. Han havde skældt ud og raset. Hun havde lovet ham sit Ja, hvis han ville lade hende få lov at komme ind i torturkammeret, men det havde han nægtet. Endelig efter timer og timer af pinagtig kval, var han nu gået ud … og havde ladet hende blive tilbage for at overveje for sidste gang.

"Jamen, hvilken tid på døgnet er det? – Hvad er klokken nu, Christine?"

"Den mangler 5 minutter i 11."

"Det er aften. Det er det klokkeslæt, der skal afgøre alles skæbne … det sagde han til mig, før han gik. Han er helt ude af sig selv. Han rev masken af, og hans gule øjne skød ligefrem flammer. Han gjorde ikke andet end le … han sagde, "fem minutter giver jeg dig. Værsågod, her er den lille bronzenøgle, som åbner de to elfenbensæsker på kaminen i dit værelse … I den ene af æskerne finder du en skorpion, i den anden en græshoppe, begge to meget smukt udført i japansk bronze. Dem kan du lade tale for dig. Hvis du, når jeg kommer tilbage, har lukket op for skorpionen, så betyder det Ja. Græshoppen betyder Nej." Så lo han rent djævelsk. Jeg tiggede og bad ham om at give mig nøglen til torturkammeret, jeg lovede at blive hans hustru, hvis han ville gøre det … men han svarede, at han havde ikke mere brug for nøglen, så han ville kaste den i søen! Så lo han igen som en drukken dæmon og forlod mig … hans sidste ord var: 'Pas godt på græshoppen, den springer … og den springer mægtig højt!'"

Der var altså ingen tvivl om, at græshoppen indeholdt den elektriske strøm, som skulle antænde hele krudtmagasinet.

Hr. de Chagny, som syntes at have genvundet hele sin sjælsstyrke, efter at han atter havde hørt Christines stemme, forklarede hende med få, hurtige ord den situation, som vi og hele Operaen befandt sig i … han bad hende straks lukke op for skorpionen.

Der blev en lille pause.

"Hvor er De, Christine?" råbte jeg.

"Henne ved skorpionen."

"Rør den ikke."

Jeg havde fået den tanke efter mit kendskab til Erik, at han måske endnu en gang havde narret pigebarnet. Måske var det skorpionen, der havde den dræbende kraft. Hvorfor var han her forresten ikke selv? De få minutter var for længst gået … og han var endnu ikke kommet tilbage. Måske han havde gemt sig og nu ventede på eksplosionen.

"Rør ikke skorpionen!" sagde jeg.

"Nu kommer han igen!" råbte Christine. "Jeg kan høre ham!"

Vi kunne høre, at han kom ind, men han talte ikke. Så sagde jeg:

"Erik! Det er mig! Kender du min stemme?"

Han svarede øjeblikkelig med stoisk ro:

"*Nå, I er ikke døde endnu derinde?* Så forhold jer rolige!"

Jeg prøvede på at tale, men han sagde koldt:

"Ti stille, daroga, ellers sprænger jeg os alle i luften. Men frøkenen her skal have den ære at afgøre, hvad der skal ske. Hun har hverken rørt ved skorpionen eller græshoppen, men det er ikke for sent endnu at gøre det rette. Se, nu åbner jeg æskerne, frøken. Se på de søde, små dyr derinde. Er de ikke yndige? Hvis De vælger græshoppen, springer hele bygningen her i luften … der er krudt nok nede i kælderen til at sprænge et helt kvarter af Paris i luften … vælger De derimod skorpionen, frøken, så bliver alt det krudt dernede druknet i vand. De vil give nogle hundrede parisere, som i dette øjeblik sidder deroppe og applauderer et af Meyerbeers mesterværker, en meget smuk gave, hvis De går ind på at holde bryllup med mig. Det er intet mindre end livet, De skænker dem. Hvis De bestemmer Dem for skorpionen, skal vi fejre en munter bryllupsfest, men hvis

De ikke har bestemt Dem i løbet af to minutter, vælger jeg græshoppen, og jeg har sagt Dem, hvad der så sker."

Der blev ganske stille derinde. Vicomte de Chagny kastede sig på knæ og begyndte at bede. Mit hjerte hamrede, som om det skulle briste.

Endelig hørte vi Eriks stemme:

"De to minutter er gået ... Farvel, frøken ... hop så, græshoppe!"

"Erik," råbte Christine, "vil du sværge på, at du taler sandt, når du siger, at skorpionen ..."

"Skal åbne ballet ved vort bryllup ... ja ... men du vil jo ikke vælge skorpionen, søde barn? Godt, så vælger jeg græshoppen!"

"Erik!"

"Nej, nu er det nok!"

"Erik, jeg vælger skorpionen!"

– – – – –

Å, det sekund, vi gennemlevede!

At vente!

Vente på at finde sig selv i stumper og stykker midt imellem jammerskrig og ruiner!

Vi følte noget knage under vore fødder og hørte en lyd, som vi først ikke vidste, hvad var.

Den lød først ganske sagte, så højere og højere ...

Det lød som en brusen af vand.

Nu steg det til en boblende lyd.

Vi styrtede hen til lemmen. Al vor tørst, som var forsvundet, da rædslen greb os, vendte nu tilbage, da vi hørte lyden af vand.

Vandet steg og steg i kælderen, op over tønderne – krudttønderne – og vi gik hen til det med tørre struber. Det

steg op til vore hager og vore munde. Og vi drak og drak. Vi stod på gulvet i kælderen og drak. Og vi gik op igen, trin for trin, gik op sammen med vandet.

Det kom op fra kælderen og strømmede ud over gulvet i værelset … Hvis det blev ved, ville huset ved søen snart være oversvømmet. Gulvet i torturkammeret var blevet en regelmæssig, lille sø, som vi plaskede rundt i. Nu var der sikkert vand nok! Erik måtte lukke hanen nu!

"Erik! Erik! Nu er der vand nok til at drukne krudtet i!"

Men han svarede ikke … vi hørte intet andet end vandet, der steg og steg … Nu nåede det os til bæltestedet.

"Christine! Christine!" råbte hr. de Chagny. "Vandet stiger og stiger …"

Men Christine svarede ikke … vi hørte ikke en lyd derindefra.

Der var ingen i værelset ved siden af, ingen til at dreje af for skorpionen.

Vi var ganske alene i det mørke, mørke vand, som ombølgede os på alle sider og fik os til at ryste af kulde.

"Erik! Erik!"

"Christine! Christine!"

Vi havde nu mistet fodfæstet og blev slynget rundt i vandet og slået mod spejlene, som slog os tilbage igen. Vi skreg højt.

Skulle vi dø her, drukne i dette torturkammer? Dette trick kendte jeg ikke, det havde Erik aldrig vist mig igennem det usynlige vindue dengang i Mazenderan.

"Erik! Erik!" råbte jeg. "Husk, jeg frelste dit liv, da du var dømt til døden! … Erik!"

Vi hvirvlede rundt i vandet som vraggods. Men pludselig fik mine famlende hænder fat i jerntræets stamme. Jeg kaldte på

vicomten, og vi klamrede os begge til grenen på jerntræet.

Vandet steg stadig højere.

"Å, kan De ikke huske, hvor stort et rum, der er mellem grenen og loftet? Prøv på at huske det! … Vandet må jo standse, når det ikke kan komme videre … Så, nu synes jeg, det standser! … Nej, nej, å, det er skrækkeligt! … Svøm, svøm, det gælder livet!"

Vore arme blev slynget ind i hinanden, da vi prøvede på at svømme. Vi kæmpede i det mørke vand, vi var ved at kvæles. Vi kunne knap få vejret, luften slap ud af værelset gennem en eller anden ventil.

Jeg mistede lidt efter lidt mine kræfter, jeg prøvede på at få fat i væggene! Å, hvor glasset gled bort under mine fingre! Vi hvirvlede rundt igen! Vi begyndte at synke! … En sidste anstrengelse – et sidste skrig:

"Erik! Christine!"

Det boblede og boblede i vore øren. Endnu helt nede på bunden af vandet, hørte jeg den boblende lyd.

Og før jeg helt mistede bevidstheden, syntes jeg igen, jeg hørte:

"Tønder! … Tønder! … Ingen tønder til salg?"

26. Enden på spøgelsets kærlighedshistorie

Med det foregående kapitel slutter de optegnelser, Perseren har efterladt sig.

Hr. de Chagny og hans ledsager blev, trods det, at de syntes dødens sikre bytte, frelst ved Christine Daaés sublime opofrelse. Jeg fik resten af historien fortalt af darogaen selv.

Jeg opsøgte ham i den lille lejlighed i Rue de Rivoli lige overfor Tuilerierne. Han var meget syg, og jeg måtte tage al min iver som en historiker, der vil til bunds i sandheden, til hjælp for at få mig selv til at plage ham med atter, for min skyld, at gennemleve den skrækkelige tragedie.

Hans trofaste gamle tjener Darius viste mig ind. Darogaen sad henne ved vinduet. Han havde stadig sine pragtfulde øjne, men hans stakkels ansigt så meget udtæret ud. Han sad og drejede mekanisk tommelfingrene omkring hinanden inde i ærmerne på sin lange kaftan.

Men hans hjerne var ganske klar, og han fortalte mig følgende fortsættelse af historien:

Da darogaen slog øjnene op, lå han på en seng. Hr. de Chagny lå lige overfor på en sofa og sov. En engel og en djævel sad og holdt vagt over dem.

Efter alle de ting Perseren havde gået igennem inde i torturkammeret, virkede dette rolige lille værelse næsten forvirrende på sindet. Disse ganske almindelige, dagligdags biedermann-møbler, diskret oplyst af en lampe med skærm over på et lille rundt bord, virkede næsten endnu stærkere på

fantasien, når man huskede, at man var nede på bunden af Operaens kældere, end alle de netop oplevede fantastiske begivenheder.

Og synet af den maskerede mand forbavsede endnu mere her i denne gammeldags, pæne, lille stue. Han bøjede sig over Perseren og hviskede ind i hans øre:

"Er De nu bedre, daroga? ... De ser på mine møbler? ... Ja, det er alt, hvad jeg har tilbage fra min stakkels, ulykkelige moder ..."

Christine Daaé sagde ikke et ord. Hun gik stille om som en nonne, der har aflagt tavshedsløfte. Hun bragte en eller anden styrkende drik, han huskede ikke mere hvilken. Manden med masken tog den fra hende og gav Perseren den. Hr. de Chagny sov stadig.

Erik kom et par dråber rom i darogaens kop, og, idet han pegede på vicomten, sagde han:

"Han kom til sig selv, længe før vi vidste, om De endnu var i live, daroga. Han fejler ikke noget. Han sover fast. Vi må ikke vække ham ..."

Erik forlod værelset, og Perseren rejste sig op på albuen og så sig om. Christine Daaé sad henne ved ilden. Han talte til hende og kaldte på hende, men han var stadig meget svag og faldt tilbage på puden. Christine kom hen til ham, lagde sin hånd på hans pande og gik så bort igen. Perseren lagde mærke til, at hun ikke så meget som så til hr. de Chagny, som stadig sov.

Erik kom tilbage med nogle små flasker, som han stillede på kaminhylden. Så satte han sig atter ned ved siden af Perseren og følte hans puls.

"Nu er I reddet, begge to," sagde han. "Og nu fører jeg jer snart op til jordens overflade for at glæde min hustru."

Så rejste han sig igen uden videre forklaring og forsvandt atter.

Perseren betragtede nu Christines rolige profil under lampen. Hun læste i en lille bog med forgyldte hjørner; det så ud, som om det var en religiøs bog. Perseren kunne endnu høre den tone, hvori Erik havde sagt, "*for at glæde min hustru*." Han kaldte igen ganske sagte på Christine; men hun var så fordybet i sin bog, at hun ikke hørte det.

Erik kom ind igen, blandede en drik til darogaen og rådede ham til ikke at tale til "hans hustru" igen eller til andre, "*fordi det kunne blive meget farligt for alles sundhed*."

Perseren må nu være faldet i søvn, for da han vågnede igen, var han i sit eget værelse og blev plejet af sin tro Darius, som fortalte ham, at han aftenen før var blevet fundet siddende på trappegangen med ryggen op mod døren til sin egen lejlighed. Han var blevet bragt derhen af en fremmed, som havde ringet på klokken, før han gik sin vej igen.

Så snart darogaen kom lidt til kræfter igen, sendte han bud til grev Philippes hus for at spørge til vicomten. Svaret var, at ingen havde set noget til den unge mand, og at grev Philippe var død. Hans lig var fundet på bredden af Operasøen, den bred, som var på Rue Scribe siden. Perseren huskede den dødsmesse, han havde hørt derinde i torturkammeret, og han nærede ingen tvivl om, at her var begået en forbrydelse og heller ikke om, hvem der havde begået den. Med sit kendskab til Erik, kunne han let rekonstruere denne tragedie. Grev Philippe måtte, i den tro, at hans broder havde bortført Christine Daaé, have fulgt efter ham ad vejen til Bruxelles, hvor han vidste, at alt var forberedt til bortførelsen. Da han imidlertid ikke fandt

parret, skyndte han sig tilbage til Operaen, da han pludselig mindedes sin broders underlige historier om hans fantastiske rival. Da han kom tilbage til Operaen, blev der fortalt ham, at vicomten havde gjort alle mulige forsøg på at komme ned i kældrene i teatret, og at han var sporløst forsvundet og havde efterladt sin hat i primadonnaens påklædningsværelse ved siden af en tom pistolkasse. Og greven, som nu ikke nærede nogen tvivl om, at hans broder var forrykt, begav sig så selv ned i de mystiske regioner under jorden. Det var i Perserens øjne nok til at forklare, at grevens lig blev fundet på bredden af den sø, hvor Eriks sirene holdt vagt.

Perseren betænkte sig ikke. Han besluttede at tilkalde politiet. Nu var sagen i hænderne på en forhørsdommer ved navn Faure, en meget overfladisk person, som slet ikke egnede sig til at behandle en sag som denne. Hr. Faure lod darogaens forklaringer føre til protokols, men foretog sig for øvrigt intet. Han anså åbenbart Perseren for at være forstyrret i hovedet.

Da darogaen havde opgivet ethvert håb om at opnå noget ad denne vej, satte han sig til at skrive. Når politiet ikke brød sig om hans forklaringer, var det jo muligt, at de kunne interessere pressen. Han havde lige sluttet den fortælling, jeg har berettet i de foregående kapitler, da Darius kom ind og meldte, at der var en fremmed derude, som ikke ville sige, hvem han var, men som erklærede, at han ikke gik, før han havde fået darogaen i tale.

Perseren, der straks havde en anelse om, hvem denne gæst var, gav ordre til at lade ham komme ind. Darogaen havde ret. Det var Erik.

Han så meget svag ud og lænede sig mod væggen, som om han var bange for at falde. Da han tog hatten af, var hans pande hvid som voks. Resten af hans ansigt var skjult af en maske.

Perseren rejste sig, da Erik kom ind.

"De, som har myrdet grev Philippe, svar mig, hvad har De gjort med hans broder og Christine Daaé?"

Erik vaklede under dette direkte angreb, tav et øjeblik, slæbte sig hen til en stol og drog et dybt suk. Så sagde han med besvær:

"Daroga, tal ikke til mig ... om grev Philippe ... han var død ... den gang jeg forlod huset ... det var et ulykkestilfælde ... han faldt meget uheldigt ... men uden at nogen var skyld i det ... i søen ..."

"De lyver!" råbte Perseren.

Erik bøjede hovedet og sagde:

"Jeg er ikke kommet herhen for at tale om grev Philippe ... men for at sige Dem ... at jeg skal ... dø nu."

"Hvor er Raoul og Christine Daaé?"

"Jeg dør nu, daroga ... jeg dør af kærlighed ... jeg elskede hende så højt ... og jeg elsker hende endnu ... daroga ... De skulle vide, hvor smuk hun var, da hun lod mig kysse sig ... det var første gang ... jeg kyssede en levende kvinde!"

Perseren ruskede Erik i armen:

"Vil De sige mig, om hun nu er levende eller død?"

"Hvorfor rusker De sådan i mig? Jeg siger Dem jo, at jeg kyssede hende på panden ... og hun lod mig gøre det! Å, hun er en god pige! Om hun er død nu, det ved jeg ikke, men jeg tror det ikke! Havde hun ikke været, havde De og den lille vicomte været døde begge to! Å, hvor hun tiggede for den drengs liv! Den gang, De brølede som en djævel, daroga, da De svømmede

rundt i vandet, kom hun hen til mig, så på mig med sine smukke øjne, og svor mig til, at hun ville være min hustru og forblive i live! Indtil da havde jeg altid læst i dybet af hendes øjne, at hvis hun blev min hustru, ville hun berøve sig selv livet. Men nu foreslog hun mig altså den handel. Et halvt minut senere var vandet standset. Jeg havde nok at gøre med at få liv i Dem igen, jeg troede på ære, at De var død mellem hænderne på mig … men … det gik jo altså! … Da jeg så endelig havde fået Dem bragt herop, vendte jeg tilbage alene til huset ved søen …"

"Hvad har De gjort med vicomten?" afbrød Perseren ham.

"Ja, se, daroga, ham kunne jeg nu ikke sådan give slip på, han var jo et gidsel … men jeg kunne jo heller ikke beholde ham dernede på grund af Christine. Så anbragte jeg ham, efter at lidt Mazenderan-parfume havde gjort ham så medgørlig, som man kunne ønske sig, nede i et af kommunens fængsler, under den femte kælder, hvor ingen nogensinde kommer, og hvor ingen kan høre en. Så gik jeg tilbage til Christine. Hun ventede på mig …"

Her rejste han sig højtideligt. Og så fortsatte han, men nu var han så overvældet af bevægelse, at han skælvede over hele kroppen:

"Ja, hun ventede på mig, som hun havde lovet … og da jeg gik henimod hende, mere frygtsom end et lille barn, løb hun ikke bort … nej, nej … hun blev … ja, jeg tror endda, daroga … at hun rakte panden lidt … å, ganske lidt … frem … ligesom en rigtig brud … og … og … jeg … kyssede hende! Jeg! … Jeg! … Jeg! … Å, daroga, hvor gør det godt at kysse et menneske! … De aner det ikke! … Men jeg! Jeg! Min moder, daroga, ville aldrig … lade mig kysse sig … hun løb sin vej … og kastede masken hen til mig … Å,

min glæde var så stor, at jeg græd … jeg faldt ned for hendes fødder og kyssede dem, mens jeg græd … å, De græder også, daroga … og … englen … græd også! …"

Erik hulkede nu højt.

"Ja, daroga, jeg følte hendes tårer falde på min pande … min pande, min! De var hede … de var søde! De løb ned under min maske … ned mellem mine læber … hør nu, hvad jeg siger, daroga, hør nu, hvad jeg gjorde … Jeg rev masken af for ikke at miste en eneste af hendes tårer … og hun løb ikke bort … og hun døde ikke! Hun græd over mig … sammen med mig … å, jeg havde nu smagt al livets lykke … mens jeg lå ved hendes fødder … hørte jeg hende sige … stakkels, ulykkelige Erik … Og hun greb min hånd! Jeg var nu kun en stakkels hund, der var rede til at dø for hende … jeg mener det, daroga! … Jeg holdt en ring i min hånd, en glat guldring, som jeg havde givet hende … som hun engang havde tabt … og som jeg havde fundet igen … jeg lod den glide ned i hendes lille hånd og sagde: "Der! … Tag den! … Tag den til dig … og ham! … Det skal være min brudegave … en gave fra din stakkels, ulykkelige Erik … jeg ved, du elsker den dreng … græd nu ikke mere!" … Hun spurgte mig meget blidt, hvad jeg mente … så svarede jeg, at hun nu kunne gifte sig med den unge mand, når hun ville, fordi hun havde grædt med mig og blandet sine tårer med mine!"

Eriks bevægelse var så stor, at han var ved at kvæles, og han bad Perseren om ikke at se på ham, da han måtte tage masken af. Darogaen gik hen til vinduet og blev stående der med ryggen til.

"Jeg gik så ned og løsnede den unge mands bånd," vedblev Erik, "og sagde til ham, at han skulle gå med mig op til

Christine … de kyssede hinanden lige for mine øjne … jeg fik Christine til at sværge på at vende tilbage, når jeg var død, sejle over søen en aften fra Rue Scribe siden, og begrave mig i største hemmelighed. Ringen skulle hun give mig med i graven, men indtil den tid skulle hun bære den … jeg fortalte hende, hvor hun skulle finde mit lig, og hvad hun skulle gøre med det … Så kyssede Christine mig for første gang af sig selv, her på panden … på min pande, min … nej, se ikke på mig, daroga! Og så gik de bort sammen … Daroga, daroga, hvis Christine holder sit løfte, kommer hun snart igen!"

Uhyret tog atter masken på og beredte sig til at gå. Han sagde til Perseren, at når han følte døden nærme sig, ville han, til tak for den tjeneste, denne engang havde vist ham, sende ham de ting, der var ham dyrebarest i verden: Alle Christine Daaés papirer, nogle breve, hun havde skrevet til Raoul og ladet blive tilbage hos Erik, samt nogle småting, som tilhørte hende, et par handsker, et skospænde og to lommetørklæder. Som svar på Perserens spørgsmål, fortalte Erik ham, at de unge mennesker, så snart de vidste sig fri, havde bestemt at se at finde en præst i en eller anden ensom egn, hvor de kunne skjule sig og nyde deres lykke. Endelig bad Erik Perseren om, så snart han fik de lovede relikvier og breve tilsendt, da at underrette det unge par om hans død gennem et avertissement i *l'Epoque*.

Det var alt. Perseren fulgte Erik til døren og Darius hjalp ham ned på gaden. En vogn holdt og ventede på ham. Erik steg ind i den, og Perseren, som var gået hen til vinduet, hørte ham sige:

"Til Operaen."

Så kørte vognen bort i natten.

Perseren havde set den ulykkelige Erik for sidste gang. Tre uger senere stod følgende bekendtgørelse i *l'Epoque*:

"Erik er død."

Epilog

Jeg har nu fortalt den mærkelige, men sandfærdige historie om Operaspøgelset. Som jeg erklærede på første side af dette arbejde, er det ikke længere muligt at benægte, at Erik virkelig har levet. Der er så mange beviser på hans tilværelse, beviser, som er tilgængelige for alle, at vi kan forfølge Eriks handlinger gennem hele den tragedie, som ramte de Chagnys.

Der er ingen nødvendighed for her at berette, hvor stærkt denne sag satte sindene i bevægelse. Hvad var der blevet af den vidunderlige sangerinde, som man aldrig skulle få at høre mere? Man mente, at hun var blevet et offer for jalousi mellem de to brødre Chagny. Ingen anede, hvad der virkelig var sket, at Raoul og Christine var forsvundet sammen, for at nyde deres lykke langt borte fra menneskene.

Længe efter at sagen var skrinlagt, gjorde aviserne frugtesløse forsøg på at trænge til bunds i mysteriet. Et eneste blad – et aftenblad, som var særlig fyldt med teaternyheder, skrev:

"Vi genkender her Operaspøgelsets finger."

Og selv det var skrevet ironisk!

Den eneste, der vidste fuld besked, var Perseren, og han gav mig mange nyttige vink. Dag for dag holdt jeg ham *à jour* med, hvor langt jeg var kommet i mine undersøgelser, som han selv ledede. Han havde ikke været i Operaen i mange år, men han havde bevaret den mest minutiøse erindring om bygningen, og ingen kunne bedre end han hjælpe mig til at opdage dens hemmeligste kroge. Han sagde mig også, hvor jeg kunne få

videre underretning, og hvem jeg skulle spørge. Han sendte mig hen til hr. Poligny, i et øjeblik hvor den stakkels mand næsten var ved at drage sit sidste suk. Jeg havde ingen anelse om, at han var så syg, og jeg skal aldrig glemme den virkning, mine spørgsmål om spøgelset gjorde på ham. Han så på mig, som om jeg var selve Djævlen og svarede kun nogle få uforståelige ord, men de var nok til at vise mig, i hvor høj grad "O. S." I sin tid havde grebet forstyrrende ind i hans i forvejen så optagne tilværelse. (Hr. Poligny var, hvad man kalder en levemand).

Da jeg fortalte Perseren de fattige resultater af min samtale med Poligny, smilede darogaen svagt og sagde:

"Poligny har aldrig vidst, i hvor høj en grad den skurk tog ham ved næsen." Perseren omtalte snart Erik som den usleste forbryder, snart som en halvgud.

"Poligny var overtroisk," vedblev han, og det vidste Erik. Da Poligny i loge 5 hørte en stemme fortælle sig, hvorledes han brugte sin tid og misbrugte sin kompagnons tillid, ventede han ikke for at høre mere. Først troede han, at det var en stemme fra Himlen, og han mente, at den havde fældet en dom over ham. Men da stemmen så begyndte at bede om penge, så han, at han ligesom Debienne var blevet offer for en listig pengeafpresser. De blev derfor begge enige om, da de af forskellige grunde var kede af deres stilling, at opgive denne, uden at forsøge at trænge nærmere ind i, hvem dette besynderlige spøgelse var, som havde føjet de mærkelige klausuler til deres lejekontrakt. De overlod deres efterfølgere at klare sagen og drog et lettelsens suk, da de var færdige med hele den forretning.

Jeg talte så om deres to efterfølgere og udtrykte min overraskelse over, at hr. Moncharmin i første del af "*En Direktørs Memoirer*" beskæftigede sig så meget med spøgelset og i anden næsten ikke omtalte ham. Men Perseren gjorde mig opmærksom på nogle linjer, som Moncharmin i nævnte anden del helliger spøgelset, og som er interessante, fordi de fortæller slutningen på historien med de 20.000 francs:

"Hvad O. S. angår, hvis mærkelige tricks, jeg har fortalt om i første del af mine memoirer, vil jeg kun tilføje, at han ved en særdeles fin handling gjorde bod for al den bekymring og ulejlighed, han havde gjort både min kompagnon og mig. Han følte uden tvivl, at der er grænser for enhver spøg, især når den er så kostbar som denne, og når politikommissæren bliver indblandet i sagen; den dag, da vi havde bedt hr. Mifroid komme hen på vort kontor for at fortælle ham hele historien, fandt vi på Richards bord en konvolut, hvorpå der med rødt blæk stod skrevet: '*Med hilsen fra O. S.*'. Den indeholdt den store sum penge, som han med så meget held havde fravristet os. Richard erklærede straks, at det skulle vi være tilfreds med og lade sagen falde. Og det var jeg enig med ham i. Når enden er god er alting godt. Hvad siger De, O. S.?"

Naturligvis var de to direktører hver på sin side af den formening, at de havde været genstand for et mindre vellykket forsøg på spøg fra den andens side.

Jeg bad Perseren sige mig, ved hvilket trick spøgelset havde kunnet tage de 20.000 francs ud af Richards lomme trods sikkerhedsnålen. Han svarede, at det vidste han ikke, men at jeg, hvis jeg ville undersøge sagen på selve stedet, nok ville støde på en lem i gulvet. Jeg fulgte hans råd, og jeg kan fortælle

læseren, at mine undersøgelser kronedes med held. Jeg havde næppe tænkt mig, at jeg skulle finde så mange uimodsigelige beviser på, at det havde sin rigtighed med alle de behændige tricks, man tilskrev spøgelset.

Jeg har desværre ikke været i stand til at finde huset ved søen, Erik har sørget for at spærre alle hemmelige indgange til det. Derimod har jeg opdaget den hemmelige passage til kommunens fængsler og den falddør, Raoul og Perseren kom ned i Operaens kældre igennem. Nede i et af fængslerne fandt jeg mange bogstaver skåret i væggene af de stakkels fanger, og blandt disse var et R. og et C. Raoul de Chagny! Bogstaverne står der endnu den dag i dag.

Hvis læseren en dag vil skaffe sig adgang til Operaen og gå ind i loge 5, vil han, ved at banke med sin stok eller sine knoer på den store søjle, som skiller denne loge fra prosceniumslogen, opdage, at samme søjle er hul. Efter den opdagelse bliver man jo ikke særlig forbavset over, at den kan have været gemmested for spøgelset. Den er stor nok til at rumme to mennesker. Hvis det forbavser Dem, at ingen den gang tænkte på at undersøge søjlen, må De huske, at den så ud, som om den var af svært marmor, og at den røst, der lød fra den, gjorde indtryk af at komme fra den modsatte side af logen. Glem ikke, at spøgelset var en udmærket bugtaler, søjlen er rigt udskåret og dekoreret af en kunstners mejsel; og jeg tvivler ikke på, at man en skønne dag opdager, at et eller andet stykke af udskæringen kan hæves eller sænkes efter behag, og derved har kunnet sætte spøgelset i stand til at føre den mærkelige korrespondance med fru Giry og give hende de rigelige drikkepenge.

Men alt det er efter min mening intet mod, hvad jeg opdagede inde i direktionens kontor nogle få tommer fra stolen ved skrivebordet. Det var en lem, så bred som en af gulvplankerne og så lang som en mands arm. En lem, som falder tilbage som låget på en æske. En lem gennem hvilken jeg i ånden kan se en hånd komme frem og behændigt pille ved lommen i et kjoleskød.

Det var den vej, de 40.000 francs gik! Og den vej, ad hvilken de kom tilbage igen.

Da jeg fortalte Perseren det, bemærkede jeg: "Man må jo altså antage, at Erik simpelt hen har moret sig med at lave dette trick, siden han bagefter sendte pengene tilbage igen."

"Nej, tro ikke det!" svarede han. "Erik trængte til penge og ville have dem. Da han på en måde stod udenfor det menneskelige samfund, gjorde han sig ingen skrupler, og han brugte de særlige evner, han havde i retning af behændighed og fantasi, til at plyndre sine medmennesker. Grunden til, at han tilbagegav pengene var den, at han ikke længere havde brug for dem. Han havde jo opgivet sit ægteskab med Christine og dermed alt andet."

Efter Perserens fortælling var Erik født i en lille by ikke langt fra Rouen. Han var søn af en murermester. I en ung alder løb han bort fra sine forældres hjem, hvor han vakte almindelig afsky og rædsel på grund af sit ydre. En tid lang lod han sig vise frem på markederne som "det levende lig". Han rejste fra marked til marked gennem hele Europa og fik åbenbart sin uddannelse i de magiske kunster ved selve arnestedet for dem, blandt sigøjnerne. Han optrådte på markedet i Nischnij-Novgorod og sang, som ingen nogensinde har sunget før. Han

optrådte som bugtaler og som tryllekunstner og gjorde så forbavsende ting, at det var det stående samtaleemne blandt karavanerne på tilbagerejsen til asien. På denne måde nåede hans ry til Mazenderan, hvor den lille sultaninde, shahens yndlingshustru kedede sig til døde. En pelshandler kom til Samarkand fra Nischnij-Novgorod og fortalte om de vidundere, han havde set blive udført i Eriks telt. Handelsmanden blev kaldt op på slottet, og darogaen i Mazenderan fik ordre til at udspørge ham nærmere. Derefter fik darogaen den besked, at han skulle rejse og finde Erik. Han fandt ham og tog ham med til Persien, hvor Eriks vilje i nogle måneder var lov. Han blev årsag til ikke så få rædselsgerninger, for han kendte ikke forskel på godt og ondt. Han tog roligt del i en mængde politiske snigmord, og han brugte sine djævelske evner i retning af stadig nye påfund mod emiren af Afghanistan, som var i krig med det persiske rige. Shahen kom til at holde af ham.

Erik havde meget originale indfald på arkitekturens område, og han kunne i fantasien bygge et slot lige så godt som en tryllekunstner kan konstruere en trylleæske. Shahen gav ham ordre til at bygge et slot i virkeligheden mage til det, han havde drømt om. Erik gjorde det, og bygningen skal have været så sindrig, at Hs. Majestæt kunne gå uset omkring i den og forsvinde, uden at nogen kunne opdage hvorledes. Da shahen var kommet i besiddelse af denne juvel, befalede han, at Eriks gule øjne skulle stikkes ud. Men så begyndte han at grunde over, at selv som blind kunne Erik jo bygge et lignende slot til en anden hersker, og at, så længe Erik var i live, var der jo dog en, som kendte hemmeligheden med det vidunderlige palads. Det blev derfor besluttet, at Erik skulle dø sammen med de

arbejdere, som havde arbejdet under ham. Men udførelsen af denne afskyelige udåd tilfaldt darogaen, og ham havde Erik gjort et par småtjenester og været skyld i, at han fik sig mangen en hjertelig latter. Han frelste Erik ved at give ham midler til at flygte, men havde nær selv måttet bøde med livet for sit ædelmod.

Heldigvis for darogaen blev der på dette tidspunkt fundet et lig ved kysten af det kaspiske hav, og det blev taget for Eriks legeme, fordi darogaens venner havde iført de rester, som var tilbage af det, noget af Eriks tøj. Darogaen blev afskediget i unåde, med tabet af sin ejendom og med ordre til for bestandig at forlade landet. Men som en fjern slægtning af shahens familie fik han tilstået en lille pension på nogle hundrede francs om måneden fra det persiske skatkammer, og så rejste han til Paris og bosatte sig der.

Erik tog til Lilleasien og derfra til Konstantinopel, hvor han trådte i sultanens tjeneste. Som eksempel på de tjenester, han her var i stand til at yde en monark, som altid gik omkring i rædsel for sit liv, behøver jeg kun at nævne de berømte falddøre, som han opfandt, de hemmelige rum og mysteriøse pengekasser, som blev fundet i Yildiz-Kiosk efter den sidste tyrkiske revolution. Han opfandt også disse automatiske figurer, der var klædt som sultanen og lignede ham i alle henseender, og som fik folk til at tro, at de troendes behersker vågede et sted på slottet, når han i virkeligheden sov på et helt andet.

Erik måtte naturligvis til sidst forlade sultanens tjeneste af samme grund, som han havde måttet flygte fra Persien: han vidste for meget. Han var nu træt af sit eventyrlige liv og

længtes efter at leve "som alle andre". Han blev derfor bygmester og begyndte at bygge almindelige huse med almindelige mursten. Han indgav tilbud på udførelsen af Operaens fundamentering og fik dette arbejde overdraget. Da han kom ned i kældrene i dette enorme skuespilhus fik hans kunstneriske og fantastiske natur atter overhånd. Han fik den tanke at bygge sig en bolig dernede, gemt for alles øjne, et sted, hvor han kunne skjule sin grimhed for menneskene.

Læseren ved resten. Stakkels, ulykkelige Erik! Skal vi fordømme eller ynke ham? Han forlangte jo kun at være som "de andre", men han var for grim! Han måtte skjule sit geni *eller bruge det til at lave tricks med,* det geni, som ville have gjort ham til en mand i en fremtrædende stilling, hvis han havde haft et almindeligt ansigt. Jo, vi må beklage Operaspøgelset!

Jeg har bedt over hans jordiske levninger, at Gud ville vise ham barmhjertighed, trods hans forbrydelser. Ja, jeg er vis på, at det var hans legeme, de tog bort forleden dag fra det sted, hvor de gemte de fonografiske plader. Det var Eriks skelet. Jeg kunne kende det på den glatte guldring, han havde på, og som Christine Daaé må have sat på hans finger, da hun ifølge sit løfte kom for at begrave ham.

Skelettet lå ved den lille brønd, hvor musikkens engel første gang holdt den besvimede, unge pige i sine skælvende arme, den aften, da han bar hende ned gennem kælderen i operabygningen.

Og hvad vil de nu gøre med dette skelet? Sikkert begrave det i en almindelig grav. Jeg synes nu, at Operaspøgelsets skelet burde opbevares i arkiverne i National-Musik-Akademiet.

Om "Spøgelset i Operaen"

Forfatter: Gaston Leroux (1868-1927).
Org.udgave: *Le Fantôme de l'Opéra*. Føljeton i dagbladet *Le Gaulois* 23. september 1909 – 8. januar 1910, bogudgave Pierre Lafitte & Cie., Paris 1910.
Denne udgave baseret på: Gaston Leroux: *Operaens Hemmelighed*. V. Pios Boghandel – Povl Branner, København 1926. Autoriseret Oversættelse for Danmark og Norge efter "*Le phantom de l'opéra*" ved Anna Høyer.
Oversætter: Anna Høyer (1857-1935).
Redigeret af: Kim N. Jensen.
Forside: Efter André Castaigne (1861-1929): Frontispice fra den første amerikanske bogudgave af "*The Phantom of the Opera*" (1911).

ISBN 978-87-7628-489-3
2. ebogsudgave, tidligere udgave ISBN 978-87-7979-753-6 (Ølstykke 2021).

© 2026 eBibliotek 1800
www.ebib1800.dk

Note 1:

Daroga: Persisk for politidirektør.